

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. június 23–24-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2021. június 23., szerda

2022/C 81/01 Az Európai Parlament 2021. június 23-i állásfoglalása a fekete-tengeri halászati ágazat előtt álló kihívásokról és lehetőségekről (2019/2159(INI)) 2

2022/C 81/02 Az Európai Parlament 2021. június 23-i állásfoglalása az uniós fejlesztési együttműködés és humanitárius segítségnyújtás által a Covid19-világjárvány következményeinek kezelésében játszott szerepről (2020/2118(INI)) 13

2021. június 24., csütörtök

2022/C 81/03 Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről (2021/2025(INI)) 27

2022/C 81/04 Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása a szexuális és reprodukciós egészség és jogok helyzetéről az EU-ban a nők egészségével összefüggésben (2020/2215(INI)) 43

2022/C 81/05 Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia 25. évfordulójáról (ICPD25) (nairobi csúcstalálkozó) (2019/2850(RSP)) 63

2022/C 81/06 Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása az európai uniós szabályozás célravezetőségéről, szubszidiaritásáról és arányosságáról – jelentés a jogalkotás minőségének javításáról a 2017., 2018. és 2019. év vonatkozásában (2020/2262(INI)) 74

III *Előkészítő jogi aktusok***Európai Parlament****2021. június 23., szerda**

2022/C 81/08	Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06674/1/2021 – C9-0193/2021 – 2018/0196(COD)) . .	96
2022/C 81/09	Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló európai parlamenti és tanács rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06168/1/2021 – C9-0194/2021 – 2018/0197(COD)) . .	98
2022/C 81/10	Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Regionális Fejlesztési Alap és külső finanszírozási eszközök által támogatott európai területi együttműködési célkitűzésre (Interreg) vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (05488/1/2021 – C9-0192/2021 – 2018/0199(COD))	99
2022/C 81/11	<p>P9_TA(2021)0301</p> <p>Az Északnyugat-atlanti Halászati Szervezet (NAFO) szabályozási területén alkalmazandó védelmi és végrehajtási intézkedések ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Északnyugat-atlanti Halászati Szervezet szabályozási területén alkalmazandó védelmi és végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/833 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0215 – C9-0157/2020 – 2020/0095(COD))</p> <p>P9_TC1-COD(2020)0095</p> <p>Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 23-án került elfogadásra az Északnyugat-atlanti Halászati Szervezet szabályozási területén alkalmazandó védelmi és végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2019/833 rendelet módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel</p>	100
2022/C 81/12	<p>P9_TA(2021)0302</p> <p>Az Unión belüli, határokon átnyúló fizetések (kodifikált szöveg) ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Unión belüli, határokon átnyúló fizetésekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (kodifikált szöveg) (COM(2020)0323 – C9-0204/2020 – 2020/0145(COD))</p> <p>P9_TC1-COD(2020)0145</p> <p>Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 23-án került elfogadásra az Unióban történő határon átnyúló fizetésekről (kodifikált szöveg) szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel</p>	101

2022/C 81/13	Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti rendeletről (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))	102
2022/C 81/14	Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és a Thaiföldi Királyság közötti, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05444/2021 – C9-0171/2021 – 2021/0003(NLE))	112
2022/C 81/15	Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és az Indonéz Köztársaság között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke értelmében levélváltás formájában létrejött, az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről (06505/2021 – C9-0181/2021 – 2021/0044(NLE))	113
2022/C 81/16	Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és az Argentín Köztársaság között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján, levélváltás formájában létrejött, az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről (06837/2021 – C9-0170/2021 – 2021/0054(NLE))	114

2021. június 24., csütörtök

2022/C 81/17	P9_TA(2021)0309 Európai klímarendelet ***I Az Európai Parlament 2021. június 24-i jogalkotási állásfoglalása a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (az európai klímarendelet) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0080 – COM(2020)0563 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD)) P9_TC1-COD(2020)0036 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 24-én került elfogadásra a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	115
2022/C 81/18	Az Európai Parlament 2021. június 24-i jogalkotási állásfoglalása az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás létrehozásáról (COM(2020)0569 – C9-0335/2020 – 2020/0260(NLE))	117
2022/C 81/19	P9_TA(2021)0311 Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszköz ***I Az Európai Parlament 2021. június 24-i jogalkotási állásfoglalása a méltányos átállást támogató mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszközről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0453 – C9-0153/2020 – 2020/0100(COD)) P9_TC1-COD(2020)0100 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 24-én került elfogadásra az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszközről szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	182

Az Európai Parlament 2021. június 24-én elfogadott módosításai az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához COM(2021)0108 – C9-0094/2021 – 2021/0055(COD))

Módosítás 1- 7 184

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
- ***II Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
- ***III Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ¶ jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. június 23–24-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2021. június 23., szerda

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0307

A fekete-tengeri halászati ágazat előtt álló kihívások és lehetőségek

Az Európai Parlament 2021. június 23-i állásfoglalása a fekete-tengeri halászati ágazat előtt álló kihívásokról és lehetőségekről (2019/2159(INI))

(2022/C 81/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az egyes halállományok és halállománycsoportok tekintetében a Földközi-tengeren és a Fekete-tengeren alkalmazandó halászati lehetőségeknek a 2020. évre történő meghatározásáról szóló, 2019. december 16-i (EU) 2019/2236 tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a közös halászati politikáról szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az ENSZ 14., a víz alatti életre vonatkozó fenntartható fejlesztési céljára,
- tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾ (a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv),
- tekintettel a GFCM (Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság) megállapodás hatálya alá tartozó területen folytatott halászattal kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló, 1343/2011/EU rendelet módosításáról szóló 2019. június 5-i (EU) 2019/982 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾ (az „élőhelyvédelmi irányelv”),
- tekintettel a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról szóló, 2014. július 23-i 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról (ETHA) szóló, 2014. május 15-i 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács, az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló rendeletére,

⁽¹⁾ HL L 336., 2019.12.30., 14. o.

⁽²⁾ HL L 354., 2013.12.28., 22. o.

⁽³⁾ HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

⁽⁴⁾ HL L 164., 2019.6.20., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽⁶⁾ HL L 257., 2014.8.28., 135. o.

⁽⁷⁾ HL L 149., 2014.5.20., 1. o.

2021. június 23., szerda

- tekintettel az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 768/2008/EK, az 1967/2006/EK és az 1005/2008/EK tanácsi rendelet és az (EU) 2016/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet halászati ellenőrzések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló 2021. március 11-i jogalkotási állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottságnak (GFCM) a földközi-tengeri és a fekete-tengeri halászat fenntarthatóságát célzó középtávú stratégiájára (2017–2020) és a 2021–2025-re vonatkozó új stratégiáról szóló határozatára,
- tekintettel a GFCM által Földközi-tenger és a Fekete-tenger halászatára és akvakultúrájára vonatkozó, a 2021–2025-ös időszakra szóló új stratégia közös kialakításáról hozott határozatra, amely a 2020. november 3-i magas szintű találkozón született,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiáról szóló bizottsági javaslatokra,
- tekintettel a fekete-tengeri közös tengerhasznosítási menetrendről szóló, Burgasban (2018. május 31.) és Bukarestben (2019. május 9.) tartott találkozót követő miniszteri nyilatkozatokra, amelyeket a Fekete-tenger partján fekvő mind a hat állam aláírt,
- tekintettel a Fekete-tengeri Gazdasági Együtműködési Szervezet Alapokmányára, amelynek célja a politikai párbeszéd javítása, valamint számos egyéb szakpolitika fejlesztése a környezetvédelem és a statisztikai adatok cseréje terén,
- tekintettel a Fekete-tengerre vonatkozó stratégiai kutatási és innovációs tervre, amelyet 2019-ben indítottak el azzal a céllal, hogy előmozdítsa a bő hozamú, egészséges, reziliens és fenntartható Fekete-tenger 2030-ig megvalósítandó közös jövőképét,
- tekintettel a fekete-tengeri halászatról és akvakultúráról szóló, Bukarestben 2016-ban és Szófiában 2018-ban (szófia miniszteri nyilatkozat) tartott magas szintű konferenciákat követő nyilatkozatokra,
- tekintettel az érdekelt felek magas szintű konferenciáira, amelyeket a kék gazdaságról Bukarestben (2014), Szófiában (2015), Odesszában (2016) és Batumiban (2017) tartottak,
- tekintettel a Fekete-tenger szennyezés elleni védelméről szóló 1992. évi egyezményre (bukaresti egyezmény) és annak jegyzőkönyveire, amelynek Bulgária és Románia részes fele, és amelyben az Európai Unió megfigyelői státusszal rendelkezik, továbbá tekintettel a Fekete-tenger szennyezés elleni védelmével foglalkozó bizottság ezen egyezmény alapján végzett munkájára,
- tekintettel a Fekete-tenger védelméről szóló 1993. április 7-i miniszteri nyilatkozatra,
- tekintettel a Fekete-tenger szennyezés elleni védelmével foglalkozó bizottság 2017–2022 közötti időszakra vonatkozó fekete-tengeri integrált nyomonkövetési és értékelési programjára (BSIMAP 2017–2022),
- tekintettel a fekete-tengeri halállományokkal való fenntartható gazdálkodást biztosító BlackSea4Fish projektre, amely az EU pénzügyi támogatásával működik és mintegy 1 100 000 EUR éves költségvetéssel rendelkezik,
- tekintettel az öblöscsiga (*Rapana venosa*) fekete-tengeri fenntartható kiaknázását célzó regionális kutatási program létrehozásáról szóló 2018. évi GFCM-ajánlásra, amelynek célja, hogy becsléssel szolgáljon a részt vevő országok – Bulgária, Románia, Törökország, Grúzia és Ukrajna – öblöscsiga állományának eloszlásáról, abundanciájáról, méretéről és korszerkezetéről,
- tekintettel a Bizottság Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottságnak a fő flottaelemekre vonatkozó egyensúlymutatók értékeléséről és a tagállamoknak a flottájuk kapacitása és halászati lehetőségek közötti egyensúly elérése irányuló erőfeszítéseire vonatkozó nemzeti jelentései áttekintéséről szóló 2020. december 11-i jelentésére,

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0076.

2021. június 23., szerda

- tekintettel az Európai Parlament B. Tematikus Főosztályának „Halászat a Fekete-tengeren” című 2010. évi jelentésére,
 - tekintettel a felelős halásatról szóló, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete által kiadott 1995. évi magatartási kódexre,
 - tekintettel az EU-Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja regionális kezdeményezés (az EMBLAS-I és az EMBLAS-II projektekről szóló) jelentéseire, amelyek három ország (Grúzia, Ukrajna és Oroszország) kapacitásainak megerősítését segítették elő a Fekete-tenger vízminőségének biológiai és kémiai megfigyelése terén, a vízzel kapcsolatos uniós jogszabályokkal összhangban, amely projekteket 2013–2014-ben (EMBLAS-I) és 2014–2018-ban (EMBLAS-II) hajtottak végre,
 - tekintettel a GFCM-nek a GFCM hatálya alá tartozó területen feltételezhetően jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatot folytatott hajók listájának összeállításáról szóló 2009. évi ajánlására,
 - tekintettel a GFCM nemzeti jogszabályok regionális adattárát tartalmazó online platformjára (GFCM-Lex), amely jelenleg három GFCM-ország tengeri élővilágának és ökoszisztémáinak védelmére vonatkozó nemzeti jogszabályokat foglal magában, és amelynek célja, hogy a jövőben lefedje a GFCM teljes területét (beleértve a Fekete-tengert is),
 - tekintettel az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló 1979. évi egyezményre (berni egyezmény), a vándorló, vadon élő állatfajok védelméről szóló 1979. évi egyezményre, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló 1973. évi egyezményre, a biológiai sokféleségről szóló 1992. évi egyezményre és a berni egyezmény keretében elfogadott, a tokhal megmentésére irányuló, 2018. évi páneurópai cselekvési tervre,
 - tekintettel a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság 2020. évi jelentésére a földközi- és fekete-tengeri halászat helyzetéről,
 - tekintettel a jelenlegi és jövőbeli fekete-tengeri halászati gazdálkodásról szóló, 2011. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a „Több hal a tengerekben? A maximális fenntartható hozamot meghaladó állomány-helyreállítást elősegítő intézkedések, beleértve a halállomány-helyreállítási területeket és a védett tengeri területeket is” című, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a fekete-tengeri támogatási mechanizmusra, amelynek célja, hogy iránymutatást és támogatást nyújtson a kormányoknak, a magánbefektetőknek, a kereskedelmi és ipari szövetségeknek, a kutatóintézeteknek, az egyetemeknek és a nyilvánosság számára azokról a lehetőségekről, amelyek a kék gazdaság tengeri tevékenységeiben való részvétel terén nyílnak a fekete-tengeri régióban,
 - tekintettel a fekete-tengeri szinergiára irányuló uniós kezdeményezésre, valamint a fekete-tengeri szinergia végrehajtásáról szóló 2008. június 19-i (COM(2008)0391), 2015. január 20-i (SWD(2015)0006) és 2019. március 5-i (SWD(2019)0100) három jelentésre,
 - tekintettel a Duna-régióra vonatkozó uniós stratégiára, amelynek célja többek között az olyan kulcsfontosságú területeken nyújtott támogatás és koordináció, mint a biológiai sokféleség és a társadalmi-gazdasági fejlődés a Duna-medence országaiban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0170/2021),
- A. mivel a Fekete-tenger félig zárt tenger, amely az óceánhoz csak a Földközi-tenger révén, a Márvány- és az Égei-tengeren keresztül kapcsolódik, és amelyet hat ország határol (Bulgária, Románia, Törökország, Grúzia, Ukrajna és Oroszország), amelyek közül csak kettő (Bulgária és Románia) uniós tagállam;
- B. mivel a Fekete-tenger az 1960-as évek óta drámai környezeti változásokon ment keresztül az olyan káros hatások miatt, mint az eutrofizáció, az invazív fajok betelepítése és a túlhalászás;

⁽⁹⁾ HL C 51. E, 2013.2.22., 37. o.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0017.

2021. június 23., szerda

- C. mivel a fekete-tengeri környezetvédelmi rendszer változását a nyílt tengeri tápláléklánc csúcsragadozóinak fogyása és a planktonévo halak számának ezt követő csökkenése váltotta ki;
- D. mivel a Fekete-tenger jelentős oxigénhiányos réteggel rendelkezik (87 %), és mivel oxigénben gazdag rétege az elmúlt 20 évben 20–25 méterrel csökkent; mivel az emberi tevékenység, például a szennyezés, az élőhelyek pusztítása és a túlhalászás az ökoszisztémák súlyos károsodásához vezetett a Fekete-tengeren az 1980-as években; mivel néhány anaerob baktérium kivételével 50–200 m mélységben nem található élővilág;
- E. mivel a halászati ágazat számára nyolc fekete-tengeri faj kiemelten fontos (a szardella (*Engraulis encrasicolus*), a spratt (*Sprattus sprattus*), a fattyúmakréla (*Trachurus mediterraneus*), a nagy rombuszhal (*Scophthalmus maximus*), a vékonybajszú tőkehal (*Merlangius merlangus*), a vörösmárna (*Mullus barbatus*), az öblöscsiga (*Rapana venosa*) és a tuskéscápa (*Squalus acanthias*)), amelyek többsége közös állomány, míg két fajra kvóták vonatkoznak – a sprattra, amely önálló kvótával rendelkezik, és a nagy rombuszhalra, a teljes kifogható mennyiségre vonatkozóan a GFCM által megállapított kvótával; mivel más fajok, például a tuskéscápa, a vékonybajszú tőkehal és a szardella védelme továbbra sem biztosított; mivel a spratt 2020–2022 közötti időszakra vonatkozó kvótája megegyezik a 2011-es mennyiséggel, az EU számára évi 11 445 tonna (Bulgária esetében 8 032,5 tonna és Románia esetében 3 442,5 tonna), míg a nagy rombuszhalra vonatkozó kvóta az EU számára évi 114 tonnáról 150 tonnára nőtt, Bulgária és Románia között egyenlően elosztva;
- F. mivel a gazdaságilag jelentős fajokra vonatkozó maximális fenntartható hozamok rendszere a fekete-tengeri országokban előnyös lesz a biológiai sokféleség, valamint a halászati ágazat közép- és hosszú távú fenntarthatósága szempontjából; mivel Románia nemzeti kvótát vezetett be az uniós szinten kvótával rendelkező két fajtól eltérő fajokra, például az öblöscsigára, a mediterrán kagylóra (*Mytilus galloprovincialis*), a gébfélékre (*Ponticola cephalargoides*), a tátongókagylóra (*Chanelea gallina*), a vékonybajszú tőkehalra és a tuskéscápará;
- G. mivel a 2018. évi adatok szerint az egy főre jutó éves halfogyasztás Bulgáriában (7,00 kg) és Romániában (7,99 kg) jóval alacsonyabb az uniós átlagnál (24,36 kg), ami növekedési lehetőségként tekinthető a helyi halászati ágazat számára;
- H. mivel a hat part menti ország fekete-tengeri halászflojtájának átlagosan 91 %-a kis hajókból áll; mivel a bolgár flotta közel 95 %-a és a román flotta 87 %-a ebbe a kategóriába tartozik;
- I. mivel a GFCM szerint a fekete-tengeri kisüzemi ágazat járulékos fogásként jelentős mennyiségű veszélyeztetett cápa- és rájafajt, valamint tengeri emlőst, például delfint és barna delfint fog ki;
- J. mivel a kisüzemi halászat jellemző a Fekete-tenger és az Al-Duna régióiban;
- K. mivel a Fekete-tengeren jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan (IUU) halászhajók tevékenykednek, és a part menti államok kevés kapacitással rendelkeznek a halászati műveletek ellenőrzésére; mivel a GFCM 2019. november 4–8-i legfrissebb rendelkezésre álló adatai szerint 65 hajót azonosítottak IUU-halászatot folytató halászhajóként;
- L. mivel az ETHA több mint 88 millió EUR-t különített el Bulgáriának, és több mint 168 millió EUR-t Romániának a 2014–2020 közötti időszakra; mivel a rendelkezésre álló legfrissebb információk szerint 2020. december 31-ig mindkét ország felhasználási aránya továbbra is a legalacsonyabbak között van az EU-ban, mivel Bulgária esetében a rendelkezésre bocsátott források 36,34 %-át, Románia esetében pedig 33,72 %-át költötték el; mivel az alacsonyabb felhasználási arányok ezen országok halászkozösségei számára kihagyott lehetőségeket jelenthetnek;
- M. mivel a Fekete-tengerrel foglalkozó Tanácsadó Testület aktív, és részt vesz a fekete-tengeri halászzal kapcsolatos uniós politikák kidolgozásában; mivel a Fekete-tenger halászati gazdálkodását a Földközi-tengeri és Fekete-tengeri Általános Halászati Bizottság (GFCM) irányítja;
- N. mivel a Fekete-tenger szennyezés elleni védelmével foglalkozó bizottság a Fekete-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezményt (más néven „Bukaresti Egyezmény”) aláíró, majd ezt követően rövidesen ratifikáló fekete-tengeri országok (Bulgária, Grúzia, Románia, Oroszországi Föderáció, Törökország és Ukrajna) megbízásából jár el; mivel továbbá ez az egyezmény valamennyi szerződő fél számára előírja a szennyezés megelőzését, csökkentését és ellenőrzését a Fekete-tenger tengeri környezetének védelme és megőrzése érdekében;

2021. június 23., szerda

- O. mivel az éghajlatváltozás hozzájárul a fekete-tengeri térség levegőhőmérsékletének növekedéséhez, ami hatással van a tenger hőmérsékletére, és következképpen kihat a biológiai sokféleségre és a tengeri fajokra; mivel ez a változás kihat a halászati ágazatra, hiszen azon erőforrásokat érinti, amelyekről az ágazat függ;
- P. mivel az Európai Bizottság javaslatot tett az uniós zöld megállapodásra és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig szóló uniós stratégiára, amelyek lefektetik a környezettel kapcsolatos közösségi vívmányok módosítására irányuló jogalkotási csomagok alapjait; mivel ez új lehetőségeket és intézkedéseket eredményezne a környezetvédelmi szempontok ágazati politikákba való jobb integrálására, a fajok és élőhelyek helyreállítására, valamint a környezetbarátabb beruházások és politikák előmozdítására;
- Q. mivel a Fekete-tengert jellemzői, mint például a nagy vízgyűjtő medence, különösen érzékeny területté teszik a tengeri hulladékszennyezés és a mikroműanyagok felhalmozódásának vonatkozásában; mivel a Fekete-tengerre vonatkozó EMBLAS-Plusz projekt keretében közzétett jelentés szerint a Fekete-tengerben majdnem kétszer annyi hulladék található, mint a Földközi-tengerben, ami kétségtelenül következményekkel jár a biológiai sokféleségre, illetve a halállományokra és a halászati ágazatra nézve;
- R. mivel a Fekete-tenger a cetfélék három őshonos alfajának ad otthont – a fekete-tengeri közönséges delfinnek (*Delphinus delphis ponticus*), a fekete-tengeri közönséges palackorrú delfinnek (*Tursiops truncatus ponticus*) és a fekete-tengeri barnadelfinnek (*Phocoena phocoena relicta*) –, amelyek mindegyike veszélyeztetett fajként van besorolva, és közülük kettő, a fekete-tengeri közönséges palackorrú delfin és a fekete-tengeri barnadelfin az élőhelyvédelmi irányelv hatálya alá tartozik; mivel ezek mind húsevők, és főként halakkal táplálkoznak;
- S. mivel az öblöcsigát invazív fajként tartják számon, amelynek nincsen természetes ellensége a Fekete-tengerben, és amely komoly fenyegetést jelent más élőlények populációira nézve; mivel ugyanakkor fontos bevételi forrássá vált, és egyben a kereskedelmi halászat alá tartozó fajok egyike;
- T. mivel a Fekete-tenger ökoszisztémája a nagy európai folyók, például a Duna beáramló vizétől függ; mivel ez a függőség szoros kapcsolatot teremt a Duna és más folyók ökológiai állapota, illetve a Fekete-tenger ökológiai állapota között; mivel ezek a folyók nagy mennyiségű, szárazföldi forrásokból származó természetes és emberi eredetű hulladékot szállítanak; mivel a Duna és a Fekete-tenger is élőhelyet biztosít bizonyos fajok, köztük a tokhalak (*Acipenseriformes*) és a dunai nagyhering (*Alosa immaculata*) számára;
- U. mivel az olyan tényezők, mint e fajok élőhelyének romlása, a vonulási útvonalak zavara, a kaviár és a húruk miatti túlhalászat, valamint a szennyezés miatt a dunai és fekete-tengeri tokhalak a kipusztulás szélére kerültek; mivel a szaporodó tokhalak számának drasztikus csökkenése miatt e faj manapság csak nagyon ritkán szaporodik természetes körülmények között; mivel egykor a Duna és a Fekete-tenger is jelentős tokhalpopulációval rendelkezett;
- V. mivel a populáció hanyatlásának következtében drámai mértékben lecsökkent az ívó egyedek száma, és így kicsi az esélye a maradék kisszámú hím és nőstény egyed találkozásának és ívásának, ez pedig ellehetetleníti a természetes szaporodást;
- W. mivel a kutatóintézetek birtokában lévő adatok azt mutatják, hogy a tokfajok populációi már szétaprózódtak, bizonyos generációk hiányoznak, és természetes szaporodásuk korlátozott, a szaporodás céljából a Dunába vándorló felnőtt egyedek száma rendkívül alacsony, továbbá az 5 tokfaj ((a kecsége (*Acipenser ruthenus*), a vágótok (*Acipenser gueldenstaedtii*), a sőregtok (*Acipenser stellatus*) a közönséges tok (*Acipenser sturio*) és a viza (*Huso huso*)) a kihalás szélén áll, míg a sima tokot (*Acipenser nudiventris*) már kihaltnak tekintik;
- X. mivel az EU halászati ágazata már most is szigorú normákat alkalmaz, amelyeket felül kell vizsgálni és ki kell igazítani annak érdekében, hogy a teljes értékláncban biztosítani lehessen a környezeti és társadalmi fenntarthatóságot, beleértve a munkavállalói jogokat, valamint az állategészségügyet és az állatjólétet, továbbá minőségi halászati termékeket lehessen biztosítani;
- Y. mivel a hobbihorgászat olyan lehetőségeket kínálhat, mint a tevékenység vagy a jövedelem diverzifikálása, miközben összeegyeztethető a környezetvédelmi célkitűzésekkel, mivel a hobbihorgászat a halászat igen szelektív formája;
- Z. mivel a Covid19-járvány súlyos hatást gyakorol a fekete-tengeri halászati ágazatra; mivel elemzések szerint a fekete-tengeri halászati ágazat drasztikusan megszenvedte a világjárványt, az üzemben lévő hajók munkájának akár 80 %-os csökkenésével, valamint a termelés mintegy 75 %-os kezdeti csökkenésével;

2021. június 23., szerda

AA. mivel a Covid19-válság rávilágított a halászat és az akvakultúra fontosságára az élelmiszerekhez való hozzáférés biztosításában;

A gazdaságilag jelentős fajok fekete-tengeri állományainak helyzete

1. hangsúlyozza, hogy a Fekete-tenger medencéjéhez jelentős stratégiai és geopolitikai érdekek kapcsolódnak, többek között az igen sajátos környezeti feltételek miatt, amelyek különleges figyelmet, egyedi megközelítést és a fenntartható kék gazdaságot és növekedést célzó kollektív fellépéseket tesznek szükségessé; hangsúlyozza, hogy a halászati erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás és a kihívások kezelése érdekében tovább kell erősíteni és mélyíteni a Fekete-tenger part menti országaival folytatott együttműködést; e tekintetben regionális kapacitási tervet szorgalmaz, amely megfelelő egyensúlyt biztosít a rendelkezésre álló természeti erőforrások, a környezeti biztonság és az összes fekete-tengeri part menti ország flottája kapacitásának fenntartása között;
2. rámutat arra, hogy már a 2018. június 7-i szófiai miniszteri nyilatkozat is hangsúlyozta, hogy együttműködésen alapuló megközelítésre van szükség a fekete-tengeri halászattal kapcsolatos kérdésekben, mint például a tengeri erőforrások fenntarthatósága, az adatgyűjtés javítása és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat kezelése; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen közzé jelentést a szófiai miniszteri nyilatkozat végrehajtásáról;
3. kiemeli, hogy a fekete-tengeri térségben a halászati gazdálkodás terén egyenrangú felek együttműködésére van szükség a közös állományok és a nemzeti határokon átnyúló globális kihívások miatt;
4. kiemeli, hogy a Földközi-tenger és a Fekete-tenger esetében 2018-ban azon 65 flottaszegmens közül, amelyek esetében ki lehetett számítani az úgynevezett fenntartható kiaknázási mutatót, egy kivételével egyik sem volt egyensúlyban;
5. hangsúlyozza a tudományos adatok gyűjtését és feldolgozását támogató intézkedések előmozdításának fontosságát;
6. sürgeti valamennyi fekete-tengeri ország bevonását a GFCM-Lex projektbe a halállományokkal való közös gazdálkodás megkönnyítése, illetve jobb és gyorsabb összehangolása érdekében;
7. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Fekete-tenger és a Duna folyó ökoszisztémáira és halászati erőforrásaira több évtizeden át gyakorolt, növekvő emberi nyomás után a legfrissebb adatok arra utalnak, hogy csak egy állomány (spratt) kiaknázása tekinthető fenntarthatónak, és hogy a többi halállományokat annyira túlhalásszának, hogy némelyikük közel van a kimerüléshez; megjegyzi, hogy az elmúlt években egyes állományok, például a nagy rombuszhal esetében pozitív tendenciák mutatkoztak, amelynek esetében a 2020–2022 közötti időszakban növelték a teljes kifogható mennyiségre vonatkozó kvótát, általában a Fekete-tenger tekintetében azonban még nem történt jelentős javulás; hangsúlyozza, hogy a nagy rombuszhal és a spratt fekete-tengeri állományának minden alakulását folyamatos védelmi intézkedéseknek, például gazdálkodási terveknek kell kísérniük;
8. elismeri a közigazgatások szerepét a Fekete-tenger teljes medencéjében, amely különböző politikákat képvisel, és amely nyomon követést, ellenőrzést és fenntartható gazdálkodást hajt végre, valamint hozzájárul a halászati ágazat fenntarthatóságának javításához;
9. felhívja a bolgár és a román hatóságokat, hogy segítsék az ágazatot olyan célirányos erőforrások biztosításával, amelyek kifejezetten a halászhajók szelektivitásának javítását célozzák jobb hálók révén; úgy véli, hogy egy ilyen célzott intézkedés csökkenteni fogja a nem szándékos fogások mennyiségét és fajtáit;
10. felszólít a Fekete-tenger partján fekvő országok intézményi és humán tőkéjének integrálására a Fekete-tenger biológiai erőforrásainak és a gazdaságilag fontos fajok állományainak javítását célzó közös kutatás és alkalmazott tevékenységek érdekében;
11. hangsúlyozza, hogy a fekete-tengeri régió számára kritikus kérdés, hogy nem áll rendelkezésre elegendő információ a halászati tevékenységre, a fogás mennyiségére, a fogás összetételére és annak a halállományok jelenlegi állapotára gyakorolt hatására vonatkozóan; hangsúlyozza ezért, hogy megfelelően finanszírozni kell a fekete-tengeri halállományokat, köztük a vándorló fajokat, például a tokhalakat és a dunai nagyheringet, a veszélyeztetett ceféléket és a halaktól eltérő fajokat (öblöscsigák, kagylók stb.), valamint a tengeri ökoszisztéma kapcsolódó paramétereit vizsgáló tudományos testületeket; kéri, hogy adott esetben és az alkalmazandó uniós jogszabályokkal összhangban fokozzák a tagállamok közötti együttműködést az ellenőrzési kérdésekben, releváns digitális technológiákat és konkrét kötelező tudományos eszközöket, például fedélzeti kamerákat vagy kötelező fedélzeti megfigyelőket alkalmazva;

2021. június 23., szerda

12. üdvözli az öblöscsiga állományára vonatkozó, a GFCM által kezdeményezett regionális kutatási programot, mivel az segíteni fog a fajra vonatkozó konszenzus elérésében; úgy véli, hogy ez segíteni fog a tudományos alapú lehalászás fejlesztésében, amely társadalmi-gazdasági hasznot hozhat a közösségek számára, és környezeti hasznot a fekete-tengeri ökoszisztéma számára azáltal, hogy korlátozza ezen invazív faj hatását;
13. hangsúlyozza a fekete-tengeri jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal szembeni zéró tolerancia politika bevezetésének fontosságát; üdvözli a GFCM erre irányuló erőfeszítéseit, és sürgeti az összes part menti államot, hogy a saját vizeiken is tegyenek erőfeszítéseket a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat ellen;
14. sürgeti az összes part menti államot, hogy mozdítsák elő a fenntartható halászatot, amely magában foglalja többek között a túlhalászás elleni küzdelmet és/vagy a veszélyeztetett fajok – például a tokhal, a hering stb. – járulékos fogásainak megszüntetését;
15. sürgeti az összes kormányközi intézményt és szervet, valamint a Fekete-tenger partján fekvő valamennyi államot, hogy támogassák és kövessék nyomon halászati erőforrásaikat, és kötelezettségvállalásaikkal összhangban osszák meg az azokra vonatkozó, alapos és mindenre kiterjedő adatokat a tengeri élőhelyek magas ökoszisztéma-státuszának biztosítása érdekében;
16. emlékeztet, hogy a Fekete-tengeren folytatott megfelelő halászati gazdálkodás sikeréhez elengedhetetlenek a valamennyi part menti állam harmonizált módszerrel rendszeresen gyűjtött, megbízható hivatalos statisztikái, a rendszeres nyomon követés és a közös szabályozási intézkedések; e tekintetben felszólítja mind a tagállamok, mind az együttműködő országok illetékes hatóságait, hogy végezzenek rendszeres és alapos kutatást azokról a halászati erőforrásokról, amelyek esetében a nemzeti finanszírozás és támogatás kulcsfontosságú;
17. hangsúlyozza, hogy a különböző fekete-tengeri parti államokon belül helyi és regionális kommunikációs együttműködésre van szükség a halállományokkal való gazdálkodás közös és koherens megközelítésének megvalósítása érdekében;
18. emlékeztet az új technológiákban rejlő lehetőségekre, valamint arra, hogy ezek a technológiák nagy hozzáadott értéket képviselnek a halászati gazdálkodással kapcsolatos kutatásban és tervezésben; emlékeztet, hogy vannak olyan, az ETHAA-ból finanszírozott projektek, amelyek többek között a tengerfenék feltérképezésére és kutatására, valamint a műanyagok jelenlétének kimutatására irányulnak;
19. sürgeti a fekete-tengeri part menti államokat, hogy fektessenek be a Fekete-tenger medencéjében élő halászati állományra vonatkozó statisztikák és adatok digitalizálásába az állományokkal való jobb és fenntarthatóbb gazdálkodás elősegítése érdekében; felszólít közös módszertan kidolgozására ezen adatok benyújtására és felhasználására vonatkozóan;
20. felhívja a régió halászati iparát, hogy fontolja meg az alulértékelt és fel nem használt halkészletek felhasználását, amelyek egyben fehérjeforrások is;
21. felkéri a tagállamok tudományos közösségeit, hogy vizsgálják meg az oxigénmentes környezetben rejlő lehetőségeket;
22. kiemeli a nem kormányzati szektor szerepét a Fekete-tengerrel kapcsolatos döntéshozatali folyamatban; javasolja egy olyan mechanizmus létrehozását, amely bevonja a nem kormányzati szektort ebbe a folyamatba;
23. üdvözli a Covid19-világjárvány helyi halászati ágazatra gyakorolt káros hatásainak enyhítése érdekében a halászati és akvakultúra-ágazatnak az ETHAA-programokon keresztül nyújtott támogatást; emlékeztet azonban arra, hogy az adminisztratív követelmények és korlátok miatt nem minden érintett érdekelt fél részesülhetett e támogatásban, ami egyeseket hátrányosabb helyzetbe hoz;
24. kiemeli a halászati ágazattal és az azt érintő tendenciákkal kapcsolatos szakértelmet nyújtó Fekete-tengeri Tanácsadó Testület által mind regionális, mind uniós szinten végzett fontos munkát; e tekintetben felszólítja a bolgár és a román hatóságokat, hogy járuljanak hozzá a testület működéséhez, hogy az betölthesse feladatait, és tegyék lehetővé valamennyi érdekelt fél, köztük a kisüzemi halászok részvételét a testület munkájában és döntéshozatali folyamatában;

2021. június 23., szerda

Kereskedelmi szempontok

25. hangsúlyozza, hogy a halászati ágazat lehetővé teszi, hogy tengeri eredetű élelmiszereket kínáljanak olyan helyi piacokon, ahol e termékek fogyasztása alacsony; felkéri az illetékes bolgár és román hatóságokat, hogy segítsék a halászati és akvakultúra-ágazatot abban, hogy növeljék a helyi fogyasztással, valamint a fenntartható halászat és akvakultúra helyi gazdaságra gyakorolt kumulatív pozitív hatásaival kapcsolatos tudatosságot;
26. elismeri és hangsúlyozza, hogy a fekete-tengeri halászat jelentős mértékben hozzájárul a regionális és helyi gazdaságokhoz azáltal, hogy közvetlen bevételt és nagyobb mértékű fogyasztást generál, illetve alapvető munkahelyeket teremt, akár önállóan, akár más ágazatokkal, például az idegenforgalommal és a közlekedéssel való együttműködés révén; felszólít a tengeri környezetet használó valamennyi ágazat közötti együttműködés megerősítésére a környezet, az ipar és a kisüzemi halászok érdekei közötti jobb eredmények és jobb egyensúly elérése érdekében;
27. emlékeztet, hogy az importált termékek csökkentették a hagyományosan elkészített termékek forgalmát és a nyereségveszteségig csökkentik azok árait, veszélyeztetve ezzel a hagyományos halalapú üzleti modelleket;
28. emlékeztet, hogy a Fekete-tenger halászflojtája nagyrészt kisüzemi halászhajókból áll, ami azt mutatja, hogy a halászati ágazat e szegmensével kapcsolatban testre szabottabb megközelítésre és szakpolitikákra van szükség; aggódik, hogy a kisüzemi halászok a más ágazatokban dolgozókhöz képest bizonytalanabb és alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek, ami kiszolgáltatottá teszi őket az előre nem látható fejleményekkel vagy válságokkal szemben; felhívja a part menti tagállamok illetékes hatóságait, hogy átlátható és inkluzív módon vonják be a kisüzemi halászati ágazat képviselőit a szakpolitikai tervezésbe és a vitákba;
29. rámutat, hogy növekszik a fehérjék iránti globális kereslet, és hogy ennek kielégítéséhez mind a halászati, mind az akvakultúra ágazat jelentősen hozzá tud járulni; úgy véli, hogy a tengeri akvakultúra támogatása segítheti az ágazat fejlődését és növekedését az elkövetkező években, valamint csökkentheti a vadhalállományokra nehezedő nyomást; úgy véli, hogy a fenntartható akvakultúrához további tudományos kutatásra is szükség lenne olyan kérdésekben, mint az állománysűrűség és a mellékhatások, amelyeket figyelembe kell venni a fekete-tengeri akvakultúra-ágazatra vonatkozó politikák kidolgozásakor;
30. felhívja a helyi halászközösségeket, hogy fontolják meg a fekete-tengeri termékek regionális vagy helyi jelentőségű területről származóként való eredetmegjelölésének bevezetését; felhívja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy segítsék ezeket a közösségeket az erre irányuló erőfeszítéseikben;

Célzott ágazati politika

31. felhívja a régió tagállamait, hogy fontolják meg az ágazat támogatását a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó nemzeti programjaikba vagy más nemzeti eszközökbe való felvétel révén, a halfogyasztás előnyeivel és a fenntartható halászat fontosságával foglalkozó kampányok előirányzatainak növelésével, és támogassák az ágazatot helyi élelmiszerláncok létrehozásában, könnyítsék meg a piacra jutást, különösen a kisüzemi halászok számára, és ahol lehetséges, fejlesszék, javítsák vagy bővítsék a halászati infrastruktúrát (pl. halpiacok vagy halárverési helyek stb. révén); felhívja a régió tagállamait, hogy fektessenek be többet az uniós környezetvédelmi és halászati jogszabályok végrehajtásába, nyomon követésébe és érvényesítésébe;
32. sürgeti a román és bolgár illetékes hatóságokat, hogy az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó operatív programjaiba építsenek be egy, a fiatal halászoknak szóló célzott programot a halászati ágazat megújítása érdekében, beleértve a halászhajók első beszerzésének támogatását, valamint a szennyezés csökkentését célzó intézkedéseket, támogatásokat nyújtva a régi halászhajók motorjainak új, környezetbarátabb motorokkal való felváltásához;
33. hangsúlyozza, hogy az új kihívásokhoz való alkalmazkodás miatti nyomás nem nehezedhet kizárólag a halászati és akvakultúra-ágazatra, mivel ezek már most is magas szintű környezetvédelmi és szociális normákat alkalmaznak; ezért ragaszkodik ahhoz, hogy a többi tengeri tevékenységet, így például a szabadidős horgászatot, a part menti turizmust, a kikötői és hajózási tevékenységeket, valamint az erőforrások kiaknázásával kapcsolatos tevékenységeket is vonják be, mivel ezekben is szigorítani kell a kék gazdaságra való sikeres átálláshoz szükséges szabványokat;
34. hangsúlyozza a helyi halászati akciócsoportok szerepét a tudományos körök, a helyi érdekelt felek és az ágazat érdeklődésére számot tartó bevált gyakorlatok cseréjében és előmozdításában, mind az érintett halászközösségek tagjai között, mind nemzetközi együttműködés révén; sürgeti az illetékes bolgár és román hatóságokat, hogy nyújtsanak nemzeti támogatást a bevált gyakorlatok azon más fekete-tengeri part menti államokkal való cseréjéhez, amelyek eredményes gyakorlatokkal rendelkeznek a gazdaságilag fontos fajok, például a nagy rombuszhal állománygazdálkodása terén;

2021. június 23., szerda

35. megjegyzi, hogy a kisüzemi halászokra és társulásaikra nehezedő gazdasági terhek csökkentése révén meg kell őrizni a halászati ágazat bevált gyakorlatait;
36. felszólít az ágazaton belüli képzés és oktatás vonzerejének növelésére mind közép-, mind felsőoktatási szinten, például célzott tájékoztató kampányok és a jövőbeli diákoknak szóló nyílt napok köz- és a magánszférával együttműködésben való megszervezése révén;
37. emlékeztet, hogy a halászok alacsony képzettségi szintje (a bolgár halászok 11 %-a és a román halászok 53 %-a a középiskolai végzettségnél alacsonyabb végzettséggel rendelkezik) proaktív intézkedéseket tesz szükségessé különböző szinteken annak biztosítása érdekében, hogy jól képzett munkaerő álljon rendelkezésre, olyan szakemberekkel, akik ismerik a szükséges technikai, szociális és környezetvédelmi normákat, és elősegítik az állományok jobb fenntarthatóságát; erős társadalmi dimenziót szorgalmaz a fekete-tengeri régióban a fenntartható kék növekedésre vonatkozóan, tekintettel a szociális jogok európai pillérének alapelveire, és különös tekintettel a bizonytalan, idényjellegű és be nem jelentett munkavállalókra, valamint a nők ágazaton belüli szerepkörére;
38. üdvözli a romániai, törökországi és bulgáriai demonstrációs központok létrehozására irányuló erőfeszítéseket, mely központok együttműködnek a GFCM-mel, és amelyek növelhetik a halászat vonzerejét a helyi vállalkozások és érdekelt felek körében;
39. felszólít a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv teljes körű és azonnali végrehajtására;

Környezetvédelem, biológiai sokféleség és éghajlatváltozás

40. a szennyezés, illetve a veszélyeztetett cápák és rájak (például a tuskécápa) és a tengeri emlősök járulékos fogásainak csökkentésére irányuló célzott intézkedésekre és megfelelő forrásokra szólít fel, valamint a teljes medencében a környezet és a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló erőfeszítések gyors fokozására közös programok és költségvetések révén, különösen az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap keretében rendelkezésre álló pénzügyi források felhasználásával; széles körű kutatásra és becslések elkészítésére szólít fel a műanyagszennyezésről, valamint a műanyagoknak és más szennyező anyagoknak a Fekete-tenger élő szervezeteire gyakorolt hatásairól; felszólít a nitrogénszennyezés szisztematikus mérésére a Fekete-tenger medencéjében; felszólít továbbá az egész medencére kiterjedő felmérésekre, hogy össze lehessen hasonlítani a tengeri hulladék összetételét és felhalmozódását az országokon belül és azok között;
41. emlékeztet, hogy a halászati és akvakultúra-ágazat nem okoz hőmérséklet-emelkedést és éghajlatváltozást, hanem annak inkább elszennvedője, az olyan következmények miatt, mint a léghőmérséklet emelkedése, ami növeli a víz hőmérsékletét a tenger felső rétegeiben;
42. felszólít olyan ellenőrző hálózatok és programok gyors létrehozására, amelyek képesek szisztematikusán mérni a Fekete-tenger környezetének állapotát, amint azt a bukaresti egyezmény előírja;
43. hangsúlyozza a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére irányuló intézkedések fontosságát; sürgeti a part menti államokat, hogy szigorúbban lépjenek fel a fekete-tengeri jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal szemben;
44. felszólítja a Fekete-tenger part menti államait, hogy fektessenek be az éghajlatváltozás fekete-tengeri és alsó Duna-ökoszisztémára gyakorolt hatásával kapcsolatos tudományos kutatásba és adatgyűjtésbe; emlékeztet, hogy ennek magában kell foglalnia azt is, hogy elegendő forrást biztosítsanak a tudományos közösség számára a migrációs útvonalakkal, a teleléssel, az etetéssel és az ivarérettség elérésével kapcsolatos helyszíni kutatáshoz, mivel ezek is hatással vannak az állományok jellemzőire és egyedszámára;
45. hangsúlyozza, hogy a szárazföldi eredetű szennyezés csökkentése alapvető fontosságú mind az eutrofizáció, mind az élő tengeri erőforrások állapotát befolyásoló káros anyagok jelenlétének csökkentése szempontjából;
46. hangsúlyozza a védett tengeri területek fontosságát a biológiai sokféleség megőrzésében és a tengeri környezet jelenlegi csökkenésének megállításában vagy annak rehabilitációjában, hangsúlyozza, hogy ezek a területek a nagy ökológiai értékű élőhelyek védelmét szolgálják; hangsúlyozza, hogy e területek kijelöléséhez társadalmi-gazdasági tanulmányokra és a part menti közösségek tagjait kompenzáló megoldásokra van szükség; úgy véli, hogy a védett tengeri területek kijelölésének a rendelkezésre álló legjobb, a valamennyi érdekelt féllel, például a helyi hatóságokkal, a tudományos közösséggel és a halászszervezetekkel egyeztetett ismereteken kell alapulnia;

2021. június 23., szerda

47. komoly aggodalmának ad hangot a Fekete-tenger és a Duna-delta medencéjében fennmaradó öt tokfaj kipusztulásának valós veszélye miatt; elismeri a bulgáriai és romániai hatóságok erőfeszítéseit, amelyek teljes tilalmat vezettek be 2008-ban a Fekete-tengeren és 2011-ben a Dunában folytatott tokhalhalászatra, és amelyet további öt évre (2026-ig) meghosszabbítottak; üdvözli a tokhalak e területekre történő visszatelepítésére tett erőfeszítéseket, amelyeket a nem kormányzati szervezetek és az egyes állami szervezetek szakértői is támogattak és segítettek, és amelyeket folyamatosan nyomon kell követni; úgy véli, hogy az erőfeszítéseknek az akvakultúra-létesítményekre is ki kell terjedniük; felhívja a part menti államokat, hogy vezessenek be szigorú állományvédelmi intézkedéseket a tokhalra, és állománypótlási programokat a Fekete-tenger egészére vonatkozóan;

48. aggódik amiatt, hogy az éghajlatváltozásra és annak a Fekete-tengerre gyakorolt hatásaira vonatkozó kutatás nem elegendő, noha az az elkövetkező években is kulcsfontosságú marad; felhívja a part menti államokat, hogy finanszírozzák ezt a kutatást, amely kiterjed a halfajokra (élettanukra, vonulási útvonalaikra és szaporodásukra), valamint élelmiszerláncuknak az állományokra hatással lévő változásaira;

49. úgy véli, hogy az állományok dinamikáját rendszeresen mérni kell ahhoz, hogy megfelelő gazdálkodási intézkedéseket lehessen kidolgozni; emlékeztet, hogy a túlhalászás és az ember okozta terhelés miatt a gazdaságilag jelentős fajok állományai érzékenyebbek és jobban ki vannak téve az éghajlatváltozásnak;

50. sürgeti az illetékes ellenőrző hatóságokat, hogy hatékonyan ellenőrizzék a Fekete-tengeren található NATURA 2000 területeket és védett tengeri területeket;

51. felhívja a tagállamokat, hogy fejlesszék a tokhalak helyi állományainak nem kereskedelmi célú újratelepítését célzó *ex situ* tenyésztést; felhívja a tagállamokat, hogy a jogellenes fogások csökkentése érdekében biztosítsanak átképzési programokat és más megélhetési lehetőségeket a tokhalak halászai számára;

52. felhívja a tagállamokat, hogy támogassák olyan vonulási útvonalak létrehozását, amelyek lehetővé teszik a tokhalak és más vándorló fajok számára, hogy átkeljenek a Vaskapu és Gabčíkovo gátjain;

53. hangsúlyozza, hogy sürgősen ki kell alakítani azokat a területeket, ahol a tokhalak, a heringek és más halfajok vadon élő populációi regenerálódhatnak; felhívja az érintett tagállamok illetékes hatóságait, hogy terjesszenek elő erre irányuló olyan javaslatot, amely egyszerre szolgálja a biológiai sokféleség megőrzését és a halászati gazdálkodást;

54. felkéri a tagállamokat, hogy vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy csatlakozzanak a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló barcelonai egyezményhez annak érdekében, hogy az abban foglalt faj- és élőhelyvédelmi célkitűzéseket összhangba hozzák a bukaresti egyezmény célkitűzéseivel;

55. emlékeztet, hogy további tudományos kutatásokra van szükség egyes puhatestűek, például a sávós fehér vénuszragyó (*Chamaelea gallina*) populációjára vonatkozóan annak érdekében, hogy jobban feltérképezzék a fajok eloszlását, és feltárják a tengeri akvakultúrában való használatuk lehetőségét;

56. felkéri a Fekete-tenger partján fekvő államokat, hogy dolgozzanak ki közös megközelítést a cettfélék stabil állomány szintjének elérésére és védettségi helyzetük javítására; célzott intézkedésekre, például akusztikus riasztóberendezések és más megfelelő eszközök bevezetésére szólít fel a veszélyeztetett fekete-tengeri fajok, például a delfinek helyzetének javítása érdekében;

57. felhívja a Bizottságot, valamint a bolgár és román illetékes hatóságokat, hogy biztosítsanak finanszírozást a jelenleg az élőhelyvédelmi irányelv V. mellékletében felsorolt fekete-tengeri hering (*Alosa spp.*) állapotával kapcsolatos kutatásokhoz, beleértve a tudományos és társadalmi-gazdasági elemzéseket, felmérve a hering ezen irányelv II. vagy akár I. mellékletébe történő áthelyezésének szükségességét, amennyiben teljesülnek az erre vonatkozó kritériumok;

58. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen vegye fontolóra a jelenleg az élőhelyvédelmi irányelv V. mellékletében szereplő tokhal a II. vagy akár az I. mellékletébe történő átsorolását;

Gyakorlati intézkedések

59. felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy be lehetne-e vezetni a Fekete-tengerre a más tengeri medencékre vonatkozóhoz hasonló többéves gazdálkodási tervet;

2021. június 23., szerda

60. megjegyzi, hogy a Bizottság a közös halászati politika jelenlegi állásáról és a halászati lehetőségekről szóló közleményében minden évben a fekete-tengeri állományok túlhalaszásáról számol be; ezért úgy véli, hogy sürgős intézkedésekre van szükség a helyzet javítása érdekében;

61. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a fekete-tengeri közös halászati politika végrehajtásának jelenlegi állását, különös figyelmet fordítva arra, hogy a part menti tagállamok hogyan használták fel az ETHAA forrásait (2014–2020) az állományokkal való fenntartható gazdálkodás és a biológiai sokféleség javítása érdekében;

o

o o

62. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Ukrajna, az Oroszországi Föderáció, Grúzia, Törökország kormányának és parlamentjének, a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottságnak, a Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködés Szervezetének, valamint a Fekete-tenger szennyezés elleni védelmével foglalkozó bizottságnak.

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0308

Az uniós fejlesztési együttműködés és humanitárius segítségnyújtás szerepe a Covid19-világjárvány következményeinek kezelésében

Az Európai Parlament 2021. június 23-i állásfoglalása az uniós fejlesztési együttműködés és humanitárius segítségnyújtás által a Covid19-világjárvány következményeinek kezelésében játszott szerepről (2020/2118(INI))

(2022/C 81/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2020. január 30-i közleményére, amelyben nemzetközi jelentőségű közegészségügyi vészhelyzetnek minősítette a Covid19-járványt,
- tekintettel a WHO főigazgatójának a Covid19-ről szóló, 2020. március 11-i sajtótájékoztatón tett nyitó megjegyzéseire, amelyek szerint a Covid19 világjárvány,
- tekintettel az ENSZ 2020. márciusi, „Közös felelősség, globális szolidaritás: A Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági hatásaira való reagálás” című jelentésére,
- tekintettel a Világbank-csoport és a Nemzetközi Valutaalap 2020. március 25-i közös nyilatkozatára, amelyben cselekvésre szólítottak fel a Nemzetközi Fejlesztési Társuláshoz tartozó országok adóssága tekintetében, valamint a G20-ak pénzügyminiszterei és jegybankelnökei által tett 2020. április 15-i közleményre, amelyben bejelentették, hogy az átstrukturálást kérő legszegényebb országok esetében ideiglenesen felfüggesztik az adósságszolgálati kifizetéseket,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a koronavírus-betegség (Covid19) elleni küzdelmet célzó globális szolidaritásról szóló, 74/270. számú határozatára (2020. április 2.),
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a Covid19 elleni fellépéshez szükséges gyógyszerekhez, vakcinákhoz és orvostechikai felszerelésekhez való globális hozzáférés biztosítását célzó nemzetközi együttműködésről szóló, 74/274. számú határozatára (2020. április 20.),
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2020. április 8-i közös közleményére a Covid19-járványra való globális szintű uniós reagálásról (JOIN(2020)0011),
- tekintettel az EU által a WHO-val és más partnerekkel közösen szervezett, 2020. május 4-i nemzetközi kötelezettségvállalási konferenciára, amely 7,4 milliárd eurós kezdeti finanszírozást biztosított a globális kutatási együttműködés beindítására,
- tekintettel a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0441), amely javasolta, hogy 2018. évi árákon akár 5 milliárd eurót allokáljanak az Unión kívüli humanitárius segítségnyújtás céljára,
- tekintettel a Covid19-válságra az „Európa együtt” megközelítés alapján adott globális reagálásról szóló, 2020. június 8-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanács 2020. július 10-i következtetéstervezetében szereplő javaslatra, amely 5 milliárd euró humanitárius segítségnyújtást irányoz elő a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközön (NDICI) keresztül az Európai Helyreállítási Eszköz keretében,
- tekintettel a 2020. július 10-i következtetéstervezetben szereplő tanácsi javaslatra, amely szerint meg kell határozni az új szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék keretösszegének elosztására vonatkozó egyértelmű kritériumokat és szabályokat,
- tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) a 2020. évi globális Covid19 humanitárius reagálási tervének „A Covid19 élelmiszerválságokra gyakorolt hatásainak kezelése, 2020. április–december” című komponensére,

2021. június 23., szerda

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Gyermekalapjának (UNICEF) „A legkiszolgáltatottabb gyermekek védelme a koronavírus hatásától: cselekvési terv” című, 2020. április 3-án közzétett és 2020. szeptember 21-én frissített dokumentumára,
- tekintettel az Élelmezési Világprogram (WFP) „A WFP globális válasza a Covid19-re” című, 2020. szeptember 29-i jelentésére,
- tekintettel az élelmezésbiztonsági információs hálózat 2020. április 20-i, „2020. évi globális jelentés az élelmiszerválságokról: közös elemzés a döntések javítása érdekében” című jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának 2020. november 19-i, „A Covid19-világjárvány hatása a kereskedelemre és a fejlesztésre: átállás egy új világra” című jelentésére,
- tekintettel a FAO, a Nemzetközi Mezőgazdaság-fejlesztési Alap, az UNICEF, a WFP és a WHO 2020. évi, „Az élelmezésbiztonság és a táplálkozás helyzete a világban 2020-ban: az élelmezési rendszerek átalakítása a megfizethető egészséges étrend érdekében” című jelentésére,
- tekintettel a Világélelmezés-biztonsági Bizottság (CFS) élelmezésbiztonsági és táplálkozási kérdésekkel foglalkozó magas szintű szakértői testületének „A Covid19 hatása az élelmezésbiztonságra és a táplálkozásra: hatékony szakpolitikai lépések kidolgozása az éhezés és alultápláltság világjárványának kezelésére” című vitaanyagára,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezetnek az egészségügyi intézményekben a vízről, szennyvízről és higiéniről szóló, 2019. május 28-i állásfoglalására,
- tekintettel a Közös ENSZ HIV/AIDS Program (UNAIDS) programkoordinációs testületének 2020. november 23-i, „Covid19 és HIV: 2020. évi jelentés az elért eredményekről” című jelentésére,
- tekintettel az egyetemes egészségügyi ellátásról szóló magas szintű találkozón tett, 2019. szeptember 23-i, „Egyetemes egészségügyi ellátás: haladjunk együtt, hogy egy egészségesebb világot építsünk” című politikai ENSZ-nyilatkozatra
- tekintettel a 2020. október 15-i, „2020. évi globális jelentés a tuberkulózisról” című WHO-jelentésre,
- tekintettel a WHO zoonózisokról folytatott konzultációjának 2004. május 5-i ajánlásaira,
- tekintettel az EU „Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. (2021-2025) uniós cselekvési tervére (GAP),
- tekintettel az ENSZ nőjogi szervezetének „A Covid19 nőkre gyakorolt hatása” című, 2020. április 9-én közzétett szakpolitikai tájékoztatójára,
- tekintettel az ENSZ Népesedési Alapjának (UNFPA) 2020. április 27-i, „A Covid19-világjárvány hatása a családtervezésre és a nemi alapú erőszak, a női nemi szervek megcsonkítása és a gyermekházasság felszámolására” című jelentésére,
- tekintettel az UNFPA 2020. április 28-i, „Az erőszak, a gyermekházasság, a női nemi szervek megcsonkítása, nem kívánt terhességek számának Covid19-világjárvány miatt várható megnövekedése” című dokumentumára,

2021. június 23., szerda

- tekintettel a WHO 2005. évi Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályaira,
 - tekintettel a 2018. évi, „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” című, a fejlesztéspolitikáról szóló új európai konszenzusra,
 - tekintettel a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos, 2008. évi európai konszenzusra,
 - tekintettel „Az ebolaválságról: hosszú távú tanulságok, és hogyan kell megerősíteni a fejlődő országok egészségügyi rendszerét a jövőbeli válságok megelőzése érdekében” című, 2015. október 27-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel Sabine Oertelt-Prigione professzor „A nem és a társadalmi nem hatása a Covid19-járvány során” című, 2020. május 27-én közzétett tanulmányára,
 - tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0151/2021),
- A. mivel a Covid19 világméretű járvány, amely a világ minden országát érinti;
- B. mivel az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának „A Covid19-világjárvány hatása a kereskedelemre és a fejlesztésre: átállás egy új világra” című, 2020. évi különjelentése szerint a Covid19 által okozott zavar valós és aránytalan következményekkel járt a kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű alacsony jövedelmű háztartások, a migránsok, az informális ágazatban dolgozók, és gyakran a nők számára, különösen a fejlődő országokban, ahol a lakosságot nem védi szociális védőháló, azonban a növekvő munkanélküliség különösen nagy hatást gyakorol rá;
- C. mivel a Covid19-világjárvány növelte a nemi alapú erőszakot, a gyermekházaságot és a meglévő egyenlőtlenségeket, különösen az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, beleértve a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokat is, és máris visszafordított számos, az elmúlt évtizedekben a nemek közötti egyenlőség terén történt előrelépést;
- D. mivel a humanitárius segítségnyújtás súlyosan alulfinanszírozott, ami megnehezíti a Covid19-világjárvány következményeinek megfelelő kezelését a fejlődő országokban;
- E. mivel a Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásai legerősebben a fejlődő országokban érezhetők; mivel várhatóan 2020-ban, 20 év után először emelkedik a globális mélyszegénység, ami a kiszolgáltatott személyek részéről vagonantárgyaik értékesítéséhez, fokozott hitelfelvételéhez és megtakarításaik felhasználásához vezet;
- F. mivel a hosszú távú ellenálló képesség megerősítése érdekében a rövid távú humanitárius segítségnyújtást össze kell vonni a meglévő kihívásokra, például a biztonság, a szegénység, a béke, a demokrácia és az éghajlatváltozás terén tapasztalt kihívásokra adott válasz támogatásával;
- G. mivel világszerte menekültek milliói számára aránytalanul nagy a fertőzés kockázata, mert gyakran sűrűn lakott menekülttáborokban vagy gyűjtőközpontokban élnek, ahol csak a gyermekek száma 3,7 millióra tehető;
- H. mivel a Covid19-világjárvány súlyosan érintette a szexuális és reprodukív egészséghez és jogokhoz való hozzáférést, különösen a nők és a fiatalok körében, a prioritások megváltozása és az ezen szolgáltatások nyújtása terén bekövetkezett fennakadások, valamint az utazási korlátozások és az egészségkereső magatartások változásai miatt; mivel a Covid19 miatt további 49 millió nő nem jutott hozzá a szükséges modern fogamzásgátlókhoz;

⁽¹⁾ HL C 355., 2017.10.20., 2. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

2021. június 23., szerda

- I. mivel az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség folyamatos csökkenése és a természetes élőhelyek pusztulása világszerte nagymértékben növeli a zoonotikus betegségek kialakulásának kockázatát; mivel a Covid19-járvány kitörését semmiképpen sem szabad kifogásként felhasználni az éghajlati és környezetvédelmi vészhelyzet kezelésében való késedelmekhez; mivel a Covid19-járványt követően sürgetően szükségessé válik a világgazdaság környezetvédelmi és szociális szempontból való újjáépítése;
- J. mivel a Covid19-világjárvány nagymértékben súlyosbította a fejlődő országok meglévő adósságproblémáit tovább veszélyeztetve a fenntartható fejlesztési célok eléréséhez szükséges erőforrások mozgósítása terén tett erőfeszítéseiket, valamint jelentősen csökkentette az oda érkező átutalásokat és közvetlen külföldi befektetéseket;
- K. mivel a Covid19-világjárvány alatt az egészségügyi rendszerekre nehezedő nyomás, valamint a kijárási korlátozási intézkedések tovább korlátozták a szexuális és reprodukciós egészséggel kapcsolatos szolgáltatásokhoz való hozzáférést, és ez veszélybe sodorja a nők egészségét;
- L. mivel az UNICEF szerint a 2020-as csúcson világszerte 1,6 milliárd gyermeket és fiatalt érintett az iskolák bezárása, akik közül sokan otthon nem rendelkeznek internet-hozzáféréssel; mivel a Covid19-világjárvány miatt legalább 24 millió diák lemorzsolódhat az iskolákból;
- M. mivel a Covid19-világjárvány növeli a szélsőséges időjárási körülmények, természeti katasztrófák és az éghajlatváltozás által érintett közösségek szükségleteit;
- N. mivel a Covid19-járvány a modern történelem során valószínűleg példátlan globális zavart keltett az oktatási és képzési rendszerekben, az UNESCO szerint az iskolák és a képzési intézmények bezárása a világ tanulóinak 94 %-át érintette, és fennáll a veszély, hogy ez tartós hatást gyakorolhat számos fiatal, különösen a lányok hosszú távú kilátásaira; mivel a pandémia miatti iskolabezárások megfosztották a kiszolgáltatott gyermekeket az egészségük szempontjából alapvető fontosságú iskolai étkeztetési szolgáltatásoktól, az éhező gyermekek számát 36 millióval növelve 2020-ban, és fokozták az erőszaknak és bántalmazásnak való kitettségüket;
- O. mivel a világjárvány rávilágított a globális ellátási láncok sérülékenységre, különösen az élelmiszer- és egészségügyi ágazatokban, és fokozta az ezektől függő fejlődő országok sebezhetőségét; mivel a világjárvány lehetőséget kínál fenntarthatóbb és ellenállóbb ellátási láncok – többek között regionális értékláncok – kialakítására és a regionális integráció fellendítésére; mivel az élelmiszer-ellátás bizonytalansága és az alultápláltság a világjárvány mellékhatásaként emelkedik;
- P. mivel az oktatás kulcsszerepet játszik a szegénység ördögi körének megtörésében és az egyenlőtlenségek csökkentésében; mivel a 4. fenntartható fejlesztési cél az inkluzív és méltányos, mindenki számára elérhető minőségi oktatás biztosítása és az egész életen át tartó tanulás ösztönzése, és mivel ez alapvető fontosságú a többi fenntartható fejlesztési cél eléréséhez; mivel a kultúrának a fenntartható fejlődéshez szükséges hozzájárulását több fenntartható fejlesztési cél is kifejezi, különösen a 4. fenntartható fejlesztési cél;
- Q. mivel a világjárvány pusztító következményekkel jár majd az alulfinanszírozott egészségügyi rendszerrel rendelkező országokban élő emberekre, különösen a nőkre és a lányokra, valamint a konfliktus sújtotta országokban élőkre nézve; mivel a világjárvány 2021-re világszerte több mint 47 millió nőt és lányt fog a szegénységi küszöb alá szorítani;
- R. mivel a Covid19-világjárvány leküzdésére hozott intézkedések gazdasági következményei a fejlődő országokban súlyosbítják a meglévő egyenlőtlenségeket és sebezhetőségeket, beleértve a tovább gyengült egészségügyi infrastruktúrát, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságát és az oktatási hiányosságok növekedését, a szegénység és a társadalmi kirekesztés fokozódását;
- S. mivel a WHO-UNICEF 2020. decemberi jelentése szerint körülbelül 1,8 milliárd ember van kitéve a Covid19 és más betegségek magasabb kockázatának, mivel alapvető vízellátás nélküli egészségügyi intézményekben kerülnek ellátásra, illetve azokban dolgoznak;
- T. mivel a Covid19-világjárvány súlyos hatást gyakorolt a rutin immunizációs programokra és más alapvető egészségügyi szolgáltatásokra, és mindez életet sodor veszélybe;

2021. június 23., szerda

- U. mivel az UNFPA legfrissebb becsült adatai szerint a közösségbe vonó programok, valamint a káros gyakorlatokról szóló oktatás késedelme vagy megszakítása világszerte várhatóan 2 millió további női nemi szerv csonkítási esethez és 13 millió további gyermekházassághoz vezet a következő évtizedben, a világiárvány előtti becsléshez képest;
- V. mivel a lezárások különösen súlyos hatással voltak a testi és értelmi fogyatékosággal élő személyekre;
- W. mivel a nemzetközi erőfeszítések jobb összehangolására, jobb kapacitásmegosztásra és együttműködésre van szükség a humanitárius segítségnyújtás, a fejlesztés és a béke közötti hatékony és ellenállóképes kapcsolat előmozdítása érdekében;
- X. mivel a Covid19-világiárvány súlyosbította a HIV-ben szenvedőket, LMBTI-személyeket és más veszélyeztetett csoportokat erő emberijog-sértéseket, megfélemlítést és hátrányos megkülönböztetést, rávilágítva arra, hogy a Covid19-re adott válaszoknak a HIV-vel való küzdelemből származó tanulságokat figyelembe véve az emberi jogokon és az egyenlőségen kell alapulniuk; mivel olykor a népesség kiemelten érintett csoportjaitól megtagadták a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, vagy diszkriminatív módon alkalmazták velük szemben a Covid19-cel kapcsolatos kijárási korlátozásokat;
- Y. mivel a Covid19-járvány középtávon valószínűleg pusztító következményekkel jár, visszafordítva a sok év alatt elért fejlődés eredményeit, és példátlan globális együttműködést tesz szükségessé;
- Z. mivel a világiárvány által kiváltott válság felgyorsította a digitális átállást és az új tanulási eszközök, például a távoktatás és a vegyes oktatás felé való elmozdulást;
- AA. mivel alapvető fontosságú még egyszer elismerni, hogy a fenntartható fejlesztési célok és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez az emberi fejlődésbe való beruházás és a jogokon alapuló megközelítés alkalmazása szükséges, tiszteletben tartva a hatékonyfejlesztési együttműködésre vonatkozó pusani elveket;

Az „Európa együtt” megközelítés

1. üdvözlö az EU globális válaszát a Covid19-világiárványra, amely bizonyítja azon törekvését, hogy vezető szerepet játsszon és szolidaritást mutasson valamennyi partnerországgal, beleértve a konfliktusok és humanitárius válságok által sújtottakat is; rámutat azonban arra, hogy a jelenlegi forrásokat alapvetően más költségvetési sorokból csoportosítják át, és hogy foglalkozni kell a támogatások előzetes ütemezésének kihívásával; kéri, hogy az elosztásra vonatkozó kritériumokat a világiárvány partnerországokban gyakorolt hatásának megfelelően aktualizálják; ezért jelentős új, rugalmas források mozgósítására szólít fel annak érdekében, hogy világszerte segítséget lehessen nyújtani a fejlődő országoknak a Covid19-világiárvány közvetlen és közvetett következményei elleni küzdelemben, és hogy kezelni lehessen a fejlődő országok egészségügyi irányítás és járványügyi felügyelet terén jelentkező alapvető szükségleteit; hangsúlyozza, hogy az első lépések közé kell tartoznia annak, hogy világszerte gyorsan, méltányos és megfizethető módon biztonságos oltóanyagokat, kezeléseket, berendezéseket, terápiás és diagnosztikai eszközöket bocsássonak rendelkezésre; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az oltóanyagokat felhasználása során az egészségügyi és szociális dolgozókat, majd pedig tanárokat és más alapvető dolgozókat, valamint a Covid19 szövődményeinek legnagyobb kockázatával rendelkező személyeket kiemelten kell kezelni; sürgeti az adományozókat, hogy gyorsan bővítsék a rendelkezésre álló hivatalos fejlesztési támogatást, hogy elérje azt a szintet, amelyre a múltban kötelezettséget vállaltak, de sosem teljesítettek;
2. üdvözlö e tekintetben a COVAX-ot, a Covid19 vakcinákhoz való tisztességes és egyetemes hozzáférést biztosító globális eszközt, valamint az „Európa együtt” erős támogatását, ami a legnagyobb mértékben – eddig több mint 850 millió euró elkülönítésével – járult hozzá a kezdeményezéshez, valamint auniós és nem uniós országok már bejelentették, hogy vakcinatöbbletüket a COVAX-on keresztül fogják felajánlani; üdvözlö a WHO azon bejelentését, hogy 2021 első negyedévében 91 arra jogosult országban kezdődik el a vakcina globális bevezetése, és hogy mostanra már 2 milliárd vakcinaadagot leszállítottak; hangsúlyozza, hogy a világiárvány visszaszorítása érdekében a biztonságos vakcinákat mindenki számára elérhetővé, megfizethetővé és könnyen hozzáférhetővé kell tenni; hangsúlyozza, hogy az egészségügyben dolgozókat és a leginkább veszélyeztetetteket kell előnyben részesíteni;
3. felhívja az „Európa együtt” hálózatot, hogy erősítsék meg a hatékony mechanizmusokat a fenntartható fejlődés politikai koherenciájának biztosítása érdekében, és biztosítsák, hogy az összes uniós intézmény és tagállam szisztematikus és hatékony módon használja fel azokat; hangsúlyozza, hogy az EU-nak minden szakpolitikai területen fenntarthatósági hatásvizsgálatot kell végeznie, ideértve a világiárványra adott válaszait is;

2021. június 23., szerda

4. kitarthat, hogy a közös elemzés, a közös programozás és a közös végrehajtás terén az „Európa együtt” megközelítésből nyert lendületnek új együttműködési normává kell válnia a humanitárius segítségnyújtás és a fejlesztési politika területén, mind jogi, mind gyakorlati szempontból; úgy véli, hogy az EU-nak ösztönöznie kell, hogy a nemzetközi együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás hatáosságának és hatékonyságának maximalizálása érdekében ne csak a tagállamok, hanem a nem uniós adományozó országok között is ilyen fokozott koordináció jöjjön létre; kiemeli az NDICI – Globális Európa jelentőségét a humán fejlődés finanszírozásának biztosításában, ideértve az egészségügyet, a táplálkozást, a vízellátást, a higiéniai létesítményeket és higiéniai körülményeket (WASH), a szociális és gyermekvédelmet, valamint az oktatási ágazatot; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy közös programozásukban kezeljék prioritásként az emberi fejlődést és az egészségügyet; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy az integrált, összefüggésekre irányuló megközelítéssel összhangban alkalmazzon rugalmas megközelítést a humanitárius és fejlesztési eszközök terén, különösen az oltóanyagok finanszírozásának és elosztásának tekintetében;

5. felhívja az uniós adományozókat annak biztosítására, hogy a helyi civil társadalmi szervezetek és a frontvonalban működő nemzetközi nem kormányzati szervezetek részesüljenek támogatásban a Covid19-világjárvány, és annak közösségi szintű következményei elleni programok és projektek végrehajtása érdekében, hogy a leginkább lemaradó embereket elérjék; hangsúlyozza, hogy a Covid19-re adott válasza és a helyreállításra szánt további források hiányában, mivel pedig a legtöbb alap földrajzi keretekhez kapcsolódik, alapvető fontosságú az uniós finanszírozás kiegészítő jellegének optimális biztosítása;

A humanitárius segítségnyújtás finanszírozása

6. felhívja a figyelmet arra, hogy a világjárvány humanitárius válságot okozhat; ezért súlyos aggodalmát fejezi ki az EU humanitárius segítségnyújtási költségvetésének alulfinanszírozottsága miatt, tekintettel a pandémia által okozott további humanitárius szükségletekre; kéri a szolidaritási és sürgősségsegély-tartalék keretösszegének egyértelmű elosztását, amelynek célja, hogy kiegyensúlyozottan fedezze kötelezettségeit az alábbiak szerint: sem belső, sem külső műveletek számára nem allokálható a tartalék éves összegének 60 %-ánál nagyobb összeg; minden év október 1-jén legalább az n. évről vonatkozó éves összeg egynegyedének rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezésére; október 1-jétől a fennmaradó pénzeszközöket az év végéig felmerülő szükségletek fedezésére lehet igénybe venni;

7. hangsúlyozza, hogy humanitárius segítséget kell nyújtani, például orvosi személyzet és felszerelések – beleértve az egyéni védőeszközöket és tesztkészleteket – biztosításával a népesség leginkább kiszolgáltatott csoportjainak; e tekintetben üdvözlözi az Európai Unió humanitárius léghídjának 2020-as létrehozását;

8. sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy a világjárvány közvetlen és közvetett hatásainak kezelése érdekében különítsenek el további forrásokat azon országok részére, amelyeket a világjárvány hatásai a legsúlyosabban érintenek, és ragaszkodik ahhoz, hogy fel kell gyorsítani azon élelmiszersegélyezési programok végrehajtását, amelyek már a Covid19-válság előtt sebezhetőként azonosított területekre irányulnak, valamint olyan eljárásokat kell alkalmazni, amelyek csökkentik a fertőzés kockázatát;

Élelmiszerbiztonság

9. hangsúlyozza, hogy a világjárvány a vidéki, városi és városkörnyéki környezetben is veszélyezteti az élelmiszerbiztonságot; hangsúlyozza, hogy a legeltetéses gazdálkodás ökológiailag megfelelő, környezetbarát, helyi élelmiszertermelési módszer, és ezért egy fenntartható élelmiszerrendszer részét képezi; rámutat arra, hogy a legeltető állattenyésztők különösen ki vannak téve az élelmiszerbiztonsági zavarok és az éghajlatváltozás hatásainak; alapvető fontosságúnak tartja a legeltető állattenyésztők támogatását a pandémia idején a helyi piacokhoz való biztonságos hozzáférés biztosításával annak garantálása érdekében, hogy továbbra is képesek legyenek fehérvében gazdag élelmiszereket biztosítani a helyi lakosságnak, hogy az emberek és az állatok szabadon átléphessék a határokat, hogy az állományaik hozzájussanak a vízhez és a legelőkhöz, valamint hogy a mobil közösségi egészségügyi csoportok figyelemmel kísérjék a helyzetet, és egyedi esetekben, de szükség esetén a közegészség fenntartása érdekében is beavatkozzanak; felszólít a legeltető állattenyésztők számára történő készpénztranszferre annak biztosítása érdekében, hogy fedezzék alapvető szükségleteiket, beleértve az élelmiszereket és a takarmányt is, és kéri, hogy humanitárius segítségnyújtás formájában a megélhetési támogatás részeként takarmánytámogatást is biztosítsanak az állományok számára, amennyiben erre szükség van;

10. hangsúlyozza, hogy az élelmiszerbiztonság és az ellenálló képesség növelése érdekében támogatni kell a családi gazdaságokat és a helyi kis- és középvállalkozásokat, különösen az agráripari ágazatban;

11. Hangsúlyozza, hogy támogatni kell az ENSZ ügynökségeinek, nevezetesen a FAO és a WFP, valamint a Vöröskereszt és a Vörösféldhold mozgalom és a nemzetközi nem kormányzati szervezetek azon intézkedéseit, amelyek célja az éhezés, az alultápláltság és a megélhetés elvesztésének enyhítése, valamint a reziliens élelmiszerrendszerek kiépítése, mint például a humanitárius szükségletekre vonatkozó gyors tájékoztatást biztosító globális adateszköz létrehozása, az élelmiszertermelési támogatás és az élelmiszerhez való hozzáférés biztosítása, a készpénzátutalások, utalványok, vagy a természetbeni élelmiszer-elosztás és az iskolai étkeztetés megszervezése, a sokkhatásokra reagálni képes szociális védelmi rendszerekkel

2021. június 23., szerda

való kapcsolatok fejlesztése, az élelmiszerrendszerek stabilizálása, valamint a helyi élelmiszerpiacok, értékláncok és rendszerek működésének biztosítása, miközben a kisbirtokos gazdákra és kisüzemi halászokra összpontosítanak a Covid19 terjedésének megelőzése érdekében egészségügyi intézkedések végrehajtása révén, továbbá fellépjenek az egyéb válságokkal, gazdasági visszaesésekkel és konfliktusokkal szemben is, mint amilyen a kelet-afrikai sáskajárás; úgy véli, hogy a gazdaság helyreállításának folyamata lehetőséget kínál arra, hogy a kistermelőket és a gazdálkodókat jobban integrálják a helyi és regionális piacokba és fenntarthatóbb megélhetést alakítsanak ki számukra; hangsúlyozza a technológia és a digitalizáció fontosságát e tekintetben, ami a piaci ismeretek szerzésének, a piacra jutásnak, és a kisvállalkozások mobilfizetési alkalmazások révén történő bővítésének eszköze;

12. emlékeztet arra, hogy 2050-re körülbelül 10 milliárd emberre növekszik a világ népessége, akik számára biztonságos és megfizethető élelmiszert kell biztosítani, miközben tisztességes foglalkoztatást és megélhetést kell biztosítani az élelmiszer-értéklánc egészében, megvédve a leginkább kiszolgáltatott vidéki területeket, ideértve az őslakos népeket, a bevándorlókat, valamint az informális és kisüzemi munkavállalókat, továbbá meg kell akadályozni az élelmiszerárak szélsőséges ingadozását a nemzeti és nemzetközi élelmiszerpiacokon; elismeri a táplálkozás alapvető szerepét az ellenálló képesség erősítésében; felszólít arra, hogy az éhínség és az alultápláltság megelőzésének, diagnosztizálásának és kezelésének jobban integrált megközelítése szerepeljen mind a humanitárius, mind pedig a fejlesztési válaszlempésekben, különösen az éghajlatváltozás szempontjából leginkább kiszolgáltatott országok körében; hangsúlyozza, hogy a fejlődő országok importtól és exporttól való függésének, valamint az élelmiszerlánc esetleges zavaraitól való kiszolgáltatottságának csökkentése érdekében létfontosságú a helyi fogyasztást kiszolgáló helyi mezőgazdaság fejlesztése; hangsúlyozza, hogy a 1. és 2. fenntartható fejlesztési cél elérése tudományágakon átívelő megközelítést igényel, az élelmiszer-termelés, -feldolgozás, -fogyasztás és -kereskedelem módjának átalakítása érdekében; hangsúlyozza e tekintetben, hogy holisztikus átalakulásra van szükség a tisztességes, biztonságos és egészséges élelmiszerrendszerek felgyorsítása érdekében, és az ENSZ élelmiszerrendszerekkel foglalkozó 2021. évi csúcstalálkozóját olyan fordulópontnak tekinti, amelytől kiindulva a Covid19-válság után jobban újra lehet építeni a gazdaságot; felhívja az EU-t, hogy az európai zöld megállapodással és a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiával összhangban ösztönözze a fenntarthatóságot az élelmiszerellátási láncok minden területén, a termeléstől a fogyasztásig;

13. rámutat arra, hogy a Covid19-járvány súlyosbítja a sáskajárás miatt már egyébként is rendkívül súlyos élelmiszerbiztonsági problémát Kelet-Afrikában és a Közel-Keleten, mivel a bevezetett korlátozások késleltetik a sáskajárás leküzdésére szolgáló növényvédő-szerek és berendezések szállítását; hangsúlyozza, hogy fokozott együttműködésre van szükség a kelet-afrikai és közel-keleti országoknak nyújtott segítség terén, hogy megbirkózhassanak a terményvesztéssel;

14. rámutat arra, hogy a különböző globális problémák, mint a gyors népességnövekedés, az éghajlatváltozás, a természeti erőforrások szűkössége és a változó fogyasztási szokások kihívást jelentenek élelmiszerrendszereink azon képességei számára, amelyek az élelmiszerbiztonságot és az élelmiszer-ellátást társadalmi és környezeti szempontból fenntartható módon biztosítják;

15. hangsúlyozza, hogy megfelelő intézkedésekre van szükség az afrikai országok jelenlegi helyzetének javítása, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó intézkedések bevezetése érdekében, mivel azok a népesség gyors növekedésével és az élelmiszertermelés biztosításához szükséges mezőgazdaság bizonytalan kapacitásával szembesülnek;

16. úgy véli, hogy korlátozott mértékben rendelkezésre álló termőföld és a talajromlás, a vízhiány és az élelmiszertermelésben jelentkező korlátok súlyosan akadályozzák a mezőgazdasági ellátás és termelékenység növekedését, ami a fejlődő országok társadalmi-gazdasági és intézményi bizonytalanságaihoz vezet;

Szegénység és szociális védelem

17. hangsúlyozza, hogy a globális mélyszegénység, különösen a gyermekek körében, 2020-ban több mint 20 év óta először várhatóan drámaian nőni fog, és a Covid19-világjárvány súlyosbítja majd a konfliktusok, a nem megfelelő kormányzás és az éghajlatváltozás hatásait, és különösen súlyos hatást gyakorol majd a nőkre és lányokra, akik közül várhatóan további 47 millió kerül mélyszegénységbe 2021-re, az informális és migráns munkavállalókra (akik a világ munkaerejének egynegyedét teszik ki), az idegenforgalmi ágazatra, valamint a latin-amerikai, karibi és afrikai gazdaságokra; e szélsőséges válság fényében kiemeli az egyetemes szociális védelem és a társadalmi párbeszéd fontosságát; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki stratégiákat a partnerországokkal a gazdasági fellendülés és a munkahelyteremtés, valamint a szociális biztonsági rendszerek javítása érdekében, támogatva a szociális védelmi rendszerek kiterjesztését a vidéki ágazatokban dolgozó informális munkavállalókra;

18. kiemeli, hogy a világjárvány a leginkább kiszolgáltatottakat sújtja a legsúlyosabban, különösen a menekülteket, az országon belüli lakóhelyük elhagyására kényszerült személyeket és a bizonytalan helyzetben lévő bevándorlókat, akik három válsággal is szembesülnek: egészségügyi válság, társadalmi-gazdasági válság és védelmi válság; hangsúlyozza, hogy a vándorló gyermekek különösen kiszolgáltatottak az alapvető szolgáltatásokhoz, beleértve a tiszta vizet, a szennyvízelve-

2021. június 23., szerda

zetést és a higiénit, valamint az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a gondozási szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés miatt, és emiatt a gyermekek fejlődése, jövője és egészsége nagy kockázatnak van kitéve;

19. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány kitörésének következményei aránytalanul sújtják a legkiszolgáltatottabb helyzetű, marginalizálódott és védtelen társadalmi rétegekbe tartozó a legszegényebb személyeket, beleértve a testi és értelmi fogyatékkal élő személyeket és a krónikus betegségben szenvedőket, a mentális egészségügyi problémákban szenvedőket és az időseket, akik az egészségügyi szükségleteiknek megfelelő alapvető higiénés és kezelési lehetőségekhez korlátozottan vagy nem férnek hozzá és a világjárvány miatt még kiszolgáltatottabbá váltak;

Menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek

20. sürgeti a Bizottságot, hogy foglalkozzon a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek sajátos szükségleteivel, fenntartva a közegészségügyi hálózatok azon vezérelvét, amely szerint senkit sem szabad hátrahagyni, és ne akadályozza a frontvonalban dolgozó humanitárius dolgozókat abban, hogy közvetlen kapcsolatba kerüljenek az általuk támogatottakkal; aggodalommal emlékeztet arra, hogy a menekültek, a migránsok és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek a lakosságnak az egészségügyi válság által leginkább veszélyeztetett rétegébe tartoznak, mivel gyakran bizonytalan életkörülmények között élnek, és nehezebben férhetnek hozzá az alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz, mint a helyi lakosság; hangsúlyozza, hogy állampolgárságtól, jogállástól, származástól, nemtől, szexuális irányultságtól, nemi identitástól vagy bármely más jellemzőtől függetlenül minden érintett személy számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani a Covid19-kezeléshez, más egészségügyi szolgáltatásokhoz és a biztonsági hálózathoz; hangsúlyozza a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek támogatásának fontosságát a világjárvány aránytalanul súlyos társadalmi-gazdasági hatásainak kezelése érdekében, a megélhetési támogatás és a jövedelemteremtő tevékenységek megerősítése, valamint a biztonsághoz való hozzáférés biztosítása révén; hangsúlyozza, hogy az uniós politikáknak törekedniük kell a foglalkoztatáshoz, az oktatáshoz és a személyazonosságot igazoló okmányokhoz való hozzáférésük támogatására; sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy teremtsék meg a feltételeket a menekültáborokban élő gyermekek és fiatalok számára, hogy hozzáférjenek az oktatáshoz, beleértve a távoktatás lehetőségét, különös tekintettel az alapfokú oktatásra;

Az egészségügyi ágazat megerősítése

21. hangsúlyozza, hogy a Covid19-járvány kitörése világszerte súlyosbította a gyógyszerhiány állandó problémáját, amely akut következményekkel jár a fejlődő országokban; hangsúlyozza, hogy fejlesztési támogatásnak mindenképp elő kell járulnia, hogy holisztikus és jogokon alapuló megközelítés révén „horizontális” egyetemes egészségügyi ellátási rendszert biztosítson, amely többek között magában foglalja az egészségügy többdimenziós jellegének teljes körű figyelembevételét (a nemek közötti egyenlőséggel, az élelmiszerbiztonsággal és a táplálkozással, az ivóvízellátással és köztisztasággal, az oktatással és a szegénységgel szoros kapcsolatban); felszólít a javasolt vagy meglévő stratégiák és partnerségek felülvizsgálatára azzal a céllal, hogy tovább lehessen erősíteni és támogatni a partnerországok egészségügyi rendszereit, különösen a járványokra való felkészültséget, valamint az egészségügyi rendszerek megszervezése és irányítása tekintetében, ideértve az egyetemes egészségügyi ellátást, a vakcinázást, az egészségügyi ellenőrzést és tájékoztatást (ideértve a járványügyi felügyeletet), az egészségügyi személyzet képzését, felvételét és megtartását, a diagnosztikai kapacitást és a gyógyszerellátást;

22. emlékeztet arra, hogy az egészségügyi rendszerek megerősítésének nem pusztán a Covid19-világjárvány partnerországokra gyakorolt epidemiológiai hatásait kell figyelembe venni, hanem olyan tényezőket is, mint például az élelmiszerellátási láncok megszakadása következtében kialakult fokozott alutápláltság kezelésének szükségessége vagy a Covid19-járvány miatti kockázatcsökkentő intézkedések pszichológiai hatása;

23. emlékezteti a Bizottságot, hogy az EU ismert partnerszervezetei, mint például a Globális Alap, értékes segítséget nyújtanak a Covid19 miatt szükséges egyéni védőeszközök, diagnosztikai módszerek és terápiás lehetőségek gyors beszerzésében és bevetésében, miközben fontos szerepet játszanak az egészségügyi rendszerek kiépítésében és megerősítésében, valamint adományozók biztosításában is;

24. hangsúlyozza, hogy a lehető leghamarabb fel kell gyorsítani a rutin immunizációs programokat, és biztosítani kell, hogy folytatódjon az egyéb alapvető egészségügyi szolgáltatások nyújtása; felszólít megfelelő finanszírozás biztosítására az olyan kezdeményezések számára, mint a GAVI Oltóanyag-szövetség és a járványügyi felkészüléssel kapcsolatos újításokkal foglalkozó koalíció (CEPI); aggodalmát fejezi ki a kiszervezett, széttagolt globális oltóanyag-irányítási rendszer miatt, amely az együttműködés helyett az oltóanyagokért, diagnosztikai módszerekért és kezeléseketért való versenyhez vezetett; sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy a globális szolidaritás elve alapján szólítsanak fel az oltóanyagokhoz való egyenlő és megfizethető hozzáférésre világszerte; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a Covid19-világjárványra adott globális uniós válasz ne ássa alá az egyéb létfontosságú egészségügyi programok – többek között a szexuális és reprodukcióval kapcsolatos minimális alapvető szolgáltatásokról szóló csomag, valamint a nők és terhes nők egészségét célzó

2021. június 23., szerda

programok – uniós finanszírozását; sürgeti valamennyi tagországot és a Bizottságot, hogy továbbra is támogassák a partnerországokat a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások, valamint rutin immunizációs szolgáltatások nyújtásában, miközben biztosítják a közösségek és az egészségügyi dolgozók biztonságát;

25. emlékeztet a korábbi egészségügyi válságok, például az ebolajárvány kulcsfontosságú tanulságai alkalmazásának fontosságára; kiemeli e tekintetben a közösség vezetőivel való együttműködés fontosságát a legfontosabb közegészségügyi üzenetek terjesztése és a társadalmak mozgósítása érdekében; hangsúlyozza a civil társadalmi szervezetek, valamint a nemzeti és nemzetközi nem kormányzati szervezetek döntő szerepét az egészségügyi szolgáltatások nyújtásában a legszegényebb közösségek számára; elismeri, hogy ezek a szervezetek nélkülözhetetlen partnerek lesznek a Covid19 elleni oltóanyagok terjesztésében; felhívja az EU-t, hogy támogassa e szervezetek kapacitásépítését;

26. hangsúlyozza az egészségügyi oktatás szerepét a vilá járványok kitörésének megelőzésében és hatásainak enyhítésében, valamint a jövőbeli közegészségügyi vészhelyzetekre való felkészültségben; kiemeli a sport előnyeit a kiterjesztett korlátozások és az iskolák bezárásának fizikai és mentális egészségügyi következményeinek kezelésében;

27. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat a vilá járvány elleni oltóanyagok és kezelések globális köztulajdonná nyilvánítása és mindenki számára elérhetővé tétele mellett;

28. kiemeli, hogy a Covid19-re való reagáláshoz és az utána való talpra álláshoz az alapvető egészségügyi szolgáltatások – beleértve a táplálkozást is – folytonosságára van szükség; hangsúlyozza, hogy az egészségügyi alapellátás részeként minőségi táplálkozási szolgáltatásokat kell nyújtani, ideértve az alultápláltság minden formájának megelőzését, felmérését, diagnosztizálását és kezelését; elismeri a közösségi egészségügyi szakemberek frontvonalbeli szerepét, amelyet – többek között képzés révén – támogatni kell;

29. hangsúlyozza, hogy a sürgősen szükséges terápiás lehetőségek, oltóanyagok és diagnosztikai módszerek kifejlesztése révén a kutatás és az innováció (K+I) kulcsfontosságú szerepet játszott a Covid19-re való globális reagálásban; hangsúlyozza, hogy a K+I tevékenységeket olyan eszközök felé kell terelni, amelyek alacsony erőforrások mellett működnek, hogy valóban globális választ lehessen elérni; hangsúlyozza, hogy hasonló erőfeszítésekre van szükség az egyéb járványok leküzdésére irányuló meglévő kutatási és termékhányok kezeléséhez, különös tekintettel a szegénységgel összefüggő és az elhanyagolt betegségekre, amelyek világszerte több milliárd embert érintenek, ugyanakkor a magánszektor beruházásaihoz csupán korlátozott piaci ösztönzőket biztosítanak, illetve annak érdekében, hogy megszűnjön a gazdagabb országoktól való függőség az olyan betegségekkel kapcsolatos kutatásaik tekintetében, amelyek nem biztos, hogy közvetlenül érintik őket; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy növeljék a transznacionális együttműködés lehetőségeit a kutatók között, és ösztönözzék az emberi kutatási erőforrások fejlesztését a partnerországokban, különösen a nők körében;

30. támogatja a WHO fontos munkáját, és rámutat a Covid19-re adott válaszügyintézkedések vezető és koordináló hatóságaként betöltött központi szerepére, ugyanakkor elismeri, hogy az akut válság kezelését követően meg kell reformálni a WHO-t, ideértve többek között, de nem kizárólag a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok reformját;

31. hangsúlyozza, hogy sürgős fellépésre, fokozott finanszírozásra és a higiéniai magatartásra és gyakorlatokra való reagálás jobb összehangolására van szükség, ami a Covid19 megelőzésének, megfékezésének és kezelésének egyik legfontosabb védelmi eszköze; hangsúlyozza, hogy szükség van a tiszta víz megbízható biztosítására az otthonok, az iskolák, valamint az egészségügyi létesítmények tisztán tartása érdekében, és kiemeli a biztonságos vízhez, a higiénias létesítményekhez és a higiéniai infrastruktúrához, szolgáltatásokhoz és árukhoz való hozzáférés fontosságát, mivel ezek kulcsfontosságúak a betegségek jövőbeni kitöréseivel szembeni ellenálló képesség kiépítésében; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy a Covid19-re való reagálásuk részeként és a jövőbeni válságokkal szembeni globális ellenálló képesség megerősítése érdekében jelentősen növeljék a „WASH” (vízellátás, higiénias létesítmények és higiénias körülmények) finanszírozását;

32. kiemeli a közösségi irányítású szervezetek és a civil társadalmi szervezetek létfontosságú szerepét az egészségügyi szolgáltatásoknak a leginkább kirekesztett és legrosszabb szolgáltatási lefedettségű közösségek számára való biztosításában; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson politikai, pénzügyi és technikai támogatást azon civil társadalmi szervezetek számára, amelyek közösségi alapú szolgáltatást nyújtanak, biztosítva ezáltal a személyre szabott és megfelelő szolgáltatások elérhetőségét azoknak, akik nem tudnak egészségügyi klinikákra menni;

33. hangsúlyozza, hogy az oltóanyagok igazságosabb elosztása az egész világon elengedhetetlen a Covid19 és mutációi terjedésének hatékony megakadályozásához; emlékeztet arra is, hogy a Covid19 kezeléséhez szükséges orvosi eszközöknek megfizethetőnek, biztonságosnak, hatékonyak, könnyen kezelhetőnek és mindenki számára általánosan hozzáférhetőnek kell lenniük, és azokat „globális közjavaknak” kell tekinteni;

2021. június 23., szerda

Emberi jogok, kormányzás és demokrácia

34. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Covid19-válság kezdete óta számos kormány arra használta fel a vészhelyzetet, hogy indokolja a demokratikus folyamatok és a polgári tér korlátozását, ideértve a humanitárius segítségnyújtáshoz való hozzáférés korlátozását is, és elnyomja a kisebbségeket; elítéli különösen az újságírók, ellenzéki személyek, egészségügyi dolgozók és más személyek cenzúrázását, letartóztatását és megfélemlítését, amiért bírálják a kormányokat többek között azok válságkezeléséért; szélesebb értelemben felhívja a figyelmet a Covid19 valamennyi emberi jogra, demokráciára és jogállamiságra gyakorolt növekvő negatív hatására, és ezért felszólít a segélyek, a politikai párbeszéd és a civil társadalom és az intézményfejlesztés támogatásának megerősítésére mindezen területeken, különös tekintettel az emberijog-védőkre és a civil társadalmi aktivistákra;

35. megjegyzi, hogy kutatások világszerte azt mutatják, hogy továbbra is megőrzés és megkülönböztetés sújtja a HIV-fertőzötteket, különösen a leginkább érintett és a kiszolgáltatott csoportokat; emlékeztet az UNAIDS következtetéseire, miszerint a Covid19-cel kapcsolatba hozható emberek és csoportok is negatív hozzáállást és fellépéseket tapasztalnak; kiemeli, hogy a kiszolgáltatott és marginalizált lakosságot, így például a szegénységben élőket, a hajléktalanokat, a menekülteket, a migránsokat, a szexmunkásokat, a kábítószer-használókat, a leszbikusokat, a melegeket, a biszexuálisokat, a transzneműeket és az interszexuális személyeket – többek között a HIV és a Covid19 keresztmetszetén keresztül – továbbra is megőrzik;

36. hangsúlyozza, hogy az egészségügyi világválság és a globális recesszió kombinált következményei súlyosan aláássák a fejlődő országok fenntartható fejlődési célok elérésére irányuló képességét, különösen a legkevésbé fejlett országok esetében; emlékeztet az ENSZ 2,5 trillió dolláros Covid19-válságsomag kidolgozására irányuló felhívására a Covid19-válság miatt soha nem látott mértékű gazdasági károkkal küzdő fejlődő országok számára; szélesebb körű szakpolitikai válaszra szólít fel a 2030-ig tartó időszakra szóló alap menetrend „senkit nem hagyunk hátra” elve alapján;

37. hangsúlyozza, hogy a szükségállapot negatív hatást gyakorol az emberi jogokra és az alapvető szabadságokra, ezért korlátozott idejűnek kell lennie, demokratikus és jogi eljárásokkal megfelelően igazolni kell, a vészhelyzettel arányosnak kell lennie és tiszteletben kell tartania az alkotmányos rendet és a nemzetközi emberi jogi jogszabályokat; kitarthat, hogy az egészségügyi vészhelyzeteket soha nem szabad ürügyként felhasználni a jogállamiság, a demokratikus intézmények, a demokratikus elszámoltathatóság vagy az igazságügyi ellenőrzés aláadására;

38. aggodalmát fejezi ki a humanitárius és orvosi személyzet és létesítmények ellen elkövetett erőszakos támadások, valamint az olyan bürokratikus akadályok miatt, mint például a partnerországok nem világos, változó követelményei a személyzetre és a járművek számára vonatkozó belépési engedélyek és korlátozások tekintetében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy továbbra is kezelni kell ezeket a támadásokat és akadályokat diplomáciai és politikai szinten;

39. felhívja a Bizottságot és az EU tagállamait, hogy támogassák a parlamenteket, hogy azok továbbra is aktív szerepet töltsenek be a Covid19-világválság visszaszorítására irányuló kormányzati intézkedések ellenőrzésében és a közegészségügyi intézkedések emberi jogi következményeinek értékelésében; hangsúlyozza, hogy az egészségügyi ágazat sok országban hajlamos a korrupcióra, ezért szükség van az elszámoltathatóság és a felügyelet megerősítésére;

40. rámutat a Covid19 miatt bevezetett kijárási korlátozások különösen súlyos következményeire és a nőket, lányokat és gyermekeket ért járulékos károokra, különösen a nemi alapú erőszak növekedésére, ideértve a női nemi szervek megcsonkítását, a gyermekházasságok egyre gyakoribb előfordulására, a korai és nem kívánt terhességekre és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférésre, ideértve a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokat is, de a nők Covid19-nek való fokozott kitétségére is, mivel aránytalanul nagy számban vannak jelen a globális egészségügyi munkaerőben; megjegyzi, hogy számos partnerországban a nőket olyan feminizált ágazatokban foglalkoztatják, mint a ruhaipar, amelyet súlyosan érintett a válság; hangsúlyozza, hogy az NDICI – Globális Európánál ösztönöznie kell a nők válság utáni foglalkoztatási lehetőségeit; felszólít a nők által viselt aránytalan gondozási terhek és a biztonság, az egészségügy, az emancipáció, a gazdasági függetlenség és a társadalmi szerepvállalás, valamint az oktatás terén bekövetkező esetleges visszalépések ellensúlyozására olyan egyedi programok révén, mint a Reflektorfény kezdeményezés és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv, valamint az európai támogatás hangsúlyainak áthelyezése; felszólít a kapcsolati erőszak hatékonyabb megelőzésére és kezelésére irányuló erőfeszítések fokozására; szorgalmazza a nők érdemi részvételét az egészségüket és a munkával töltött életszakaszukat érintő döntésekben; hangsúlyozza, hogy az EU Covid19-re adott válaszléteibe be kell építeni a nemi dimenziót, támogatni kell az inkluzív döntéshozó testületeket, és nemek és életkor szerint lebontott adatokat kell gyűjteni a nemi szempontú elemzéshez;

41. emlékeztet arra, hogy a világválság gazdasági és társadalmi következményei aránytalan hatással vannak a nőkre, és fennáll annak a veszélye, hogy visszafordítják a nemek közötti egyenlőség és a női esélyegyenlőség előmozdítása terén több évtized alatt elért előrelépéseket; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy e kihívás kezelése és a tartós helyreállítás biztosítása

2021. június 23., szerda

érdekében növeljék a nők döntéshozatali folyamatokban való részvételének és képviseletének fokozását, a nők oktatásának és képzésének javítását, a hitelhez való hozzáférés terén a megkülönböztetés megszüntetését és a nemi alapú erőszakkal szembeni jogszabályok elfogadását célzó külső támogatásaikat;

Adósságszolgálat és eredményes költségvetések

42. üdvözli a legszegényebb országok adósságszolgálati kifizetéseinek a G20-ak által bejelentett ideiglenes felfüggesztését, és csatlakozik a magánhitelezőkhöz és az állami tulajdonban lévő kereskedelmi bankokhoz intézett felhíváshoz, hogy kövessék a példát; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a G20-ak adósságszolgálat felfüggesztésére irányuló kezdeményezésének (DSSI) és az adósságkezelésnek az adósságszolgálat-felfüggesztési kezdeményezéssel túlmutatató közös keretének a teljes végrehajtását; hangsúlyozza, hogy a fejlődő világban a gazdasági és társadalmi válság nagyságrendje mélyrehatóbb és messzemenőbb intézkedéseket tesz szükségessé, és ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa az e téren tett nemzetközi erőfeszítéseket; úgy véli, hogy a felfüggesztésnek köszönhetően megtakarított kamatokat inkább az egészségügyi ágazatra kellene befektetni, amely a fejlődő országokban gyakran súlyosan alulfinanszírozott; e tekintetben felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák azokat a nemzetközi szintű kezdeményezéseket is, amelyek a partnerek által – a helyi pénznemben – nyújtott források létrehozásához kapcsolódó rugalmas adósságcsökkentési mechanizmusokat javasolnak a fenntartható fejlődési célok elérését célzó beruházások ösztönzése érdekében;

43. rámutat arra, hogy számos fejlődő ország már a világválság előtt is jelentős adóssággal küzdött, ami megakadályozta a válságmegelőzésre, az egészségügyi rendszerekre és a szociális védelemre fordított megfelelő beruházásokat; hangsúlyozza, hogy fontos az adósság fenntarthatóságának kiemelt kezelése a partnerországokban; felhívja a Bizottságot, hogy a fejlődő országok adóalapjának javítása érdekében tegyen új kezdeményezéseket az illegális pénzmozgások, az adókijátszás és az adócsalás problémájának kezelésére; evégett sürgeti az EU-t annak biztosítására, hogy kereskedelmi, kettős adóztatási és beruházási megállapodásai összhangban álljanak az AKCS-országok belföldi erőforrások mozgósítására irányuló céljával, és alakítsák át őket kézzelfogható és fenntartható fejlődési eredményekké, a politikák fejlesztési célú koherenciájának a Lisszaboni Szerződés 208. cikkében rögzített elvével összhangban; tágabb értelemben felszólít egy globális adóügyi testület felállítására az ENSZ szintjén az adópolitikák összehangolásának elősegítése érdekében; kéri továbbá, hogy a költségvetés-támogatás az egyetemes alapvető szolgáltatásokra, különösen az alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz, a vízhez és a higiéniai létesítményekhez való hozzáférésre, és a rezilienciára irányuljon;

44. felhívja a Bizottságot, hogy tervezzen magasabb költségvetési támogatást a legsérülékenyebb országok számára a Covid19-járvány leküzdéséhez és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosításához, miközben nem hagyja figyelmen kívül az olyan meglévő kihívásokat sem, mint a mélyszegénység, a biztonság, a minőségi oktatáshoz és a munkahelyekhez való hozzáférés, a demokrácia, az esélyegyenlőség és az éghajlatváltozás;

45. kiemeli, hogy a pénzáttalási áramlások csökkenése a fejlődő országokban rontani fogja azoknak a háztartásoknak az életkörülményeit, amelyek az olyan áruk és szolgáltatások igénybevételének finanszírozásához, mint az élelmiszer, az egészségügy és az oktatás, erre a jövedelemforrásra támaszkodnak; sürgeti ezért az EU-t és az adományozó közösségeket, hogy tegyenek határozott lépéseket annak az ígéretének a teljesítése érdekében, hogy hozzájáruljanak az átutalási díjak közel nullára, de legalább 3%-ra való csökkentéséhez, ahogy a 10. fenntartható fejlődési célban szerepel;

Oktatás és digitalizáció

46. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világválság példátlan számú diák kimaradását eredményezte az iskoláztatás hónapjaiból, ami jelentős visszalépést jelent az oktatási ágazatban tett erőfeszítések terén, különös tekintettel a nők, a lányok és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek oktatására; sürgeti a kormányokat, hogy az iskolabezárásokat csak végső eszközként alkalmazzák a pandémia elleni küzdelemben; támogatja, hogy a szükséghelyzetben és egyéb humanitárius helyzetben lévők oktatásába való beruházás folytatódjék és élvezzen elsőbbséget; felszólít arra, hogy az oktatás továbbra is az uniós fejlesztési politika kiadási prioritása maradjon, és kellően vegyék figyelembe az iskolák társadalmi és kulturális szerepét; ezzel összefüggésben sürgeti a kormányokat, hogy részesítsék előnyben a leginkább perifériára szorult gyermekek és családjaik támogatását, mivel a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek szorosan összefüggnek a korai iskolaelhagyással és a kora gyermekkorban elért gyenge teljesítménnyel, veszélyeztetve a felnőttkori foglalkoztathatósági kilátásokat; hangsúlyozza, hogy ez a világválság a leginkább veszélyeztetett gyermekeket, különösen a fogyatékkal és a konfliktus sújtotta területeken élő gyermekeket érinti a legsúlyosabban; javasolja, hogy az EU támogassa az UNICEF intézkedéseit, és hogy az uniós országok osszák meg az oktatás válság idején való fenntartásával kapcsolatos megközelítéseiket, és kéri az EU-t és tagállamait, hogy nemzetközi támogatási programjaikban használják ki a távoli (offline alkalmazások, rádió, televízió, nyomtatott anyagok) és digitális tanulásban rejlő lehetőségeket, hogy egyetlen gyermek se maradjon ki az oktatásból; ezért támogatja az internethez (beleértve a mobiladatokat is) való nyílt, biztonságos és megfizethető hozzáférést, valamint a digitális technológiákhoz való egyenlő hozzáférést, azok használatát és létrehozását a digitális szakadék áthidalása érdekében, ideértve a nemmel és az életkorral összefüggő digitális szakadékokat is, valamint a digitális átalakulás miatt hátrányos helyzetbe került vagy marginalizálódott személyeket is;

2021. június 23., szerda

47. felszólít arra, hogy a kultúrát önmagában vett értékénél fogva a társadalmi, gazdasági és környezeti megfontolások mellett tekintsék a fenntartható fejlődés önálló, transzverzális oszlopának; felhívja az EU-t, hogy a kulturális fenntarthatóságot a fejlesztési együttműködés minden szintjén integrálja, és szisztematikusan vonja be a kulturális dimenziót a társulási megállapodásokról folytatott tárgyalásokba, valamint külkapcsolatai és külpolitikai eszközeibe;
48. Kiemeli az egész életen át tartó tanulás és az átképzés fontosságát a Covid19-világjárvány után hosszú távon is, mivel ez nemcsak, hogy általános gyakorlattá fog válni, hanem a technológia gyors fejlődését figyelembe véve a dolgozó polgárok számára szükséges követelménnyé is;
49. rámutat arra, hogy támogatást és elismerést kell nyújtani a tanároknak, akiknek az oktatásban és az aktív állampolgárság kialakításában betöltött kulcsfontosságú szerepét a világjárvány tovább hangsúlyozta; hangsúlyozza a tanárképzésbe történő befektetés szükségességét annak érdekében, hogy megfelelő módon felkészítsék őket az új tanulási modellekre, például az e-tanulásra és a vegyes tanulásra, ami a folyamatos oktatás biztosításának követelménye abban az esetben, ha a személyes tanulás veszélybe kerül;
50. kiemeli a független média szerepét a kulturális sokféleség és a kultúrák közötti kompetenciák elősegítésében, valamint azt, hogy mivel hiteles információforrások, erősíteni kell őket, különösen válság és bizonytalanság idején;
51. felhívja a figyelmet arra, hogy a járvány súlyos veszteségeket okozott a kulturális és kreatív ágazatoknak, a világörökségi helyszíneknek, a szellemi kulturális örökségeknek és az örökségre épülő idegenforgalomnak szerte a világon, különösen a legkevésbé fejlett országokban, ahol ezek az ágazatok különösen törekenyek; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy fejlesztési együttműködés keretében biztosítsanak pénzügyi támogatást ezeknek az ágazatoknak tematikus és földrajzi prioritásokkal rendelkező célhoz kötött alapokon keresztül, valamint technikai segítségnyújtás révén – ideértve digitális támogatási kezdeményezéseket is – a korlátozó intézkedések negatív hatásainak enyhítése, valamint egyrészt a helyi önkormányzatok, a kulturális szervezetek és a nem kormányzati szervezetek, másrészt az EU küldöttségei és a tagállamok kulturális intézményeinek a tengerentúli fióktelepei közötti szinergiák kiaknázása érdekében;
52. emlékeztet arra, hogy az oktatás részesedése a teljes fejlesztési támogatásból az elmúlt évtizedben folyamatosan csökkent; felhívja a tagállamokat, hogy 2024-ig hivatalos fejlesztési támogatásuk 10 %-át, 2030-ig pedig 15 %-át fektessék az oktatásba, ideértve a digitális oktatásba, az infrastruktúrába és a hálózati összekapcsoltságba történő befektetést is, hogy kezeljék a társadalmi-gazdasági hátrányokat súlyosbító digitális szakadékot;

Reziliencia

53. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megosszák a partnerországokkal a bevált gyakorlatokat és segítséget nyújtsanak nekik (ideértve a helyi és regionális közigazgatás kapacitásépítését is), és a helyi civil társadalmi szervezetekkel is megosszák a bevált gyakorlatokat és segítséget nyújtsanak nekik a sebezhetőségek azonosítása, a megelőzési és válságreagálási mechanizmusok kiépítése, valamint a kritikus infrastruktúra védelme terén annak érdekében, hogy a jövőben jobban tudjanak kezelni mindenfajta rendszerszintű sokkhatást; hangsúlyozza továbbá annak fontosságát, hogy a központi kormányzattól egészen a közösségi szintig egységes egészségügyi megközelítést alkalmazzanak a zoonózisok megelőzése vagy leküzdése érdekében;
54. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az éghajlatváltozás alakulása következtében a Covid19-válság mellett szélsőséges időjárási eseményekre is sor fog kerülni, amelyek a gazdaságokat, az államok működését és a humanitárius segítségnyújtást további nyomás alá helyezik majd; ezért kéri, hogy a gazdaságélénkítési stratégia kövesse a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend és az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás céljait; úgy véli továbbá, hogy a gazdaságélénkítő intézkedéseknek elő kell készíteniük a karbonsemleges és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes jövőt, és felszólít a vetőmagfajták megőrzésének támogatására a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezmény égisze alatt, amely segíti a közösségeket a fajták helyreállításában az éghajlatváltozás okozta katasztrófák után;
55. úgy véli, hogy a világjárvány lehetőséget kínál a jobb újjáépítésre, és hogy az EU humanitárius és fejlesztési politikájának támogatnia kell ezt a célkitűzést a partnerországokban; kiemeli különösen a fejlődő országok abban való támogatásának szükségességét, hogy felszabadítsák a digitális gazdaság fejlődését többek között az egészségügy, az oktatás és egyéb közszolgáltatások területén; üdvözli a fejlesztési célú digitalizáció (D4D) 2020. decemberi elindítását, és arra ösztönzi az EU-t, hogy eszközöljön további beruházásokat a partnerországokban zajló digitalizációs erőfeszítésekre, többek között a magánszektor beruházásainak ösztönzésével;
56. emlékeztet arra, hogy a reziliencia végső soron az általános felkészültségről és az új körülményekhez való alkalmazkodás képességéről szól; ebben az összefüggésben emlékeztet arra, hogy azok a közösségek, amelyek egyéni helyzetükhöz igazított saját megoldásokat alkalmaznak, elkötelezettebbek a helyreállítás során, és végül erősebben épülnek újra; hangsúlyozza, hogy ennek a válságnak a partnereinkkel szolidaritásban való leküzdése megerősíti és ellenállóbbá teszi az EU és a fejlődő országok közötti kapcsolatokat;

2021. június 23., szerda

57. emlékeztet arra, hogy a magánszektor beruházásai fontos szerepet játszhatnak a gazdasági fellendülésben és a fenntartható fejlődési célok elérésében, figyelembe véve a világjárvány által generált megnövekedett igényeket; felszólít a magánszektor és a vegyes finanszírozás szerepének további tanulmányozására a helyreállítási és rezilienciaépítési erőfeszítések részeként;

58. rámutat, hogy a járványok gyakran zoonótikus eredetűek; hangsúlyozza ezért, hogy támogatni kell a vadon élő állatok vadászatának és kereskedelmének veszélyeivel, valamint az ökoszisztémák és élőhelyek szigorúbb védelmével és helyreállításával kapcsolatos oktatási programokat, továbbá kezelni kell az ipari gazdálkodás által támasztott kihívásokat; kéri, hogy erősebben támogassák a partnerországokat az orrvadászat és a vadállatok kereskedelme elleni harcban, különösen ügyelve arra, hogy bevonják a helyi közösségeket a vadvilág védelmébe; úgy véli, hogy több uniós forrást kell biztosítani a humán egészségügy, az állategészségügy és az ökoszisztémák közötti kapcsolatokra vonatkozó előzetes kutatásra annak érdekében, hogy növeljék a zoonótikus eredetű vírusmutációk által létrehozott jövőbeli egészségügyi válságokra való reagálási készséget;

59. azon a véleményen van, hogy a jövőbeli közegészségügyi válságokkal szembeni ellenálló képességet olyan betegségek kutatására is kell építeni, amelyek rendszeresen halálos kimenetelű járványkitörést okoznak a fejlődő országokban; sajnálatosnak tartja, hogy jelenleg nincs elegendő kutatás az olyan oltóanyagok kifejlesztésére irányulóan, amelyek hatékonyan megakadályozzák a visszatérő betegségeket a fejlődő országokban, mint például a maláriát vagy a Zika-lázatot; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy az ilyen betegségek jövőbeni kitörését megakadályozó oltóanyagok kifejlesztése érdekében finanszírozzanak több kutatást;

60. rámutat, hogy az élelmiszer-termelésnek és -forgalmazásnak még válság idején is abszolút elsőbbséget kell élveznie; úgy véli, hogy csökkenteni kell az élelmiszerek, növények, vetőmagok és műtrágyák külső forrásaitól való függőséget, ugyanakkor növelni kell a helyi és diverzifikált mezőgazdasági termelést; e tekintetben üdvözli az EU agroökológiának biztosított támogatását, amelyet tovább kell erősíteni; felszólít az új, régi és ellenállóbb agroökológiai vetőmagokkal kapcsolatos ismeretek megosztásának támogatására;

61. emlékeztet arra, hogy a fejlődő országok a szűk exportbázis és a kevésbé diverzifikált gazdaságok miatt történelmileg érzékenyen reagálnak a külső sokkhatásokra; ezért hangsúlyozza, hogy a fejlődő országok számára az egyik fő kihívás, hogy gazdasági diverzifikáció révén feljebb kerüljenek a globális értékláncban, és hogy az exportorientált termelési modellről áttérjenek a hazai és regionális piacokon alapuló fejlesztésre; ebből a célból hangsúlyozza a regionális gazdasági együttműködés, az ipari belpolitika és a beruházásösztönzés kulcsfontosságú szerepét a nemzeti vagy regionális autonómia növelése érdekében az alapvető termékek és szolgáltatások előállítására terén; ennek fényében elengedhetetlennek tartja a finanszírozási és üzleti gyakorlatok szabályozását a fenntarthatósági normák integrálásának elősegítése érdekében a teljes beruházási lánc mentén; ismételtlen hangsúlyozza, hogy a jövőbeli válságok megelőzésének és enyhítésének, valamint a fenntartható értékláncok biztosításának elengedhetetlen feltételei a vállalati emberi jogok és a környezettel kapcsolatos kötelező kellő gondosság;

62. hangsúlyozza, hogy a helyreállítási intézkedésekbe való beruházásoknak a Világélelmiszer-biztonsági Bizottságnak a földtulajdonnak és -használatnak, a halászatnak, valamint az erdőgazdálkodásnak a nemzeti élelmiszerbiztonság keretében történő felelősségteljes irányításához című önkéntes iránymutatásaival és a mezőgazdasági és élelmiszeripari rendszerekben történő felelős beruházásra vonatkozó elveivel összhangban felelősnek kell lenniük az éghajlatváltozás mérséklése és a kiszolgáltatott helyzetben lévő lakosság ellenálló képességének elősegítése érdekében;

63. felhívja az EU-t, hogy érvényesítse jobban a gyermekek jogait az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, valamint az ellenálló képesség és a katasztrófavédelmi felkészültség előmozdításában közvetlenül az olyan szociális ágazatokban, mint az oktatás, az egészségügy, a vízellátás, a higiénia létesítmények és a higiénia körülmények, a táplálkozás, a szociális és gyermekvédelem;

A humanitárius segítségnyújtás, a fejlesztés és a béke közötti kapcsolat

64. hangsúlyozza, hogy a humanitárius segítségnyújtás, a fejlesztés és a béke közötti kapcsolat végrehajtását prioritásként kell kezelni az NDICI – Globális Európa programozása során az instabil országokban; felhívja a Bizottság DG ECHO, DG DEVCO és DG NEAR főigazgatóságait, hogy lehetőség szerint hajtsanak végre a helyi körülményeknek és lehetőségeknek megfelelő kiegészítő programokat a kapcsolat különböző aspektusainak kölcsönös megerősítése érdekében;

65. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válságra való reagálás meghatározása és végrehajtása során együtt kell működni a helyi közösségekkel és a civil társadalmi szervezetekkel; hangsúlyozza az Európai Szolidaritási Testület szerepét a civil társadalmi szervezetek helyszíni támogatásában a rászoruló embereknek való segítségnyújtás érdekében;

2021. június 23., szerda

66. felszólít a helyi közösségek szerepének megerősítésére, valamint a humanitárius és fejlesztési tevékenységekben való részvételre a helyi civil társadalmi szervezetek oldalán, ideértve az egyházakat, a vallási alapon működő szervezeteket és más helyi képviselőket;

o

o o

67. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Afrikai Unió országai kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának és az Egészségügyi Világszervezetnek.

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0313

A Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentése**Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről (2021/2025(INI))**

(2022/C 81/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 295. cikkére,
- tekintettel különösen az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére, 3. cikkének (1) bekezdésére, 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdésére, 4. cikkének (3) bekezdésére, valamint 5., 6., 7. és 11. cikkére,
- tekintettel az EUMSZ-nek a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok Unión belüli tiszteletben tartásával, védelmével és előmozdításával kapcsolatos cikkeire, többek között annak 70., 258., 259., 260., 263. és 265. cikkére,
- tekintettel a szerződésekhez csatolt, a nemzeti parlamentek Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, 1. sz. jegyzőkönyvre, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló, 2. sz. jegyzőkönyvre,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel az EUSZ 49. cikkére, a koppenhágai kritériumokra, valamint azon uniós szabályokra, amelyeket a tagjelölt országok teljesíteni kötelesek, ha csatlakozni kívánnak az Unióhoz (*vívmányok*),
- tekintettel a „2020. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0580),
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),
- tekintettel a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program létrehozásáról, valamint az 1381/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 390/2014/EU tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/692 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmét szolgáló ENSZ-eszközökre, az ENSZ egyetemes időszakos helyzetértékelésének ajánlásaira és jelentéseire, valamint az ENSZ-egyezmények végrehajtását felügyelő testületek ítélkezési gyakorlatára és az Emberi Jogi Tanács különleges eljárásaira,
- tekintettel az ENSZ emberijog-védőkről szóló, 1999. március 8-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala, a nemzeti kisebbségi főbiztos, a médiaszabadsággal foglalkozó képviselő és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) más szerveinek ajánlásaira és jelentéseire,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre és az Európai Szociális Chartára, az Emberi Jogok Európai Bíróságának és a Szociális Jogok Európai Bizottságának ítélkezési gyakorlatára, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének, Miniszteri Bizottságának, emberi jogi biztosának, Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottságának, megkülönböztetésmentességgel, sokféleséggel és befogadással foglalkozó irányító bizottságának, Velencei Bizottságának és más szerveinek egyezményeire, ajánlásaira, határozataira, véleményeire és jelentéseire,

⁽¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.⁽²⁾ HL L 156., 2021.5.5., 1. o.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel az Európa Tanács és az Európai Unió közötti 2007. május 23-i egyetértési megállapodásra és az EU-nak az Európa Tanáccsal folytatott együttműködésre vonatkozó prioritásairól (2020–2022) szóló, 2020. július 8-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a korrupció elleni ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ-nek a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményére,
- tekintettel az Európa Tanács által a tagállamai számára „A demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása a Covid19 által előidézett egészségügyi válság keretében” címmel összeállított, 2020. április 7-i eszköztárra,
- tekintettel a Velencei Bizottság 2020. október 8–9-én tartott 124. plenáris ülésén elfogadott, az uniós tagállamokban a Covid19-válság következtében hozott intézkedésekről és azoknak a demokráciára, a jogállamiságra és az alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló időközi jelentésre,
- tekintettel a partnerszervezetek által az Európa Tanács újságírók védelmének és biztonságának előmozdításával foglalkozó platformja számára készített 2020. évi éves jelentésre,
- tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2017. december 20-i, indokolással ellátott bizottsági javaslatra, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban terjesztettek elő (COM(2017)0835),
- tekintettel a Bizottság „Az Unión belüli jogállamiság megerősítése – Intézkedési terv” című, 2019. július 17-i közleményére (COM(2019)0343),
- tekintettel a 2020. évi uniós igazságügyi eredménytáblára,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Az Unión belüli jogállamiság további erősítése: Az aktuális helyzet és a lehetséges további lépések” című, 2019. június 19-i véleményére, amely javaslatot tett az érdekelt felek alapjogokkal és a jogállamisággal foglalkozó éves fórumának létrehozására,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Alapvető jogok és jogállamiság” csoportjának 2020. júniusi jelentésére, amely „National developments from a civil society perspective, 2018-2019” (Nemzeti fejlemények civil társadalmi nézőpontból, 2018–2019) címmel jelent meg,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének „Challenges facing civil society organisations working on human rights in the EU” (Az emberi jogokkal foglalkozó társadalmi szervezeteket érintő kihívások az Unióban) című, 2018. január 17-én közzétett jelentésére, a Covid19-világjárvány EU-n belüli emberi jogi vonatkozásairól szóló, 2020-ban közzétett közleményeire, valamint más jelentéseire, adataira és eszközeire, különösen az Európai Unió alapjogi információs rendszerére (EFRIS),
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének „Antisemitism: Overview of antisemitic incidents recorded in the European Union” (Antiszemizmus: Az Európai Unióban észlelt antiszemita incidensek áttekintése) című, 2020. szeptember 10-i jelentésére,
- tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete által a „Peking + 25 – A Pekingi Cselekvési Platform uniós tagállamok általi végrehajtásának ötödik áttekintése” címmel 2020. március 5-én közzétett jelentésre,
- tekintettel az Európai Unió Tanácsa és a Tanácsban ülésező tagállamok által 2014. december 16-án kiadott, a jogállamiság tiszteletben tartásának biztosításáról szóló következtetésekre,
- tekintettel az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiára (2020–2025), az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló uniós stratégiára (2020–2025), az uniós gyermekjogi stratégiára (2021–2024) és a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló uniós stratégiára (2021–2030),
- tekintettel a 2020–2025-ös időszakra vonatkozó, rasszizmus elleni cselekvési tervre és a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszerre,

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a lengyelországi helyzetre vonatkozóan az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel 2018. április 19-i állásfoglalására ⁽⁵⁾ az Európai Értékek Eszköze létrehozásának szükségességéről az olyan civil társadalmi szervezetek támogatására, amelyek az Európai Unióban helyi és nemzeti szinten előmozdítják az alapvető értékeket,
- tekintettel „Az oknyomozó újságírók védelme Európában: Ján Kuciak szlovák újságíró és Martina Kušnírová ügye” című, 2018. április 19-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására a Tanácsot felszólító javaslatról szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a jogállamiság romániai helyzetéről szóló, 2018. november 13-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó uniós mechanizmus szükségességéről szóló, 2018. november 14-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése terén az Európai Unióban tapasztalható visszaesésről szóló, 2019. február 13-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Európai Unióban, különösen Máltán és Szlovákiában a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem helyzetéről szóló, 2019. március 28-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásával kapcsolatban napvilágot látott újabb információkat követően a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel az LGBTI-személyekkel szembeni nyilvános megkülönböztetésről és gyűlöletbeszédéről, többek között az LGBTI-mentes övezetekről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című, 2018. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,

⁽³⁾ HL C 215., 2018.6.19., 162. o.

⁽⁴⁾ HL C 129., 2019.4.5., 13. o.

⁽⁵⁾ HL C 390., 2019.11.18., 117. o.

⁽⁶⁾ HL C 390., 2019.11.18., 111. o.

⁽⁷⁾ HL C 433., 2019.12.23., 66. o.

⁽⁸⁾ HL C 363., 2020.10.28., 8. o.

⁽⁹⁾ HL C 363., 2020.10.28., 45. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 449., 2020.12.23., 102. o.

⁽¹¹⁾ HL C 108., 2021.3.26., 107. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0103.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0101.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0007.

⁽¹⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0014.

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel a George Floyd halálát követő, rasszizmus elleni tiltakozásokról szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel a Cseh Köztársaság miniszterelnöke elleni, uniós pénzeszközök hűtlen kezelése és lehetséges összeférhetlenségek miatt indított büntetőeljárás újbóli megnyitásáról szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel „A jogállamiság és az alapvető jogok Bulgáriában” című, 2020. október 8-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel a médiaszabadság megerősítéséről, az újságírók európai védelméről, a gyűlöletbeszédről, a dezinformációról és a platformok szerepéről szóló, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel „Az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban – A 2018–2019 közötti időszakra vonatkozó éves jelentés” című, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
- tekintettel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről, az intézményközi megállapodásról, az Európai Unió Helyreállítási Eszközéről és a jogállamiságról szóló rendeletről szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽²⁴⁾,
- tekintettel az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává nyilvánításáról szóló, 2021. március 11-i állásfoglalására ⁽²⁵⁾,
- tekintettel a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer alkalmazásáról szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendeletről szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽²⁶⁾,
- tekintettel a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásáról és a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására ⁽²⁷⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2016. októberi saját kezdeményezésű jogalkotási jelentést kísérő uniós hozzáadottérték-felmérésre,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus uniós hozzáadott értékéről készített, 2020. április 23-i előzetes értékelésére,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság, a Jogi Bizottság, az Alkotmányügyi Bizottság és a Petíciós Bizottság véleményére,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0199/2021),

⁽¹⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0173.

⁽¹⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0164.

⁽¹⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0225.

⁽²⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0251.

⁽²¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0264.

⁽²²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0320.

⁽²³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0328.

⁽²⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0360.

⁽²⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0089.

⁽²⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0103.

⁽²⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0148.

2021. június 24., csütörtök

- A. mivel az Európai Unió az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeken, vagyis az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogai – tiszteletben tartásának értékein alapul, amelyek a tagállamok közös értékei, és amelyeket az uniós tagjelölt országoknak be kell tartaniuk, ha csatlakozni kívánnak az EU-hoz; mivel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok egymást kölcsönösen erősítő értékek, amelyek sérelme rendszerszintű fenyegetést jelenthet az Unióra nézve; mivel a jogállamiság tiszteletben tartása az Unió egészét és a tagállamokat is köti minden kormányzati szinten, a nemzeti szint alatti szerveket is ideértve;
- B. mivel a jogállamisággal kapcsolatos éves felülvizsgálati ciklus üdvözlendő kiegészítése az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek megőrzésére szolgáló eszköztárnak azáltal, hogy az összes uniós tagállamban négy fő szempontrendszer alapján vizsgálja a jogállamiság helyzetét, közvetlen hatást gyakorolva a jogállamiság tiszteletben tartására; mivel a felülvizsgálatra éves ciklusokban kerül sor a jogállamiság garantálása és a problémák kialakulásának vagy súlyosbodásának megelőzése céljából;
- C. mivel a Bizottság első jogállamisági jelentésének (2020. évi jelentés) hatálya korlátozott, hiszen nem terjed ki az EUSZ 2. cikkében meghatározott valamennyi uniós értékre;
- D. mivel a Charta a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével a Szerződések szerves részévé vált, ezért immár jogilag kötelező érvényű az EU intézményei, ügynökségei és egyéb szervei, valamint a tagállamok számára az uniós jog alkalmazása során; mivel az uniós intézményekben és a tagállamokban egyaránt olyan kultúrát kell kialakítani, előmozdítani és megerősíteni, amely figyelemmel van az emberi jogokra, különösen, amikor az uniós jogot nemzeti szinten alkalmazzák, és amikor nem uniós országokkal építenek ki kapcsolatokat;
- E. mivel a 2020. évi jelentés – bár felvet bizonyos aggályokat és ráirányítja a figyelmet bizonyos kérdésekre – nem ad kellő értékelést az egyes országok által végrehajtott változtatások eredményességéről, nem tartalmaz konkrét országspecifikus ajánlásokat, és azt sem vizsgálja meg, hogy az egyes országok idővel hogyan tartják be a jogállamiságot, ami akadályozhatja a kívánt megelőző hatás érvényesülését;
- F. mivel az éves felülvizsgálat keretében végzett hatékony nyomon követés nélkül előfordulhat, hogy a 2020. évi jelentés nem előzi meg, nem tárja fel, illetve nem orvosolja ténylegesen a rendszerszintű kihívásokat és a jogállamiság terén tapasztalható visszalépéseket, amelyek az elmúlt években több uniós tagállamban is megfigyelhetők voltak; mivel a jogállamiság a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének való megfelelés és az Unió pénzügyi érdekei védelmének alapvető előfeltétele;
- G. mivel az elmúlt néhány évben a Parlament által elfogadott állásfoglalások közül több is súlyos jogállamisági problémákat tárt fel bizonyos tagállamokban ⁽²⁸⁾;
- H. mivel az egyes országokban a jogállamiság és az alapvető jogok terén tapasztalható visszalépések komolyan aláássák a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség működésébe vetett kölcsönös bizalmat, és veszélyeztetik az EUSZ 3. cikkében foglalt uniós célkitűzéseket, ahogy azt több olyan eset is mutatja, amikor az európai elfogatóparancs az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos komoly kétségek miatt került nyomás alá;
- I. mivel a tagállamok ombudsmani intézményei és egyenlőségért felelős szervei meghatározó szerepet játszanak a jogállamiság legfőbb elveinek – például az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a jogszerű eljárás – védelmében;
- J. mivel a Covid19-világjárványra adott vészhelyzeti intézkedések kihatottak az uniós polgárokat megillető alapvető jogok, például a szabad mozgáshoz való jog, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, a közérdekű információkhoz való hozzáférés, a magánélethez való jog, az egyesülési és gyülekezési szabadság gyakorlására, valamint hatással voltak a demokratikus fékekre és ellensúlyokra is; mivel rendkívül fontos biztosítani, hogy az uniós polgárok jogainak védelme érdekében működjenek a tényleges fékek és ellensúlyok a kormányok intézkedéseit illetően;
- K. mivel több tagállam visszacsúszott a sajtószabadsággal kapcsolatos nemzetközi rangsorokban, és nőtt az újságírókkal szembeni erőszak; mivel a média szabadságát fenyegető veszélyek közé tartoznak az újságírók ellen irányuló zaklatások és támadások, az újságírók törvényben foglalt védelmének figyelmen kívül hagyása, a média „foglyul ejtése”, illetve a gazdasági vagy politikai indíttatású intézkedések a médiaszektorban; mivel a szólásszabadság és a sajtószabadság elfojtását célzó aggasztó fejlemények rossz példát mutatnak az Unión belül és a tagjelölt országokban;

⁽²⁸⁾ Lásd például a 2018. március 1-jei, a 2018. április 19-i, a 2018. november 13-i, a 2019. március 28-i, a 2019. december 18-i, a 2020. június 19-i, a 2020. október 8-i és a 2021. április 29-i, fent említett állásfoglalásokat.

2021. június 24., csütörtök

- L. mivel meg kell erősíteni és egyszerűsíteni kell a meglévő mechanizmusokat, és eredményes uniós mechanizmust kell kidolgozni a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok terén annak biztosítása érdekében, hogy az egész Unióban érvényesüljenek a Szerződésben rögzített elvek és értékek;
- M. mivel a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása azon politikai kritériumok részét képezi, amelyeket a tagjelölt országoknak a csatlakozás időpontjában teljesíteniük kell; mivel az Unió fontos szerepet játszik abban, hogy a tagjelölt országokban biztosítsák a nemzeti és nyelvi kisebbségek jogainak tiszteletben tartását mivel a Parlament már kérte a Bizottságot⁽²⁹⁾, hogy fogadja el a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelmére vonatkozó uniós minimumszabályok közös keretét, amely mélyen beágyazódik a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat az egész Unióban garantáló jogi keretbe;

I. A 2020. évi jogállamisági jelentés: tanulságok 2021-re

1. üdvözlí a Bizottság első éves jogállamisági jelentését; elengedhetetlennek tartja a tágabb uniós jogállamisági nyomonkövetési és végrehajtási struktúra kialakítását; ismét hangsúlyozza, hogy idejében fel kell ismerni és meg kell előzni az alapvető jogok és a jogállamiság megsértését, ahelyett, hogy csak utólag reagálunk, amikor ismételt sor kerül ilyen jogsértésekre; ezért szorgalmazza az új eszköz továbbfejlesztését;
2. üdvözlí, hogy az igazságszolgáltatási rendszerek működése, a korrupcióellenes keret, a tömegtájékoztatás sokszínűsége és a fékekkel és ellensúlyokkal kapcsolatos bizonyos intézményi kérdések, ideértve bizonyos mértékig a civil társadalom mozgásterét is, részét képezik a Bizottság által a tagállamokban fennálló jogállamisági helyzetről készített éves áttekintésnek; kéri továbbá, hogy az éves jelentések tartalmazzák a Velencei Bizottság által 2016-ban elfogadott jogállamisági ellenőrzőlista egyes fontos elemeit, többek között a hatóságok önkényességének és hatalommal való visszaélésének megakadályozására szolgáló jogi biztosítékokat, a jogi szakma függetlenségét és pártatlanságát, valamint a törvény előtti egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet; ösztönzi a Bizottságot, hogy emelje ki a tagállamokban tapasztalható pozitív tendenciákat is, amelyek követendő jó példaként szolgálhatnak mások számára;
3. megelégedéssel állapítja meg, hogy a jelentés országspecifikus fejezeteket tartalmaz; üdvözlí a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy együttműködjön a nemzeti kormányokkal és a nemzeti parlamentekkel, valamint a civil társadalommal és az egyéb nemzeti szereplőkkel; ösztönzi a Bizottságot, hogy a jogállamisággal kapcsolatos kihívások súlyosságának jobb felmérése céljából tegyen több erőfeszítést annak érdekében, hogy mélyrehatóbb országelemzések készüljenek; úgy véli, hogy a nemzeti hatóságokkal és a civil társadalommal való szélesebb körű együttműködés és párbeszéd megvalósítása érdekében több időt kellene fordítani a Bizottság országlátogatásaira, többek között a helyszíni látogatásokra; úgy véli, hogy a Bizottságnak nagyobb figyelmet kellene irányítani ezekre az országlátogatásokra, hogy nemzeti szinten elősegítse a jogállamiság kultúrájának kialakulását;
4. üdvözlí, hogy minden tagállamot ugyanazon mutatók alapján és ugyanazon módszertan szerint vizsgálnak; hangsúlyozza, hogy a különböző természetű jogsértések egyenértékűként való bemutatása azzal a kockázattal jár, hogy a jogállamiságot érintő legsúlyosabb jogsértéseket elbagatelizálják; sürgeti a Bizottságot, hogy jelentésében tegyen különbséget a jogállamiságot érintő rendszerszintű és az egyedi, egymástól független jogsértések között; hangsúlyozza, hogy az éves jogállamisági jelentés megelőző jelleggel is fejthet ki előnyös hatásokat; úgy véli, hogy alaposabb vizsgálatra van szükség annak értékeléséhez, hogy a jelentés valóban kellő megelőző hatást fejtett-e ki; mindenesetre úgy véli, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás alá vont tagállamok esetében egyértelműen kijelenthető, hogy ilyen hatások nem érvényesültek; úgy véli, hogy a 2020. évi jelentés tartalmazhatott volna mélyrehatóbb és átláthatóbb értékeléseket, amelyek megállapítják, hogy vannak-e súlyos hiányosságok és fennáll-e az uniós értékek megsértésének kockázata vagy tényleges megsértése az egyes országfejezetekben elemzett pillérek tekintetében; úgy véli, hogy ezekre az értékelésekre szükség van a jogállamiság helyzetével kapcsolatos következtetések levonásához, továbbá a nyomonkövetési intézkedések, valamint a korrekciós intézkedések és eszközök meghatározásához; a jövőbeli jelentésekben szintetikus megközelítést szorgalmaz annak érdekében, hogy egyértelműen megállapítható legyen, hogy a tagállamokon belül hol vannak a legjelentősebb kockázatok és problémák; felhívja a Bizottságot, hogy ennek megfelelően aktualizálja módszertanát, és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztassa a Parlamentet;
5. úgy véli, hogy a 2020. évi jelentés túlságosan leíró jellegű és nem végez megfelelő elemzést; kéri a Bizottságot, hogy a jelentés a jövőben legyen elemzőbb jellegű; úgy véli, hogy a jövőbeni jelentéseknek tartalmazniuk kell arra vonatkozó országspecifikus ajánlásokat, hogy miként kell kezelni az azonosított aggályokat és miként kell orvosolni a problémákat, akár végrehajtási határidőket szabva és adott esetben nyomon követendő referenciaértékeket határozva meg; kéri a Bizottságot, hogy a jelentésekben vázolja fel az ajánlások és a korrekciós intézkedések végrehajtásának nyomon követését;

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása (2018. november 13.) az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályokról (HL C 363., 2020.10.28., 13. o.)

2021. június 24., csütörtök

6. aggodalmát fejezi ki a médiaszabadság romlásának a jelentésben elemzett más területekre továbbgyűrűző hatásai miatt; úgy véli, hogy az egyetemi tanárok, újságírók, bírák, jogi szakemberek, civil társadalmi szervezetek és aktivisták elleni lejárató kampányok és különösen a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek célja az érintettek függetlenségének és cselekvőképességének korlátozása, valamint elrettentő hatás kiváltása;
7. ezért kéri, hogy integráltabban elemezzék a jelentésben szereplő négy pillér közötti összefüggéseket, valamint azt, hogy a hiányosságok együttes hatása hogyan vezethet a jogállamiságot érintő rendszerszintű jogsértésekhez vagy azok kockázatának megjelenéséhez, és jelezzék, ha ezek a hiányosságok érintik vagy veszélyeztetik az uniós pénzügyi érdekeket;
8. úgy véli, hogy az éves jelentéseknek fel kell tárniuk az uniós szinten jelentkező, általános tendenciákat; úgy véli, hogy a 2020. évi jelentésből hiányzik az egész EU-ra kiterjedő perspektíva; kéri a Bizottságot, hogy mutassa be azokat az eseteket, amikor a valamely tagállamban alkalmazott, a jogállamiságot, a médiaszabadságot, a fékeket és egyensúlyokat vagy a korrupció elleni küzdelmet aláásó bizonyos intézkedések vagy gyakorlatok mások számára követendő példává válnak, vagy amikor az ilyen gyakorlatok súlyossága és hatóköre hatással lehet az Unió egészére; kéri a Bizottságot, hogy értékelje, mennyire veszélyeztetik az ilyen támadások a demokrácia minőségét az Unióban; kéri, hogy a jelentések elemzéseiben kezeljék prioritásként ezeket a tendenciákat – ideértve az uniós jogrend nemzeti alkotmánybíróságok általi megkérdőjelezését –, hogy útmutatást tudjanak nyújtani az uniós szintű korrekciós intézkedésekhez; kéri a Bizottságot, hogy érthető példákon keresztül szemléltesse a módszeres dezinformációs és külföldi beavatkozási kampányokat, amelyek célja, hogy aláássák az állami intézményekbe és a független médiába vetett közbizalmat, ugyanakkor a tagállamokat a tekintélyelvű kormányzási struktúrák felé tereljék;
9. sajnálja, hogy a 2020. évi jelentés nem foglalkozik kellő részletességgel minden jogállamisági problémával; felkéri a Bizottságot, hogy fejlessze országspecifikus szakértelmét és kapacitását, hogy gyorsabban tudjon reagálni a tagállamokban bekövetkező kedvezőtlen fejleményekre; kéri a Bizottságot, hogy fordítson elegendő forrást a jogállamiság Unión belüli nyomon követésére és érvényesítésére;
10. hangsúlyozza, hogy a jogszabályoknak, a jogállamiságnak, a fékeknek és az ellensúlyoknak, valamint a demokratikus intézményeknek, ideértve azok függetlenségét is, nemcsak de jure, hanem de facto is működőképesnek kell lennie a tagállamokban;

Igazságszolgáltatási rendszerek

11. üdvözli a tagállami igazságszolgáltatási rendszerek függetlenségének, minőségének és hatékonyságának nyomon követését, ideértve a nemzeti ügyészségek és azoknak az uniós jog betartását biztosító hatékony bírói jogvédelem biztosítására való képességének nyomon követését is; úgy véli, nyomon kell követni azt is, hogy mindenki számára biztosított-e az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, ideértve az uniós szintű igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést is, valamint az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés garantálása érdekében tett erőfeszítéseket és az arra fordított forrásokat; aggasztónak tartja, hogy az uniós polgároknak nem áll rendelkezésére olyan közvetlen jogorvoslati mechanizmus, amely a Chartában előírtak szerint lehetővé tenné jogaik védelmét; úgy véli, hogy a jelentéseknek a statikus éves pillanatképeknél többre kell törekedniük, és az egyes országokra vonatkozó fejezetekben releváns információkat kell tartalmazniuk a jogállamiság helyzetéről, ideértve az új fejlemények háttérül szolgáló megfelelő előzmények és politikai kontextus leírását, hogy lehetővé tegyék az igazságszolgáltatási rendszerek de jure és de facto függetlenségének pontos, dinamikus és átfogó értékelését, beleértve az ügyvédek és a jogi szakma függetlenségét is, továbbá a jelentéseknek az előző 12 hónapnál hosszabb időszakot kellene felölelniük; hangsúlyozza, hogy megfelelő jogállamisági normákat kell biztosítani az uniós polgárok és lakosok számára az EU-n belüli szabad mozgáshoz való joguk gyakorlása során; hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatáshoz való tényleges és valamennyi polgár számára elérhető hozzáférés a jogállamiság egyik sarokköve, amit – kiszolgáltatottságukra tekintettel – különösen biztosítani kell a más tagállamban szakmai tevékenységet végző idénymunkásoknak és határt átlépő munkavállalóknak;
12. hangsúlyozza, hogy a jól működő, független és hatékony igazságszolgáltatási rendszerek elengedhetetlenek a jogállamiság megőrzéséhez; emlékeztet arra, hogy a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek is az uniós igazságszolgáltatási rendszer részét képezik; hangsúlyozza, hogy a polgárok alapvető jogainak és szabadságainak védelme érdekében az igazságszolgáltatási rendszereknek és a bírásoknak függetlennek kell lenniük, tehát védeni kell őket mindennemű – többek között a politikai hatóságok részéről tapasztalható – közvetlen vagy közvetett nyomástól, fenyegetéstől, illetve beavatkozástól; üdvözli, hogy az igazságügyi testületek összetételét, a kinevezési módszereket, valamint a szolgálati időt, a kizárás és elbocsátás okát, az előmenetelt, a fegyelmi eljárást és a szankciókat meghatározó mechanizmusokat is az igazságszolgáltatás függetlenségének mutatóiként határozták meg; hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatás tényleges függetlenségének ellenőrzése érdekében a paramétereket folyamatosan ellenőrizni kell a tagállamokban az összes fék és ellensúly átfogó értékelése keretében, ugyanakkor el kell kerülni, hogy ez az ellenőrzés csak a paraméterek egy szűkített körére összpontosítson;

2021. június 24., csütörtök

13. megjegyzi, hogy a 2020. évi jelentés jogosan tér ki arra, hogy időszerű az igazságszolgáltatási eljárások és a bírák képzésének digitalizációja; emlékeztet arra, hogy továbbra is jelentős különbségek vannak a tagállamok között a jogi szakmáknak szentelt képzéseken való részvétel szintje tekintetében; sajnálja, hogy a jelentés nem foglalkozik az ügyvédek képzésével;

14. riasztónak tartja, hogy egyes tagállamok igazságszolgáltatási rendszereinek függetlensége határozottan romlik, valamint egyre nyíltabban nem tartják be az uniós jogot, beleértve az EUB ítéleteit is; megjegyzi, hogy az igazságszolgáltatás függetlensége egyes tagállamokban továbbra is komoly aggodalomra ad okot, amint az némelyik országfejezetben is tükröződik; felhívja a Bizottságot, hogy egyértelműen értékelje és jelölje meg ezeket a hiányosságokat és azokat a feltárt tényeket, amelyeket a jogállamiság súlyos megsértésével fenyegető egyértelmű kockázatként azonosított; mély aggodalommal tölti el, hogy a Bizottság nem reagál azonnal és jogi úton az országfejezetekben azonosított, jogállamiságot érintő komoly kockázatokra, különösen azután, hogy ezek a jogállamiság megsértésével ténylegesen valóra is válnak; felszólítja a Bizottságot, hogy végezze el a különböző nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek érdemi, egyszerű és egyértelmű értékelését, és emelje ki, hogy hol lehet alkalmazni a bevált gyakorlatokat a hasonló rendszerekben, és hogyan lehetne kezelni a hasonló hiányosságokat;

15. kiemeli, hogy az EUSZ 17. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottságnak biztosítania kell a Szerződésnek és a másodlagos jogszabályok alkalmazását, beleértve azokat az eseteket is, amikor az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek súlyos megsértésének az országfejezetekben azonosított kockázata a 2020. évi jelentés közzétételét követően tényleges jogsértésekben materializálódott;

16. elítéli a Magyarországon és Lengyelországban annak érdekében folytatott politikai nyomásgyakorlást, hogy a nemzeti bíróságok ne kezdeményezhessenek az Európai Unió Bírósága előtt előzetes döntéshozatali eljárásokat, amivel azt kívánták megakadályozni, hogy a nemzeti bírák kérdéseket tegyenek fel a Bíróságnak az igazságszolgáltatás függetlenségére vonatkozó uniós követelményekkel kapcsolatban; úgy véli, hogy ez a gyakorlat ellentétes a Szerződésekkel és a vonatkozó rendelkezések EUB általi állandó értelmezésével; megdöbbenésének ad hangot amiatt, hogy egyre gyakrabban és szándékosan nem tesznek eleget az Európai Unió Bírósága által hozott ítéleteknek; úgy véli, hogy ezek a jogszerűtlen fejlemények rendszerszintű fenyegetést jelentenek az uniós jog egységére és következetességére, valamint az Unió egészének működésére nézve; felkéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli jelentéseiben szerepeltessen részletes adatokat arról, hogy a tagállamok betartják-e az Európai Unió Bíróságának ítéleteit; ezért úgy véli, hogy a soron következő éves jelentésekben az értékelés során súlyos jogsértéseként kell figyelembe venni az EUB által hozott ítéletek tiszteletben tartásának elmulasztását; sürgeti a Bizottságot, hogy haladéktalanul biztosítson megfelelő jogi válaszokat abban az esetben, ha megtagadják az EUB ítéleteinek végrehajtását és tiszteletben tartását, ideértve az EUMSZ 260. cikke szerinti keresetindítást is; kéri a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a nemzeti bíróságok által az uniós jog nemzeti alkotmányos normákkal szembeni elsőbbségével kapcsolatos döntéseit, és indítson kötelezettségzegési eljárást azon tagállamokkal szemben, amelyek következetesen megsértik ezt az elvet; elítéli továbbá, hogy Lengyelország miniszterelnöke arra kérte a lengyel alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a nemzeti alkotmányos normák uniós joggal szembeni elsőbbségét;

17. megjegyzi, hogy a polgári, büntetőjogi és közigazgatási bírósági eljárások lassúsága komoly veszélyt jelent, nem utolsósorban a jogállamiság tiszteletben tartása szempontjából; kéri a Bizottságot, hogy jövőbeli jelentéseiben az egyes tagállamok vonatkozásában térjen ki a börtönkörülmények, a bírósági ügyhátralékok és a tárgyalások átlagos időtartamának értékelésére is;

Korrupcióellenes keret

18. üdvözli, hogy az egyes országokról szóló fejezetek külön alfejezetben foglalkoznak a korrupcióellenes erőfeszítésekkel, mivel a rendszerszintű korrupció aláássa mind a jogállamiság működését, mind pedig az uniós polgároknak a hatóságok, a köztisztviselők és az igazságszolgáltatás által hozott határozatokba vetett bizalmát; hangsúlyozza, hogy a korrupció a közpénzek eredeti rendeltetése szerinti közérdekű felhasználásától való átirányítása által csökkenti a közszolgáltatások színvonalát és minőségét, amivel az alapvető jogoknak is árt; rámutat arra, hogy bár a nemzeti korrupcióellenes jogszabályok, politikák és stratégiák megléte előrelépésnek tekinthető, azok végrehajtását és későbbi gyakorlati hatékonyságát is értékelni kell, mivel azok kulcsfontosságúak a jogállamiság szempontjából; hangsúlyozza, hogy a korrupcióellenes kereteknek ki kell terjedniük többek között az etikai szabályokra, a figyelemfelkeltő intézkedésekre, a vagyonynyilatkozatokra vonatkozó szabályokra, az összeférhetlenségekre, a közbeszerzésekre, a belső kontrollmechanizmusokra, a lobbitevékenységre vonatkozó szabályokra és a forgóajtó-jelenségekre; felszólítja tagállamokat és az intézményeket, hogy dolgozzanak ki hatékony eszközöket a korrupció és csalás kockázatának megelőzésére és észlelésére, eseteinek megszüntetésére és szankcionálására, valamint mechanizmusokat az ilyen ügyekből származó nyereség visszafizetésére, különösen az uniós és nemzeti forrásból származó közpénzek felhasználásának rendszeres nyomon követése révén; megjegyzi, hogy továbbra is nagyrészt hiányzik a 2020. évi jelentésből annak értékelése, hogy a korrupcióellenes keret mennyiben tudja kivédeni a korrupcióval kapcsolatos kockázatokat a közbeszerzések területén;

19. felkéri a Bizottságot, hogy fektessen nagyobb hangsúlyt az uniós forrásokkal való visszaélésekre, különös tekintettel a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerrel szembeni szabályokra, és vizsgálja felül az egyes tagállamok nyomozó- és vádhatóságainak megfelelő működését az uniós költségvetés végrehajtását vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét

2021. június 24., csütörtök

érintő csalással – többek között adócsalással –, korrupcióval vagy az uniós jog ezzel összefüggő egyéb megsértésével kapcsolatos nyomozás és vádeljárás tekintetében; aggodalmát fejezi ki annak potenciálisan növekvő kockázatával kapcsolatban, hogy egyes tagállamokban az uniós költségvetéssel való visszaélést a jogállamiság gyengítésének eszközeként alkalmazzák;

20. mély aggodalmát fejezi ki a korrupcióval kapcsolatos bűncselekmények okozta növekvő fenyegetés miatt; kéri a Bizottságot, hogy a jelentés megállapításaira támaszkodva frissítse és szükség esetén javítsa az uniós korrupcióellenes jogszabályokat, hogy jobb választ tudjon adni a feltárt hiányosságokra, továbbá léptessen életbe megfelelő szakpolitikákat a tagállami bírói korrupció leküzdésére; hangsúlyozza, hogy a növekvő korrupció veszélyt jelent az Unió jogrendjének kohéziójára, közös politikáinak hatékonyságára, az alapvető jogok védelmére, nemzetközi hitelességére és egységes piacának működésére, amelyek szempontjából fontos szerepet játszik a jogállamiság; felszólítja a Bizottságot, hogy vázolja fel a bevált gyakorlatokat, azonosítsa a korrupcióra különösen érzékeny területeket, és fogalmazzon meg a javításra irányuló országspecifikus ajánlásokat, továbbá használja fel a birtokában lévő tudást az uniós korrupcióellenes keret aktualizálására és megerősítésére;

21. emlékeztet a visszaéléseket bejelentő személyek alapvető szerepére a szervezett bűnözéssel, korrupcióval és pénzmosással kapcsolatos bűncselekmények elleni küzdelemben;

22. figyelmeztet arra, hogy az összes tagállamra kiterjedő, egységes, naprakész és összesített statisztikák hiánya, valamint az uniós programok kedvezményezettjeivel kapcsolatos információgyűjtés kihívásai akadályozzák a korrupciós bűncselekmények kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására vonatkozó adatok értékelését és összehasonlítását; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy támogassa és mozdítsa elő az ilyen bűncselekmények fogalommeghatározásának uniós szintű harmonizációját, valamint biztosítsa a meglévő adatkészletek és az újak kidolgozására szolgáló módszertan jobb felhasználását annak érdekében, hogy Uniós-szerte összehasonlítható adatok álljanak rendelkezésre a korrupciós ügyek kezeléséről; kiemeli az uniós intézmények, a tagállamok, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Ügyészség (EPPO) közti együttműködés támogatásának és megerősítésének jelentőségét a korrupció elleni küzdelemben; úgy véli, hogy a korrupció elleni küzdelemhez nemcsak egyértelmű felhatalmazásra van szükség, hanem jóval nagyobb költségvetésre, több erőforrásra és a fent említett intézmények és szervek munkájához szükséges, egyéb formában történő támogatásra is;

A véleménynyilvánítás szabadsága: a média szabadsága és sokszínűsége, a művészi és tudományos élet szabadsága

23. üdvözlözi, hogy a jelentésbe külön fejezetet illesztettek be a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének nyomon követéséről; különösen örvendetesnek tartja, hogy nagy hangsúlyt helyeztek az újságírók biztonságára; sürgeti a Bizottságot, hogy készítsen értékelést a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének védelmét szolgáló nemzeti keretek hatékonyságáról és eredményességéről; hangsúlyozza, hogy nyomon kell követni a média helyzetét a tagállamokban, különösen a kormányok által a kritikus média elhallgattatására és/vagy a szabadság és a pluralizmus aláásására tett intézkedések vizsgálata révén, elkerülendő annak kockázatát, hogy a tájékoztatás kevesek kezében koncentrálódjon, ami akadályozhatja a szabad és független információk terjesztését;

24. sajnálatosnak tartja, hogy nemzeti szinten nem készült értékelés a közszolgálati és magán médiaágazatról, valamint annak a nemzeti hatóságoktól, politikai pártoktól vagy egyéb beavatkozástól való de jure és de facto függetlenségének mértékéről, sem a lehetséges összeférhetlenségekről, a médiakoncentrációról vagy a média tulajdonviszonyainak átláthatóságáról; kiemeli, hogy biztosítani kell a magán-médiavállalkozók pénzügyi függetlenségét és a fenntartható tevékenységük feltételeit, hogy elkerülhető legyen a média politikai befolyásolása; kiemeli a közszolgálati média pótolhatatlan szerepét, és hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen a politikai befolyástól való függetlenségük és szabadságuk biztosítása és fenntartása; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nemzeti médiaszabályozó szervek de jure és de facto függetlenségének mértékéről nem készült értékelés; úgy véli, hogy szorosan nyomon kell követni az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 2018. évi irányelv⁽³⁰⁾ 30. cikkének megfelelő végrehajtását, és hogy e folyamatot követően – indokolt esetben – mielőbb kezdeményezni kell a kötelezettségszegési eljárásokat; e tekintetben kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az újságírók megfélemlítésére és rágalmazására irányuló – különösen a közszolgálati műsorszolgáltatók által tett – kísérleteket;

25. riasztónak tartja, hogy a 2020. évi jelentés közzététele óta egyes tagállamokban fokozódó mértékben romlik a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége; rendkívül aggasztónak találja, hogy az Unióban bizonyos újságíróknak és a médiában dolgozóknak fizikai, lelki és gazdasági fenyegetésekkel, visszaélésekkel, bűncselekményekkel, sőt merényletekkel kell szembenézniük a tevékenységük miatt, és emlékeztet arra, hogy az ilyen támadások gyakran öncenzúrához vezetnek; felszólítja a Bizottságot, hogy a jövőbeli jelentések országfejezeteiben adjon áttekintést az újságírók ellen Uniós-szerte elkövetett támadásokról, kiemelt figyelmet fordítva az újságírók ellen elkövetett gyilkosságokra, és vizsgálva az ezt követő nyomozások és büntetőeljárások politikai befolyástól való függetlenségét, és a tagállamok által ezzel kapcsolatban hozott válaszigintézkedéseket;

⁽³⁰⁾ HL L 303., 2018.11.28., 69. o.

2021. június 24., csütörtök

26. aggodalommal állapítja meg, hogy a média szabadságát érintő kihívások összefüggnek a művészi szabadság és a tudományos élet szabadságának gyengítésével; ezért kéri, hogy ezt a pillért terjesszék ki a véleménynyilvánítás szabadságának valamennyi aspektusára, beleértve a gyűlöletbeszéd elleni küzdelmet, és ennek megfelelően igazítsák ki a pillér címét;

27. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes kormányok és befolyásos személyek jogi eszközöket alkalmaznak a kritikusok elhallgattatására, például a közéleti részvételt akadályozó stratégiai pereket indítanak vagy olyan jogszabályokat hoznak, melyek a véleménynyilvánítás szabadságát az alapvető emberi jogokkal összeegyeztethetetlen módon korlátozzák; kéri a tagállamokat, hogy alkossanak jogszabályokat az újságírók e gyakorlatokkal szembeni védelme céljából; kéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni uniós jogszabályra annak érdekében, hogy megvédje az újságírókat a zaklató pereketől;

28. megállapítja, hogy a médiaszabadság romlásának egyik következménye, hogy a kisebbségeket – például az LMBTI személyeket, a migránsokat és menekülteket – gyakran kormányok vezetésével bűnbaknak kiáltják ki és támadják, ami az e csoportok elleni gyűlöletbeszéd és a média cenzúrájának fokozódásához vezet; kéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli jelentésekben értékelje, hogy a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd milyen hatással vannak a megkülönböztetésre;

A fékekkel és ellensúlyokkal kapcsolatos egyéb intézményi kérdések, ideértve a civil társadalmi tevékenységeket elősegítő környezet védelmét

29. üdvözli a jelentés fékekről és ellensúlyokról szóló pillérét és a Covid19-világjárvány elleni küzdelem érdekében hozott rendkívüli intézkedések vizsgálatát; emlékeztet, hogy a világjárvány leküzdéséhez olyan, a kormányok által irányított szükséghelyzeti intézkedésekre van szükség, amelyek tiszteletben tartják a jogállamiságot, az alapvető jogokat és a demokratikus elszámoltathatóságot, és hogy ezek az intézkedések a Covid19 terjedésének megfékezésére irányuló minden erőfeszítés alapját képezik; úgy véli, hogy a rendkívüli hatáskörök esetében fokozottabb ellenőrzésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy azokat ne használhassák ürügyként a hatalmi egyensúly tartós megváltoztatására; riasztónak tartja, hogy a Covid19 okán hozandó vészhelyzeti intézkedések ürügyén diszkriminatív jogszabályok soron kívüli bevezetésére is sor került; kéri a Bizottságot, hogy továbbra is kövesse nyomon a rendkívüli intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a törvényjavaslatok előkészítése és elfogadása időben és átlátható módon történjen, azok szükségesek és arányosak, társadalmilag méltányosak és időben korlátozottak legyenek, továbbá hogy a bíróságok bezárása ne akadályozza aránytalan mértékben a bírósági jogorvoslathoz való hozzáférést; kiemeli e tekintetben a parlamenti ellenőrzés és a civil társadalommal folytatott konzultáció szerepét; kéri a Bizottságot, hogy továbbra is kövesse nyomon, hogy az intézkedéseket fokozatosan, megfelelő időben megszüntetik-e; ösztönzi a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok a Covid19-világjárvány idején és azt követően is tiszteletben tartsák, védjék és támogassák az uniós polgárok jogait;

30. emlékeztet a párizsi elvekkel teljes összhangban lévő, független nemzeti emberi jogi intézmények és ombudsmani szervek, valamint az esélyegyenlőségi szervek fontosságára az uniós polgárok jogainak megőrzése és a jogállamiság nemzeti, regionális és helyi szintű védelme szempontjából; mélysegesen aggasztja, hogy Lengyelországban nemrég kísérletek történtek a nemzeti ombudsman végrehajtó hatalmi ágától való függetlenségének korlátozására; üdvözli, hogy a 2020. évi jelentés külön kitér az ombudsmani intézmények szerepére; kéri a Bizottságot, hogy a következő éves ciklusban szenteljen nagyobb figyelmet a nemzeti ombudsmanok és esélyegyenlőségi szervek tevékenységeinek, mélyrehatóbban vizsgálva a működésüket, a függetlenségük mértékét és a megfelelő biztosítékok biztosításához nyújtott tényleges hozzájárulásukat; különösen hangsúlyozza, hogy a 2020. évi jelentés közzététele óta egyes tagállamok esélyegyenlőségi szerveinek függetlensége gyengült, ami közvetlen fenyegetést jelent a polgárok alapvető jogaira nézve; ismét aggodalmának ad hangot amiatt, hogy egyes tagállamokban egyre jobban szűkül a független civil társadalom, különösen a nőjogi szervezetek, a kisebbségi szervezetek és az emberijog-védők mozgásteret, többek között a tevékenységek bűncselekménnyé nyilvánítása, az észszerűtlen adminisztratív terhek bevezetése, a finanszírozáshoz való hozzáférés korlátozása, az érdekérvényesítéshez nyújtott pénzügyi támogatás csökkentése, valamint a gyülekezési és szervezkedési szabadság korlátozása miatt;

31. hangsúlyozza az egészséges civil környezet fontosságát az uniós értékek előmozdítása és nyomon követése, a kormányok ezen értékek tiszteletben tartása tekintetében történő elszámoltatása, valamint a jogállamiság erőzójának ellensúlyozása és a jogállamiság kultúrájának előmozdítása szempontjából; felszólítja a Bizottságot, hogy a 2021. évi jelentésben alaposabban értékelje a civil környezetet; előnyösnek tekinti a civil társadalmi tevékenységeket elősegítő környezetre vonatkozó egyértelmű referenciavértékek meghatározásának vizsgálatát, ennek az elemzési területnek a hosszú távú további megerősítése céljából, ideértve többek között a civil szabadságjogok gyakorlását lehetővé tevő jogi környezetet, a civil szervezetek pénzügyi életképességének és fenntarthatóságának kereteit, köztük az államilag szervezett nem kormányzati szervezetek problémakörét, a döntéshozatalhoz való hozzáférést és az abban való részvételt, az információkhoz való hozzáférés jogát, a biztonságos környezetet, többek között a verbális és fizikai támadások előfordulása és az azokra adott reakciók, a rágalmozási kampányok és a jogi, közigazgatási és pénzügyi zaklatások – többek között a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek révén – valamint azoknak az aktív polgári szerepvállalásra más országban gyakorolt hosszú távú hatása tekintetében; ismét hangsúlyozza, hogy az uniós intézményeknek nyílt, átlátható és

2021. június 24., csütörtök

rendszeres párbeszédet kell fenntartaniuk az érdekképviselői szervezetekkel és a civil társadalommal; felszólítja a Bizottságot, hogy a jövőbeli jelentésekben értékelje, hogy minden tagállamban garantálják-e az uniós polgárok politikai jogainak gyakorlását;

32. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy Magyarország nem hajtotta végre az EUB ítéletét a civil szervezetek Magyarországon kívül letelepedett személyek általi finanszírozására vonatkozó jogellenes korlátozásokkal kapcsolatban, ami önmagában a jogállamiság súlyos megsértésének minősül, és ez hozzájárult az országban a civil társadalom mozgásterének szűküléséhez; sürgeti a Bizottságot, hogy Magyarország ellen indítson eljárást az EUB előtt, és sürgősen kérjen visszatartó erejű pénzügyi szankciókat az EUMSZ 260. cikke alapján; aggodalommal jegyzi meg, hogy egyre több tagállam fogad el olyan jogszabályokat, amelyek súlyosan korlátozzák az egyesülési szabadságot és a civil társadalmi szervezetek véleménynyilvánítási szabadságát, és ezáltal hozzájárulnak a civil társadalom mozgásterének szűküléséhez;

33. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelentés nem ismeri el egyértelműen a demokrácia és a jogállamiság egyes tagállamok nemzeti hatóságai által szervezett szándékos visszaszorítására irányuló folyamatot, valamint a fékek és ellensúlyok fokozatos eltörlésén alapuló (fél)autokratikus rendszerek ezt követő fokozatos létrehozását; felszólítja a Bizottságot, hogy ismerje el és vegye figyelembe az elismert és bevett szervezetek által készített számos éves jelentést és mutatót, amelyek értékelik, hogy a tagállamok az idő múltával tiszteletben tartják-e a demokráciát, a jogállamiságot és az emberi jogokat;

A jelentés hatálya – a hiányzó területek

34. sajnálatosnak tartja, hogy a 2020. évi jelentés nem tér ki teljes körűen a demokrácia és az alapvető jogok EUSZ 2. cikke szerinti értékeire, amelyek azonnal sérülnek, amint egy országban visszalépések történnek a jogállamiság terén;

35. felszólítja a Bizottságot, hogy illesszen be az EU-hoz csatlakozó tagjelölt és potenciális tagjelölt országokra vonatkozó országfejezeteket, amelyek tartalmazzák az igazságszolgáltatási rendszerük, a korrupcióellenes keretek, a tömegtájékoztatás szabadságával és sokszínűségével kapcsolatos helyzet, valamint az intézményi fékek és ellensúlyok mélyreható elemzését;

36. megismétli, hogy szoros kapcsolat áll fenn a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok, valamint az EUSZ 2. cikkében és a Chartában foglalt értékek tudatosításának szükségessége között; felszólítja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a Charta által garantált valamennyi jog alkalmazásának beillesztését a jövőbeli jelentések körébe; hangsúlyozza, hogy a tagállamok által az uniós jog hatályán belül tett intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a Chartában foglalt jogokat és elveket; kitar ezert emellett, hogy fenn kell tartani a kapcsolatot a jogállamiság biztosítása és a törvény előtti egyenlőség, a független és pártatlan bíróság előtti hatékony jogorvoslatihoz való jog, a tisztességes eljáráshoz való jog, a tanácsadáshoz, védelemhez és képviselőhöz való jog, az elegendő forrással nem rendelkezők számára nyújtott független költségmentesség, valamint a Charta 41. cikkében meghatározott megfelelő ügyintézéshez való jog között;

37. határozottan elítéli, hogy egyes uniós tagállamokban nem tartják be teljes mértékben az uniós és a nemzetközi jogszabályokat, például a megkülönböztetés elleni küzdelem vagy a menekültügy területén, amit jól példáz az, hogy Magyarország nem hajtott végre az EUB és az Emberi Jogok Európai Bírósága által a menekültügyi eljáráshoz való hozzáféréssel kapcsolatban hozott számos ítéletet – ideértve az automatikus és jogellenes fogva tartást és az élelmiszer korlátozását –, ami sérti a migránsok és menedékkérők nemzetközi védelem kérelmezéséhez való jogát;

38. hangsúlyozza aggodalmát amiatt, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, köztük a fogyatékosokkal élők, a gyermekek, a vallási kisebbségek – különösen az egyre növekvő antiszemitizmus és iszlamofóbia idején Európában –, a romák és az etnikai és nyelvi kisebbségekhez tartozó más személyek, a migránsok, a menedékkérők, a menekültek, az LBMTI+ személyek és az idősek, valamint a nők továbbra is úgy látják, hogy jogaikat az EUSZ 2. cikkét megsértve Uniószerre nem tartják teljes mértékben tiszteletben; hangsúlyozza a jogállamiság romlása, valamint az emberi jogok és a kisebbségi jogok megsértése közötti egyértelmű összefüggést az érintett tagállamokban; felszólítja a Bizottságot, hogy értékelje a demokrácia és az alapvető jogok tartós megsértését Uniószerre, beleértve a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek elleni támadásokat is;

39. üdvözli a Bizottság bejelentését a Charta alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégiájáról; úgy véli, hogy minden évben egyetlen, előre meghatározott témára összpontosítva nem lehetséges kiemelni a Charta megsértésének az adott évre eső egyéb súlyos eseteit; úgy véli, hogy egy ilyen éves felülvizsgálatnak egy átfogó nyomkövetési mechanizmus alapjául kell szolgálnia, és ezért módszertanát, ciklusát és hatókörét össze kell hangolni az éves jelentésekkel; sajnálatát és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság vonakodik kötelezettségzegési eljárást indítani a Charta megsértése miatt;

2021. június 24., csütörtök

40. felszólítja a tagállamokat, hogy készítsenek éves jelentéseket a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról, beleértve az egyenlőséget és a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is;

41. rámutat arra, hogy az Unió éves jelentési mechanizmusának meg kell szilárdítania és a kettőződés elkerülése érdekében fel kell váltania a meglévő eszközöket, különösen az éves jogállamisági jelentést, a Bizottság jogállamisági keretét, a Bizottság által a Charta alkalmazásáról készített éves jelentést, a Tanács jogállamisági párbeszédét, valamint az együttműködési és ellenőrzési mechanizmust, ugyanakkor fokoznia kell az egyéb rendelkezésre álló eszközökkel – köztük az EUSZ 7. cikke szerinti eljárásokkal, a kötelezettségszegési eljárásokkal, valamint a költségvetési feltételrendszerrel – való kiegészítő jelleget és konzisztenciát; úgy véli, hogy a három intézménynek fel kell használnia az éves nyomonkövetési ciklus eredményeit az EUSZ 7. cikkének és a költségvetési feltételrendszernek az alkalmazásához; hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani a három intézmény mindegyikének szerepköreit és előjogait; kötelezettséget vállal arra, hogy a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló jelentésekkel kapcsolatos éves munkáját az EUSZ 2. cikkének szélesebb körű éves nyomonkövetési ciklusába fogja össze, és a Bizottság jogállamisági jelentésének közzétételét követően haladéktalanul megkezdi a munkát;

42. értékelést kér annak meghatározása érdekében, hogy a Chartában foglalt megkülönböztetésmentességi záradék hatálya elég széles-e ahhoz, hogy a jogállamiság érvényesítését a tagállamokban és az Unióban összhangba hozza az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 14. cikkével, és hogy az uniós intézmények milyen további intézkedéseket hozhatnak annak megfelelő alkalmazása érdekében; emlékeztet arra, hogy a Chartát az igazságügyi hatóságok ugyan csak az európai jog végrehajtása során alkalmazzák, a közös jogállamisági kultúra előmozdítása érdekében fontos, hogy a Chartában rögzített jogokat az eljárásokban is mindenkor figyelembe vegyék; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a bírák és a gyakorló jogászok számára kínált, Chartára összpontosító képzési modulokat;

A jelentés forrásai és módszertana

43. felszólítja a Bizottságot, hogy erősítse meg a kormányokkal, a nemzeti parlamentekkel, a nem kormányzati szervezetekkel, a nemzeti emberi jogi intézményekkel, az ombudsmannal és az egyenlőséggel foglalkozó szervezetekkel, a szakmai szervezetekkel és más érdekelt felekkel folytatott rendszeres, inkluzív és strukturált párbeszédet; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy tegye lehetővé a nyilvános és a bizalmas jelentéstételt az emberi jogok védelmezőinek és a jogállamisággal foglalkozó szakemberek védelme és támogatása érdekében, akiket a közéleti részvétel akadályozó stratégiai perek, illetve a nemzeti hatóságok vagy meghatalmazottaik által folytatott büntetőeljárás vagy zaklatás veszélye fenyeget; üdvözlö, hogy 24 tagállam átlátható módon nyilvánosságra hozta a 2020. évi jelentéshez kapcsolódó beadványait, azonban sajnálja, hogy három tagállam ezt megtagadta; szorgalmazza a folyamat teljes körű átláthatóságát és valamennyi tagállami beadvány közzétételét; úgy véli, hogy a civil társadalmi szervezeteket szorosan be kell vonni a felülvizsgálati ciklus minden szakaszába;

44. sajnálja, hogy a Bizottság nem konzultált az érdekelt felekkel – köztük a Parlamenttel – a 2020. évi jelentés módszertanának kidolgozásáról és előkészítésének folyamatáról, és hogy nem törekedett visszajelzést kérni ezek működőképességét illetően;

45. emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak figyelembe kell vennie a vonatkozó forrásokból és az elismert intézményektől származó releváns információkat; emlékeztet arra, hogy az érintett nemzetközi testületek – például az ENSZ, az EBESZ és az Európa Tanács égisze alatt működő testületek – megállapításai kulcsfontosságúak a tagállamok helyzetének értékelése szempontjából; úgy véli, hogy az Európai Unió Alapjogi Információs Rendszere ebből a szempontból információforrásnak tekinthető; felszólítja a Bizottságot, hogy kérje fel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségét arra, hogy nyújtson módszertani tanácsokat és végezzen célzott összehasonlító kutatásokat a hiányosságok pótlása és a jogállamiságról szóló jelentés kulcsfontosságú területeire vonatkozó részletes információk biztosítása céljából; hangsúlyozza, hogy a jogállamiságról szóló jelentésbe független szakértői testületet kell bevonnai az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével és a Velencei Bizottsággal együttműködve a tagállamokban bekövetkező előnyös és hátrányos fejlemények azonosításának elősegítése céljából;

46. hangsúlyozza, hogy a civil társadalom kulcsfontosságú partner a jogállamiság megsértését jelentő fejlemények feltárása, valamint a demokrácia és az alapvető jogok előmozdítása terén; szilárd meggyőződése, hogy a Bizottságnak formális és folyamatos párbeszédet kellene kezdeményeznie a civil társadalom képviselőivel ezekről a kérdésekről, valamint biztosítania kellene az éves jogállamisági jelentés kidolgozásában való érdemi részvételüket; e tekintetben kiemeli, hogy – a nem kormányzati szervezetek 2020-as ciklusban szerzett tapasztalatai alapján – a jogállamisági viták keretében folytatott, tematikusan strukturált konzultációk növelnék a folyamat hatékonyságát és a civil társadalom által nyújtott értékes visszajelzések mennyiségét; hangsúlyozza, hogy a konzultációs kérdőívek lehetővé kell tennie az érdekelték számára, hogy a Bizottság által meghatározott körön túli elemeket is bejelenthessenek, mivel ezek további segítséget nyújthatnak annak felmérésében, hogy az alkotmányos berendezkedés hatékony mechanizmusokat biztosít-e a hatalom gyakorlásának korlátozására;

47. úgy véli, hogy a civil társadalommal folytatott konzultáció időkeretei gyakran túl szűknek tűnhetnek, és azokat megfelelően ki kell igazítani és rugalmasá kell tenni a teljes és átfogó hozzájárulás lehetővé tétele érdekében; rámutat arra, hogy ez megnehezítette az érdekelt felek, különösen a civil társadalmi szervezetek számára, hogy előkészítsék és megtervezzék beadványaikat, valamint azokat a nemzeti ismeretterjesztő tevékenységeket, amelyeket a jelentés létrehozása

2021. június 24., csütörtök

érdekében kívánnak folytatni; megjegyzi, hogy a konzultációk nyilvános statisztikák éves közzététele előtt történő szervezése miatt kevesebb beadvány érkezik; felhívja a Bizottságot, hogy engedélyezze a többnyelvű beadványokat; azt javasolja, hogy az érdekelt felek beadványainak kerete legyen kiszámítható és kevésbé merev; megjegyzi, hogy a konzultáció javítható többek között azáltal, hogy biztosítják a civil társadalmi szereplőkkel az általuk adott észrevételek nyomon követését;

48. úgy véli, hogy az Európa Tanáccsal és parlamenti közgyűlésével az éves nyomonkövetési ciklusban – többek között strukturáltabb partnerség révén – folytatott együttműködés különösen fontos a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok EU-ban történő előmozdítása szempontjából; felszólítja a Bizottságot, hogy az országfejezetekben szerepeltesse az Emberi Jogok Európai Bírósága Miniszteri Bizottság által értékelt ítéleteinek be nem tartásáról szóló adatokat; emlékeztet arra, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez való uniós csatlakozás az EUSZ 6. cikkének (2) bekezdése értelmében jogi kötelezettség; megismétli, hogy az emberi jogok védelmére vonatkozó következetes keret Európa-szerte történő biztosítása, valamint az Unióban az alapvető jogok és szabadságok védelmének további erősítése érdekében e csatlakozási folyamatot a lehető legrövidebb idő alatt véghez kell vinni;

II. A demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus intézményi szempontjai

49. ismét felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy adjanak pozitív választ a Parlament 2020. október 7-i állásfoglalásában a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó, az EUSZ 2. cikke szerinti értékek teljes körét lefedő közös uniós mechanizmus létrehozása érdekében tett felhívásra; megismétli, hogy a szóban forgó mechanizmusra szükség van az uniós értékek előmozdításának és tiszteletben tartásának megerősítéséhez; emlékeztet arra, hogy a szóban forgó éves ellenőrzési ciklusnak átfogónak, objektívnek, pártatlannak és bizonyítékokon alapulónak kell lennie, és azt valamennyi tagállamra egyformán és méltányosan kell alkalmazni;

Országspecifikus ajánlások

50. ismét felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen helytálló értékelést az EUSZ 2. cikke szerinti értékek tagállami helyzetéről, és fogadjon el az azonosított aggályok kezelésére és a vonatkozó jogsértések orvoslására vonatkozó útmutatást, valamint – adott esetben – határidőket és célokat, továbbá nyomon követésre szolgáló küszöbértékeket – köztük ütemezéseket, célokat és konkrét meghozandó intézkedéseket – is tartalmazó, egyértelmű országspecifikus ajánlásokat, hogy segítséget nyújtson a tagállamoknak a jelentésben feltárt hiányosságok kezelésében; kéri, hogy e kezdeményezéseket következő éves vagy sürgős jelentések keretében kövessék nyomon;

51. javasolja, hogy a Bizottság ajánlásait kísérjék az azonosított hiányosságok orvoslására szolgáló eszközök; felszólítja a Bizottságot, hogy jobban kövesse nyomon az országspecifikus fejezetek érintett tagállamok által történő végrehajtását, és – adott esetben – vegyen igénybe egyéb jogállamisági eszközöket annak érdekében, hogy az ajánlások végrehajtásának elmulasztása esetén eredményeket lehessen elérni; úgy véli, hogy a Bizottság nagyobb mértékben támaszkodhatna az EUB előtti kötelezettségzegési eljárásokra; hangsúlyozza, hogy azonosítani kell az egyértelmű pozitív és negatív tendenciákat az egyes tagállamokban, valamint különös figyelmet kell fordítani az előző évi jelentéssel való összehasonlításra;

Intézményközi megállapodás

52. úgy véli, hogy az éves jelentés mögött álló jelenlegi intézményi rendszer nem felel meg a Parlament elvárásainak; azt várja a három intézménytől, hogy – a 2020. október 7-i állásfoglalásában rögzített javaslat szerint – hozzanak létre egy állandó intézményközi munkacsoportot;

53. felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy haladéktalanul kezdjenek tárgyalásokat a Parlamenttel az EUMSZ 295. cikkével összhangban egy intézményközi megállapodásról annak érdekében, hogy a meglévő eszközöket egy jogállamisági mechanizmus létrehozásával egészítsék ki, amelyet a három intézményt átlátható és szabályozott folyamatra kötelező jogi aktus rögzít, egyértelműbben meghatározott feladatokkal, független szakértőkből álló testület bevonásával, amely tanácsot ad a munkacsoport részére, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével szoros együttműködésben, hogy valamennyi uniós érték védelme és előmozdítása az uniós menetrend állandó és látható részévé váljon; úgy véli, hogy a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i parlamenti állásfoglalás mellékletében foglalt javaslat az említett tárgyalások számára megfelelő alap lehet; úgy véli, hogy az addig tartó időszakban a szükséges tudás és ismeret összegyűjtését segítheti az uniós értékeknek való megfelelést értékelő független szakértőkből álló kísérleti projekt;

Más jogállamisági eszközökkel való kiegészítő jelleg

54. megismétli, hogy a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó mechanizmusnak ki kell egészítenie és erősítenie kell az EUSZ 7. cikke szerinti, folyamatban lévő és jövőbeli eljárásokat, de semmiképpen sem helyettesítheti azokat; rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy a Tanács nem képes érdemi előrelépést elérni az uniós értékek érvényesítése terén az EUSZ 7. cikke szerinti, folyamatban lévő eljárásokban; megjegyzi, hogy az, hogy a Tanács vonakodik alkalmazni az EUSZ 7. cikkét, ténylegesen lehetővé teszi az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek folyamatos figyelmen

2021. június 24., csütörtök

kívül hagyását, beleértve az EUB ítéleteinek nyilvánvaló megsértését és a jogállamiság fenntartására törekvő személyek zaklatását egyes tagállamokban; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács – a Covid19-et ürügyként használva – nem szervezett meghallgatásokat, annak ellenére, hogy semmilyen jogi kötelezettség nem írja elő, hogy a meghallgatásokat videokonferencia helyett személyesen kellene megtartani; kéri, hogy a Tanács jogi szolgálata által esetleg kiadott, ellenkező értelmű jogi véleményeket hozzák nyilvánosságra; sürgeti a Tanácsot, hogy folytassa az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárást, és biztosítsa, hogy a meghallgatásokat sürgősen folytassák, és azok foglalkozzanak az új fejleményekkel is; ismét felszólítja a Tanácsot, hogy a meghallgatások nyomon követéseként az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően intézzen konkrét ajánlásokat az érintett tagállamokhoz, és tűzzön ki határidőket ezen ajánlások végrehajtására; kéri, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencián vizsgálják meg az EUSZ 7. cikkének felülvizsgálatát, beleértve a szavazási követelményeket is, annak érdekében, hogy az eljárás hatékonyabbá váljon, különös tekintettel a szankciók kiszabására vonatkozó egyhangúság megszüntetésére; kitart amellett, hogy tiszteletben kell tartani a Parlament szerepét és hatásköreit, különösen a jogállamisági eszközökhöz kapcsolódó eljárásokról – többek között az EUSZ 7. cikke szerinti meghallgatásokról – való megfelelő tájékoztatáshoz való jogot;

55. úgy véli, hogy bár az éves jelentés alapvető ellenőrzési eszköz, elengedhetetlen, hogy az azonosított kihívásokra vonatkozó egyértelmű ajánlásokat és a szükséges nyomkövetési intézkedéseket is tartalmazza; megismétli, hogy a hiányosságok és ajánlások végrehajtásának elmulasztása esetén az éves jelentésnek alapul kell szolgálnia annak eldöntéséhez, hogy aktiváljanak-e egy vagy több releváns eszközt – például az EUSZ 7. cikke szerinti eljárást vagy a feltételrendszert –, hogy aktiválják-e a jogállamisági keretet, vagy sor kerüljön-e kötelezettségzegési eljárásra – akár gyorsított eljárásra –, az EUB-hoz benyújtott ideiglenes intézkedés iránti kérelemre, valamint az uniós értékek védelmével kapcsolatos EUB-ítéletek végrehajtásának elmulasztásával kapcsolatos intézkedésekre; hangsúlyozza, hogy a jelentést mindenképpen megvalósítható javaslatokkal kell kiegészíteni, beleértve a végrehajtási határidőket is; emlékeztet arra, hogy – amint azt az EUB korábban megállapította – kötelezettségzegési eljárásokat egyidejűleg is lehet indítani az EUSZ 7. cikk (1) bekezdésében meghatározott indokollással ellátott javaslatok vonatkozásában; sürgeti a Bizottságot, hogy adott esetben határozottan éljen a kötelezettségzegési eljárás eszközeivel a jogállamiság terén a nemzeti igazságszolgáltatási rendszereken belül tapasztalható visszalépések megelőzése érdekében; úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferenciának a Szerződés rendelkezéseit illetően tovább kell pontosítania az uniós jog elsőbbségére vonatkozó megszilárdult jogi elvet; felkéri az Európa jövőjéről szóló konferenciát, hogy fontolja meg az EUB által az Unió alapvető értékeinek védelmében betöltött szerep megerősítését;

56. üdvözli, hogy az Európa jövőjével foglalkozó konferenciáról szóló közös nyilatkozat szerint az „európai jogok és értékek, ezen belül a jogállamiság” is a konferencia egyik vitatémája lesz; szorgalmazza, hogy az Európa jövőjével foglalkozó konferencia vegye fel napirendjére az EUSZ 2. cikkében foglalt elvek megsértésének nyomon követését, megakadályozását és kezelését szolgáló uniós eszközök hatékonyságát, és terjesszen elő konkrét javaslatokat az EU eszköztárának megerősítését célzó, kézzelfogható fellépések érdekében;

57. hangsúlyozza, hogy az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet jogi szövege egyértelműen meghatározza a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazhatóságát, célját és hatályát; hangsúlyozza, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet hatályba lépett, 2021. január 1-je óta valamennyi tagállamban közvetlenül alkalmazandó, és teljes egészében kötelező valamennyi kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatra, különösen a Next Generation EU forrásainak folyósítására vonatkozóan, továbbá annak az uniós intézmények általi alkalmazása nincs iránymutatások elfogadásához vagy bírósági jogértelmezéshez kötve; véleménye szerint a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelettel kapcsolatos 2020. december 10–11-i európai tanácsi következtetések ellentétesek az EUSZ 15. és 17. cikkével, valamint az EUMSZ 288. cikkével, amennyiben szükségtelen jogbizonytalanságot teremtenek a további bizottsági iránymutatások és a rendelet felfüggesztett elfogadása tekintetében a 263. cikk alkalmazása esetén, amely helyzet a megsemmisítés iránti keresetek Magyarország és Lengyelország általi megindítása nyomán előállt; ismételten kéri a Bizottságot, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelettel összhangban azonnal tegyen lépéseket annak érdekében, hogy meglévő vizsgálati eszközeit teljes mértékben és további késedelem nélkül ki tudja használni, és ezáltal kezelje a tagállamokban fennálló azon jogállamisági hiányosságokat, amelyek kellően közvetlen módon érinthetik vagy súlyosan veszélyeztethetik az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást; felhívja a Bizottságot, hogy az európai források diszkriminatív felhasználásának megszüntetése érdekében alkalmazza szigorúbban a közös rendelkezésekről szóló rendeletet⁽³¹⁾ és a költségvetési rendeletet⁽³²⁾, amint azt akkor is tette, amikor forrásokat tartott vissza olyan településektől vagy helyi önkormányzatoktól, amelyek önmagukat „LMBTI-ideológiától mentesnek” hirdették;

58. felhívja a Bizottságot, hogy az éves jelentés megállapításait használja fel abban az értékelésében, amely a költségvetés jogállamiság elvének megsértésével szembeni védelmét szolgáló mechanizmus alapját képezi, valamint a meglévő és a jövőbeli költségvetési eszközök céljából valamennyi egyéb fontos értékelésben; megismétli a Bizottsághoz intézett azon kérését, hogy a jogállamiságról szóló éves jelentésébe foglaljon bele egy külön szakaszt, amely elemzi azokat az eseteket,

⁽³¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 320. o.

⁽³²⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

2021. június 24., csütörtök

amikor a jogállamiság elveinek egy adott tagállamban történő megsértése kellően közvetlen módon érintheti vagy súlyosan veszélyeztetheti az uniós költségvetés hatékony és eredményes pénzgazdálkodását, ami alapul szolgálhat majd a jogállamisági feltételrendszer alkalmazásához; sürgeti a Bizottságot, hogy erősítse meg az éves jogállamisági jelentések és a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet közötti szinergiákat, különálló, de egymást kiegészítő eszközként használva azokat;

59. elismeri, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer alkalmazására irányuló ügyek összeállítása során a Bizottságnak fontos információforrásként kell felhasználnia az éves jogállamisági jelentést, amelynek többek között az Európai Számvevőszék, az OLAF és az Európai Ügyészség jelentéseiből, a Bizottság és a nemzeti ellenőrzési hatóságok ellenőrzési jelentéseiből, az EUB és a nemzeti bíróságok ítéleteiből, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége elemzéseiből és a különböző rendszerekből, például az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére szolgáló korai felismerési és kizárási rendszerből és az Arachne adatbázisból származó információkat kell tartalmaznia; felhívja a Bizottságot, hogy az alkalmazott módszertanban tisztázza a jogállamisági jelentés és a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer mechanizmusa közötti kapcsolatot; emlékeztet annak alapvető fontosságára, hogy a végső címzettek és kedvezményezettek jogos érdekei megfelelő védelemben részesüljenek, amikor a jogállamiság elveinek megsértése esetén intézkedéseket fogadnak el;

60. felhívja a Bizottságot, hogy többek között az uniós polgársággal, ezen belül a jogállamisággal kapcsolatos oktatás előmozdításának megerősítése révén mozgítsa elő az EUSZ 2. cikkében rögzített értékek tiszteletben tartásának kultúráját; felhívja a Bizottságot, hogy indítson külön programot az uniós polgárságról szóló oktatás előmozdítására irányuló innovatív kezdeményezések támogatására; sürgeti a Tanácsot és a Bizottságot, hogy nyújtsanak megfelelő tájékoztatást és finanszírozást uniós szintű, nemzeti, regionális és helyi civil szervezetek és a független újságírás számára, különösen a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program létrehozásáról szóló rendelet szerinti támogatási lehetőségek stratégiai felhasználása révén, hogy segítsék e szervezeteket az EU értékeivel és az alkalmazandó eszközökkel – ezen belül az éves jelentéssel – kapcsolatos figyelemfelhívásban és ezek népszerűsítésében a jogállamiság kapcsán az éves jelentésben feltárt fenyegetések ellensúlyozása érdekében, különösen azokban az esetekben, ahol jogsértések és hiányosságok megállapítására került sor; felhívja a tagállamokat, hogy hasznosítsák a bevált gyakorlatokat, orvosolják a feltárt hiányosságokat, és hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy javítsák a helyzetet a jogállamisági jelentésben meghatározott négy fő pillér mindegyikével kapcsolatban; felhívja a figyelmet arra, hogy tudatosítani kell az uniós polgárokban és lakosokban azokat a nemzeti és uniós szinten rendelkezésre álló eszközöket és eljárásokat, amelyek a jogállamiság tiszteletben tartásának biztosítására és a jogállamiság megsértésének bejelentésére szolgálnak;

III. A jelentés nyomon követése és hatásai

61. felhívja a Bizottságot, hogy az egymást követő jelentésekben értékelje, hogy a korábbi jelentésekben elemzett területeken feltárt problémák hogyan alakultak, oldódtak meg, fennáll-e a helyzet romlásának kockázata, vagy az ténylegesen tovább romlott, azonosítsa a pozitív és negatív tendenciákat és a több területet érintő kérdéseket, különösen a jogállamiság megsértésének minden rendszerszintű vagy visszatérő mintáját, és terjesszen elő világos ajánlásokat az esetleges azonosított kockázatok és visszaesés orvoslása érdekében;

62. hangsúlyozza az éves jelentésben foglalt megállapítások nemzeti szinten történő terjesztésének fontosságát; ösztönzi a Bizottságot, hogy mozgítsa elő a jelentéssel kapcsolatos vitát a nemzeti parlamentekben, és vegye fel a kapcsolatot a civil társadalmi szervezetekkel a jelentés nyomon követése során;

63. felhívja a Bizottságot, hogy éves jogállamisági jelentéseiben tegye egyértelművé, hogy nem minden jogállamisági hiányosság és jogsértés azonos természetű és/vagy súlyosságú, és ha a tagállamok adott időn keresztül szándékosan, súlyosan, tartósan és módszeresen megsértik az EUSZ 2. cikkében felsorolt értékeket, előfordulhat, hogy elmulasztják a demokrácia meghatározó kritériumainak teljesítését, és autoriter rendszerekké válnak; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak az uniós jog érvényesítését kell elsődleges prioritásának tekintenie az EUSZ 2. cikkének megsértése esetén, és hogy a jogállamiságról szóló éves jelentéseinek elsősorban ehhez kell hozzájárulnia; ezért felhívja a Bizottságot, hogy értékelje mélyrehatóan azokat az országokat, amelyekkel szemben az EUSZ 7. cikke szerinti eljárás zajlik, annak bemutatására, hogy miként ásták alá strukturálisan a jogállamiságot autoriter jellegű irányítási struktúráik konszolidálásának előmozdítására;

64. hangsúlyozza, hogy e jelentés alapján kell meghatározni az EU nyomonkövetési intézkedéseinek prioritási sorrendjét azon tagállamok vonatkozásában, ahol hiányosságok vagy problémák tapasztalhatók, és a jelentés megállapításainak a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó mechanizmus kulcsfontosságú részét kell képezniük;

65. vállalja, hogy a 2021. évi jelentés közzétételét követően a lehető leghamarabb megkezdje a munkát;

2021. június 24., csütörtök

o

o o

66. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0314

A szexuális és reprodukciós egészség és jogok helyzete az EU-ban a nők egészségével összefüggésben

Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása a szexuális és reprodukciós egészség és jogok helyzetéről az EU-ban a nők egészségével összefüggésben (2020/2215(INI))

(2022/C 81/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 5., 6. és 168. cikkére,
- tekintettel a Kairóban tartott 1994. évi nemzetközi népesedési és fejlesztési konferenciára (ICPD) és annak cselekvési programjára, valamint felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,
- tekintettel a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia 25. évfordulója alkalmából „Accelerating the Promise” címmel megrendezett csúcstalálkozón kiadott, 2019. november 1-jei nairobi nyilatkozatra, valamint a nairobi csúcstalálkozón bejelentett nemzeti és partnerszági kötelezettségvállalásokra és együttműködési intézkedésekre,
- tekintettel a Pekingi Cselekvési Platformra és felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,
- tekintettel a 2015. szeptember 25-én elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre, amely 2016. január 1-jén lépett életbe, és különösen a 3., 5. és 16. számú fenntartható fejlődési célra és a kapcsolódó mutatókra,
- tekintettel a 2017-es, 2018-as, 2019-es és 2020-as Fogamzásgátlás Atlaszra, amely a fogamzásgátláshoz való hozzáférést rangsorolja a földrajzi értelemben vett Európában, és rávilágít a kontinensen megfigyelhető egyenlőtlenségekre, valamint arra, hogy Európa egyes részein a fogamzásgátlás iránti kielégítetlen igény jobbra észrevétlen maradt,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre (CEDAW), valamint annak a 21 (1994), 24 (1999), 28 (2010), 33 (2015) és 35 (2017) számú általános ajánlására,
- tekintettel az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményére (isztambuli egyezmény),
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2008. május 3-i ENSZ-egyezmény 6. cikkére,
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP III) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, 2020. november 25-i közös közleményére (JOIN (2020)0017),
- tekintettel az abortuszhoz való jog de facto lengyelországi betiltásáról szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a CEDAW bizottság által az S.F.M. kontra Spanyolország ügyben 2020. február 28-án hozott határozatra,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0336.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel az Európa Tanács egyenlőséggel és megkülönböztetésmentességgel foglalkozó bizottságának az interszexuális személyek emberi jogainak előmozdításáról és a velük szembeni megkülönböztetés megszüntetéséről szóló, 2017. szeptember 25-i jelentésére,
- tekintettel az Európa Tanács egyenlőséggel és megkülönböztetésmentességgel foglalkozó bizottságának 2015. április 2-i jelentésére a transznemű személyekkel szembeni megkülönböztetésről Európában,
- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
- tekintettel az interszexuális személyek jogairól szóló, 2019. február 14-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program (az „EU az egészségért program”) létrehozásáról és a 282/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/522 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete „Peking + 25: a Pekingi Cselekvési Platform uniós tagállamok általi végrehajtásának ötödik áttekintése” című, 2019. november 22-i jelentésére,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Regionális Irodája „Action Plan for Sexual and Reproductive Health: Towards achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development in Europe – leaving no one behind” (Cselekvési terv a szexuális és reprodukciós egészségért: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend megvalósítása Európában – senki ne maradjon ki) című cselekvési tervére, amelynek három, egymással szorosan összefüggő célja van: „Minden ember számára lehetővé tenni, hogy tájékozott döntéseket hozhasson szexuális és reprodukciós egészségét illetően, valamint biztosítani emberi jogainak tiszteletben tartását, védelmét és kiteljesítését”, „Biztosítani, hogy minden ember az elérhető legmagasabb fokú szexuális és reprodukciós egészséget és jóllétet élvezhesse”, „Garantálni a szexuális és reprodukciós egészséghez való egyetemes hozzáférést, és felszámolni az egyenlőtlenségeket”,
- tekintettel a Nemzetközi Tervezett Szülőség Szövetség Európai Hálózata (IPPF EN) és a Szövetségi Egészségnevelési Hivatal (BZgA) „Sexuality Education in Europe and Central Asia: State of the Art and Recent Developments” (Szexuális nevelés Európában és Közép-Ázsiában: Aktuális helyzet és a legújabb fejlemények) című jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Tervezett Szülőség Szövetség Európai Hálózatának partnerei körében végzett „Abortion legislation and its implementation in Europe and Central Asia” (Az abortuszra vonatkozó jogszabályok és azok végrehajtása Európában és Közép-Ázsiában) című felmérésre,
- tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatósága által 2020. szeptember 30-án közzétett, „The gendered impact of the COVID-19 crisis and post-crisis” (A Covid19-válság és a válság utáni időszak nemi vonatkozású hatása) című tanulmányra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az ENSZ nőjogi szervezetének a „The Impact of COVID-19 on Women” (A Covid19 nőkre gyakorolt hatása) című, 2020. április 9-i szakpolitikai tájékoztatójára,
- tekintettel az ENSZ „COVID-19 and Human Rights: We are all in this together” (A Covid19 és az emberi jogok. Mindannyian érintettek vagyunk) című, 2020. április 23-án közzétett jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Népesedési Alapjának (UNFPA) 2020. április 27-i, „Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage” (A Covid19-világjárvány hatása a családtervezésre és a nemi alapú erőszak, a női nemi szervek megcsonkítása és a gyermekházasság felszámolására) című jelentésére,

⁽²⁾ HL C 449., 2020.12.23., 142. o.

⁽³⁾ HL L 107., 2021.3.26., 1. o.

⁽⁴⁾ Tanulmány – „The gendered impact of the COVID-19 crisis and post-crisis” (A Covid19-válság és a válság utáni időszak nemi vonatkozású hatása) – Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, C. Tematikus Főosztály – Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztály, 2020. szeptember 30.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel az UNFPA 2020. április 28-i, „Az erőszak, a gyermekházasság, a női nemi szervek megcsönkítése és a nem kívánt terhességek számának a Covid19-világjárvány miatt várható ugrásszerű növekedése” című dokumentumára,
- tekintettel az Európai Női Lobbí „Nem engedhetjük meg, hogy a nők fizessék meg a Covid19 árát!” című szakpolitikai tájékoztatójára,
- tekintettel Sabine Oertelt-Prigione professzor „A nem és a társadalmi nem hatása a Covid19-világjárvány során” című, 2020. május 27-én közzétett tanulmányára,
- tekintettel a WHO „Biztonságos abortusz: technikai és szakpolitikai iránymutatás az egészségügyi rendszerek számára” című iránymutatására,
- tekintettel a WHO „A méhnyakrák mint közegészségügyi probléma felszámolásának felgyorsítására irányuló globális stratégia” című dokumentumára,
- tekintettel a Covid19 kapcsán bevezetett intézkedések demokráciára, jogállamiságra és alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2020. november 13-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a szexuális és reprodukciós jogokkal foglalkozó európai parlamenti fórum (EPF) és az IPPF EN „A szexuális és reprodukciós egészség és jogok a Covid19-világjárvány idején” című, 2020. április 22-i közös jelentésére,
- tekintettel a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 12. cikkére,
- tekintettel az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottságának 2016. május 2-i, a szexuális és reprodukciós egészségről és jogokról szóló 22. számú általános észrevételére,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 2., 7., 17. és 26. cikkére,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának 2018. október 30-i, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának az élethez való jogról szóló 6. cikkéről szóló 36. számú általános észrevételére,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek különleges előadójának a mindenkinek a lehető legjobb testi és lelki egészségi állapothoz való jogáról szóló, 2011. augusztus 3-i időközi jelentésére,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek különleges előadójának a mindenkinek a lehető legjobb testi és lelki egészségi állapothoz való jogáról szóló, 2016. április 4-i jelentésére,
- tekintettel az ENSZ nők elleni erőszakkal, annak okaival és következményeivel foglalkozó különleges előadójának jelentéseire, többek között 2019. július 11-i jelentésére a reprodukciós egészséggel kapcsolatos szolgáltatások terén a nőket érő bántalmazás és erőszak, különösen a gyermekszülés és a szülészeti erőszak emberi jogi alapú megközelítéséről,
- tekintettel a WHO 2015. évi nyilatkozatára a szülés során alkalmazott tiszteletlen és durva bánásmód megelőzéséről és felszámolásáról,
- tekintettel az Európa Tanács egyenlőséggel és megkülönböztetésmentességgel foglalkozó bizottságának a szülészeti és nőgyógyászati erőszakról szóló, 2019. szeptember 16-i jelentésére,

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0307.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a jogszabályokban és a gyakorlatban a nőkkel szemben alkalmazott diszkrimináció kérdésével foglalkozó ENSZ-munkacsoport 2016. április 8-i jelentésére, amelyet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2016. júniusi, 32. ülése elé terjesztettek,
- tekintettel a jogszabályokban és a gyakorlatban a nőkkel szemben alkalmazott diszkrimináció kérdésével foglalkozó ENSZ-munkacsoport 2018. május 14-i jelentésének II. szakaszára,
- tekintettel a jogszabályokban és a gyakorlatban a nőkkel szemben alkalmazott diszkrimináció kérdésével foglalkozó ENSZ-munkacsoport 2016. április 8-i jelentésének III. szakaszára,
- tekintettel az ENSZ különleges előadójának az emberi jogi jogvédők helyzetéről szóló, 2019. január 10-i jelentésére,
- tekintettel a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló, 2011. március 9-i 2011/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és az Európai Bizottság 2018. november 19-i, „Új európai konszenzus a fejlesztési politikáról – A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” című közös nyilatkozatára, amelyben az EU megerősíti, hogy elkötelezett azon, minden embert megillető jog előmozdítása, védelme és érvényesítése mellett, hogy saját szexualitása, illetve a szexuális és reprodukciós egészségéhez kapcsolódó kérdések felett teljes mértékben maga rendelkezzen, továbbá ezekkel kapcsolatban szabad és felelősségteljes döntéseket hozzon, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszertől és erőszaktól mentesen,
- tekintettel „A szexuális nevelés bűncselekménnyé nyilvánításáról Lengyelországban” című, 2019. november 14-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel 2019. február 13-i állásfoglalására a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesítése terén az Európai Unióban tapasztalható visszaesésről ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel „A nemek közti egyenlőség támogatása a mentális egészséggel kapcsolatos és klinikai kutatás területén” című, 2017. február 14-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a Tanács által 2011. március 7-én elfogadott, a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020),
- tekintettel a Tanács 2003. december 2-i ajánlására a rákszűrésről ⁽¹²⁾,
- tekintettel a méhnyakrákszűrésre vonatkozó, 2008. május 7-i európai minőségbiztosítási iránymutatásokra, valamint az emlőrákszűrésre és -diagnózisra vonatkozó, 2006. április 12-i európai minőségbiztosítási iránymutatásokra,
- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának „A nők szexuális és reprodukciós egészsége és jogai Európában” című, 2017. decemberi vitaanyagára,

⁽⁶⁾ HL L 373., 2004.12.21., 37. o.

⁽⁷⁾ HL L 88., 2011.4.4., 45. o.

⁽⁸⁾ HL L 311., 2001.11.28., 67. o.

⁽⁹⁾ HL C 208., 2021.6.1., 24. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 449., 2020.12.23., 102. o.

⁽¹¹⁾ HL C 252., 2018.7.18., 99. o.

⁽¹²⁾ HL L 327., 2003.12.16., 34. o.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel a WHO 2017–2021 közötti időszakra szóló, a nők egészségére és jóllétére vonatkozó stratégiájára a WHO európai régiójában, valamint a 2016. évi, „Cselekvési terv a szexuális és reprodukciós egészségért: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend megvalósítása Európában – senki ne maradjon ki” című cselekvési tervre,
 - tekintettel a WHO 2016–2030 közötti időszakra szóló, a nők, a gyermekek és a serdülők egészségére irányuló globális stratégiájára,
 - tekintettel a WHO Európai Regionális Irodája és a Németországi Szövetségi Egészségnevelési Hivatal (BZgA) „Európai előírások a szexuális nevelés terén – Keret a politikai döntéshozók, valamint az oktatási és egészségügyi hatóságok és szakemberek számára” című jelentésére, valamint az UNESCO „Nemzetközi technikai iránymutatás a szexuális neveléshez: kutatási eredményeken alapuló megközelítés” című dokumentumára,
 - tekintettel a Szociális Jogok Európai Bizottságának 2009. március 30-i határozatára az International Centre for the Legal Protection of Human Rights (INTERIGHTS) kontra Horvátország, 45/2007. sz. kollektív panaszról és az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának 2013. április 17-i, 15. általános észrevételére a gyermek lehető legjobb egészségi állapothoz való jogáról (24. cikk), amely hangsúlyozza, hogy a serdülők számára biztosítani kell a szexuális és reprodukciós kérdésekre vonatkozó megfelelő és objektív információkhoz való hozzáférést,
 - tekintettel az Egyesült Nemzetek Népesedési Alapjának „Nyitott kérdések: a mindenkit megillető jogok és választási lehetőségek érvényesülése” című, a világnépesedés helyzetéről szóló, 2019. évi jelentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A9-0169/2021),
- A. mivel a szexuális és reprodukciós egészség a fizikai, érzelmi, mentális és társadalmi jóllét állapota a szexualitás és a reprodukció valamennyi aspektusával kapcsolatban, nem csupán a működési zavar, a fogyatékoság vagy a halálozás hiánya, és mivel minden egyénnek joga van ahhoz, hogy a saját testére vonatkozó döntéseket hozzon⁽¹³⁾, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszerítéstől és erőszaktól mentesen, valamint hogy olyan szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz férhessen hozzá, amelyek támogatják e jogot és a szexualitásra és reprodukcióra vonatkozó pozitív megközelítést adnak, mivel a szexualitás az emberi létezés szerves részét képezi;
- B. mivel a szexuális és reprodukciós egészség és jogok a WHO szerint minden embert egyaránt érintő különböző kérdésekre vonatkozó átfogó gyűjtőfogalom, amely négy különálló területet ölel fel: szexuális egészség, szexuális jogok, reprodukciós egészség és reprodukciós jogok, amelyek alapja minden egyén azon joga, hogy testi épségét, magánéletét és személyes autonómiáját tiszteletben tartsák; hogy szexuális irányultságát és nemi identitását teljes mértékben tiszteletben tartsák; hogy eldöntse, folytasson-e, illetve kivel és mikor folytasson szexuális kapcsolatot; hogy biztonságos szexuális tapasztalatai legyenek, eldöntse, házasságot köt-e, ha igen, kivel és mikor, valamint vállal-e gyermeket, ha igen, mikor és milyen módon és hány gyermeket; hogy élete során hozzáférjen a fenti célok eléréséhez szükséges információkhoz, forrásokhoz, szolgáltatásokhoz és támogatáshoz, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszerítéstől, kizsákmányolástól és erőszaktól mentesen;
- C. mivel a szexuális és reprodukciós jogokat a nemzetközi és európai emberi jogi jogszabályok – például a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, az Egyezmény a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről, valamint az emberi jogok európai egyezménye – emberi jogokként védik, és az átfogó egészségügyi ellátás biztosításának nélkülözhetetlen részét képezik; mivel az egészségügyi jogok, különösen a szexuális és reprodukciós egészséghez fűződő jogok a nők alapvető jogai, amelyeket meg kell erősíteni, és amelyeket semmilyen módon nem szabad felhívítani vagy megszüntetni; mivel a szexuális és reprodukciós egészség és jogok érvényesítése nélkülözhetetlen része az emberi méltóságnak és elválaszthatatlanul kapcsolódik a nemek közötti egyenlőség eléréséhez és a nemi alapú erőszak elleni küzdelemhez; mivel minden személy számára garantálni kell testi épségét, valamint hogy rendelkezhesen a saját teste fölött, és ezáltal teljes autonómiáját;

⁽¹³⁾ Gutmacher-Lancet Bizottság: Executive Summary on sexual and reproductive health and rights (Vezetői összefoglaló a szexuális és reprodukciós egészségről és jogokról), The Lancet, London, 2018, <https://www.gutmacher.org/gutmacher-lancet-commission/accelerate-progress-executive-summary>

2021. június 24., csütörtök

- D. mivel az Európai Unió közvetlen hatáskörrel rendelkezik arra, hogy fellépjen a szexuális és reprodukciós egészségnek és jogoknak a külső fellépésekben való előmozdítása terén; mivel az Európai Unió nem rendelkezik közvetlen hatáskörrel arra, hogy fellépjen a szexuális és reprodukciós egészség és jogok Unión belüli előmozdítása terén, de a tagállamok között sor kerül együttműködésre a nyitott koordinációs módszeren keresztül; mivel az Európai Unió felkéri, ösztönzi és támogatja a tagállamokat a szexuális és reprodukciós egészség és jogok mindenki számára történő előmozdításában;
- E. mivel a nemi alapú erőszak széles körben elterjedt és a Covid19-világjárvány súlyosbította azt; mivel a nők körülbelül 25 %-a tapasztalja meg a nemi alapú erőszak valamilyen formáját élete során, és számtalan nő tapasztal szexuális erőszakot és zaklatást a párkapcsolatok és közélet kontextusában, a berögzült nemi sztereotípiák és az azokból eredő társadalmi normák következtében;
- F. mivel a szexuális és reprodukciós egészség és jogok megsértése az emberi jogok, különösen az élethez, a testi és szellemi sérthetlenséghez, az egyenlőséghez, a megkülönböztetésmentességhez, az egészséghez és az oktatáshoz, az emberi méltósághoz, a magánélethez és az embertelen és megalázó bánásmódtól való mentességhez való jog megsértésének minősül; mivel a nők szexuális és reprodukciós jogainak megsértése a nők és lányok elleni erőszak egyik formája, és akadályozza a nemek közötti egyenlőség irányába történő előrelépést ⁽¹⁴⁾;
- G. mivel a szexuális és reprodukciós egészség és jogok az ENSZ 3. fenntartható fejlődési célja keretében kitűzött célok, és mivel a nemi alapú erőszak és a káros gyakorlatok elleni küzdelem az 5. fenntartható fejlődési cél céljai közé tartozik;
- H. mivel annak ellenére, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel kapcsolatos európai uniós normák a világon a legszigorúbbak közé tartoznak, és néhány tagállam végrehajtott olyan szakpolitikákat és programokat, amelyek biztosítják a szexuális és reprodukciós jogokat, még mindig vannak kihívások, előfordul a hozzáférés és a megfizethetőség hiánya, valamint hiányosságok, különbségek és egyenlőtlenségek a szexuális és reprodukciós egészség és jogok megvalósításában, Unió-szerte és a tagállamokban egyaránt, a kor, a nem, a társadalmi nem, a faj, az etnikai származás, a társadalmi osztály, a vallási hovatartozás vagy meggyőződés, a családi állapot, a társadalmi-gazdasági helyzet, a fogyatékoság, a HIV-fertőzöttség (vagy a szexuális úton terjedő betegségekkel való fertőzöttség), a nemzeti vagy társadalmi származás, a jogi vagy bevándorló státusz, a nyelv, a szexuális irányultság vagy a nemi identitás alapján;
- I. mivel a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos kihívások és akadályok közé tartozhatnak többek között a jogi, pénzügyi, kulturális és információs jellegű akadályok, mint például a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos egyetemes, magas színvonalú és hozzáférhető szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya; az átfogó, életkornak megfelelő és tényeken alapuló szexuális nevelés hiánya, különösen annak fényében, hogy az LMBTI-személyek szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való jogának gyakorlását súlyosan akadályozhatja a szexuális irányultság, a nemi identitás, a nemi önkifejezés, valamint a nemi jelleg sokféleségének a szexuális nevelési tantervekből való kihagyása; a korszerű fogamzásgátlási módszerek rendelkezésre állásának hiánya; az orvosi ellátás személyes meggyőződésen alapuló megtagadása; az abortuszhoz való hozzáférés jogi korlátozásai és gyakorlati akadályai; a terhességmegszakítási ellátás megtagadása; a kényszerabortusz; a nemi alapú erőszak; a nőgyógyászati és szülészeti erőszak; a kényszersterilizáció, többek között a nem jogi elismerésével összefüggésben; a megfélemlítés, kegyetlen és megalázó bánásmód; az anyai mortalitás terén mutatkozó eltérések és hiányosságok a mentális egészség támogatása terén; a császármetszések növekvő aránya; a méhnyakrák-kezelésekhez való hozzáférés hiánya; az orvosilag asszisztált reprodukciós és termékenységi kezelésekhöz való korlátozott hozzáférés; a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz szükséges termékekhez való hozzáférés nehézségei; a szexuális úton terjedő fertőzések és a HIV magas aránya; a serdülőkori terhességek magas aránya; a káros nemi sztereotípiák és az olyan gyakorlatok, mint a női és interszexuális nemi szervek megcsonkítása; a gyermek-, korai és kényszerházasságok, a becsület védelmében elkövetett gyilkosságok, valamint az úgynevezett „átnevelő terápiás” gyakorlatok, amelyek a nemi erőszak olyan formáit ölthetik, mint a lesbikus és biszexuális nők és lányok, valamint transznemű személyek ellen elkövetett „nevelő célú nemi erőszak”; továbbá a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat korlátozó elavult vagy ideológiailag vezérelt jogi rendelkezések;

⁽¹⁴⁾ Az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR): Information Series on Sexual and Reproductive Health and Rights (Tájékoztató sorozat a szexuális és reprodukciós egészségről és jogokról), elérhető a következő internetes címen: https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

2021. június 24., csütörtök

- J. mivel a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások olyan alapvető egészségügyi szolgáltatások, amelyeknek mindenki számára elérhetőnek kell lenniük, és magukban kell foglalniuk az átfogó, tényeken alapuló és az életkornak megfelelő szexuális és párkapcsolati oktatást; a szexuális és reprodukciós egészséggel és jóléttel kapcsolatos információkat, a bizalmas és pártatlan tanácsadást és szolgáltatásokat; a korszerű fogamzásgátlással kapcsolatos tájékoztatást és tanácsadást, valamint a korszerű fogamzásgátlók széles köréhez való hozzáférést; a terhességvizítést, a szülés közbeni és utáni egészségügyi ellátást; a szülésznői ellátást; a szülészeti ellátást és az újszülöttgondozást; a biztonságos és legális terhességmegszakítási ellátást és szolgáltatásokat, ideértve a nem biztonságos abortusz komplikációinak kezelését is; a HIV és a szexuális úton terjedő más fertőzések megelőzését és kezelését; a szexuális és nemi alapú erőszak felderítését, megelőzését és kezelését célzó szolgáltatásokat; a szaporítószervek daganatos megbetegedései, különösen a méhnyakrák megelőzését, felismerését és kezelését; továbbá a termékenységi ellátást és kezelést;
- K. mivel a szexuális és reprodukciós egészség és jogok emberi jogok, és ezeket az Unió tagállamoknak érvényesíteniük kell, a nemzetközi emberi jogi normáknak megfelelően; mivel az emberi jogok tiszteletben tartása szükséges ahhoz, hogy egy demokrácia működjön; mivel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság kölcsönösen függenek egymástól; mivel mindezeket az uniós értékeket teljes mértékben tiszteletben kell tartania minden uniós tagállamnak;
- L. mivel a szexuális egészség alapvető fontosságú az egyének, a párok és a családok általános egészsége és jóléte, valamint a közösségek és országok társadalmi és gazdasági fejlődése szempontjából, és mivel az egészséghez, többek között a szexuális és reprodukciós egészséghez való hozzáférés emberi jog; mivel a szexuális és az egészségügyi nevelés valamilyen formájának biztosítása a tagállamok többségében már kötelező;
- M. mivel a WHO a meddőséget úgy definiálja, hogy az „a szaporítószervek betegsége, amelyet az határoz meg, hogy a rendszeres, védekezés nélküli szexuális kapcsolat legalább 12 hónap elteltével nem eredményez klinikai terhességet”; mivel ez a fogalom meghatározás nem veszi figyelembe az azonos nemű párokban élő lesbikus és biszexuális nők, valamint transznemű személyek, illetve a termékenységi lehetőségek iránt érdeklődő egyedülálló nők valóságát, ezáltal súlyosbítva azokat a társadalmi-jogi kihívásokat, amelyekkel már eleve szembesülnek az asszisztált reprodukciós technológiákhoz való hozzáférés terén, amiatt, hogy a hangsúly inkább a terméketlenség elleni küzdelemre összpontosul; mivel a lesbikus és biszexuális nők adott esetben nem tudják bizonyítani „meddőségüket”, és így megtagadhatják tőlük az asszisztált reprodukciós technológiákhoz való hozzáférést⁽¹⁵⁾;
- N. mivel bizonyos körülmények között a transznemű férfiak és a nem bináris személyek is teherbe eshetnek, és az ilyen esetekben részesülniük kell a terhességgel és szüléssel kapcsolatos gondozásra vonatkozó intézkedésekben, a nemi identitásuk alapján való hátrányos megkülönböztetéstől mentesen;
- O. mivel senkinek sem szabad meghalnia szülés közben, és a tényeken alapuló, minőségi és hozzáférhető szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátáshoz való hozzáférés emberi jog, amelyet megkülönböztetés nélkül kell biztosítani;
- P. mivel a terhes emberek különféle kényszerítő orvosi beavatkozásokat tapasztalnak a gyermekszülés során, beleértve a fizikai és verbális bántalmazást, a szülési sebek fájdalomcsillapító nélküli összevarrását, valamint döntéseik figyelmen kívül hagyását és beleegyező nyilatkozataik tiszteletben tartásának hiányát, ami erőszaknak, valamint kegyetlen és embertelen bánásmódnak minősülhet;
- Q. mivel az UNESCO nemzetközi technikai iránymutatásában meghatározott, jogokon alapuló és nemekre összpontosító megközelítésen alapuló, átfogó, tényeken alapuló, megkülönböztetésmentes és az életkornak megfelelő szexuális nevelés elősegíti a felelősségteljes szexuális magatartást, és lehetővé teszi a gyermekek és a fiatalok szerepvállalását, mivel tudományosan pontos és az életkornak megfelelő tájékoztatást nyújt a szexualitásról, valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel kapcsolatos kérdésekről, többek között – de nem kizárólagosan – az emberi fejlődés kérdéséről; a szexuális és reprodukciós anatómiáról és élettanról; a beleegyezésről, a pubertásról és a menstruációról; a szaporodásról, a korszerű fogamzásgátlásról, a terhességről és a szülésről; a szexuális úton terjedő fertőzésekéről; valamint a nemi alapú erőszak elleni küzdelemről, ideértve az olyan káros gyakorlatokat is, mint a gyermek-, korai és kényszerházasságok és a női nemi szervek megcsonkítása; mivel az életkornak megfelelő átfogó szexuális oktatás kulcsfontosságú a gyermekek és fiatalok egészséges, egyenlő és biztonságos kapcsolatok kialakításához szükséges készségeinek kiépítéséhez, különösen azért, hogy foglalkozik a nemi normákkal, a nemek közötti egyenlőséggel, a kapcsolatok hatalmi dinamikájával, a beleegyezéssel és a határok tiszteletben tartásával, és hozzájárul a nemek közötti egyenlőség megvalósításához;

⁽¹⁵⁾ <https://www.who.int/reproductivehealth/topics/infertility/en/>

2021. június 24., csütörtök

- R. mivel a tudományosan pontos és tényeken alapuló információk és az oktatás hiánya sérti az egyének jogait, kárt okoz számukra a tekintetben, hogy megalapozott döntéseket hozhassanak saját szexuális és reprodukciós egészségükről és jogaikról, és aláássa a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó egészséges megközelítéseket;
- S. mivel a szexuális és reprodukciós egészségbe a menstruációs higiénia és tisztálkodás, valamint a menstruációhoz kapcsolódó megbélyegzés és hátrányos megkülönböztetés rendszerszintű és társadalmi-gazdasági tényezői is beletartoznak; mivel a menstruációs szegénység – amely a tisztasági termékekhez való korlátozott hozzáférést jelenti – körülbelül minden tizedik nőt érinti Európában, amit egy, a menstruációs higiéniai termékekre vonatkozó, nemi alapon elfogult adórendszer súlyosbít az Unióban; mivel a szegény, a kezeletlen menstruációs fájdalom és a diszkriminatív hagyományok az iskolából való lemorzsolódáshoz és alacsonyabb jelenléti arányhoz vezetnek a lányok esetében az iskolában és a nők esetében a munkahelyen; mivel a menstruációt övező negatív hozzáállások és mítoszok befolyásolják a reprodukciós egészségügyi döntéseket; mivel a menstruációs higiénia és a gyermekágyi megbetegedések, halálozások és a meddőség, a szexuális úton terjedő fertőzések/HIV, valamint a méhnyakrák közötti kapcsolatok megértése támogathatja a korai felismerést és életet menthet;
- T. mivel a korszerű fogamzásgátlás kulcsszerepet játszik a nemek közötti egyenlőség elérésében és a nem tervezett terhességek megelőzésében, valamint az egyének ahhoz való jogának megvalósításában, hogy döntéseket hozzanak családjukról azáltal, hogy proaktívan és felelősségteljesen tervezik meg gyermekeik számát, megszületésük idejét és a gyermekek születése között eltelt időt; mivel a korszerű fogamzásgátlás bizonyos módszerei csökkentik a HIV és szexuális úton terjedő fertőzések előfordulását is; mivel a korszerű fogamzásgátláshoz való hozzáférést még mindig akadályozzák gyakorlati, pénzügyi, társadalmi és kulturális akadályok, ideértve a fogamzásgátlást övező mítoszokat, a nők szexualitásával és fogamzásgátlásával kapcsolatos elavult hozzáállást, valamint azt a sztereotíp felfogást, hogy egyedül a nők felelősek a fogamzásgátlásért;
- U. mivel az abortusztvények nemzeti jogszabályokon alapulnak; mivel még akkor is, ha az abortusz jogszerűen elérhető, gyakran számos jogi, kvázi jogi és informális akadálya van az abortuszhoz való hozzáférésnek; idetartoznak a korlátozott időtartamok és az abortuszhoz való hozzáférés indokai is; az orvosilag indokolatlan várakozási idők; a képzett és segítőkész egészségügyi dolgozók hiánya; valamint az orvosi ellátás személyes meggyőződésen alapuló megtagadása, elfogult és kötelező tanácsadás, szándékos félretájékoztatás vagy harmadik fél általi engedélyhez kötöttség, orvosilag indokolatlan vizsgálatok, veszélyeztetettségi követelmények, a felmerülő költségek és a visszatérítés hiánya;
- V. mivel néhány tagállamban még mindig olyan erősen korlátozó jogszabályok vannak, amelyek szigorúan meghatározott körülmények kivételével tiltják az abortuszt, aminek következtében a nőknek illegális terhességmegszakításhoz kell folyamodniuk, terhességmegszakítás céljából más országokba kell utazniuk, vagy terhességüket akarataik ellenére végig kell vinniük, ami az emberi jogok megsértése, valamint a nők és lányok élethez, testi és szellemi sérthetlenséghez, egyenlőséghez, megkülönböztetésmentességhez és egészséghez való jogát érintő nemi alapú erőszak egyik formája⁽¹⁶⁾, és mivel egyes tagállamok, amelyek legalizálták a kérelemre történő abortuszt vagy szociális alapon történő abortuszt, továbbra is egyedi büntetőjogi szankciókat tartanak fenn az alkalmazandó jogi rendelkezések hatályán kívül végzett abortuszokra vonatkozóan;
- W. mivel jelenleg több tagállam próbálja tovább korlátozni a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való hozzáférést olyan erősen korlátozó jogszabályok révén, amelyek nemi alapú megkülönböztetéshez és negatív következményekhez vezetnek a nők egészségére nézve;
- X. mivel a szexuális és reprodukciós jogok ellenzői gyakran használnak eszközként olyan problémákat, mint a nemzeti érdekek vagy a demográfiai változás annak érdekében, hogy aláássák a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat, hozzájárulva ezzel a személyes szabadságok és a demokrácia elveinek gyengüléséhez; mivel minden, a demográfiai változással foglalkozó szakpolitikának jogalapúnak, emberközpontúnak és személyre szabottnak kell lennie, továbbá tényeken kell alapulnia, és érvényesítenie kell a szexuális és reprodukciós jogokat;
- Y. mivel a szexuális és reprodukciós jogok, valamint a nők autonómiájának ellenzői jelentős hatást gyakoroltak a nemzeti jogra és politikára, számos tagállamban visszahúzó kezdeményezéseket téve, és megpróbálják aláássa a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat, amint arra a Parlament a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesítése

⁽¹⁶⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

2021. június 24., csütörtök

terén az Európai Unióban tapasztalható visszaeséről és a lengyelországi abortuszjogokról szóló állásfoglalásaiban, valamint a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete 2019. november 22-i, „Peking + 25 – A Pekingi Cselekvési Platform uniós tagállamok általi végrehajtásának ötödik áttekintése” című jelentésében is rámutatott; mivel ezek a kezdeményezések és a visszaesés akadályozza az emberi jogoknak és az országok fejlődésének megvalósítását, valamint aláássa az európai értékeket és az alapvető jogokat;

- Z. mivel számos jelentés kimutatta, hogy a Covid19-világjárvány és lezárás során a szexuális és reprodukciós egészségügyi és jogi szolgáltatásokat korlátozták és/vagy visszavonták⁽¹⁷⁾, és zavar keletkezett az olyan nélkülözhetetlen orvosi szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, mint a fogamzásgátlás és a terhességmegszakítási ellátás, a HIV és a szexuális úton terjedő fertőzések szűrése, a női nemi szervek megcsonkításának megelőzésével és az erre vonatkozó figyelemfelhívással foglalkozó központokhoz való hozzáférés, a szaporítószervek daganatos megbetegedéseinek szűrésehez való hozzáférés, valamint az anyák tiszteletteljes egészségügyi ellátása, ami súlyos következményekkel járt a nők testi autonómiához való alapvető jogára nézve; mivel a Covid19-világjárvány megmutatta, hogy meg kell erősíteni az egészségügyi rendszerek ilyen válságokkal szembeni ellenálló képességét annak biztosítása érdekében, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások továbbra is teljes mértékben rendelkezésre álljanak és időben biztosítsák őket;
- AA. mivel folyamatos erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy a Covid19-járvány okozta egészségügyi válságot ürügyként használják fel a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos további korlátozó intézkedések elfogadására⁽¹⁸⁾, ami az erőforrások újraelosztásához vezet; mivel ez széles körű és hosszú távú negatív hatással van az egészséghöz való alapvető jog gyakorlására, a nemek közötti egyenlőségre, valamint a megkülönböztetés és a nemi alapú erőszak elleni küzdelemre, és veszélyezteti a nők és lányok jóllétét, egészségét és életét;
- AB. mivel a társadalom peremére szorult személyek és csoportok, többek között a faji, etnikai és vallási kisebbségek, a migránsok, a hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkezők, az egészségbiztosítással nem rendelkezők, a vidéki területeken élők, a fogyatékosokkal élők, az LMBTIQ-személyek és az erőszak áldozatai gyakran szembesülnek további akadályokkal, interszekcionális megkülönböztetéssel és erőszakkal az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén a kényszerítő szexuális és reprodukciós egészségügyi gyakorlatokat lehetővé tevő jogszabályok és szakpolitikák, valamint amiatt, hogy elmulasztják biztosítani a minőségi ellátáshoz és tájékoztatáshoz való hozzáférés terén az észszerű alkalmazkodást; mivel nincs elegendő adat a faji alapon megkülönböztetett nők elleni szülészeti erőszak problémájával kapcsolatban Európában; mivel ez a megkülönböztetés (például a fekete nők esetében) a gyermekágyi halandóság és megbetegedések magasabb arányához, (a fogyatékosokkal élő nők esetében) a bántalmazás és erőszak nagyobb kockázatához, az információkhoz való hozzáférés hiányához, valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokhoz való hozzáférés általános igazságtalanságához és egyenlőtlenségéhez vezet;
- AC. mivel a meddőség és a csökkent nemzőképesség Európában minden hatodik embert érint, és globális közegészségügyi problémát jelent; mivel csökkenteni kell a termékenységi tájékoztatáshoz és kezelésekhöz való hozzáférés terén mutatkozó egyenlőtlenségeket, és meg kell tiltani a nemi, a társadalmi nemi, szexuális irányultságon, egészségi állapoton vagy családi állapoton alapuló megkülönböztetést;
- AD. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája, az emberi jogok európai egyezménye és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a nők szexuális és reprodukciós egészséghez fűződő joga több emberi joghoz kapcsolódik, többek között az élethez és méltósághoz fűződő joghoz, az embertelen vagy megalázó bánásmódtól való mentességhez fűződő joghoz, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréshez, a magánélethez és az oktatáshoz való joghoz, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmához;
- AE. mivel a szexuális és reprodukciós egészség és jogok biztonságos biztosításához szükséges árukhoz (például gyógyszerekhez, fogamzásgátlókhöz és orvosi felszerelésekhez) való kellő időben történő hozzáférés biztosítása érdekében az Európai Parlament a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési programról (az „EU az egészségért program”) szóló, 2020. november 13-i, első olvasatban elfogadott álláspontjában foglalkozott a szexuális és reprodukciós egészség és jogok kérdésével;

⁽¹⁷⁾ Az ENSZ Népesedési Alapjának (UNFPA) „A Covid19-világjárvány hatása a családtervezésre és a nemi alapú erőszak, a női nemi szervek megcsonkítása és a gyermekházasság felszámolására” című, 2020. április 27-én közzétett időközi technikai feljegyzése, amely a következő címen érhető el: https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/COVID-19_impact_brief_for_UNFPA_24_April_2020_1.pdf

⁽¹⁸⁾ EPF és IPPF EN, idézett mű, 8. o.

2021. június 24., csütörtök

- AF. mivel a fiatalokat segítő szolgáltatások hiánya miatt a fiatalok gyakran akadályokkal szembesülnek a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatban;
- AG. mivel az EU és az ENSZ elindította a Reflektorfény kezdeményezést a nők és lányok elleni erőszak, többek között a szexuális erőszak elleni küzdelem érdekében, és mivel e kezdeményezés egyik célja a szexuális neveléshez, valamint a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása;
- AH. mivel a vízellátás, higiénias létesítmények és higiénias körülmények alapvető fontosságúak a szexuális és reprodukciós egészség szempontjából, de gyakran még mindig nem hozzáférhetőek, különösen a távoli területeken;

Konszenzus kialakítása, valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos kihívások uniós kihívásokként való kezelése

1. a szubszidiaritás elvével összhangban és a nemzeti hatásköröknek megfelelően felszólítja a tagállamokat, hogy életkortól, nemtől, társadalmi nemtől, fajtól, etnikai hovatartozástól, osztálytól, kaszttól, vallási hovatartozástól és meggyőződéstől, családi állapottól vagy társadalmi-gazdasági helyzetétől, fogyatékoságtól, HIV-fertőzöttségtől (vagy más szexuális úton terjedő fertőzéssel való fertőzöttségtől), nemzeti és társadalmi származástól, jogi vagy bevándorló státusztól, nyelvtől, szexuális irányultságtól vagy nemi identitástól függetlenül mindenki számára biztosítsák a jogot ahhoz, hogy tájékozottan dönthessen saját szexuális és reprodukciós egészségéről és jogairól, biztosítsák a testi épséghez és a személyes autonómiához, az egyenlőséghez és a megkülönböztetésmentességhez való jogot, valamint biztosítsák az ahhoz szükséges eszközöket, hogy mindenki élvezhesse a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat;
2. emlékeztet arra, hogy az Unió elkötelezett azon, minden személyt és minden nőt és lányt megillető jog előmozdítása, védelme és érvényesítése mellett, hogy saját szexualitása, illetve szexuális és reprodukciós jogai felett teljes mértékben maga rendelkezzen, továbbá azzal kapcsolatban szabad és felelősségteljes döntéseket hozzon, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszertől és erőszaktól mentesen⁽¹⁹⁾;
3. felhívja az EU-t, szerveit és ügynökségeit, hogy hatáskörük keretein belül támogassák és mozdítsák elő a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokhoz való egyetemes és teljes körű hozzáférést a nemek közötti egyenlőség, a személyes autonómia, a hozzáférhetőség, a megalapozott döntés, a beleegyezés és a tisztelet, a megkülönböztetésmentesség és az erőszakmentesség előmozdítása révén, valamint felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak hozzáférést a magas színvonalú, átfogó és hozzáférhető szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatások és jogok teljes köréhez, továbbá hogy számoljanak fel minden olyan jogi, politikai, pénzügyi és egyéb akadályt, amely gátolja a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való teljes körű hozzáférést; ezzel összefüggésben kéri, hogy segítsék elő a tagállamok és az érdekelt felek közötti rendszeres információcserét és a bevált gyakorlatok előmozdítását az egészség nemi szempontjaival kapcsolatban;
4. megerősíti, hogy a szexuális és reprodukciós egészség és jogok kulcsfontosságúak a nemek közötti egyenlőség, a gazdasági növekedés és fejlődés, valamint a gyermekvédelem előmozdítása, továbbá a nemi alapú erőszak, az emberkereskedelem és a szegénység felszámolása szempontjából;
5. felhívja a tagállamokat, hogy foglalkozzanak a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való hozzáférés, illetve azok gyakorlása terén fennálló kihívásokkal, és társadalmi-gazdasági helyzetétől függetlenül mindenki számára biztosítsanak magas színvonalú és hozzáférhető szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokat annak érdekében, hogy senki se kerüljön hátrányos helyzetbe amiatt, hogy nem tudja gyakorolni az egészséghez való jogát;
6. elismeri a tömegtájékoztatás fontosságát a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatban; emlékeztet arra, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos valamennyi politikának olyan szervezetektől származó megbízható és objektív tényeken kell alapulnia, mint a WHO, más ENSZ-ügynökségek és az Európa Tanács;

⁽¹⁹⁾ A Tanács 2020. július 13-i következtetései az Egyesült Nemzetek Szervezetében és az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 75. ülészakán (2020. szeptember – 2021. szeptember) képviselendő uniós prioritásokról.

2021. június 24., csütörtök

7. megerősíti, hogy az Európa Tanács emberi jogi biztosa felszólítja a tagállamokat⁽²⁰⁾, hogy biztosítsanak elegendő költségvetési forrást a szexuális és reprodukciós egészség és jogok számára, és biztosítsák a megfelelő emberi erőforrások és a szükséges áruk rendelkezésre állását az egészségügyi rendszer minden szintjén, mind a városi, mind a vidéki területeken, hogy azonosítsák és kezeljék azokat a jogi, politikai és pénzügyi akadályokat, amelyek gátolják a jó minőségű szexuális és reprodukciós egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, valamint hogy az egyetemes egészségügyi ellátás megvalósítása érdekében építsék be a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokat a meglévő állami egészségbiztosítási, támogatási vagy visszatérítési rendszerekbe;
8. emlékeztet az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által támogatott nézetekre, amelyek azt javasolták, hogy a transz-specifikus egészségügyi ellátások, mint a hormonkezelések és sebészeti beavatkozások legyenek elérhetőek és visszatérítendőek a közfinanszírozott egészségbiztosítási rendszerek keretében⁽²¹⁾;

A szexuális és reprodukciós egészség mint a jó egészség alapvető eleme

9. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre hatékony stratégiákat és nyomon követési programokat, amelyek garantálják a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos magas színvonalú és hozzáférhető szolgáltatások teljes skálájának igénybevételét és az azokhoz való egyetemes hozzáférést, a nemzetközi egészségügyi normákkal összhangban, a pénzügyi, gyakorlati és társadalmi akadályoktól függetlenül, és megkülönböztetéstől mentesen, különös tekintettel a marginalizált csoportokra, többek között az etnikai, faji és vallási kisebbségekhez tartozó nőkre, a migráns nőkre, a vidéki térségekből származó nőkre és a legkülső régiókból származó nőkre (ahol a földrajzi korlátok akadályozzák az ilyen szolgáltatásokhoz való közvetlen és azonnali hozzáférést), a fogyatékkal élő nőkre, az egészségbiztosítással nem rendelkező nőkre, az LGBTI-személyekre, valamint a szexuális és nemi alapú erőszak áldozataira;
10. hangsúlyozza, hogy az egészségügyi ellátással és a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos egyenlő hozzáférés, az ellátás minősége és az elszámoltathatóság alapvető fontosságú az emberi jogok tiszteletben tartása szempontjából; hangsúlyozza továbbá, hogy a szolgáltatásoknak, áruknak és létesítményeknek a társadalmi nem és az életciklus követelményei szempontjából megfelelőnek kell lenniük, és tiszteletben kell tartaniuk a titoktartást és a tájékoztatáson alapuló beleegyezést;
11. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szisztematikusan gyűjtsenek az egyenlőségre vonatkozó megbízható adatokat, különböző szempontok szerinti bontásban, többek között nem, kor, faji és etnikai származás és szexuális irányultság, kulturális és társadalmi-gazdasági háttér szerint, valamint anonim módon a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos valamennyi szolgáltatásra vonatkozó statisztikákat, hogy feltárják és kezeljék a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatások nyújtása terén az eredményeket illetően fennálló esetleges különbségeket;
12. sürgeti a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki hatáskörét az egészségügyi politika terén, és nyújtson támogatást a tagállamoknak a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való egyetemes hozzáférés garantálásához „az EU az egészségért” program keretében a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozóan; az egészségügyi információk és oktatás előmozdításához; a nemzeti egészségügyi rendszerek megerősítéséhez és az egészségügyi normák felfelé irányuló konvergenciájához a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében; valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének elősegítéséhez; felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek előrelépést az egyetemes egészségügyi ellátás felé, amelyhez elengedhetetlen a szexuális és reprodukciós egészség és jogok, többek között adott esetben az „az EU az egészségért” program és az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) igénybevételével;
13. hangsúlyozza, hogy az egészségügyi ellátás megközelítésének pozitívnak és proaktívnak kell lennie az egész életciklus során, az egyetemes, magas színvonalú, megfelelő forrásokkal támogatott egészségügyi ellátás biztosítása révén; kiemeli, hogy az EU támogatást nyújthat a tagállamoknak a megelőzés, a diagnózis, a kezelés és az ellátás integrált és interszekcionális megközelítéseihez, és támogathatja a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz és a kapcsolódó gyógyszerekhez való hozzáférés biztosítására irányuló tagállami intézkedéseket, többek között a globális piacon; felszólít a kialakulóban lévő technológiák fokozott alkalmazására az élvonalbeli és kialakulóban lévő kezelések és diagnosztikai módszerek biztosítása érdekében, lehetővé téve a betegek számára, hogy teljes mértékben kihasználhassák a digitális forradalom előnyeit; hangsúlyozza, hogy szükség van a Horizont Európa és a Digitális Európa teljes körű kihasználására, e prioritások előmozdítása érdekében;

⁽²⁰⁾ Az Európa Tanács emberi jogi biztosa: *Women's sexual and reproductive health and rights in Europe* (A nők szexuális és reprodukciós egészsége és jogai Európában), az Európa Tanács emberi jogi biztosa, Európa Tanács, 2017, <https://www.coe.int/en/web/commissioner/women-s-sexual-and-reproductive-rights-in-europe>.

⁽²¹⁾ Az Európa Tanács Emberi Jogi Irányítóbizottságának jelentése a Miniszteri Bizottság CM/Rec(2010)5. sz., a szexuális irányultság, illetve nemi identitás alapján történő diszkrimináció leküzdését célzó intézkedésekről szóló, a tagállamokhoz címzett ajánlásának végrehajtásáról, amely a következő címen érhető el: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016809f9-ba0

2021. június 24., csütörtök

14. sürgeti a tagállamokat, hogy hívják fel a figyelmet a nők körében a rendszeres szűrővizsgálatok fontosságára, valamint hogy biztosítsák, hogy a közegészségügyi szolgáltatók nyújtsanak szűrővizsgálatokat, például mammográfiát és emlőultrahangot, citológiai vizsgálatokat és csontsűrűség-vizsgálatokat;

15. hangsúlyozza a betegségmegelőzés fontosságát az oktatáson keresztül; hangsúlyozza továbbá a védőoltások fontosságát a betegségmegelőzésben, azokban az esetekben, ahol léteznek védőoltások; kéri ezért a tagállamokat és a Bizottságot, hogy terjesszék ki az Unió Covid19 elleni oltóanyagára vonatkozó beszerzését a humán papillomavírus (HPV) elleni oltóanyagra, biztosítva, hogy minden európai polgár megkaphassa ezt az oltást;

16. emlékeztet arra, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos valamennyi orvosi beavatkozást előzetes, személyes és teljes körű beleegyező nyilatkozat alapján kell végrehajtani; kéri a tagállamokat, hogy harcoljanak a nőgyógyászati és szülészeti erőszak ellen az olyan eljárások megerősítése által, amelyek garantálják a szabad és előzetes beleegyező nyilatkozat tiszteletben tartását, valamint az embertelen és megalázó bánásmód elleni védelmet az egészségügyi környezetben, többek között az egészségügyi szakemberek képzése révén; kéri a Bizottságot, hogy tevékenységei során foglalkozzon a nemi alapú erőszak e konkrét formájával;

17. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fogyatékossgal élő nőktől és lányoktól túl gyakran tagadják meg a szexuális és reprodukciós egészség területén a létesítményekhez való hozzáférést, a fogamzásgátlók használatára vonatkozó beleegyező nyilatkozatot, valamint hogy még a kényszersterilizálás kockázatával is szembe kell nézniük; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre olyan jogalkotási intézkedéseket, amelyek védelmezik a fogyatékossgal élő személyek fizikai épségét, szabad választását, illetve a szexuális és reprodukciós életre vonatkozó önrendelkezését;

18. felhívja a tagállamokat, hogy haladéktalanul tiltsák meg a faji alapon megkülönböztetett nők mindenfajta diszkriminációját, és tegyenek hatékony lépéseket a diszkrimináció megelőzésére, ideértve az egészségügyi létesítményekben való etnikai szegregációt is, valamint hogy garantálják a minőségi, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszerítéstől és visszaéléstől mentes szexuális és reprodukciós egészség gondozáshoz való egyetemes hozzáférést, továbbá hogy az őket érintő emberi jogi jogsértéseket kezeljék, orvosolják és előzzék meg;

19. ismét megerősíti felhívását a tagállamok felé, hogy fogadjanak el olyan jogszabályt, amely biztosítja az interszexuális személyek számára, hogy csecsemő- vagy gyermekkorukban ne vessék őket alá nem életmentő orvosi vagy sebészeti kezelésnek, valamint biztosítja, hogy testi épségükhöz, autonómiájukhoz, önrendelkezésükhöz és beleegyező nyilatkozathoz való jogukat teljes mértékben tiszteletben tartsák;

20. hangsúlyozza, hogy szükség van arra, hogy számításba vegyenek bizonyos, a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos egészségügyi szükségleteket, például a meddőséget, a menopauzát, valamint a szaporítószervek daganatos megbetegedéseit; felhívja a tagállamokat, hogy a szexuális és reprodukciós egészség és jogok megsértésének valamennyi áldozata számára biztosítsák az összes szükséges rehabilitációs szolgáltatást és támogatási mechanizmust, ideértve a szükséges mentális és fizikai egészségügyi ellátást is; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást az uniós programoknak a reprodukciós egészség előmozdításához és támogatásához való hozzájárulásáról;

21. emlékeztet az Emberi Jogok Európai Bíróságának az A.P., Garçon és Nicot kontra Franciaország ügyben hozott ítéletére, amelyben elismerte, hogy egy tagállamnak a nem elismerésére irányuló jogi eljárások engedélyezését megelőző sterilizálási követelménye a felperes magánéletének tiszteletben tartásához való joga biztosítása elmulasztásának minősül; emlékeztet arra, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete elismerte, hogy a kényszersterilizáció a kínzástól és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódtól vagy büntetéstől való mentességhez való jog megsértésének minősül⁽²²⁾; sajnálatosnak tartja, hogy a sterilizáció bizonyos uniós tagállamokban továbbra is elengedhetetlen feltétele a nem jogi elismerésének; kéri a tagállamokat, hogy szüntessék meg a sterilizációs követelményt, és védjék meg a transznemű személyek önrendelkezéséhez való jogát⁽²³⁾;

22. hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a környezeti változásoknak a szexuális és reprodukciós egészségre és jogokra és a termékenységre gyakorolt hatásait, többek között, de nem kizárólag a víz- és levegőszennyezést, valamint a vegyi anyagok fogyasztásának növekedését; kéri ennek további vizsgálatát a Horizont Európa keretében, valamint kezelését az európai zöld megállapodás révén;

⁽²²⁾ https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session22/A.HRC.22.53_English.pdf

⁽²³⁾ Az Emberi Jogok Európai Bírósága, A.P., Garçon és Nicot kontra Franciaország ügy (kérelemazonosító szám: 79885/12, 52471/13 és 52596/13).

2021. június 24., csütörtök

23. hangsúlyozza a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatók fontosságát a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatások széles körének biztosításában, beleértve mind a fizikai, mind a mentális egészséget; ösztönzi a tagállamokat, hogy az egészségügyi ellátás nyújtásának megtervezésekor vegyék figyelembe egyedi helyzetüket;

a) A biztonságos, méltányos és körforgásos menstruációs termékekhez való hozzáférés mindenki számára

24. sürgeti a tagállamokat, hogy ösztönözzék a toxikus anyagoktól mentes és újrahasználatos menstruációs termékek széleskörű elérhetőségét a nagy kiskereskedelmi árusítóhelyeken és gyógyszertárakban országszerte (legalább az árusított egyszer használatos termékekkel azonos arányban), az újrahasználatos menstruációs termékek egyszer használatos termékekkel szembeni előnyeire vonatkozó tudatosságnövelő intézkedésekkel kiegészülve;

25. hangsúlyozza az úgynevezett „tamponadó” nemek közötti egyenlőségre gyakorolt negatív hatásait; felszólítja a tagállamokat, hogy a héairányelvbe bevezetett rugalmassági mechanizmus használatával töröljék el a tisztasági termékek adóját, és alkalmazzanak mentességet vagy nullasázalékos adókulcsot e nélkülözhetetlen alapvető termékekre;

b) Az átfogó szexuális oktatás a fiatalok érdekeit szolgálja

26. sürgeti a tagállamokat, hogy a WHO szexuális oktatásra vonatkozó normáival, valamint a szexuális oktatásra és reprodukciós egészségre vonatkozó cselekvési tervével összhangban biztosítsák a tudományosan pontos, tényeken alapuló, életkornak megfelelő, nem ítélező és átfogó szexuális oktatáshoz és információkhoz való egyetemes hozzáférést valamennyi általános és középiskolás gyermek, valamint az iskolai oktatásból kimaradó gyermek számára, bármilyen alapú megkülönböztetés nélkül; sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsanak átfogó oktatást a menstruációra, valamint annak a szexualitással és a fogamzó képességgel való kapcsolatára vonatkozóan; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre fejlett, jól finanszírozott és hozzáférhető ifjúságbarát szolgáltatásokat, valamint tanárképzést, valamint a támogató irodák és az egészségügyi oktatási központok megfelelő működéséhez szükséges eszközöket;

27. hangsúlyozza, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos oktatás és tájékoztatás az egyik fő eszköz a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia (ICPD25) 25. évfordulóján tett kötelezettségvállalások teljesítéséhez, nevezetesen hogy ne maradjon családtervezés iránti kielégítetlen igény, ne forduljanak elő megelőzhető gyermekágyi halálesetek, és felszámolják a nők, lányok és fiatalok elleni nemi alapú erőszakot és más káros gyakorlatokat; hangsúlyozza, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos oktatás és tájékoztatás jelentős mértékben hozzájárulhat a nemi erőszak és a szexuális zaklatás csökkentéséhez, a közegészségügyi szakpolitikák együttműködését és koordinálását növelő uniós finanszírozások és projektek, valamint a bevált gyakorlatok fejlesztése és terjesztése mellett; hangsúlyozza az átfogó és életkornak megfelelő szexuális és párkapcsolati oktatás és szexuális tájékoztatás fontosságát, valamint fontosságukat a családtervezés és a reprodukciós egészséghoz való hozzáférés szempontjából, valamint következményeiket a nem kívánt terhességekre és a szexuális és reprodukciós egészséggel összefüggő betegségekre nézve;

28. emlékeztet arra, hogy a menstruáció körüli sztereotípiák és tabuk továbbra is széles körben elterjedtek a társadalmainkban, és ez késleltetheti az olyan betegségek diagnosztizálását, mint az endometriózis, amely annak ellenére, hogy a reprodukciós korban lévő nők egytizedét érinti, elsődleges oka a nők meddőségének, krónikus medencefájdalmat okozva, és amelyet átlagosan nyolc évvel a kialakulása után diagnosztizálnak, és amelyre nincs gyógymód; kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak átfogó és tudományos szempontból pontos oktatást a menstruációra vonatkozóan, hogy hívják fel a figyelmet az endometriózisra és indítsanak róla a közvéleményt, az egészségügyi dolgozókat és jogalkotókat célzó nagyszabású tájékoztató kampányokat; kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák a hozzáférést a menstruációra vonatkozó oktatási programokhoz az iskolákban minden gyermek számára, hogy a menstruálók tájékoztatáson alapuló döntéseket hozhassanak ciklusukra és testükre vonatkozóan, sürgeti a tagállamokat, hogy kezeljék a menstruációs szegénységet azáltal, hogy ingyenes menstruációs termékeket tesznek elérhetővé bárki számára, akinek szüksége van azokra;

29. felhívja a tagállamokat, hogy lépjenek fel a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos diszkriminatív és nem biztonságos félretájékoztatás terjedése ellen, mivel az veszélyeztet minden személyt, különösen a nőket, az LBMTI személyeket és a fiatalokat; elismeri a média, a közösségi média, a közületi tájékoztatói intézmények és más érdekelt felek szerepét a pontos és tudományosan megalapozott információk biztosításában, és felszólítja őket, hogy távolítsák el programjaikból, anyagaikból és tevékenységeikből a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos dezinformációt és félretájékoztatást; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki az életkornak megfelelő, átfogó szexuális és párkapcsolati oktatási tanterveket, figyelembe véve, hogy az információk közlésének tükröznie kell a szexuális irányultság, a nemi identitások, a kifejezőmódok és a nemi jellemzők sokféleségét, a sztereotípiákon vagy elfogultságon alapuló félretájékoztatás elleni küzdelem, valamint a reprodukciós egészséghoz való jog közegészségügyi szolgáltatások révén történő megerősítése érdekében;

2021. június 24., csütörtök

c) A korszerű fogamzásgátlás mint a nemek közötti egyenlőség elérésének stratégiája

30. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyetemes hozzáférést a jó minőségű és elérhető, korszerű fogamzásgátlási módszerekhez és eszközökhöz, a családtervezési tanácsadáshoz és a fogamzásgátlással kapcsolatos tájékoztatáshoz mindenki számára, megszüntetve a fogamzásgátláshoz való hozzáférést akadályozó valamennyi akadályt, például a pénzügyi és társadalmi akadályokat, és biztosítsák az egészségügyi szakemberekkel folytatott orvosi tanácsadás és konzultáció rendelkezésre állását, lehetővé téve mindenki számára, hogy a legmegfelelőbb fogamzásgátlási módszert válassza, ezáltal biztosítva az egészséghez való alapvető jogot és a választáshoz való jogot;

31. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a korszerű, hatékony és elérhető fogamzásgátláshoz való hozzáférést, figyelembe véve a hosszú távú sikerességi arányokat; felhívja a tagállamokat annak elismerésére, hogy ennek körét minden reprodukív korú személyre ki kell terjeszteni; kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy minden egészségügyi szolgáltató biztosítson megfelelő, rendszeres orvosi és pszichológiai ellátást, amely előmozdítja és megvédi a nők élethosszig tartó szexuális és reprodukciós egészségét;

32. emlékeztet a tagállamok és a közigazgatási szervek felelősségére, hogy tényeken alapuló, pontos információkkal szolgáljanak a fogamzásgátlásra vonatkozóan, valamint hogy alakítsanak ki stratégiákat az akadályok, mítoszok, megbélyegzés és téves értelmezések kezelése és kiküszöbölése érdekében; kéri a tagállamokat, hogy hozzanak létre figyelemfelkeltő programokat és kampányokat a korszerű fogamzásgátló lehetőségekről és a fogamzásgátlók minden típusáról, valamint biztosítsanak magas minőségű, korszerű fogamzásgátló szolgáltatásokat és tanácsadást egészségügyi dolgozók által, beleértve a vénykötelezettség nélküli sürgősségi fogamzásgátlást – összhangban a WHO-normákkal –, amelyet az orvosok gyakran személyes meggyőződésből megtagadnak;

d) A nők egészségéből és jogjaiból következő biztonságos és legális terhességmegszakítási ellátás

33. ismételten megerősíti, hogy az abortusznak mindig a személy kérésén alapuló, annak szabad akaratából, a WHO iránymutatásain alapuló orvosi normákkal, rendelkezésre állással, elérhetőséggel, megfizethetőséggel és biztonsággal összhangban hozott önkéntes döntésnek kell lennie, és felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák a biztonságos és legális abortuszhoz való egyetemes hozzáférést, valamint a szabadsághoz, magánélethez és az elérhető legjobb egészségügyi ellátáshoz való jog tiszteletben tartását;

34. sürgeti a tagállamokat, hogy ne kriminalizálják az abortuszt, hárátsák el és küzdjék le a törvényes abortusz akadályait, és emlékeztet arra, hogy felelősségük annak biztosítása, hogy a nők élhessenek a törvény által rájuk ruházott jogokkal; sürgeti a tagállamokat, hogy javítsák a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos ellátás meglévő módszereit és vizsgálják meg az új módszereket a Covid19-járvány során napvilágra került szolgáltatásnyújtási hiányosságok kezelésére, és a fentiek mindenki számára legyenek elérhetőek, különös tekintettel a leginkább marginalizált csoportokra; sürgeti a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a szexuális és reprodukciós egészség és jogok védelmét a következő uniós egészségügyi stratégia keretében;

35. felkéri a tagállamokat, hogy vizsgálják felül az abortuszra vonatkozó nemzeti jogi rendelkezéseiket, és hozzák azokat összhangba a nemzetközi emberi jogi normákkal⁽²⁴⁾ és a bevált regionális gyakorlatokkal annak biztosítása révén, hogy a kérésre történő abortusz jogszerű legyen a terhesség korai szakaszában, illetve szükség esetén azon túl is, amennyiben a terhes személy egészsége vagy élete veszélyben van; emlékeztet arra, hogy a terhességmegszakítási ellátás teljes tilalma vagy megtagadása a nemi alapú erőszak egyik formája⁽²⁵⁾, és sürgeti a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az egészségügyi ellátás terén bevált gyakorlatokat azáltal, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos, elérhető szolgáltatásokat vezetik be az alapellátás szintjén, minden szükséges magasabb szintű ellátás esetében pedig betegirányító rendszereket vezetik be;

36. elismeri, hogy az egyes orvosok személyes okokból hivatkozhatnak lelkiismereti záradékra; hangsúlyozza azonban, hogy az egyén lelkiismereti záradéka nem sértheti a betegnek az egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatásokhoz való teljes körű hozzáféréshez való jogát; felhívja a tagállamokat és az egészségügyi szolgáltatókat, hogy az egészségügyi szolgáltatások földrajzi elosztása során vegyék figyelembe ezeket a körülményeket;

⁽²⁴⁾ Emberi Jogi Bizottság (EJT), általános észrevétel No. 36 (2018), HRC: Mellet kontra Írország, 2324/2013 sz. közlemény (2016) és Whelan kontra Írország, 2425/2014 sz. közlemény (2017); EJT K. L. kontra Peru, 1153/2003 sz. közlemény (2005) és L. M. R. kontra Argentína, 1608/2007 sz. közlemény (2011); CEDAW (2017), 35 sz. általános ajánlás; Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottságának (2016) 22. sz. általános megjegyzése a jogszabályokban és a gyakorlatban a nőkkel szemben alkalmazott diszkrimináció kérdésével foglalkozó ENSZ-munkacsoport jelentése, A/HRC/32/448, 2016. április 8., Az ENSZ különleges eljárásai és a biztonságos terhességmegszakítás nemzetközi napja keretében kiadott együttes nyilatkozat, 2016. szeptember 28.; CEDAW 35. sz. általános ajánlás; CEDAW 30. sz. általános ajánlás; CEDAW, L. C. kontra Peru, 22/2009 sz. közlemény (2011).

⁽²⁵⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

2021. június 24., csütörtök

37. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamokban olykor bevett gyakorlat lehetővé teszi az orvosok, és bizonyos esetekben egész egészségügyi intézmények számára, hogy megtagadják az egészségügyi szolgáltatások nyújtását az úgynevezett lelkiismereti záradék alapján, ami a terhességmegszakítás vallási vagy lelkiismereti okokból történő megtagadásához vezet, és veszélyezteti a nők életét és jogait; megjegyzi, hogy ezt a záradékot gyakran alkalmazzák olyan helyzetekben is, amikor bármilyen késedelem veszélyeztetheti a beteg életét vagy egészségét;

38. megjegyzi, hogy ez a lelkiismereti záradék hátráltatja a szülés előtti szűréshez való hozzáférést is, amely nem csak a nők a magzat állapotáról szóló információhoz való jogának megsértése, de számos esetben meggátolja a sikeres kezelést a terhesség során vagy a szülést követő időszakban; kéri a tagállamokat, hogy hajtsanak végre olyan hatékony szabályozási és végrehajtási intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a „lelkiismereti” záradék nem veszélyezteti, hogy a nők időben hozzáférjenek a szexuális és reprodukciós egészséggondozáshoz;

e) Termékenységi kezelésekhöz való hozzáférés

39. kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy minden reproduktív korú személy hozzáférjen a termékenységi kezelésekhöz, függetlenül társadalmi-gazdasági státuszuktól és családi állapotuktól, nemi identitásuktól vagy szexuális irányultságuktól; hangsúlyozza az EU-n belüli termékenység közegészségügyi kérdésként való alapos vizsgálatának fontosságát, valamint a meddőség és a csökkent nemzőképesség elterjedtségének vizsgálatát, amely számos család és személy számára nehéz és fájdalmas valóság; felhívja a tagállamokat, hogy holisztikus, jogokon alapuló, inkluzív és megkülönböztetésmentes megközelítést alkalmazzanak a termékenységgel kapcsolatban, beleértve a meddőség megelőzését és a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítását valamennyi reproduktív korú személy számára, és tegyék elérhetővé és hozzáférhetővé az orvosilag segített megtermékenyítést Európában;

f) Szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátás mindenkinek

40. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan intézkedéseket, amelyek megkülönböztetés nélkül biztosítják a hozzáférést a magas színvonalú, hozzáférhető, tudományosan megalapozott és tiszteletteljes szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátáshoz mindenki számára, beleértve a szülésznői szolgáltatást, a terhesgondozást, a szülést és a szülést követő ellátást, valamint az anyák mentális egészségügyi támogatását, összhangban a WHO jelenlegi normáival és bizonyítékaival, és ezért felhív az olyan törvények, politikák és gyakorlatok reformjára, amelyek bizonyos csoportokat kizárják a szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátásból, többek között a szexuális irányultságra, a nemi identitásra, a nemzetiségre, a faji vagy etnikai származásra vonatkozó jogi és politikai korlátozások megszüntetése révén;

41. felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a nők jogainak tiszteletben tartása és méltóságuk megőrzése érdekében a szülés során, továbbá, hogy erőteljesen ítélik el és küzdjenek a fizikai és szóbeli erőszak, többek között a nők emberi jogait sértő és esetleg a nemi alapú erőszak formáit képező nőgyógyászati és szülészeti erőszak, és bármilyen egyéb vonatkozó, nemi alapú erőszak ellen a szülés előtti, közbeni és utáni egészséggondozás során;

42. kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki közös uniós normákat a szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátásra vonatkozóan, és támogassa a bevált gyakorlatok szakértők közötti megosztását ezen a területen; felkéri a tagállamokat, hogy ösztönözzék és biztosítsák, hogy az egészségügyi szolgáltatók képzést kapjanak a nők jogai terén, valamint a szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezés és megalapozott döntés elveire vonatkozóan az anyasági, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátás terén;

43. emlékeztet arra, hogy a WHO európai régiójában a legalacsonyabb a szoptatás aránya a világon; hangsúlyozza, hogy nagyobb tudatosságra és több tájékoztatásra van szükség a szoptatás előnyeire vonatkozóan; kéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy indítsanak magas színvonalú kampányokat a szoptatás előnyeinek hangsúlyozása érdekében;

A szexuális és reprodukciós egészségügyi és jogi szolgáltatások biztosítása a Covid19-világjárvány és minden más, válsággal kapcsolatos körülmény során

44. rámutat, hogy az EU és tagállamai az egészségügyi válság mellett gazdasági és társadalmi válsággal is szembesülnek; sürgeti a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe nemi szempontból a Covid19-világjárvány egészségügyi hatásait, valamint hogy az egészségügyi rendszerek révén biztosítsák a szexuális és reprodukciós egészségre és jogokra vonatkozó szolgáltatások teljes skálájának folyamatosságát, minden körülmények között, összhangban a nemzetközi emberi jogi normákkal; kitart amellett, hogy küzdeni kell a szexuális és reprodukciós egészségnél és jogoknál a világjárvány idején és azon túl való korlátozására irányuló kísérletek ellen; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy szenteljének további erőfeszítéseket és forrásokat egy olyan egészségügyi rendszer újjáépítésére, amely elismeri, hogy a szexuális és reprodukciós egészség és jogok elengedhetetlenek a nők és lányok egészsége és jólléte szempontjából;

2021. június 24., csütörtök

45. elismeri a Covid19-világjárvány által a fogamzásgátlók kínálatára és az ahhoz való hozzáférésre gyakorolt hatást, és megismétli az UNFPA 2020. áprilisi becsléseit, amelyek azt állítják, hogy 114 alacsony és közepes jövedelmű országban körülbelül 47 millió nő képtelen korszerű fogamzásgátlókat használni, amennyiben a korlátozás vagy az ellátási lánc zavara 6 hónapig fennáll;

46. sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a fogamzásgátlóhoz való teljes körű hozzáférést a Covid19-világjárvány során, valamint hogy közös erőfeszítések segítségével előzzék meg a termelési és ellátási láncok zavarait, hangsúlyozza az olyan helyes gyakorlatok példáit, mint amilyenek az egy bizonyos korcsoport alatti nők számára ingyenes fogamzásgátlók és/vagy a telefonos konzultációk a fogamzásgátlóhoz való hozzáférés során;

47. sajnálja, hogy a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférés továbbra is korlátozott a Covid19-világjárvány során, sőt, akadnak példák a kevésbé fontos szolgáltatás ürügyén való teljes betiltásra tett erőfeszítésekre is⁽²⁶⁾; sürgeti a tagállamokat, hogy emellett tegyék lehetővé az abortuszhoz, például az abortusztablettához való biztonságos, ingyenes és módosított hozzáférést a Covid19-világjárvány körülményei során és az után, valamint hogy az abortuszgondozást sürgősként és orvosi eljárásként ismerjék el, elutasítva a hozzáférésre vonatkozó összes korlátozást;

48. hangsúlyozza a járvány által a szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátásra gyakorolt negatív következményeket, mivel az egészségügyi rendszerek a Covid19-világjárvány kezelésére összpontosítanak, és hangsúlyozza, hogy elfogadhatatlan változtatások történtek a terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátás biztosításának területén, amelyek sem tudományos tényeken, sem a WHO útmutatásain, sem az érintett európai szakmai szövetségek útmutatásain nem alapulnak, és nem arányosak a Covid19-világjárvány által szükségessé tett válasszal⁽²⁷⁾; sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a megfelelő forrásokat a minőségi szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátás számára;

49. sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsanak teljes körű hozzáférést a termékenységi kezelésekhöz és a termékenységi gondozáshoz a Covid19-világjárvány során, valamint hogy előzzék meg a termékenységi kezeléseket biztosításában bekövetkező zavarokat, amik azt eredményezik, hogy kevesebb gyermek születik orvosi módszerekkel támogatott termékenységi kezeléseknél nyomán, és ennek következményeképpen bizonyos embereket teljesen megfoszt attól a jogától, hogy gyermekvállalással próbálkozzon;

50. felhívja a Bizottságot, hogy az egészségüggyel kapcsolatos szakpolitikai válaszlépései során foglalkozzon a szükséghelyzetek – például a Covid19 – által a nemekhez kötődő egészségügyi szempontokra gyakorolt hatással, például a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való hozzáféréssel az EU-ban; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy ismerje el, hogy a szexuális és reprodukciós egészség és jogok az alapvető emberi jogokon alapulnak, és mint ilyenek, elsőbbséget élveznek a jelenlegi egészségügyi válság során és azon túl is, és tegyen meg minden szükséges intézkedést – többek között a tagállamok és a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal foglalkozó civil társadalmi szervezetek fellépéseinek támogatása révén – a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokhoz való teljes körű hozzáférés biztosítása érdekében, szem előtt tartva az olyan forrásokat, mint az ESZA+ és a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program;

A szexuális és reprodukciós egészség és jogok mint a nemek közötti egyenlőség, a demokrácia és a nemi alapú erőszak felszámolásának pillérei

51. felhívja a tagállamokat, hogy éljenek a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos hatáskörükkel azáltal, hogy törekednek az emberi jogok, különösen az egészséghez való jog teljes körű védelmére, tiszteletben tartására és megvalósítására, továbbá a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos elérhető, hozzáférhető, magas színvonalú és megkülönböztetésmentes szolgáltatások – például a meddőség és a genetikai betegségek kezelése az ivarsejtek megőrzése révén –, széles skálájának garantálására, biztosítva a visszalépés tilalma nemzetközi jog szerinti elvén tiszteletben tartását, többek között az olyan személyek számára is, akiknek utazniuk kell a kezelésekhöz, például a távoli

⁽²⁶⁾ Moreau, C., Shankar M., Glasier, A., és mások, Az abortusz szabályozása Európában a Covid19 idején: a szakpolitikai válaszlépések spektruma, BMJ Szexuális és reprodukciós egészség, 2020. október 22., elérhető a következő linken: <https://srh.bmj.com/content/familyplanning/early/2021/02/22/bmj.srh-2020-200724.full.pdf>

⁽²⁷⁾ Emberi jogok a gyermekszülés során, Emberi jogi jogsértések a szülészeti, terhességi és szüléssel kapcsolatos ellátás során a Covid19-világjárvány során, San Francisco, 2020. május 6., elérhető: <http://humanrightsinchildbirth.org/wp-content/uploads/2020/05/Human-Rights-in-Childbirth-Pregnancy-Birth-and-Postpartum-During-COVID19-Report-May-2020.pdf>

2021. június 24., csütörtök

területek és a legkülső régiók lakóinak; elítél a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való hozzáférés korlátozására irányuló, korlátozó törvényeken keresztül tett bármilyen kísérletet; határozottan megerősíti, hogy a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való hozzáférés megtagadása a nemi alapú erőszak egyik formája ⁽²⁸⁾;

52. felhívja a Tanácsot, hogy hozzon létre egy, a nemek közötti egyenlőségért felelős minisztereket és államtitkárokat tömörítő, egységes fórumot alkotó formációt annak érdekében, hogy közös és konkrét intézkedéseket lehessen hozni a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség területén jelentkező kihívások kezelésére, beleértve a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat, valamint annak biztosítására, hogy a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdéseket a legmagasabb politikai szinten vitassák meg;

53. hangsúlyozza a nemi alapú erőszak rendkívül káros és sokrétű egészségügyi következményeit, amely bizonyítottan képes súlyos fizikai és mentális egészségügyi következményeket okozni, beleértve a nőgyógyászati rendellenességeket, és terhességek kedvezőtlen alakulását; kéri ezért a családon belüli erőszak női áldozatainak megfelelő védelmét és számukra források biztosítását, több forrást és hatékonyabb fellépést szánva erre a területre;

54. hangsúlyozza, hogy a prostitúció és az emberkereskedelem között számos kapcsolat van, és tudomásul veszi, hogy a prostitúció – az Unióban és világszerte egyaránt – ösztönzi a veszélyeztetett nők és kiskorúak kereskedelmét;

55. felhívja a demokráciáért és a demográfiaért felelős biztost, hogy az uniós demográfiai kihívások kezelése során bizonyítékokon és az emberi jogokon alapuló megközelítést alkalmazzon, biztosítva, hogy minden uniós lakos – beleértve a távolabbi területeken, például a legkülső régiókban élőket is – teljes mértékben megvalósíthassa szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos jogait, és fordítson különös figyelmet azokra és lépjen fel azokkal szemben, akik eszközként használják e jogokat az uniós értékek és demokrácia elveinek aláásására;

56. felhívja az egészségügyért és az élelmiszer-biztonságért felelős biztost, hogy – az egészséghez, a biztonságához való jog, valamint a nemek közötti egyenlőség elérésének elengedhetetlen részeként – mozdítsa elő és védelmezze a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat; valamint, hogy ellenőrizze és mozdítsa elő a 3. fenntartható fejlődési cél, beleértve a 3.7. cél teljes körű megvalósítását az Unióban, az ENSZ globális céljaihoz kapcsolódó mutatók keretében használatával; a tagállamokkal partnerségben gyűjtsön rendszerezett, összehasonlítható, bontott adatokat és folytasson kutatásokat annak érdekében, hogy az egészségügyben tapasztalt nemek közötti különbségek és a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés során jelentkező kielégítetlen szükségletek jobban mérhetőek legyenek az Unióban, interszekcionális nézőponttal; mozdítsa elő az egészségügyi tájékoztatást és oktatást, beleértve a szexuális és reprodukciós egészséget; támogassa az egészségügyi normák és szakpolitikák felfelé irányuló konvergenciáját a tagállamokon belüli és tagállamok közötti egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében, valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásoknak az EU az egészségügyért programba való üdvözlendő bevonása fényében támogassa a tagállamok és a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal foglalkozó civil társadalmi szervezetek azon intézkedéseit, amelyek célja a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása a program révén; hangsúlyozza, hogy szükség van a szolgáltatásokba való beruházások jelentős növelésére, különös tekintettel az egészségügyi szolgáltatásokra annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a nők függetlenségéhez, egyenlőségéhez és emancipációjához;

57. felhívja az egyenlőségért felelős biztost, hogy támogassa és mozdítsa elő a szexuális és reprodukciós egészség és jogok védelmét, továbbá foglalja bele azokat az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia és az Unió LMBTIQ személyek egyenlőségére vonatkozó stratégiája végrehajtásába; kéri továbbá, hogy határozottan ítélje el a nők jogai ellen irányuló támadást, továbbá dolgozzon ki konkrét intézkedéseket annak megfékezésére; ismerje el a szexuális és reprodukciós egészség és jogok megvalósítása, és a nemek közötti egyenlőség elérése, valamint a nemi alapú erőszak elleni harc, és az 5. fenntartható fejlődési cél, beleértve az 5.6. cél megvalósításának ellenőrzése és támogatása közötti belső kapcsolatot; sikeresen valósítsa meg a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését minden uniós szakpolitikában; támogassa a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal foglalkozó civil társadalmi szervezetek tevékenységeit; felhívja az egyenlőségért felelős biztost, hogy támogassa és mozdítsa elő az egészség nemi szempontjaival kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét a tagállamok és érdekelt felek között, beleértve a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat; továbbá támogassa „az EU az egészségügyért” program és az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia közötti szinergiákat;

⁽²⁸⁾ Az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR): Information Series on Sexual and Reproductive Health and Rights (Tájékoztató sorozat a szexuális és reprodukciós egészségről és jogokról), elérhető a következő internetes címen: https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

2021. június 24., csütörtök

hangsúlyozza, hogy az EU az egészségügyért programban a nemek közötti egyenlőséget általánosan érvényesíteni kell, hogy figyelembe vegye a nemi sztereotípiákat, továbbá a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő megközelítés kidolgozása érdekében a betegségekkel kapcsolatos tájékozottságra, szűrésre, diagnózisra és kezelésre vonatkozóan; hangsúlyozza továbbá, hogy bármilyen egyenlőségi stratégiának kezelnie kell a nemi alapú erőszak minden formáját, beleértve a nők szexuális és reprodukciós egészségének és jogainak csökkenését és azok megsértését;

58. felhívja a nemzetközi partnerségekért felelős biztost, hogy tartsa fenn a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzust és a fenntartható fejlődési célokat, különösen a 3.7., az 5.6. és a 16. célt annak biztosítása érdekében, hogy a szexuális és reprodukciós egészség és jogok továbbra is fejlesztési prioritásnak minősüljenek az EU valamennyi külső tevékenységében és külkapcsolataiban; üdvözli a szexuális és reprodukciós egészség és jogok előmozdítása melletti elköteleződést az új, nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. cselekvési terv keretében, és felkéri a nemzetközi partnerségekért felelős biztost, hogy tegyen javaslatot konkrét intézkedésekre e célkitűzés megvalósításának érdekében; hangsúlyozza, hogy a fejlesztési politikában szükséges prioritássá tenni a szexuális és reprodukciós egészséghez és jogokhoz való hozzáférés összes akadályának elhárítását;

59. kéri az európai életmód előmozdításával foglalkozó biztost, hogy biztosítsa az új, a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáért felelős külön megbízott elköteleződését az emberi jogokon alapuló megközelítés mellett – ez által tiszteletben tartva a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat –, valamint az egészséghez való jog mindenki számára való garantálásáért folyó közös munka mellett, az Unióban és globálisan, bármilyen hátrányos megkülönböztetés nélkül;

60. felkéri a válságkezelési biztost, hogy a nemek közötti egyenlőség nézőpontját, valamint a szexuális és reprodukciós egészségre és jogokra vonatkozó nézőpontot foglalja bele az Unió és a tagállamok humanitárius segítségnyújtási válaszába, mivel a szexuális és reprodukciós egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés alapvető szükséglet humanitárius körülmények között;

61. felszólít az olyan káros gyakorlatok azonnali felszámolására, mint a női nemi szervek megcsonkítása, valamint a korai és a kényszerházasság; hangsúlyozza, hogy a korai és a kényszerházasság az emberi jogok megsértése, amely gyakran teszi az erőszakkal, hátrányos megkülönböztetéssel és visszaéléssel szemben kiszolgáltatottá a fiatal lányokat; aggasztónak tartja továbbá, hogy világszerte több mint 200 millió lányt és nőt kényszerítettek női nemi szervük megcsonkítására, valamint azt, hogy a Covid19-világjárvány miatt a káros gyakorlatokról szóló közösségi programok és oktatás késedelmre vagy megszakításra világszerte várhatóan 2 millió további női nemi szerv csonkítási esethez és 13 millió további gyermekházassághoz vezet a következő évtizedben, a világjárvány előtti becsléshez képest;

62. felszólít, hogy legyen biztosított az interkulturális szempontból érzékeny és képzett személyzet által nyújtott fizikai és pszichológiai ellátáshoz való teljes körű hozzáférés; sürgeti az uniós tagállamokat az isztambuli egyezmény megerősítésére; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az Unió belső és külső programjai közötti sinergiákat annak érdekében, hogy az Unión belül és kívül egyaránt következetes és hosszú távú megközelítést biztosítson a női nemi szervek megcsonkításának felszámolásához; megismétli különösen a női nemi szervek megcsonkítását megelőző intézkedéseknek valamennyi szakpolitikai területbe való beépítésére vonatkozó felhívását, különösen az egészségügy, a menekültügy, az oktatás, a foglalkoztatás, valamint a harmadik országokkal folytatott együttműködés és emberi jogi párbeszéd terén;

63. emlékeztet arra, hogy az Unióban élő lányok a származási országuk felkeresése – főként családi látogatás – során is ki vannak téve a női nemi szervek megcsonkítása kockázatának; úgy ítéli meg, hogy minden tagállamnak, valamint azok regionális és helyi hatóságainak meg kell osztaniuk bevált módszereiket az olyan protokollokkal kapcsolatban, amelyek célja, hogy megakadályozzák a női nemi szervek megcsonkítását azoknál a lányoknál, akik olyan országba vagy régióba utaznak, ahol a női nemi szervek megcsonkítása elterjedt gyakorlat; felhívja azokat a tagállamokat, amelyek eddig még nem tették meg, hogy a női nemi szervek megcsonkítására vonatkozó konkrét büntető jogszabály hatályba léptetésével védjék meg az áldozatokat és tegyék eredményesebbé a területükön kívül elkövetett bűncselekmény üldözését;

64. felszólítja az EU-t, hogy támogassa a partnerországokban található egészségügyi és családtervezési központokat az információcsere, a menstruációt, a szexualitást és a szaporodást övező tabuk felszámolása, valamint a fiatal férfiaknak a sztereotípiák és tabuk elleni küzdelemben való teljes körű bevonása érdekében; hangsúlyozza, hogy javítani kell a fogamzásgátlási módszerekhez való hozzáférést a fejlődő országokban, különösen a serdülő lányok számára, akiknél terhesség esetén nagyobb a komplikációk kockázata; megerősíti, hogy minden nőnek és lánynak joga van szabadon és megalapozottan dönteni saját szexuális és reprodukciós egészségével és életével kapcsolatban;

2021. június 24., csütörtök

65. felszólít a lányok és nők oktatásban való részvételének biztosítására, mivel ez a nők társadalmi és gazdasági szerepvállalása növelésének nélkülözhetetlen eszköze; felszólít erőfeszítések tételére a lányok menstruáció idején való hiányzásainak csökkentése érdekében az iskolai menstruációs higiénés létesítmények, különösen a WASH-szolgáltatások javítása és a megbélyegzés elleni küzdelem révén; hangsúlyozza, hogy az iskolákban az ivóvízhez, a csatornázottsághoz és a megfelelő higiénés körülményekhez való hozzáférés elengedhetetlen a szexuális és reprodukciós egészség biztosításához a fogamzásgátlás, a terhesség, a szülés, a terhességmegszakítás, a szexuális úton terjedő betegségek vagy a menstruációs higiénia területén egyaránt;

66. felhív a kommunikációs eszközökben, például a rádióban, a televízióban és a telefonban, valamint a digitális eszközökben, többek között a közösségi hálózatokban és az üzenetküldő szolgáltatásokban rejlő lehetőségek kiaknázására a fiatalok szexuális neveléshez való hozzáféréseinek javítása, és különösen a szexuális úton terjedő betegségekkel és a korai terhességgel kapcsolatos kockázatokkal kapcsolatos tudatosságuk javítása érdekében; úgy véli, hogy ez magában foglalja a nemek közötti egyenlőtlenségek kezelését a digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén, valamint az internetes zaklatás és a nők és lányok elleni internetes erőszak kezelését;

67. felszólít arra, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv helyezzen nagyobb hangsúlyt a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos tematikus szakpolitika területére, tekintettel a Covid19-világjárvány nőkre és lányokra gyakorolt óriási hatására a fejlődő országokban; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az egyén teljes körűen rendelkezhesen a saját szexualitásával, valamint a szexuális és reprodukciós egészségét érintő kérdésekben, továbbá szabadon és felelősen dönthessen ezekről;

68. felhívja az uniós tagállamokat, hogy vállaljanak elkötelezettséget a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. cselekvési terv, és különösen a szexuális és reprodukciós egészség és jogok mellett; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki „országos szintű végrehajtási terveket”, amelyek prioritásként kezelik a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat, mérhető mutatókat és nyomonkövetési mechanizmusokat is alkalmazva; kéri az uniós küldöttségeket, hogy a nemek közötti egyenlőségre és jogokra vonatkozó III. cselekvési terv végrehajtása során kezeljék kiemelten a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos intézkedéseket;

69. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy fejlesztési együttműködési politikáikban, valamint a külső tevékenységek finanszírozására szolgáló eszközök, többek között a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz keretében biztosítsanak megfelelő és célzott finanszírozást a szexuális és reprodukciós egészség és jogok számára; ezzel összefüggésben kéri az Európai Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és a tagállamokat, hogy az uniós programozási folyamat, ezen belül a közös programozás során kezeljék prioritásként a szexuális és reprodukciós egészség és jogokat;

70. hangsúlyozza, hogy a fejlesztési együttműködési politikában alapvető fontosságú az olyan civil társadalmi szervezetek szerepvállalása, amelyek a fejlődő országokban közvetlenül érintettek a szexuális és reprodukciós egészség és jogok védelmében;

71. úgy véli, az Európai Uniónak elő kell mozdítania, hogy minden partnerország integrálja nemzeti közegészségügyi stratégiájába és programjaiba a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokat; aggodalommal emlékeztet arra, hogy szexuális és reprodukciós egészségügyi ellátás iránti szükségletek leginkább a serdülők, a nem házások, az LMBTIQ-személyek, a fogyatékossgal élők, a kisebbségekhez és az etnikai kisebbségi csoporthoz tartozók, valamint a vidéki és városi szegények esetében nem teljesülnek; hangsúlyozza, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásoknak a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítőnek, jogokon alapulóknak, ifjúságbarátoknak és mindenki számára elérhetőnek kell lenniük, életkortól, nemtől, nemi identitástól, fajtól, társadalmi osztálytól, vallástól vagy családi állapottól, vagyoni helyzetétől, nemzeti, társadalmi származástól vagy fogyatékossgától függetlenül, többek között válsághelyzetekben, konfliktusok és katasztrófák idején is;

72. felhívja a tagállamokat, hogy a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások terén küzdjenek a hátrányos megkülönböztetés ellen, és ennek során interszekcionális megközelítéssel biztosítsák a szexuális és reprodukciós egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférést a nők és a lányok számára (a transz- és ciszgender személyeket is beleértve) és a nem bináris személyek, valamint a leszbikus, biszexuális és interszexuális nők számára;

73. hangsúlyozza, hogy a nők és lányok különösen ki vannak téve a nemi erőszaknak és a szexuális erőszaknak a válság sújtotta területeken, többek között a konfliktusok, a természeti katasztrófák és az éghajlatváltozás következményei kapcsán; felhívja az EU-t, hogy fokozza a nemi erőszak háborús fegyverként való alkalmazása elleni küzdelmet, és biztosítsa a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést a nemi erőszak áldozatai számára;

2021. június 24., csütörtök

74. felhívja a Bizottságot, hogy határozottan ítélje el a nők jogai terén tapasztalható visszaesést és minden rendelkezésre álló eszközzel erősítse meg azzal szembeni fellépését; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák politikai támogatásukat az emberi jogok védelmezői, a szexuális és reprodukciós egészség és jogok, illetve a nők jogai előmozdításán dolgozó egészségügyi szolgáltatók, és a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal foglalkozó olyan civil társadalmi szervezetek számára, amelyek kulcsfontosságú szereplői a nemek közötti egyenlőséget biztosító társadalmaknak, valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások és információk kulcsfontosságú szolgáltatói, különösen azok számára, akik nehéz körülmények között tevékenykednek Európában, valamint arra, hogy folyamatosan kövessék nyomon helyzetet és a folyamatban lévő programokon, például a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programon keresztül és különítsenek el elegendő pénzügyi támogatást;

75. felkéri a Bizottságot, hogy alkalmazzon a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret minden eszközének keretében, beleértve a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programot, az Európai Szociális Alap Pluszt, valamint a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt;

76. felkéri a Bizottságot, hogy tegyen konkrét lépéseket a szexuális és reprodukciós egészség és jogok védelmének érdekében, kezdve a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal foglalkozó uniós különmegbízotti poszt létrehozásával, valamint a szexuális és reprodukciós egészség és jogok aktuális helyzetével foglalkozó fejezet felvételével az emberi jogokról és a demokráciáról szóló éves uniós jelentésbe;

o

o o

77. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0315

A nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia 25. évfordulója (ICPD25) – nairobi csúcstalálkozó**Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia 25. évfordulójáról (ICPD25) (nairobi csúcstalálkozó) (2019/2850(RSP))**

(2022/C 81/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1994-es kairói Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferenciára (ICPD), annak cselekvési programjára és a felülvizsgálati konferenciák eredményeire,
- tekintettel az ICPD cselekvési programjának 1. alapelvére, amely kimondja, hogy mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz,
- tekintettel az ICPD25-ről szóló nairobi nyilatkozatra: „Accelerating the Promise” (2019. november 1.), valamint a nairobi csúcstalálkozón bejelentett nemzeti és partneri kötelezettségvállalásokra és együttműködési intézkedésekre,
- tekintettel a Pekingi Cselekvési Platformra és felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,
- tekintettel az ottawai kötelezettségvállalási nyilatkozatra, amelyet az ICPD végrehajtásáról szóló hetedik nemzetközi parlamenti képviselői konferencián (IPCI) fogadtak el, amelyre 2018. október 22–23-án került sor a kanadai Ottawában,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának 1999. október 5-i jelentésére a Közgyűlésnek az ICPD cselekvési programja végrehajtásának átfogó felülvizsgálatára és értékelésére irányuló 21. rendkívüli ülészakáról (a cselekvési program végrehajtása terén elért eredmények öt éves felülvizsgálata),
- tekintettel az ENSZ főtitkárának „A Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencia 2014 utáni cselekvési programjának nyomon követésére vonatkozó cselekvési keret” című jelentésére („Az ICPD 2014 után – globális jelentés”),
- tekintettel a 2015 szeptemberében elfogadott, 2016. január 1-jén hatályba lépett és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre, és különösen a 3. és 5. fenntartható fejlődési célra,
- tekintettel az ENSZ 2016. május 23-án és 24-én Isztambulban tartott humanitárius világtalálkozójára és az ENSZ-főtitkár ezt követő jelentésére (A/70/70/709), különösen az Emberiségért programra,
- tekintettel „A közös személyzeti munkadokumentum (SWD(2015)0182) végrehajtása – A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: az EU külkapcsolati politikájának hozzájárulása a nők és a lányok életének átalakulásához (2016–2020)” című, 2018. május 31-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel „A korai és kényszerházasságok elleni uniós külső stratégia felé – további lépések” című, 2018. július 4-i állásfoglalására ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL C 76., 2020.3.9., 168. o.⁽²⁾ HL C 118., 2020.4.8., 57. o.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel az EU-ról és a 2015 utáni globális fejlesztési keretről szóló 2014. november 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a 2015. december 16-i, „Felkészülés a humanitárius világtalálkozóra: A humanitárius segítségnyújtás kihívásai és lehetőségei” című állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel „A nők jogai előtt álló kihívásokról Európában: több mint 25 évvel a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform elfogadása után” című, 2021. február 3-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az ENSZ Népesedési Alapjának „Nyitott kérdések: a mindenkit megillető jogok és választási lehetőségek érvényesülése” című, a világnépesedés helyzetéről szóló 2019. évi jelentésére,
 - tekintettel az „Elszámoltathatósági útmutató: reprodukív egészség, az anyák, újszülöttek és gyermekek egészsége, családtervezés” című, 2018. évi Euromapping-jelentésre,
 - tekintettel a 2017-es, 2018-as és 2019-es Fogamzásgátlási Atlaszra, amely Európán belül a fogamzásgátláshoz való hozzáférést országonként rangsorolja, és amely rávilágít az Európában megfigyelhető egyenlőtlenségekre, valamint arra, hogy Európa egyes részein a fogamzásgátlás iránti kielégítetlen igény jobbra észrevétlen maradt,
 - tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című, 2017. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2018. december 12-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel a Tanács által 2011. március 7-én elfogadott, a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020) ⁽⁷⁾,
 - tekintettel a nemek közötti egyenlőség szempontjainak a fejlesztés terén történő érvényesítéséről szóló, 2015. május 26-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel a 2020. november 25-én a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által közzétett, a nemek közötti egyenlőségről szóló 2021–2025-ös uniós cselekvési tervre (GAP III) (JOIN(2020)0017),
 - tekintettel „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” című, a fejlesztési politikára vonatkozó, 2017. júniusban elfogadott európai konszenzusra,
 - tekintettel a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, a népesedéssel és fejlődéssel foglalkozó nemzetközi konferencia (ICPD25) 25. évfordulójáról (nairobi csúcstalálkozó) szóló kérdésekre (O-000020/2021 – B9-0018/2021 és O-000021/2021 – B9-0019/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- A. mivel 2019-ben huszonöt éve volt annak, hogy Kairóban megrendezték a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferenciát (ICPD), amelyen 179 kormány fogadta el az ICPD cselekvési programját, kinyilvánítva a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos globális elkötelezettségüket, összhangban a Pekingi Cselekvési Platformmal és magával a cselekvési programmal, és megszilárdítva egyetértésüket abban, hogy az egyén jogait és jóllétét a reprodukív egészségre vonatkozó menetrend és a demográfiai tervezés középpontjába helyezik;

⁽³⁾ HL C 289., 2016.8.9., 5. o.

⁽⁴⁾ HL C 399., 2017.11.24., 106. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0058.

⁽⁶⁾ HL C 388., 2020.11.13., 100. o.

⁽⁷⁾ HL C 155., 2011.5.25., 10. o.

2021. június 24., csütörtök

- B. mivel a cselekvési program a családtervezést az átfogó reprodukív egészségügyi ellátás kontextusába helyezte, és felszólította a kormányokat, hogy biztosítsák az olyan szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mint a szülés előtti és utáni gondozás, a biztonságos szülés, a meddőség kezelése, a biztonságos abortusz – amennyiben az legális –, a nem biztonságos abortusz következményeinek kezelése, a reprodukív traktusfertőzések és a nemi úton terjedő fertőzések, a mellrák és a reprodukív rendszer rákos megbetegedéseinek kezelése, valamint a szexualitással, a reprodukív egészséggel és a felelős szülőséggel kapcsolatos tájékoztatás, oktatás és tanácsadás, folyamatosan elismerve, hogy a nemi alapú erőszak és más káros gyakorlatok megelőzését az elsődleges egészségügyi ellátás szerves részének kell tekinteni;
- C. mivel a szexuális és reprodukív egészséggel – beleértve az anyai és újszülöttkori halálozást és a HIV-fertőzést – a 3. fenntartható fejlesztési cél, a nemi alapú erőszakkal és a káros gyakorlatokkal pedig az 5. fenntartható fejlesztési cél foglalkozik;
- D. mivel a fenntartható fejlődési célok az egyetemes egészségügyi lefedettség elérésére is felszólítanak, különösen minőségi alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz, valamint biztonságos, hatékony és megfizethető gyógyszerekhez és vakcinákhoz való hozzáférés biztosítása révén mindenki számára; mivel a szexuális és egészségvédelmi jogok és a nők jogainak biztosítása, valamint a testük és életük feletti döntés szabadsága központi előfeltétele a többi fenntartható fejlődési cél elérésének;
- E. mivel a 25. évforduló alkalmat adott a kormányok és más globális szereplők számára, hogy megerősítsék a szexuális és egészségvédelmi program iránti elkötelezettségüket, lévén hogy a szexuális és egészségvédelmi jogok kérdéséről még mindig sok országban nem vesznek tudomást; mivel az ICPD egyetemes dokumentum, amelyet az Európai Unión belül és kívül egyaránt végre kell hajtani;
- F. mivel a népesség még soha nem növekedett ilyen gyorsan, lévén hogy a jelenlegi ütemben a világ népessége mindössze 35 év alatt megduplázódik;
- G. mivel a népesedési tendenciák alapvetően meghatározzák a jövőbeli fejlődési kilátásokat; mivel a nemek közötti egyenlőség, a szexuális és reprodukív egészség védelme és a fenntartható családméreték előmozdítása szorosan összekapcsolódik;
- H. mivel ha ez az ugrásszerű népességnövekedés fenntartható növekedésre és fejlődésre irányuló törekvéseket eredményez, a nőknek teljes mértékben rendelkezniük kell saját testük, egészségük és termékenységük felett, és képeseknek kell lenniük saját maguk meghatározni a társadalomban betöltött szerepüket;
- I. mivel a fogamzásgátlás egyre jobb elérhetőségének és az újonnan megjelenő fogamzásgátlási módszereknek nagy szerepük volt abban, hogy a nők megtervezhessék terhességeiket és ezáltal az életük minden egyéb területét;
- J. mivel a modern fogamzásgátló módszerek újításai kényelmesebbé tették használatukat és csökkentették mellékhatásaikat; mivel azonban még mindig léteznek jelentős mellékhatások, amelyek csökkentése a témával kapcsolatos kutatások egyik prioritása kell hogy legyen;
- K. mivel 2015-ig a kormányok 94 %-a nyújtott támogatást a családtervezéshez;
- L. mivel 1970 és 2015 között a párkapcsolatban élő, fogamzásgátlót használó nők aránya világviszonylatban 36 %-ról 64 %-ra nőtt;
- M. mivel a reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés alapvető fontosságú a nők számára reprodukív jogaik érvényesítéséhez; mivel a „hozzáférés” nem csupán az áruk és szolgáltatások elérhetőségét, hanem a szociális, gazdasági, jogi és egyéb – többek között ideológiai jellegű – akadályok elhárítását is jelenti;
- N. mivel a kritikus szexuális és reprodukív egészségügyi ellátáshoz (beleértve az átfogó szexuális felvilágosítást, a családtervezési szolgáltatásokat, a modern fogamzásgátlást, a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférést, a megfelelő szülés előtti és utáni egészségügyi ellátást, a szülés alatti segítségnyújtást) való hozzáférés a legtöbb fejlődő országban ma általában a háztartások legszegényebb 20 %-a körében a legalacsonyabb, míg a leggazdagabb 20 % körében a legmagasabb arányú; mivel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint 2018-ban legalább 214 millió nő szeretne volna megelőzni vagy elhalasztani a terhességet, de nem jutott hozzá modern fogamzásgátló módszerekhez;

2021. június 24., csütörtök

- O. mivel a szexuális és reprodukciós jogokhoz való hozzáférés az EU tagállamain belül és az egyes tagállamok között is nagy eltéréseket mutat, és a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők számára a legnehezebb; mivel a 2019. évi Fogamzásgátlási Atlaszban szereplő valamennyi ország elemzése azt mutatja, hogy többet kell tenni az információkhoz és a fogamzásgátló eszközökhöz való hozzáférés javítása érdekében, hogy ily módon az emberek maguk hozhassák meg a reprodukzív életükkel kapcsolatos döntéseket;
- P. mivel egyes országokban a nők és a serdülők a jog értelmében kötelesek harmadik fél engedélyét kérni az egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, illetve az azonos neműek közötti kapcsolat bűncselekménynek minősül; mivel ez korlátozza a rászorulókat a szükséges információkhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben;
- Q. mivel a fejlődő régiókban a családtervezési programok 1970-ben az igények mintegy 40 %-át, jelenleg pedig mintegy 77 %-át fedik le; mivel a családtervezési programok az idő mintegy háromnegyedénél kifognak egyes fogamzásgátlási eszközökből;
- R. mivel az UNESCO szexuális oktatásra vonatkozó nemzetközi technikai iránymutatásai szerint az átfogó szexuális oktatásra irányuló, tantervre épülő programok lehetővé teszik, hogy a gyermekek és a fiatalok az emberi jogok tiszteletben tartása, a nemek közötti egyenlőség és a sokféleség kapcsán pontos ismeretekhez jussanak, valamint megfelelő magatartásformákat és készségeket sajátítsanak el, ami elősegíti a biztonságos, egészséges és tiszteleten alapuló kapcsolatokat; amelyek hozzájárulnak a biztonságos, egészséges és tiszteletteljes kapcsolatokhoz; mivel az ilyen jellegű oktatás felkészíti a gyermekeket és a fiatalokat, hiszen tényekkel és az életkoruknak megfelelő információkkal látja el őket a szexualitásról a különféle, szexuális és reprodukív egészséggel kapcsolatos témakörökben, ideértve többek között – de nem kizárólag – a következőket: szexuális és reprodukív anatómia és fiziológia; pubertás és menstruáció; reprodukció, modern fogamzásgátlás, terhesség és gyermekvállalás; szexuális úton terjedő fertőzések (STD), beleértve a HIV-et és az AIDS-et; és az olyan káros gyakorlatok, mint a gyermek-, korai és kényszerházasság és a női nemi szervek megcsonkítása; mivel a serdülők többsége világszerte nem vesz részt átfogó szexuális nevelési programban;
- S. mivel 1994-ben a cselekvési program sürgette az országokat, hogy 2000-re az 1990-es szint felére, 2015-re pedig további felére csökkentsék az anyai halálozások számát, ami az anyai halálozás 75 %-os csökkenését jelentette volna; mivel bár az anyai halálozási arány 1995 óta globálisan mintegy 44 %-kal csökkent, és minden régióban előrelépés tapasztalható, a serdülőkori terhesség még mindig jelentős mértékben hozzájárul az anyai halálozáshoz és megbetegedésekhez, mivel évente mintegy 70 000 serdülő lány hal meg terhesség vagy szülés következtében, és az anyai halálozások túlnyomó többsége még mindig olyan környezetben történik, ahol az erőforrások szegényesek, vagy ahol az interszekcionális megkülönböztetés következménye; mivel az abortuszhoz való hozzáférésre vonatkozó jogi korlátozások megszüntetése révén csökkent az anyák nem biztonságos abortusz miatti halandósága és általánosságban az anyák halandósága;
- T. mivel a terhesgondozáshoz, a szülés alatti segítségnyújtáshoz és a sürgősségi szülészeti ellátáshoz hasonló szolgáltatásokhoz hozzáféréssel nem rendelkező nők nagyobb valószínűséggel szenvednek el súlyos egészségügyi következményeket; mivel annak ellenére, hogy a világ anyai és újszülöttkori halálozási arányának 92 %-a a fejlődő országokban következik be, ezek az országok a világ orvosi, szülésznői és ápolói személyzetének mindössze 42 %-át foglalkoztatják;
- U. mivel naponta több mint 500 nő és lány hal meg sürgősségi környezetben terhesség és szülés közben a szakképzett szülésznők vagy sürgősségi szülészeti beavatkozások hiánya, illetve nem biztonságos abortuszok miatt;
- V. mivel világszerte az abortuszoknak csak 55 %-a biztonságos; mivel ez azt jelenti, hogy a WHO becslései szerint 2010 és 2014 között évente mintegy 25 millió nem biztonságos abortuszra került sor; mivel az abortusz minden formája 26 országban illegális, a nem orvosilag indokolt abortusz pedig – változó magzati korhatarárral – csupán 67 országban törvényes; mivel a nők testük feletti jogai elleni aggasztó visszaesés figyelhető meg az egész világon, mind a fejlődő, mind a fejlett országokban, köztük számos uniós tagállamban;
- W. mivel a világon minden harmadik nő várhatóan fizikai vagy szexuális erőszakot fog elszenvedni valamikor az élete során; mivel az ENSZ adatai szerint több mint 200 millió lánynak és nőnek kellett elszenvednie nemi szerveinek megcsonkítását;
- X. mivel becslések szerint mintegy 650 millió nőt még gyermekkorában adtak férjhez, és azok a 18 évesnél fiatalabb lányok, akik gyermeket szülnék, tízből kilenc esetben ekkor már házasságban élnek; mivel az UNICEF szerint a gyermekházasság többek között a következő káros hatásokkal jár: a családtól és barátoktól való elszakadás, a hasonló

2021. június 24., csütörtök

- korú személyekkel való szabad kapcsolatteremtés és a közösségi tevékenységekben való részvétel hiánya, az oktatási lehetőségek csökkenése, szexuális bántalmazás, súlyos egészségügyi kockázatok, például túl korai terhesség, szexuális úton terjedő fertőzések és egyre gyakrabban a HIV/AIDS; mivel a gyermekházasság kényszermunkához, rabszolgasághoz és prostitúcióhoz is vezethet;
- Y. mivel a menedéjog iránti kérelem benyújtásakor számos nő állítja, hogy a kényszerházasság a nemi alapon történő üldöztetés egyik leggyakoribb oka; mivel még mindig számos akadálya van annak, hogy a kényszerházasságot nemzetközi védelem nyújtásának indokaként ismerjék el, annak ellenére, hogy a kényszerházasság a nemi alapú üldöztetés egyik formáját és az alapvető jogok súlyos és szisztematikus megsértését képezi, amely olyan embertelen és megalázó bánásmóddhoz vezet, amely kínzásnak minősülhet;
- Z. mivel az LMBTIQ-személyek továbbra is megkülönböztetést és erőszakot szenvednek el mind az Európai Unióban, mind azon kívül, és egyes országokban még mindig érvényben vannak az azonos neműek közötti kapcsolatot bűncselekménnyé nyilvánító jogszabályok;
- AA. mivel a Reflektorfény kezdeményezés keretében az EU és az ENSZ azzal a céllal fog össze, hogy az egész világon küzdjenek a nemi alapú erőszak minden formája ellen, és e kezdeményezés a szexuális erőszak és az ártalmas gyakorlatok, többek között a női nemi szervek megcsonkítása és a kényszerházasság elleni küzdelem egyik kulcsfontosságú eszköze;
- AB. mivel a szexuális és reprodukciós egészség és jogok tekintetében a finanszírozási prioritások egyenlőtlenséget mutatnak: az államilag finanszírozott egészségügyi szolgáltatások általában magukban foglalnak bizonyos családtervezéshez, az anyák, újszülöttek és gyermekek egészségügyi ellátásához és a HIV-hez/AIDS-hez kapcsolódó szolgáltatásokat, amelyek a donorok részéről jelentős figyelmet kapnak, míg a meddőség, a reprodukciós rendszer daganatos megbetegedései vagy a szexuális erőszak kezelésére irányuló szolgáltatásokra jóval kevesebbet fordítanak;
- AC. mivel a globális finanszírozási eszköz 2015 óta arra ösztönzi a nemzeti kormányokat, hogy növeljék kiadásait az egészségüghöz kapcsolódó fenntartható fejlődési célokkal összhangban; mivel az „általános tilalmi szabály” visszaállítása és kiterjesztése káros hatást gyakorolt a nőknek és lányoknak az átfogó egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése, a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat is beleértve;
- AD. mivel számos fejlődő ország elkötelezte magát a cselekvési program mellett, összehangolva azzal nemzeti célkitűzéseiket és költségvetésüket, de a legtöbbjük még mindig a donorok támogatására szorul, ami veszélyezteti a nemzeti programok stabilitását;
- AE. mivel a szükséges szolgáltatások folyamatos biztosítása érdekében létfontosságú, hogy a szexuális és reprodukciós egészségre fordított finanszírozás stabil és kiszámítható legyen;
- AF. mivel nélkülözhetetlen egy globális nyomkövetési és értékelési mechanizmus, amely figyelemmel kíséri a cselekvési programban és a nairobi csúcstalálkozón vállalt kötelezettségek kormányok általi teljesítését a következő időszakban, és biztosítja az egészségügygel kapcsolatos fenntartható fejlődési célok 2030-ig történő elérését;
- AG. mivel a fejlesztési politikára vonatkozó európai konszenzus az EU külső tevékenységének valamennyi területén alapvetően és prioritásként határozta meg a nemek közötti egyenlőséget, valamint a nők és lányok emberi jogait, továbbá társadalmi szerepvállalásuk növelését és védelmét; mivel hangsúlyozza továbbá „a minőségi és megfizethető, átfogó szexuális és reprodukciós egészségügyi tájékoztatáshoz, oktatáshoz – beleértve az átfogó szexuális felvilágosítást – és egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférés” szükségességét, és megismétli azt a kötelezettségvállalást, hogy az uniós segélyek legalább 20 %-át a társadalmi befogadásra és az emberi fejlődésre fordítja;
- AH. mivel a GAP II. végrehajtása kulcsfontosságú lehetőséget jelentett arra, hogy a testi és lelki épség pilléren belül további pénzeszközöket irányítsanak a szexuális és reprodukciós egészségre;
- AI. mivel 2020-ban volt a Pekingi Cselekvési Platform 25. évfordulója; mivel a nemek közötti egyenlőség megteremtése és a szexuális és reprodukciós egészség és jogok mindenki számára történő biztosítása érdekében kapcsolatot kell teremteni a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia és a Pekingi Cselekvési Platform között;

2021. június 24., csütörtök

- AJ. mivel a 2020-ban Mexikóvárosban és Párizsban megrendezésre kerülő ENSZ Nők Generációs Egyenlőségi Fóruma alkalmat adhatott volna a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos sürgős fellépésre és elszámoltathatóságra, de a Covid19-járvány miatt elhalasztották;

Az ICPD cselekvési programja – 1994 óta

1. kifejezi elismerését az olyan konkrét területeken elért eddigi előrehaladásért, mint a fogamzásgátlók elérhetőségének javítása, ami a nőknek nagyobb kontrollt biztosított termékenységük felett, vagy a gyermekágyi halálozás és a gyermekhalandóság csökkenése, de elismeri, hogy a nemzeti kormányoknak és nemzetközi szervezeteknek sokkal nagyobb erőfeszítéseket kell tenniük, különösen az innováció, a koordináció és a hozzáférés biztosítása terén, ha szeretnének elérni a program célkitűzéseit és olyan feltételeket teremteni, amelyek előmozdítják a világ fele népességének jólétét, szerepvállalását és önmegvalósítását;
2. üdvözli és támogatja a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia 25. évfordulója alkalmából „Accelerating the Promise” címmel kiadott nairobi nyilatkozatot és az arra vonatkozó felhívást, hogy fokozzák az ICPD cselekvési programjának teljes, hatékony és gyorsított végrehajtására és finanszírozására irányuló erőfeszítéseket, valamint a program azzal kapcsolatos célját, hogy az egyetemes egészségügyi ellátás keretében egyetemes hozzáférést biztosítsanak a szexuális és reprodukív egészségügyi ellátáshoz és jogokhoz;
3. üdvözli a nairobi csúcstalálkozón meghatározott azon célkitűzést, hogy mozgósítani kell az égetően szükséges politikai akaratot és pénzügyi kötelezettségvállalásokat, hogy végre teljesülhessenek a következő célkitűzések: ne maradjon a családtervezési információk és szolgáltatások iránti kielégítetlen igény, ne forduljanak elő megelőzhető gyermekágyi halálozások, és számolják fel a nők és lányok elleni szexuális és nemi alapú erőszakot, valamint más káros gyakorlatokat; üdvözli a kormányok, a donorok, a vállalkozások, a nem kormányzati szervezetek, a civil társadalom és az egyéb szereplők által tett, arra irányuló konkrét – mind pénzügyi, mind politikai – kötelezettségvállalásokat, hogy támogassák a „három zéró toleranciát” és 2030-ig mindenki számára segítsenek biztosítani a szexuális és reprodukív egészséget és jogokat; kiemelten üdvözli az EU arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy az AKCS-országokon belüli program éves cselekvési programja keretében 29 millió eurót fordítanak a serdülő lányok egészségének, valamint a szexuális és reprodukív egészségnek és jogoknak az előmozdítására, valamint szorgalmazza, hogy az EU tartsa fenn az ezzel kapcsolatos pénzügyi és politikai kötelezettségvállalását az EU-n belül és kívül egyaránt;
4. ismét kijelenti, hogy minden demográfiai politikában, illetve egészségügyi, oktatási és szociális rendszerben emberközpontú és jogokon alapuló megközelítést kell a középpontba helyezni, képpé téve a nőket a maguk által választott társadalmi szerep betöltésére, továbbá tiszteletben tartva méltóságukat és emberi jogukat; megerősíti továbbá, hogy a nőknek joguk van dönteni arról, hogy megfogadjanak-e, mikor és milyen gyakran; e tekintetben különösen üdvözli, hogy a nairobi csúcstalálkozón központi szerepet játszottak a marginalizált közösségek, a fiatalok és a civil társadalom szószólói, és hogy ezek a szószólók közvetlenül kapcsolatba tudtak lépni az államfőkkel és a politikai döntéshozókkal arról, hogyan lehet megvalósítani a jogokat és előmozdítani minden ember egészségét;
5. megerősíti, hogy a szexuális és reprodukív egészség és jogok az emberi jogokban gyökereznek és az emberi méltóság lényeges elemei, valamint továbbra is döntő szerepet játszanak a nemek közötti egyenlőség megvalósításában; kéri az Uniót és tagállamait, hogy ismerjék el a nők és lányok testi épséghez és önálló döntéshozatalhoz való jogát; elítéli a nők szexuális és reprodukív jogainak gyakori megsértését, beleértve az átfogó szexuális felvilágosításhoz, a családtervezési szolgáltatásokhoz, a fogamzásgátlókhoz és az anyai egészségügyi ellátáshoz, valamint a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférés megtagadását is; kéri megfelelő költségvetés biztosítását a fenti célok eléréséhez;
6. hangsúlyozza, hogy az 5. fenntartható fejlődési cél szorgalmazza többek között az ICPD cselekvési programja ajánlásainak nemzeti tervekbe, szakpolitikákba és programokba való beépítését; kiemeli, hogy a fenntartható fejlődési célok elérése a szexuális és reprodukív egészségügyi ellátáshoz való egyetemes hozzáférés megvalósításától függ;
7. emlékeztet rá, hogy az ICPD cselekvési programjában foglalt kötelezettségvállalások teljesítése megkívánja, hogy fellépjenek a diszkriminatív nemi normákkal szemben, véget vessenek a lányokkal és nőkkel szemben elkövetett szexuális erőszaknak, valamint megerősítsék a lányok és a nők arra irányuló elhatározását és képességét, hogy önálló és tájékozott döntést hozzanak reprodukív egészségükkel kapcsolatban;
8. megerősíti, hogy elkötelezett azon, minden embert megillető jog előmozdítása, védelme és érvényesítése mellett, hogy saját szexualitása, illetve szexuális és reprodukív egészsége felett teljes mértékben maga rendelkezzen, továbbá azzal kapcsolatban szabad és felelősségteljes döntéseket hozzon, és hátrányos megkülönböztetéstől, kényszertől és erőszaktól mentesen élhessen;

2021. június 24., csütörtök

A családtervezési szolgáltatások iránti kielégítetlen igények számának nullára csökkentése

9. rámutat, hogy a fejlődő országokban átlagosan 214 millió nő nem fér hozzá a hatékony fogamzásgátláshoz, ami évente megközelítőleg 75 millió nem kívánt terhességet eredményez; aggasztónak tartja, hogy egyes országokban a fogamzásgátláshoz való hozzáférés csak egyetlen elérhető módszert jelent; hangsúlyozza, hogy a nőknek és a serdülőknek nemcsak a biztonságos és modern fogamzásgátló eszközökhöz kell hozzáférniük, hanem azt is, hogy tájékozottan dönthessenek arról, hogy melyik módszert alkalmazzák, és hogy hozzáférjenek az adott módszerhez;

10. aggasztónak tartja, hogy egyes országokban a reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést erősen korlátozzák többek között olyan akadályok, mint a megfizethetetlen költségek, a rossz minőségű ellátás és/vagy létesítmények és felszerelés, a diszkriminatív és kényszerítő erejű jogszabályok és az elutasító bánásmód, és hogy a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatások iránti kielégítetlen igény a serdülők, a nem házasságban élő személyek, az LBMTIQ-személyek, a fogyatékossgal élő személyek, az etnikai kisebbségek, valamint a falvak és városok szegény lakossága körében a legmagasabb;

11. emlékeztet rá, hogy a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a nemi szempontokat, tiszteletben kell tartaniuk a jogokat, alkalmazkodniuk kell a serdülők és a fiatalok igényeihez, valamint minden serdülő és nő számára elérhetőnek kell lenniük kortól vagy családi állapottól függetlenül, konfliktusok és katasztrófák idején is; úgy véli továbbá, hogy az ilyen szolgáltatásoknak biztosítaniuk kell a magánélet védelmét és a bizalmas adatkezelést, és nem írhatnak elő bírósági, házastársi, szülői vagy ügygondnoki hozzájárulásra vonatkozó követelményt;

12. üdvözli a családtervezési segítségnyújtás legnehezebben elérhető nőkhöz való eljuttatására irányuló összehangolt erőfeszítéseket, és szorgalmazza, hogy történjenek hasonló erőfeszítések minden egyéb szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatás esetében; ajánlja a szolgáltatásnyújtás kreatív modelljeinek alkalmazását, mint például támogatott árú szolgáltatási utalványok, feltételes készpénzátutalások, társadalombiztosítási programok és teljesítményalapú ellenőrzés;

13. hangsúlyozza, hogy a tényekre és tantervre épülő átfogó szexuális oktatási programok az egészséges felnőtté válás alapját képezik, mivel életkornak megfelelő tájékoztatást nyújtanak a pubertásról, a terhességről és a szülésről, különösen a fogamzásgátlásról, a HIV és a szexuális úton terjedő betegségek megelőzéséről, valamint a korai terhességgel járó kockázatokról; kiemeli továbbá, hogy az ilyen átfogó szexuális oktatási programokban nagy hangsúlyt kell fektetni az olyan témákra is, mint az emberek közötti kapcsolatok, a szexuális irányultság, a nemek közötti egyenlőség, a nemi normák, a beleegyezés és a nemi alapú erőszak megelőzése, ami mind létfontosságú ahhoz, hogy a fiatalok egészséges önbecsülést, valamint egyenlőségen alapuló, támogató és biztonságos kapcsolatokat alakíthassanak ki; meggyőződése, hogy az átfogó szexuális oktatás biztosítása döntő fontosságú nemcsak a lányok önmegvalósítása, hanem a fiúk korai szerepvállalása szempontjából is, akik meghatározó szerepet játszanak a nemek közötti egyenlőség kortársaik közötti és közösségükön belüli előmozdításában és támogatásában;

14. hangsúlyozza, hogy a nők számára garantálni kell a megfelelő és megfizethető egészségügyi ellátást, valamint szexuális és reprodukív jogaik egyetemes tiszteletben tartását és érvényesítését; hangsúlyozza, hogy az elérhető egészségügyi ellátás, valamint a szexuális és reprodukív egészség és jogok egyetemes tiszteletben tartása és érvényesítése, a családtervezéshez, az anyák egészségügyi ellátásához, a terhességmegtartáshoz és a csecsemőgondozáshoz, valamint a biztonságos abortuszhoz való hozzáférés fontos szerepet játszik a nők életének megmentésében, illetve a csecsemő- és gyermekhalandóság csökkentésében; elfogadhatatlannak tartja, hogy a nők és lányok teste, különösen ami a szexuális és reprodukív egészségüket és jogukat illeti, továbbra is ideológiai csatározások tárgyát képezi;

15. emlékeztet rá, hogy naponta csaknem ezer lány és nő fertőződik meg HIV-vel, és hogy a nők és lányok a fiúknál jobban ki vannak téve a HIV-fertőzés kockázatának, különösen a szubszaharai Afrikában; hangsúlyozza, hogy a HIV-pozitív nőknél és lányoknál nagyobb a méhnyakrák kialakulásának kockázata; hangsúlyozza, hogy – különösen a fiatal nőket célzó – megelőzési és szűrési stratégiákat kell kialakítani, illetve azokat meg kell erősíteni;

16. hangsúlyozza, hogy a vízhez és az alapvető higiéniai feltételekhez való hozzáférés emberi jog és elengedhetetlen a szexuális és reprodukív egészség biztosításához a fogamzásgátlás, a terhesség, a szülés, a terhességmegszakítás, a szexuális úton terjedő betegségek vagy a menstruációs higiénia területén egyaránt;

17. emlékeztet rá, hogy a menstruációval kapcsolatos tabukon kívül az iskolákban a vízellátás, valamint a köztisztasági és higiéniai (WASH) szolgáltatások, továbbá az ingyenes menstruációs védelem hiánya jelentős akadálya a menstruáló fiatal lányok iskolába járásának; hangsúlyozza, hogy az iskolákban megfelelő infrastruktúrára van szükség annak biztosítása érdekében, hogy víz és külön mellékhelyiségek álljanak a fiatal lányok rendelkezésére;

2021. június 24., csütörtök

18. felszólítja az EU-t, hogy a WASH-szolgáltatásokkal kapcsolatos problémákat nagyobb mértékben építse be a nemek közötti egyenlőséggel és a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemmel kapcsolatos munkájába;

19. megerősíti, hogy fontos biztosítani a serdülők és fiatalok érdemi és inkluzív részvételét a döntéshozatal minden szakaszában; úgy véli, hogy a Nairobian tett globális kötelezettségvállalásnak erőteljes hangsúlyt kell fektetnie a fiatalabb serdülőkre és a szexuális nevelésre a serdülőkorú terhesség problémájának kezelésére irányuló erőfeszítések részeként, mert az jelentős mértékben járul hozzá a gyermekágyi halálozáshoz; elismeri, hogy a serdülők és fiatalok számára a nemi szempontokat figyelembe vevő, az élethez szükséges készségek elsajátításán alapuló, a képességek alakulásához igazodó, átfogó szexuális oktatás elengedhetetlen ahhoz, hogy képesek legyenek védekezni a nem kívánt terhesség és a szexuális úton terjedő fertőzések, többek között a HIV és az AIDS ellen, a kapcsolataikban előmozdíthatassák a toleranciával, a kölcsönös tisztelettel, a beleegyezéssel és az erőszakmentességgel kapcsolatos értékeket, valamint megtervezhessék életüket;

Nulla számú megelőzhető anyai halálozás

20. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy többek között a számos országban elfogadott korlátozó abortusztörvények, a szolgáltatásokhoz való elégtelen hozzáférés, a magas költségek, a megbélyegzés, az egészségügyi ellátás szolgáltatók által lelkiismereti okokból történő megtagadása és az olyan szükségtelen követelmények, mint a kötelező várakozási idő, a kötelező tanácsadás, félrevezető információk nyújtása, harmadik fél általi engedélyezés, valamint az orvosi szempontból szükségtelen vizsgálatok nagyban akadályozzák, hogy foglalkozzanak az anyák egészségével, és mindez hozzájárul a nem biztonságos abortuszok végzéséhez és az anyák halálához;

21. alapvető fontosságúnak tartja, hogy azok a kormányok, amelyek még nem tették ezt meg, az egészségügyi ellátás részeként politikai intézkedéseket fogadjanak el az újszülött- és anyai halálozások számának csökkentése és a nem biztonságos abortuszok megelőzése érdekében, a szakképzett egészségügyi személyzet felvételének és képzésének fokozása, valamint a szülés utáni és újszülöttkori alapellátás, az átfogó terhességondozás és szülészeti ellátás, valamint az abortusz utáni ellátás kiterjesztése révén;

22. hangsúlyozza, hogy a Pekingi Cselekvési Platformmal és az ICPD cselekvési programjával összhangban védelmezni kell minden ember testi épséghez és önállóságához való jogát, és biztosítani kell az e jogot érvényre juttató alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést; felhív átfogó megközelítésre az alapvető szexuális és reprodukív egészségügyi ellátási csomag tekintetében, ideértve a nem biztonságos abortusz megelőzését és elkerülését célzó intézkedéseket és az abortuszt követő ellátást, amelyeket be kell építeni az egyetemes egészségügyi ellátással kapcsolatos nemzeti stratégiákba, szakpolitikákba és programokba;

A nők, lányok és fiatalok elleni nemi alapú erőszakot és más káros gyakorlatok felszámolása

23. kéri az Uniót és a tagállamait, hogy szabjanak gátat a nemi alapú erőszaknak és nyújtsanak támogatást az áldozatoknak; ismét felkéri az Uniót, annak összes tagállamát és az Európa Tanács tagállamait, hogy amennyiben még nem tették meg, mihamarabb ratifikálják és hajtsák végre az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló Egyezményét (isztabuli egyezmény); kéri az Uniót, hogy a tagállamokkal és más országokkal együttműködve ruházzon be a kiváló minőségű mennyiségi és minőségi adatok kor, nem, kiszolgáltatott helyzet és földrajzi helyzet szerinti bontásban történő gyűjtésébe; kéri a családon belüli és kívüli, nemi alapú erőszakos cselekmények megelőzésére, kivizsgálására és szankcionálására, valamint az áldozatok és túlélők támogatására – ideértve a tanácsadást, illetve az egészségügyi, pszichoszociális és jogi szolgáltatásokat is – szolgáló jogszabályi és szakpolitikai keretek megerősítését; kéri az igazságszolgáltatásban, a bűnüldözésben és az egészségügyben dolgozó szakemberek részére a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos képzési programok nyújtását, valamint az egészségügyi és oktatási rendszerek megerősítését annak érdekében, hogy a nemi alapú erőszak egy jogokon alapuló és az egész életre kiterjedő szemléletmód révén megelőzhető és kezelhető legyen;

24. elítéli a nemi alapú erőszak minden formáját, például a fizikai, szexuális és pszichológiai erőszakot és kizsákmányolást, a tömeges nemi erőszakot, az emberkereskedelmet és a női nemi szervek megcsonkítását; megjegyzi, hogy a nemi alapú erőszak továbbra is szerteágazó kihívást jelent Európában, ami az egészségügyi, oktatási, szociális és jogi területek részéről összehangolt válaszokat kíván meg jogokon alapuló és az egész életre kiterjedő megelőző intézkedések és válszintézkedések formájában; aggodalmát fejezi ki a nők jogai, illetve a szexuális és reprodukív egészség és jogok elleni folyamatos támadások miatt – ideértve a családtervezési szolgáltatásokhoz, a fogamzásgátlókhöz, valamint a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférés megtagadását –, továbbá a világ számos részén, többek között az EU-ban is elfogadott olyan jogszabályok miatt, amelyek korlátozzák ezeket a jogokat; határozottan állítja, hogy a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások, köztük a biztonságos és legális abortusz megtagadása a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak formájának minősül;

25. kifejezi mély aggodalmát a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos segítségnyújtás, védelem és panaszok összegyűjtés és feldolgozását végző állami rendszerek súlyos hiányosságai miatt, különösen a rendőrség tekintetében; létfontosságúnak tartja, hogy valamennyi országban vezessenek be nyomkövetési intézkedéseket és szankciókat az elkövetőkkel szemben

2021. június 24., csütörtök

a nemi alapú erőszak felszámolása érdekében, ideértve a korai, gyermek- és kényszerházasságokat, a női nemi szervek megcsonkítását és egyéb káros gyakorlatokat is; felszólít sürgős fejlesztésekre a nemi alapú erőszakkal szembeni segítségnyújtás, védelem és panaszok összegyűjtését és feldolgozását végző rendőrségi és állami rendszerekben;

26. úgy véli, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 5. fenntartható fejlesztési cél elérése és a szexuális és reprodukciós jogok és egészségvédelem menetrendjének további előmozdítása érdekében elengedhetetlen a káros nemi normák és sztereotípiák elleni küzdelem is; emlékeztet arra, hogy a férfiakat és a fiúkat is fontos bevonni ebbe a menetrendbe; ezzel összefüggésben hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a férfiakat és a fiúkat bevonják azon projektekbe és programokba, amelyek a nemi alapú erőszak valamennyi formája és az ártalmas sztereotípiák elleni küzdelmet célozzák; kiemeli e tekintetben, hogy az átfogó párkapcsolati és szexuális oktatás kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a gyermekek és a fiatalok elsajátítsák az egészséges, egyenlőségen alapuló, támogató és biztonságos, valamint megkülönböztetéstől, kényszertől és erőszaktól mentes kapcsolatok kialakításához szükséges készségeket, továbbá megelőzhető legyen a szexuális, nemi alapú és kapcsolati erőszak; ösztönzi ezért a tagállamokat, hogy vezessenek be az életkornak megfelelő, átfogó szexuális és párkapcsolati oktatást a fiatalok számára az iskolákban;

27. üdvözli a Reflektorfény kezdeményezést a nemi alapú erőszak elleni világméretű küzdelem érdekében, és hangsúlyozza, hogy annak több országot kellene nemzetközi szinten mozgósítania;

28. kiemeli az online nemi alapú erőszak megjelenését, és annak szükségességét, hogy a nemi alapú erőszak felszámolására irányuló erőfeszítések során minden esetben figyelembe vegyék az online tereket is;

29. elismeri, hogy a gyermek-, korai és kényszerházasságok törvényi tiltása önmagában nem garantálja e gyakorlatok megszüntetését; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy a gyermek-, korai és kényszerházasságokkal kapcsolatos kérdések kezelése érdekében hangolják össze jobban és erősítsék meg a nemzetközi szerződések, jogszabályok és programok végrehajtását, többek között a harmadik országok kormányaival és szervezeteivel fenntartott diplomáciai kapcsolatok révén; kéri, hogy tegyenek meg mindent e törvényi tilalmak érvényesítéséért, és egészítsék ki azokat a jogszabályok és szakpolitikák szélesebb körével; elismeri, hogy ehhez átfogó és holisztikus szakpolitikákat, stratégiákat és programokat kell elfogadni és végrehajtani, ideértve a kényszerházasságra vonatkozó diszkriminatív jogi rendelkezések hatályon kívül helyezését és a lánygyermek érvényesülését támogató megerősítő intézkedések elfogadását;

30. megismétli, hogy a női nemi szervek megcsonkítása a nemi alapú erőszak egyik formája; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az Unió belső és külső programjai közötti szinergiákat annak érdekében, hogy az Unión belül és kívül egyaránt következetes és folyamatos megközelítést biztosítson a női nemi szervek megcsonkítása elleni küzdelemhez, tekintve, hogy a probléma terén elválaszthatatlan kapcsolat van Európa és a világ többi része között;

31. szilárd meggyőződése, hogy a női nemi szervek megcsonkításával kapcsolatos gyakorlat felszámolását célzó intézkedésekbe a közösségeket, valamint a hagyományos és vallási vezetőket is be kell vonni;

32. határozottan úgy véli, hogy a nemi alapú erőszak elleni stratégiáknak ki kell terjedniük az LBMTIQ személyekre is;

33. elismeri, hogy a humanitárius válságok fokozzák a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos kihívásokat, amelyek különösen a világ déli országaiban élő, legkiszolgáltatottabb személyeket érintik; emlékeztet rá, hogy a válságövezetekben a nők és a lányok különösen nagy mértékben ki vannak téve a szexuális erőszaknak, a nemi erőszaknak, a nemi úton terjedő betegségeknek, a szexuális kizsákmányolásnak és a nem kívánt terhességnek; hangsúlyozza a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés fontosságát ezekben a helyzetekben, valamint azt, hogy a humanitárius segítségnyújtásnak is megfelelően kell igazodnia ehhez; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy humanitárius segítségnyújtási intézkedéseik során fektessenek nagyobb hangsúlyt a nemek közötti egyenlőség szempontjaira, valamint a szexuális és reprodukciós egészségre és jogokra, többek között a humanitárius szereplők képzése és a finanszírozás tekintetében is, mivel a szexuális és reprodukciós egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés alapvető emberi szükséglet a humanitárius segítségnyújtást igénylő területeken;

34. szorgalmazza azon háborús bűncselekmények kivizsgálását, amelyek során nők és lányok kínzást és erőszakot szenvedtek el, mint például az észak-iraki keresztény vagy jezidita lakossághoz tartozó nők és lányok az úgynevezett Iszlám Állam terrorszervezet részéről;

Fejlesztési és finanszírozási kötelezettségvállalások

35. meggyőződése, hogy a nairobi csúcstalálkozó eredményei között szerepelnie kell egy olyan mechanizmusnak, amely biztosítja a globális és nemzeti kötelezettségvállalások teljesítéséhez és az intézkedések hatékonyságához kapcsolódó elszámoltathatóságot;

2021. június 24., csütörtök

36. felszólítja az EU-t, hogy – többek között külső tevékenysége keretében, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv megújítása és a 2020 utáni időszakra szóló ambiciózus GAP III bemutatása révén – vállaljon erőteljes vezető szerepet a lányok és nők jogai, valamint a nemek közötti egyenlőség érvényesítésében; felszólítja továbbá az EU-t, hogy fejlesztési együttműködési politikájában, különösen az új Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) keretében biztosítson megfelelő finanszírozást a szexuális és reprodukciós egészség és jogok, valamint a családtervezés számára, és dolgozzon ki stratégiákat az összes szükséges szolgáltatás stabil és folyamatos biztosítása érdekében;

37. felhív a serdülők testi és lelki egészségének és jólétének előmozdítására irányuló konkrét befektetésekre, többek között ifjúsághoz tartozó egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés révén; úgy véli, hogy az ilyen beruházásoknak magukban kell foglalniuk a női és ifjúsági szervezetek megfelelő finanszírozását és kapacitásépítését, amelyek nemzeti programok hiányában, vagy ha az ilyen programok elégtelenek, gyakran alapvető munkát végeznek a családtervezéssel, az átfogó szexuális felvilágosítással és a káros nemi és társadalmi sztereotípiák lebontásával kapcsolatos tájékoztatásban;

38. megjegyzi, hogy az EU egy sor uniós eszköz révén hozzájárul a szexuális és reprodukciós egészség és jogok területéhez, például a nemek közötti egyenlőségre, az egészségügyre és a lakosság fejlődésére irányuló földrajzi és regionális programok, a globális kezdeményezések és az ENSZ-szervezetek részére nyújtott hozzájárulások, valamint a civil társadalmi szervezeteknek nyújtott támogatások révén; sajnálatosnak tartja azonban, hogy nehéz pontosan számszerűsíteni, hogy az uniós finanszírozás mekkora része támogatja közvetlenül a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat, valamint a családtervezést; ambiciózus finanszírozási szinteket szorgalmaz a jelenlegi többéves pénzügyi keretben a szexuális és reprodukciós egészségügyre, valamint a módszertan folyamatos fejlesztésére, hogy a jövőben jobban lehessen értékelni a szexuális és reprodukciós egészségügyre vonatkozó intézkedések hatékonyságát;

39. kéri, hogy a nemzeti kormányok és a nemzetközi adományozók biztosítsák, hogy az alapvető szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatások egyetemes csomagja olyan szolgáltatásokat is tartalmazzon, mint a meddősegi kezelések, a szaporítószervek daganatos megbetegedései vagy a szexuális erőszak kezelése, amelyek eddig a legkevesebb pénzügyi támogatásban részesültek;

40. elismeri a nem kormányzati szervezetek szolgáltatóként, illetve emellett a szexuális és reprodukciós egészség és jogok támogatójaként játszott szerepét; szorgalmazza e tekintetben, hogy az EU az Unión belül és kívül egyaránt erőteljesebben támogassa és védelmezze az ICDP cselekvési programja végrehajtásához hozzájáruló nem kormányzati szervezeteket és különösen a nőjogi szervezeteket, amelyek a nemek közötti egyenlőségen alapuló társadalmak megvalósítása szempontjából meghatározó szereplőnek számítanak;

41. sürgeti a Bizottságot, hogy a jövőbeli globális fenntartható fejlődési politikájának meghatározása, valamint az Afrikára vonatkozó átfogó stratégia végrehajtása során teljes mértékben integrálja és erősítse a szexuális és reprodukciós egészséggel kapcsolatos projektek, valamint a Reflektorfény kezdeményezés uniós támogatását, amelynek célja a nők és lányok elleni erőszak felszámolása;

42. mélységes sajnálatát fejezi ki az Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Belarusz, Egyiptom, Haiti, Magyarország, Líbia, Lengyelország, Szenegál, Saint Lucia és Uganda által elfogadott, a nairobi csúcstalálkozóról szóló, 2019. november 14-i közös nyilatkozat miatt, amely arra törekszik, hogy aláírja a nők szexuális és reprodukciós egészsége és jogai kapcsán kialakult egyetértést és az ezzel kapcsolatban az ICPD cselekvési programjával és a Pekingi Cselekvési Platformmal, valamint azok felülvizsgálati konferenciáinak záródokumentumaival összhangban elfogadott kötelezettségvállalásaikat; üdvözli az általános tilalmi szabály közelmúltbeli hatályon kívül helyezését és ennek a nők és lányok globális egészségügyi ellátására és jogaira gyakorolt hatását; ismételt felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy nemzeti finanszírozás és uniós fejlesztési finanszírozás révén kezeljék a finanszírozási hiányosságokat ezen a területen;

43. tudomásul veszi az Urpilainen és Dalli biztosok által 2019. október 1-i, illetve 2-i meghallgatásukon tett kötelezettségvállalásokat, amelyek szerint a Bizottság nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos munkájának egyik központi témájaként előtérbe állítja a szexuális és reprodukciós egészséget;

44. ragaszkodik ahhoz, hogy az új Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) olyan átlátható intézkedések révén mozdítsa elő a nemek közötti egyenlőséget és a nők társadalmi szerepvállalásának növelését – többek között szexuális és reprodukciós egészségüket és jogukat –, amelyek a Pekingi Cselekvési Platformmal és az ICPD cselekvési programjával összhangban lehetővé teszik a folyamatos értékelést, többek között a szexuális és reprodukciós egészség és jogok tekintetében; üdvözli az NDICI azon célkitűzését, hogy a hivatalos fejlesztési támogatásból finanszírozott programok legalább 85 %-ának jelentős vagy fő célkitűzése legyen a nemek közötti egyenlőség, és hogy ezen intézkedések legalább 5 %-ának fő célkitűzése legyen a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és lányok jogainak és szerepvállalásának erősítése; ugyanakkor fokozott ambícióra szólít fel annak érdekében, hogy a hivatalos fejlesztési támogatás 20 %-át olyan projektekre fordítsák, amelyek fő célja a nemek közötti egyenlőség (az OECD nemek közötti egyenlőségre vonatkozó mutatójának 2-es értéke);

2021. június 24., csütörtök

45. kéri az EU-t, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozóan fogadjon el és hajtson végre átfogó és ambiciózus stratégiát – kötelező erejű intézkedésekre vonatkozó javaslatokkal együtt –, amelyet össze kell kapcsolni az ICPD cselekvési programjának végrehajtásával, az összes releváns szakpolitikai területre vonatkozó kötelezettségvállalásokkal és mutatókkal együtt, és amely egy nyomonkövetési mechanizmus révén e számoltatja az uniós intézményeket és tagállamokat; szorgalmazza a nemek közötti egyenlőség és a szexuális és reprodukciós egészség és jogok területén tapasztalható visszaesés, valamint a nők jogait, autonómiáját és emancipációját aláásó beszédmódok és intézkedések elítélését minden területen; megjegyzi, hogy e visszaesés leküzdésének fontos módja a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének proaktív előmozdítása;

o

o o

46. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0316

A szabályozás célravezetősége, szubszidiaritása és arányossága – jelentés a jogalkotás minőségének javításáról a 2017., 2018. és 2019. év vonatkozásában

Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása az európai uniós szabályozás célravezetőségéről, szubszidiaritásáról és arányosságáról – jelentés a jogalkotás minőségének javításáról a 2017., 2018. és 2019. év vonatkozásában (2020/2262(INI))

(2022/C 81/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkére,
- tekintettel a nemzeti parlamentek Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyvre,
- tekintettel a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyvre,
- tekintettel a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2003. december 16-i intézményközi megállapodásra és annak legújabb változatára, a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásra,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanácsilletékes szolgálatai között létrejött, 2011. július 22-i gyakorlati megállapodásra az első olvasatban elfogadott megállapodások esetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 294. cikke (4) bekezdésének alkalmazásáról,
- tekintettel a Bizottság szubszidiaritásról és arányosságról szóló 2017. évi éves jelentésére (COM(2018)0490), a Bizottság szubszidiaritásról és arányosságról szóló 2018. évi éves jelentésére (COM(2019)0333) és a Bizottság szubszidiaritásról és arányosságról szóló 2019. évi éves jelentésére (COM(2020)0272),
- tekintettel a Bizottság „A szubszidiaritás és az arányosság elve szerepének megerősítése az uniós politikai döntéshozatal során” című közleményére és annak mellékleteire (COM(2018)0703),
- tekintettel a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” kérdésével foglalkozó munkacsoportra, amely 2018. július 10-én ismertette megállapításait,
- tekintettel a Régiók Európai Bizottsága véleményeire és állásfoglalásaira, nevezetesen az esb-alapokra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet strukturális reformok támogatása tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. február 1-jei állásfoglalására ⁽¹⁾, a „Gondolkodjunk Európáról: a helyi és regionális önkormányzatok hangja az Unióba vetett bizalom helyreállítása érdekében” című, 2018. október 9-i véleményre (CDR 1230/2018), valamint az Európai Bizottság 2021. évi munkaprogramjáról szóló, 2020. december 10-i állásfoglalására ⁽²⁾, és tekintettel a Régiók Bizottságának a 2020-2025 közötti időszakra vonatkozó, „A polgáraihoz falvain, városain és régióin keresztül közelebb álló Európa” című, a 2020. június 30. és 2020. július 2. között tartott plenáris üléshez kapcsolódó prioritásaira,
- tekintettel a 2019. november 22-én Rómában a Régiók Bizottsága és a regionális parlamentek elnökeinek olaszországi konferenciája által közösen szervezett, „Aktív szubszidiaritás: teremtsük meg együtt az uniós hozzáadott értéket” című 9. szubszidiaritási konferenciára,
- tekintettel az Európai Parlament és a Régiók Bizottsága közötti, 2014. február 5-én aláírt együttműködési megállapodásra,

⁽¹⁾ HL C 176., 2018.5.23., 5. o.

⁽²⁾ HL C 37., 2021.2.2., 1. o.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására⁽³⁾, amely üdvözli a Bizottság kötelezettségvállalását annak biztosítására, hogy valamennyi uniós fellépés segítse az EU-t a fenntartható jövő és a méltányos átállás elérésében, és ennek megfelelően aktualizálja a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokat, többek között előírva, hogy az EU és tagállamai minőségi jogalkotási programjaiba be kell építeni a „fenntarthatóság elsődlegességének” elvét,
 - tekintettel a nyitott, hatékony és független európai uniós igazgatásról szóló, 2016. június 9-i állásfoglalására⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, valamint az Alkotmányügyi Bizottság véleményeire,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0191/2021),
- A. mivel az Európai Unió hatásköreinek gyakorlását a szubszidiaritás elve és az arányosság elve szabályozza; mivel azokon a területeken, amelyeken az EU nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel, a szubszidiaritás elve egyrészt a tagállamok döntési és cselekvési képességét védelmezi, másrészt lehetővé teszi az uniós szintű cselekvést, amennyiben a „tervezett intézkedés terjedelme és hatásai miatt” a cselekvés célkitűzései tagállami szinten nem valósíthatók meg megfelelő módon; mivel az európai szerződésekbe való bevonásának célja ezáltal az, hogy a hatáskörök gyakorlása a polgárokhoz legközelebb eső szinten történjen, az EUSZ 10. cikkének (3) bekezdésében meghatározott közelség elvének megfelelően;
- B. mivel a Juncker-Bizottság 2017 júliusában elfogadta a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatások felülvizsgált csomagját és az azt kísérő eszköztárat; mivel kibővítette a minőségi jogalkotás portálját, hogy megkönnyítse a polgárok számára az online navigációt; mivel vállalta, hogy a szubszidiaritás és arányosság elveit az európai demokratikus folyamat és a teljes jogalkotási folyamat középpontjába helyezi azáltal, hogy létrehozta a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoportot, amely 2018. július 10-én nyújtotta be jelentését;
- C. mivel a munkacsoport ajánlásokat fogalmazott meg egyrészt a szubszidiaritás és az arányosság elvei közös értelmezésének és az uniós intézmények munkájában való alkalmazásának a javítása, másrészt a helyi és regionális önkormányzatok és a nemzeti parlamentek nagyobb szerepet kapjanak az „aktív szubszidiaritás” elérése érdekében, amelynek célja az uniós politikák jobb elfogadását előmozdítása; mivel válaszolt azokra a kérdésekre, hogy „hogyan lehet jobban alkalmazni a szubszidiaritás és az arányosság elvét az uniós intézményekben” és „hogyan lehet jobban bevonnai a regionális és helyi hatóságokat és a nemzeti parlamenteket az uniós politikák kialakításába és végrehajtásába”;
- D. mivel „A szubszidiaritás és az arányosság elve szerepének megerősítése az uniós politikai döntéshozatal során” című, 2018. október 23-i közleményében (COM(2018)0703) az Európai Bizottság megismételte a szubszidiaritás és az arányosság elvének a jogalkotás javítása terén betöltött alapvető szerepét, és meghatározta a munkacsoport jelentésére válaszul meghozandó intézkedéseket, amelyek magukban foglalták a helyi és regionális önkormányzatok nézeteire való összpontosítást, a szubszidiaritás és az arányosság elve közös értelmezésének előmozdítását az EU-ban, a meglévő jogszabályok szubszidiaritás és arányosság szempontjából történő alaposabb vizsgálatát, valamint a nemzeti parlamentek támogatását szerepük hatékonyabb végrehajtásában;
- E. mivel a Bizottság folytatta a megerősített minőségi jogalkotási programját, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvének saját politikai döntéshozatala minden szakaszában történő alkalmazását;
- F. mivel a Bizottság 2020. július 3-án elindította a „Ossza meg velünk véleményét!” internetes portál átdolgozott változatát, hogy az interneten keresztül könnyebb legyen hozzájárulni az uniós jogalkotáshoz és szakpolitikai döntéshozatalhoz; mivel a portál új változatának tovább kell javítania a Bizottság nyilvánossággal folytatott konzultációját és kommunikációját, és növelnie kell az átláthatóságot; mivel a jobb szabályozásra vonatkozó menetrend részeként a portál célja az uniós politikai döntéshozatal minőségének javítása;

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

⁽⁴⁾ HL C 86., 2018.3.6., 126. o.

2021. június 24., csütörtök

- G. mivel az „Ossza meg velünk véleményét” internetes portál hatékony hozzáférési pontnak bizonyult a polgárok és az érdekelt felek számára ahhoz, hogy részt vehessenek a Bizottság szakpolitika-előkészítő munkájában; mivel azonban az Európai Számvevőszék 2019-ben különjelentést tett közzé, amelyben ajánlásokat fogalmazott meg e portál javítása érdekében, különösen a fordítások használata tekintetében;
- H. mivel a Bizottság 2018-ban megkezdte azt a gyakorlatot, hogy az uniós jogszabályok kidolgozása során a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jelentéseket összevonja a nemzeti parlamentekkel fenntartott kapcsolatairól szóló jelentésekkel, ezáltal nagyobb hangsúlyt fektetve a nemzeti parlamentek nézeteire, és elkerülve a két éves jelentés közötti átfedéseket;
- I. mivel a Bizottsághoz 2017-ben 52, 2018-ban 37, 2019-ben pedig 0 indokolt vélemény érkezett a nemzeti parlamentektől a szubszidiaritás elvével kapcsolatban;
- J. mivel 2019-ben a nemzeti parlamentektől származó indokolással ellátott vélemények hiánya nem a szubszidiaritás és az arányosság elvének jobb érvényesítésének tudható be, hanem inkább annak, hogy 2019 átmeneti év volt két bizottság között, amely során az Európai Parlament feloszlott és európai választásokat tartottak, és ezért a korábbi évekhez képest kevesebb jogalkotási kezdeményezés és javaslat született;
- K. mivel a Parlament tisztában van azzal, hogy a nemzeti parlamenteket az Európai Parlament mellett fokozottabban be kell vonni a megerősített együttműködés demokratikus ellenőrzésébe, amennyiben az a megosztott hatáskörbe tartozó szakpolitikai területeket érinti;
- L. mivel a Régiók Bizottsága a közelmúltban, 2021 márciusában bevezette a regionális központok 2.0-t; mivel ez a projekt a Régiók Bizottságának saját kezdeményezésére indul, amelynek célja az uniós politikák gyakorlati működésének nyomon követése;
- M. mivel a Szabályozói Ellenőrzési Testület megbízatása kiterjed a hatásvizsgálatok minőségének ellenőrzésére;
- N. mivel a Bizottság elkötelezte magát az „egy be, egy ki” elv alkalmazása mellett, amely szerint az új terheket létrehozó jogalkotási javaslatoknak mentesíteniük kell a polgárokat és a vállalkozásokat az azonos szakpolitikai területen uniós szinten meglévő egyenértékű terhek alól, de ez idáig nem alkalmazta sikeresen ezt az elvet;
- O. mivel a jelenlegi válság felfedte a szükségtelen szabályozási terhek azonosításának és enyhítésének szükségességét annak biztosítása érdekében, hogy az uniós jogszabályok elérjék a kívánt előnyöket, miközben csökkentik a szükségtelen költségeket és ésszerű időkereten belül, különösen felgyorsítva a kis- és középvállalkozások (kkv-k), valamint a mikrovállalkozások számára nyújtott támogatási intézkedéseket; mivel a fogyasztók, a munkavállalók, a kkv-k és minden polgár érdekében a jogszabályoknak kiegyensúlyozottnak, egyértelműnek, átfogónak, inkluzívnak kell lenniük, és adott esetben a szükséges tudományos bizonyítékokon kell alapulniuk; hangsúlyozza, hogy a mikrovállalkozásoknak és a kkv-k-nak csak a sajátosságaikkal és az ágazatuk jellemzőivel arányos kötelezettségekkel kell szembenéznük, továbbá a piac széttöredezettiségének korlátozása, az indokolatlan piaci akadályok felszámolása és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében határozott végrehajtási intézkedések alkalmazására ösztönzi a Bizottságot; mivel azonban a „jobb szabályozásnak” mindenki javát kell szolgálnia, és az európai társadalom érdekeit kell szolgálnia;
- P. mivel a Parlamentnek, a Bizottságnak és a Tanácsnak mint jogalkotó szerveknek tiszteletben kell tartaniuk a hatáskör-átruházás, a szubszidiaritás és az arányosság elvét;;
1. emlékeztet a Bizottság a szubszidiaritásról és az arányosságról szóló éves jelentések jelentőségére;
 2. üdvözli a szubszidiaritás és az arányosság elvének folyamatos megvitatását, amely alapvető elvek irányadóak az Európai Unió számára; emlékeztet a szubszidiaritás és az arányosság uniós szintű közös értelmezésének fontosságára, valamint tudomásul veszi a korábbi jelentésekben a Bizottság szubszidiaritásról és arányosságról szóló éves jelentéseinek felszínességével kapcsolatban felvetett aggályokra, amely jelentések gyakran nem foglalkoznak részletesen azzal, hogy ezeket az elveket hogyan tartják be az uniós szakpolitikai döntéshozatal során; elismeri a Bizottság szubszidiaritásról és az arányosságról szóló éves jelentésének egyre inkább átfogó jellegét;
 3. emlékeztet annak fontosságára, hogy az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvét – amely szerint a döntéseket a legmegfelelőbb politikai szinten, valamint a polgárokhoz és a vállalkozásokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni – folyamatosan tiszteletben kell tartani, és hogy az uniós szintű fellépés a nemzeti, regionális vagy helyi szinten rendelkezésre álló lehetőségek fényében indokolt, tiszteletben tartva az alábbi három alapvető folyamatot: visszamenőleges

2021. június 24., csütörtök

értékelés, hatásvizsgálat és konzultáció az érdekelt felekkel; ösztönzi továbbá a Bizottságot, hogy az EU-t hozza közelebb a polgárokhoz; rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az uniós jogszabályok mintegy 70 %-át hajtják végre és alkalmazzák; úgy véli, hogy a polgárok választott képviselőivel uniós ügyekben folytatott szoros konzultáció igen hatékony módja annak, hogy az EU közelebb kerüljön a polgáraihoz; felszólítja a tagállamok nemzeti szintű hatóságait és az érintett érdekelt feleket, hogy a döntéshozatali folyamat korai szakaszában szorosabban vegyenek részt a szubszidiaritás és az arányosság ellenőrzése, valamint az uniós jogszabályok adminisztratív terheinek értékelése révén annak biztosítása érdekében, hogy az EU a kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken túlmenően csak akkor tegyen lépéseket, ha az hatékonyabb, mint a nemzeti, regionális vagy helyi szintű fellépés; emlékeztet arra is, hogy az arányosság elve megköveteli, hogy az EU által tett intézkedések ne terjeszkedjenek túl a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéken; ösztönzi a Bizottságot, hogy értékelje a szubszidiaritási eljárás hatékonyságát és eredményességét annak érdekében, hogy azonosítsák és orvosolják annak hiányosságait;

4. hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus eljárásának jelenlegi szerkezete azt eredményezi, hogy a nemzeti parlamentek uniós bizottságai túl sok időt szentelnek a szoros határidejű technikai és jogi értékeléseknek, ami megnehezíti az európai politikáról folytatott mélyebb politikai párbeszéd megvalósítására irányuló célkitűzés megvalósítását;

5. kéri az EUMSZ felülvizsgálatát és az Európai Parlament közvetlen jogalkotási kezdeményezési jogának bevezetését, mivel az Európai Parlament közvetlenül az európai polgárokat képviseli;

6. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megfelelően magyarázzák el, miért van szükség jogalkotási kezdeményezésekre, és hogy azok hogyan hatnak a jelentős ágazatokra (gazdaság, környezet, társadalom), célul tűzve ki a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartását;

7. úgy véli, hogy az Európai Unió jobb szabályozás révén történő előmozdítása fontos az uniós polgárok és vállalkozások stabilitása és jogbiztonsága, és ezáltal a növekedés, a munkahelyteremtés és a jólét megerősítése szempontjából;

8. úgy véli, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazása minden szakpolitika kialakításához kiindulópontot jelent, és a szakpolitikák életciklusának lényeges részét képezi;

9. tudomásul veszi a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” kérdésével foglalkozó munkacsoport következtetéseit; felhívja a figyelmet arra, hogy a Parlament úgy vélte, hogy a Bizottság által létrehozott munkacsoportban való részvétel figyelmen kívül hagyná a Parlament intézményi szerepét és jogállását, amely az Európai Unió egyetlen közvetlenül választott intézménye és uniós szinten képviseli a polgárokat és a vállalkozásokat, és politikai ellenőrzési feladatokat lát el a Bizottság felett, következésképpen úgy határozott, hogy elutasítja a felkérést, hogy tagok kinevezésével vegyen részt a munkacsoportban; üdvözli a munkacsoport jelentésében található eredményeket és ajánlásokat, amelyek szerint az EU hozzáadott értéket képvisel valamennyi meglévő tevékenységi területen, és azt a tényt, hogy a munkacsoport nem határozott meg olyan, a Szerződés hatálya alá tartozó hatásköröket vagy szakpolitikai területeket, amelyeket teljes egészében vagy részben véglegesen át kellene ruházni a tagállamokra; felszólítja a Bizottságot, hogy hajtsa végre ezeket a következtetéseket, és különösen vonja be jobban és teljesen a helyi és regionális hatóságokat a konzultációs folyamataiba, továbbá építse be a „mintahálózatot” annak érdekében, hogy a döntéshozatali folyamat során értékelje mindkét elv alkalmazását; megjegyzi, hogy ehhez szilárd elkötelezettségre lesz szükség, többek között az uniós társjogalkotók részéről is; javasolja továbbá a parlamentközi együttműködés meglévő kereteinek értékelését és továbbfejlesztését;

10. úgy véli, hogy minden bizottsági javaslatnak pozitív hatást kell gyakorolnia a polgárok életére, arányos és elviselhető költségek mellett;

11. hangsúlyozza, hogy a nemzeti parlamenteket a lehető leghamarabb be kell vonni a jogalkotási folyamatba, lehetőleg közvetlenül az ütemterv közzététele után és a konzultációs szakaszban; úgy véli, hogy az új jogi aktusok előterjesztése előtt nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szubszidiaritásra, és hogy a konzultációs szakaszt különösen a nemzeti parlamentek véleményének proaktív összegyűjtésére és aggodalmaik rögzítésére kell felhasználni, mivel ezzel elkerülhető a „sárga lap” használata, és elkerülhetővé válnak a tárgyalási szakaszban felmerülő problémák;

12. üdvözli azt az intézkedést, hogy támogatják a nemzeti parlamenteket a szerepük hatékonyabb betöltésében azáltal, hogy a december 20. és január 10. közötti időszakot kizárják abból a nyolchetes időszakból, amely alatt a nemzeti parlamentek indokolással ellátott véleményt nyújthatnak be;

13. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nemzeti parlamentek részt vegyenek az uniós szintű jogalkotás folyamatában; megjegyzi, hogy bár a nemzeti parlamentektől kapott indokolt vélemények száma 2017 és 2019 között tovább csökkent, 2019-ben pedig nem nyújtottak be indokolással ellátott véleményt, a Bizottsághoz benyújtott vélemények és az Európai Parlamentnek – többek között a nem jogalkotási kezdeményezésekről – benyújtott hozzájárulások száma továbbra is következetesen magas, ami tanúsítja, hogy a nemzeti parlamentek pozitív és előrettekintő szerepet vállalnak az uniós szakpolitikai ciklusban; megjegyzi, hogy e beadványok közül több dokumentum olyan fontos intézményi kérdésekre

2021. június 24., csütörtök

összpontosított, mint a gazdasági és monetáris unió (GMU) kiteljesítése és az áthidaló klauzulák aktiválása; megállapítja, hogy egyetlen javaslatra sem érkezett négyél több indokolt véleményt; emlékeztet arra, hogy a Szerződések szerepet szánanak a parlamentközi együttműködésnek, hatáskört biztosítva a nemzeti parlamenteknek a jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezések vizsgálatában; üdvözl, hogy a nemzeti parlamentek a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmustól eltérő eszközökön keresztül aktívan részt vesznek az uniós intézményekkel folytatott jogalkotási párbeszédben; emlékeztet arra, hogy a „narancssárga lapos” eljárást soha nem alkalmazták, és hogy a „sárga lapos” eljárást a 2007 és 2019 közötti időszakban kiadott 439 indokolással ellátott véleményből és 5 513 véleményből csak háromszor alkalmazták; megjegyzi, hogy a nemzeti parlamentek azon jogának érvényre juttatása révén, hogy az úgynevezett korai előrejelző rendszer alapján ellenőrizhessék a szubszidiaritás elvének betartását, részben javultak az uniós intézmények és a nemzeti parlamentek közötti kapcsolatok; hangsúlyozza a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy a jövőben összesített válaszokat ad azokban az esetekben, amikor legalább négy parlament indokolással ellátott véleményt adott ki, és rugalmasságot mutat a nemzeti parlamentek felé az indokolással ellátott véleményük benyújtására a Szerződés szerinti nyolchetes határidővel kapcsolatban, figyelembe véve az általános munkaszüneti napokat és ülésszüneti időszakokat; úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia kiváló lehetőséget fog biztosítani a polgárok számára, hogy kommunikáljanak a nemzeti szintű jogszabályok tényleges hatásairól, és javaslatokat tegyenek a jogalkotás minőségének javítására irányuló célok elérésére, többek között a szubszidiaritási folyamat újraértékelésére vonatkozóan; emlékeztet arra, hogy az átláthatóság és a nyilvános hozzáférhetőség elengedhetetlen a jogalkotási folyamathoz, és indokolja a nemzeti és regionális parlamentek bevonását, miközben nagyobb legitimitást és bizalmat teremt az Európai Unió demokratikus jogalkotási folyamata iránt; üdvözl e tekintetben a Parlament által a De Capitani ügyben hozott ítélet következményeként a többhasábos dokumentumok közzététele terén elért eredményeket;

14. megjegyzi, hogy az összesen 41 nemzeti parlamentből 2016-ban csupán 26 adott ki indokolással ellátott véleményt, és 2017-ban ez a szám 19-re, 2018-ban pedig 14-re csökkent; hangsúlyozza, hogy ez a csökkenés együtt jár az indokolással ellátott vélemények számának teljes csökkenésével;

15. hangsúlyozza, hogy a vélemények és indokolással ellátott vélemények számának alakulása a 2007 és 2019 közötti időszakban azt mutatja, hogy a nemzeti parlamentek egyre gyakrabban kérnek mélyebb politikai párbeszédet és nagyobb részvételt az uniós politikákról folytatott vitában, és ezért kevesebb időt szentelnek az uniós jogalkotási javaslatok normatív elemzésének;

16. elismeri, hogy 2019 volt az első év a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus bevezetése óta, amelyben a nemzeti parlamentek nem nyújtottak be indokolással ellátott véleményt, mivel a két Bizottság közötti átmenet évében jelentősen visszaesett a Bizottság jogalkotási tevékenysége;

17. emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak minden jogalkotási javaslat előtt a lehető legszélesebb körű konzultációt kell folytatnia az érdekelt felekkel, figyelembe véve a tervezett intézkedés regionális és helyi dimenzióját;

18. emlékeztet arra, hogy a kisvállalkozói intézkedéscsomagban foglalt „gondolkozz először kicsiben” elv alkalmazása az arányossági teszt alapvető eleme minden jogalkotási javaslat előtt, és annak biztosítására kell törekednie, hogy a kv-k hangját meghallgassák és azok érdekeit a lehető leghamarabb figyelembe vegyék annak érdekében, hogy kedvező üzleti környezetet teremtsenek az európai gazdaság gerincét képező kv-k fejlődéséhez;

19. sajnálatát fejezi ki amiatt a gyakorlat miatt, hogy rutinszerűen „az intézmény döntéshozatali folyamatának hatékonyságára” hivatkoznak a jogalkotási előkészítő dokumentumokhoz való hozzáférés megtagadásakor, ami azzal a kockázattal jár, hogy a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés alóli kivételek de facto szabállyá válnak;

20. üdvözl az uniós intézményekre, köztük a Tanácsra kiterjedő kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás megkötését;

21. hangsúlyozza, hogy az előzetes hatásvizsgálat és az érintett felekkel folytatott egyeztetés fontos eszköz a tájékozott döntéshozatalhoz és kulcsfontosságú eszköz a szubszidiaritás és az arányosság elvei tiszteletben tartásának biztosításához, valamint az elszámoltathatóság és a hatékonyság előmozdításához; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani és ösztönözni kell a valamennyi érdekelt féllel folytatott rendszeres párbeszédet, valamint a megfelelő és átlátható konzultációt; üdvözl a jobb jogalkotási eszközök alkalmazását és a különböző érintett szakértőkkel való uniós szintű együttműködést a hatásvizsgálatok kidolgozása során; hangsúlyozza, hogy egyszerűsíteni kell ezeket az eszközöket, és az érdekelt felek számára érthetőbbé és használhatóbbá kell tenni azokat; hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás és az arányosság tekintetében sürgősen javítani kell a hatásvizsgálatokat; hangsúlyozza, hogy minden hatásvizsgálat, értékelés és célravezetőségi vizsgálat során el kell végezni a szubszidiaritás és az arányosság elemzését; üdvözl az olyan eszközök alkalmazását, mint a célravezető és hatásvizsgáló program (REFIT) és a Szabályozói Ellenőrzési Testület, amelyek 2017 óta keresik az

2021. június 24., csütörtök

egyszerűsítés és a szükségtelen költségek csökkentésének lehetőségeit, mielőtt a Bizottság javaslatot tenne bármely meglévő jogszabály felülvizsgálatára; üdvözli továbbá, hogy az ebből a munkából származó kezdeményezések bekerültek a Bizottság éves munkaprogramjaiba, amelyeket nyomon kell követni a REFIT-eredménytáblán; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a Bizottság 2020. évi munkaprogramja 44 kezdeményezést tartalmaz a REFIT keretében; kiemeli, hogy ezeknek a folyamatoknak integrált és kiegyensúlyozott módon figyelembe kell venniük a gazdasági, környezeti vonatkozású és társadalmi hatásokat, és mind minőségi, mind mennyiségi elemzéseket kell alkalmazniuk, valamint foglalkozniuk kell az uniós szintű harmonizáció elmaradásának költségeivel; rámutat arra, hogy az ellenőrzési eszközöket más eszközökkel – például a jövőállósági platformmal (F4F) vagy erre a célra létrehozott hasonló platformmal – további támogatásban lehet részesíteni és tovább lehet fokozni; úgy véli, hogy a REFIT-platformot ki kell terjeszteni annak érdekében, hogy a hangsúlyt a szabályozásból eredő terhek mellett a szubszidiaritás és az arányosság kérdéseire is kiterjesszék; emlékeztet arra, hogy a „jövőálló” szabályozás többek között a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóságot is magában foglalja; üdvözli, hogy a két elv a Szabályozói Ellenőrzési Testület által végzett minőség-ellenőrzés részét képezi; hangsúlyozza azonban, hogy a testület függetlenségét tovább lehetne javítani;

22. hangsúlyozza, hogy a jogszabályok szisztematikus felülvizsgálata egyre fontosabb szerepet játszik a jobb szabályozás elérésében; hangsúlyozza e tekintetben annak fontosságát, hogy az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság strukturáltabb együttműködést folytasson az uniós jog alkalmazásának és hatékonyságának értékelése érdekében, annak javítása érdekében; rámutat arra, hogy a tagállamoknak gyorsan, időben és helyesen kell alkalmazniuk az uniós jogszabályokat a további jogszabályok szükségességének megfelelő értékelése érdekében;

23. hangsúlyozza, hogy a „stratégiai előrejelzés” kulcsfontosságú szerepet játszhat az időálló uniós szakpolitikai döntéshozatal elősegítésében annak biztosítása révén, hogy a rövid távú kezdeményezések hosszabb távú perspektívákra alapuljanak; elismeri, hogy „előrejelző elemeket” építenek majd be a Bizottság minőségi jogalkotási programjába, a hatásvizsgálatokba és az értékelésekbe; megjegyzi továbbá, hogy a „stratégiai előrejelzés” támogatni fogja a REFIT programot, amely lehetőségeket tár fel a szabályozási terhek csökkentésére és annak biztosítására, hogy a meglévő uniós jogszabályok továbbra is megfeleljenek a jövő kihívásainak;

24. megjegyzi, hogy a Szabályozói Ellenőrzési Testület 2017-ben összesen 53 hatásvizsgálatot és 17 külön értékelést vizsgált meg; megjegyzi, hogy e hatásvizsgálatok 43 %-a és a Szabályozói Ellenőrzési Testület által vizsgált értékelések 41 %-a kezdetben negatív véleményt kapott, és hogy szinte minden hatásvizsgálat esetében a szolgálatoknak javítaniuk kellett a jelentéseket annak érdekében, hogy megfeleljenek a testület minőségi előírásainak; arra a következtetésre jut, hogy az eredeti hatásvizsgálatok és értékelések minőségét jelentősen javítani kell; sajnálja, hogy a testület 2019-ben csak egy hatásvizsgálatot vizsgált meg;

25. támogatja a Bizottság jogalkotási aktusok mérlegelését megelőző előzetes értékelés melletti elköteleződését; úgy véli, hogy a Bizottságnak és a nemzeti hatóságoknak továbbra is szorosan együtt kell működniük annak értékelése érdekében, hogy az uniós jogszabályok milyen tényleges hatást gyakorolnak a polgárokra, a vállalkozásokra és a környezetre; üdvözli továbbá a nemzeti parlamentek hozzájárulását az előzetes értékeléshez informális politikai párbeszéden keresztül, beleértve a közös saját kezdeményezésű véleményeket is; felszólítja továbbá a tagállamokat, hogy biztosítsák a jogszabályok gyors és következetes átültetését, végrehajtását és érvényesítését, és kerüljék az olyan túlzott és indokolatlan adminisztratív követelményeket támasztását, amelyek alááshatják a belső piac zavartalan működését;

26. üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy hatásvizsgálatokkal értékelje a lehetséges egységes piaci jogszabályok széles és átfogó körét; hangsúlyozza, hogy a független és pártatlan hatásvizsgálatok alapvető és értékes eszközöket kínálnak ahhoz, hogy a jogalkotási döntéshozatali folyamat révén (a közösségi módszer fenntartása mellett) a sürgető kihívásokra – például a digitális és fenntartható átállásra – való gyors reagáláshoz szükséges, megalapozott politikai döntések szülessenek; úgy véli, hogy javítani kell a hatásvizsgálatok tartalmát, alkalmazásukat pedig – további elemek figyelembevételével – oly módon kell kiterjeszteni, hogy időszzerűbb és értékesebb hozzájárulást tudjanak kínálni, továbbá jobban figyelembe lehessen venni azokat a politikai szintű döntéshozatal során; emlékeztet továbbá arra, hogy a Parlament és a Tanács csak korlátozott számban végzett hatásvizsgálatokat az érdemi módosításaikról;

27. hangsúlyozza, hogy elfogadásuk előtt a Parlamentnek szükség esetén belső hatásvizsgálatokat kell végeznie a lényegi módosításokkal és azoknak a bizottsági javaslatra gyakorolt lehetséges következményeivel kapcsolatban, amennyiben azokat a Bizottság és szolgálatai még nem elemezték;

28. kiemeli az Európai Parlament Kutatószolgálatának szerepét, amely előzetes hatásvizsgálatokat készít és elvégzi a javaslatok európai hozzáadott értékének elemzését, értékeli a végrehajtást; úgy véli, hogy javítani lehetne a Bizottság és az Európai Parlament Kutatószolgálat közötti együttműködést annak érdekében, hogy ésszerű, gyors és alapos elemzést lehessen végezni a jogalkotási lépésekről és azok lényegi módosításairól, az alternatív megoldásokról, azok lehetséges költségeiről és hasznáról, a várható adminisztratív terhekről, a kkv-k bürokratikus terheiről és az „európai egység hiányából fakadó költségekről”;

2021. június 24., csütörtök

29. üdvözlí a „Ossza meg velünk véleményét!” internetes portál létrehozását és annak javítását, és felszólítja a Bizottságot, hogy fejlesszen továbbra is ilyen eszközöket, amelyek az uniós szakpolitikai döntéshozatalhoz közvetlen hozzáférést és abban való részvételt biztosítanak a polgárok és az érdekelt felek számára;
30. javasolja, hogy az Európai Bizottság kellően vegye figyelembe az Európai Számvevőszék ajánlásait az „Ossza meg velünk véleményét” portállal kapcsolatban, különösen azáltal, hogy növeli a konzultációk nyelvi hozzáférhetőségét annak érdekében, hogy a polgárok és az érdekelt felek eldönthessék, mit tekintenek „széles körű közérdeknek”;
31. támogatja a Bizottság szakpolitikai felülvizsgálatok iránti elkötelezettségét, és ösztönzi az utólagos értékelés nagyobb mértékű alkalmazását annak biztosítása érdekében, hogy levonják a tanulságokat a jogszabályok hatékonyságáról és előnyeiről, ami hozzájárulhat a jövőbeli szakpolitikák kidolgozásához és a szabályozási megközelítések javításához;
32. hangsúlyozza, hogy az utólagos értékelések fontos eszközt jelentenek a jogszabályok polgárokra és vállalkozásokra gyakorolt hatásának felmérésére is, és külön figyelmet kell fordítani a kkv-kra gyakorolt hatásra;
33. sürgeti a Bizottságot, hogy a másodlagos jogszabályok egyszerűsítése érdekében még nagyobb mértékben alkalmazza az átdolgozási és kodifikációs eljárásokat;
34. támogatja a válaszok egységes szerkezetbe foglalását, ha hét vagy több nemzeti parlament indokolással ellátott véleményt ad ki a Bizottság valamely jogalkotási javaslatáról, annak ellenére, hogy a „sárga lapos” eljárás megindítására vonatkozó küszöbértéket nem érték el; úgy véli, hogy ez növeli a nemzeti parlamentek nézetének láthatóságát;
35. tudomásul veszi az érdekelt felek bevonásán alapuló „egy be, egy ki” elvet, amely révén a Bizottság az újonnan bevezetett terhek ellensúlyozására törekszik – különösen a mikrovállalkozások és a kkv-k esetében – azáltal, hogy mentesíti a polgárokat és a vállalkozásokat az azonos szakpolitikai területre vonatkozó, uniós szinten egyenértékű terhek alól; hangsúlyozza, hogy e megközelítés végrehajtása nem lehet ellentétes a jobb szabályozás célkitűzéseivel, és hangsúlyozza, hogy az nem vezethet a jogszabályok hatályon kívül helyezésére vagy a standardok leszállítására vonatkozó mechanikus döntésekhez, és hogy e megközelítés célja az uniós jogszabályok modernizálása és reformja az új társadalmi kihívások kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy bár az uniós jogi aktusok kidolgozása, átültetése és végrehajtása során a további szükségtelen adminisztratív terheket el kell kerülni, ez nem vezethet a deregulációhoz vagy a szabályozás hiányához, és nem akadályozhatja meg a tagállamok parlamentjeit abban, hogy ambiciózusabb intézkedéseket tartsanak fenn vagy hozzanak, illetve magasabb szintű szociális, környezetvédelmi és fogyasztóvédelmi normákat fogadjanak el azokban az esetekben, amikor az uniós jog csak minimumszabályokat határoz meg;
36. hangsúlyozza, hogy a nyitott, hatékony, átlátható és független közigazgatási és jogalkotási döntéshozatali folyamat a magas színvonalú szakpolitikák és szabályozás előfeltétele; hangsúlyozza, hogy a harmonizált igazgatási eljárások bevezetése pozitívan járulna hozzá a jó kormányzáshoz és a szabályozási gyakorlatokhoz az EU-ban, és megerősítené a szakértői döntéshozatal és a demokratikus legitimitás közötti kapcsolatot;
37. Üdvözlí e tekintetben, hogy a Bizottság a REFIT-platform tapasztalataira építve 2020-ban létrehozta a jövőállósági platformot, a különböző érdekelt felek, tagállami szakértők, valamint a Régiók Bizottsága és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság képviselőinek részvételével működő magas szintű szakértői csoportot, amely tanácsot ad a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy miként lehet hatékonyabbá tenni az uniós jogszabályokat azáltal, hogy azonosítja a meglévő, potenciálisan szükségtelenül megterhelő intézkedéseket és azokat – többek között a digitalizáció révén – hogyan lehet egyszerűsíteni és korszerűsíteni annak biztosítása érdekében, hogy az uniós jogszabályok segítséget nyújtsanak és ne akadályozzák az uniós vállalkozásokat;
38. ösztönzi a nemzeti parlamenteket, hogy vonják be a jogalkotási hatáskörrel rendelkező regionális parlamenteket az uniós jogalkotási kezdeményezésekbe, és támogatja a főbb kezdeményezésekről velük folytatott rendszeres konzultációt, különösen akkor, ha kapcsolat áll fenn a regionális hatáskörökkel; emlékeztet arra, hogy ezek a parlamentek képviseltetik magukat a Régiók Bizottságában, és hogy az EUMSZ 2. jegyzőkönyvének 6. cikke értelmében a nemzeti parlamentek konzultálhatnak velük;
39. emlékeztet arra, hogy a digitális innováció gyorsan fejlődik, és hogy a digitális menetrendet a vállalkozások formálják; ezért alapvető fontosságúnak tartja, hogy – a szubszidiaritás és az arányosság elvének sérelme nélkül – olyan jövőálló szabályokat hozzanak létre, amelyek lépést tartanak a digitális innovációval; megjegyzi, hogy az EU 2017–2019-re szóló kulcsfontosságú jogalkotási prioritásai nagy számban a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság (IMCO) bizottság hatásköréhez kapcsolódó, főként az egységes piaci stratégia és a digitális egységes piaci stratégia végrehajtására irányuló kezdeményezések voltak, az indokolatlan és aránytalan akadályokat felszámoló, valamint a fogyasztók és a vállalkozások javát szolgáló új lehetőségeket megragadó szabályozásra összpontosítva;

2021. június 24., csütörtök

40. emlékeztet arra, hogy az uniós jogszabályok általában 27 eltérő szabály helyébe lépnek, ami hozzájárul a belső piac széttöredezettségének csökkentéséhez; felhívja a Bizottságot, hogy a szubszidiaritás és az arányosság értékelésekor biztosítsa, hogy egy mélyebb és méltányosabb belső piac megvalósítására irányuló kezdeményezéseknek a fogyasztóvédelem magas szintjének fenntartása mellett továbbra is a jövőbeli éves programozás kulcsfontosságú pillérét kell képezniük;
41. hangsúlyozza, hogy a jogalkotás minőségének javításával kapcsolatos célkitűzéseket rendszeresen felül kell vizsgálni és a jogalkotás minőségének javítására irányuló menetrend kritériumai alapján – ideértve a nyomon követést és a jelentéstételt is – értékelni kell; kiemeli, hogy a célkitűzéseknek kiegyensúlyozottnak kell lenniük, és hatékonyságuk szempontjából értékelni kell azokat, figyelembe véve a minőségi jogalkotással kapcsolatos tevékenységekre és a külső hozzájárulásokra fordított forrásokat; emlékeztet az összehasonlítható, uniós szintű adatok fontosságára ezen értékelés szempontjából, és felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy a minőségi jogalkotás eszközeinek használata hozzájárult-e a célok eléréséhez, például a jobb szakpolitikai eredményekhez.
42. felszólítja a Bizottságot, hogy figyelembe ezt az állásfoglalást a jobb szabályozásról szóló, már bejelentett közlemény kidolgozásakor;
43. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
-

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0317

A Bizottság 2019. és 2020. évi jelentései Bosznia-Hercegovináról

Az Európai Parlament 2021. június 24-i állásfoglalása a Bizottság Bosznia-Hercegovináról szóló, 2019. és 2020. évi jelentéseiről (2019/2171(INI))

(2022/C 81/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az egyrésze az Európai Közösségek és tagállamaik, másrésze Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodásra, valamint az annak kiigazításáról szóló, a Horvát Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásának figyelembevétele céljából készült jegyzőkönyvre,
- tekintettel az EU–Bosznia-Hercegovina Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság (SAPC) 2015. november 5–6-án rendezett első ülésére, az EU–Bosznia-Hercegovina Stabilizációs és Társulási Tanács 2018. július 13-i harmadik ülésére, valamint az EU–Bosznia-Hercegovina Stabilizációs és Társulási Bizottság 2019. november 7-i negyedik ülésére,
- tekintettel Bosznia-Hercegovina európai uniós tagságra irányuló 2016. február 15-i kérelmére,
- tekintettel a délkelet-európai regionális együttműködési kezdeményezésekre és a páneurópai kezdeményezésekre, például a délkelet-európai együttműködési folyamatra, a Brdo-Brijuni folyamatra, a Közép-európai Kezdeményezésre, az adriai- és jón-tengeri kezdeményezésre, az Energiaközösségről szóló szerződésre, az Erasmus+-ra, a Duna régióra és az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégiákra, a Migrációs, Menedékjogi és Menekültügyi Regionális Kezdeményezésre (MARRI), a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottságra (RECOM), a csatlakozó országok regionális környezetvédelmi hálózatára (RENA), a Regionális Közigazgatási Képzési Központra (ReSPA), a regionális ifjúsági együttműködési irodára (RYCO), a Közlekedési Közösséget létrehozó szerződésre, a Nyugat-Balkán Alapra, a Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodásra (CEFTA), valamint a közös regionális piacra,
- tekintettel „A csatlakozási folyamat előmozdítása – Hiteles uniós perspektíva a Nyugat-Balkán számára” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0057),
- tekintettel a „2019. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2019. május 29-i bizottsági közleményre (COM(2019)0260) és az azt kísérő, „A Bizottság véleménye Bosznia-Hercegovina európai uniós tagság iránti kérelemről” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (COM(2019)0261) és elemző jelentésre (SWD(2019) 0222),
- tekintettel a „2020. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2020. október 6-i bizottsági közleményre (COM(2020)0660) és az azt kísérő, „A Bosznia-Hercegovináról szóló 2020. évi jelentés” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0350),
- tekintettel a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, az UNESCO Általános Konferenciájának 33. ülése által 2005. október 20-án elfogadott egyezményre,
- tekintettel a „Minority SafePack – egymillió aláírás a sokszínű Európáért” elnevezésű polgári kezdeményezésről szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az 1991. február 25-én elfogadott, az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló egyezményére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0370.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel a „Klíma- és energiadiplomácia – Az európai zöld megállapodás külső dimenziójával kapcsolatos célok teljesítése” című, 2021. január 25-i, valamint a klímadiplomáciáról szóló, 2020. január 20-i tanácsi következtetésekre, valamint az Európai Tanács éghajlatról szóló, 2020. december 10–11-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat „Éghajlatváltozási és védelmi ütemterv” című, 2020. november 6-i munkadokumentumára,
- tekintettel a nyugat-balkáni partnerekkel a migráció és a biztonság területén folytatott együttműködés megerősítéséről szóló, 2020. június 5-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Bosznia-Hercegovináról és az EUFOR Althaja műveletről szóló 2019. október 14-i és 2020. október 12-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „A Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdaságélénkítési és beruházási terv” című, 2020. október 6-i bizottsági közleményre (COM(2020)0641),
- tekintettel a 2014. augusztus 28-án elindított berlini folyamatra és az ahhoz kapcsolódó, 2020. november 10-én, Szófiában tartott EU–Nyugat-Balkán-csúcstalálkozóra,
- tekintettel az Európai Parlament és a nyugat-balkáni parlamentek elnökeinek 2020. január 28-i csúcstalálkozásán megfogalmazott közös nyilatkozatra,
- tekintettel a 2020. május 6-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón elfogadott zágrábi nyilatkozatra,
- tekintettel a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a Nyugat-Balkánra vonatkozó, a 2020. évi csúcstalálkozót követően tett 2020. június 19-i ajánlására ⁽²⁾,
- tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán- csúcstalálkozón elfogadott szófiai nyilatkozatra, valamint a hozzá csatolt, a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjére,
- tekintettel a bosznia-hercegovinai jogállamiság kérdéseiről szóló, 2019. december 5-i szakértői jelentésre,
- tekintettel a Bosznia-Hercegovinában fennálló alkotmányos helyzetről és a főképviselő hatásköréről szóló, a Velencei Bizottság 2005. március 11–12-én Velencében tartott 62. plenáris ülésén elfogadott véleményre, valamint a Velencei Bizottság ezt követő, a bosznia-hercegovinai alkotmányos ügyekkel kapcsolatos ajánlásaira,
- tekintettel a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájára,
- tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) által a 2018. október 7-i általános bosznia-hercegovinai választásokról készített 2019. január 25-i zárójelentésre,
- tekintettel a nyugat-balkáni partnerek 2019. július 5-i, az EU bővítési folyamatában a romák integrációjáról szóló, poznaí nyilatkozatként ismert nyilatkozatára, valamint „Az egyenlőségközpontú Unió: a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer” című bizottsági közleményre (SWD(2020)0530),
- tekintettel az EBESZ 2020. október 26-i, „Két iskola egy fedél alatt: a diszkrimináció legszembetűnőbb példája az oktatásban Bosznia-Hercegovinában” című kiadványára,

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0168.

2021. június 24., csütörtök

- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 2019. június 12-én elfogadott, a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény Bosznia-Hercegovina általi végrehajtásáról szóló állásfoglalásra,
- tekintettel a „Közös társadalmi-gazdasági reformok a 2019–2022 közötti időszakra” című dokumentumra, amelyet az entitások kormányai 2019. október 10-én fogadtak el, valamint a minisztertanács „Társadalmi-gazdasági reformok a 2020–2022 közötti időszakra Bosznia-Hercegovinában” című, 2020. január 30-i dokumentumára,
- tekintettel a bosznia-hercegovinai békemegállapodás végrehajtásáért felelős főképviselőnek az ENSZ Biztonsági Tanácsához benyújtott 58., valamint korábbi jelentéseire,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2020. november 5-i 2549 (2020) sz. határozatára az Althaia művelet megbízatásának megújításáról,
- tekintettel a srebrenicai népirtásról való megemlékezésről szóló 2015. július 9-i ⁽³⁾, a Srebrenicáról szóló 2009. január 15-i ⁽⁴⁾ és „A Balkán jövője 10 évvel Srebrenica után” című 2005. július 7-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az európai lelkiismeretről és a totalitarizmusról szóló, 2009. április 2-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európa jövője szempontjából az európai megemlékezés fontosságáról szóló, 2019. szeptember 19-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 2020. november 12-i állásfoglalására az európai történelemtanítás megfigyelőközpontjáról szóló kibővített részleges megállapodás létrehozásáról,
- tekintettel az EU-nak az Európa Tanáccsal folytatott együttműködésre vonatkozó prioritásairól (2020–2022) szóló tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a daytoni békemegállapodás 20. évfordulójáról szóló, 2015. december 17-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2018. november 13-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a kihalástól fenyegetett európai nyelvekről és az Európai Unión belüli nyelvi sokféleségről szóló, 2013. szeptember 11-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel Josep Borrell főképviselő és Várhelyi Olivér biztos 2020. december 21-i együttes nyilatkozatára a mostari helyhatósági választások megtartásáról,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszék (ICTY) által korábban végzett számos alapvető feladatot ellátó, a büntetőtörvényszékekre vonatkozó nemzetközi mechanizmus létrehozására irányuló határozatára, annak jelentéseire, eredményeire és ajánlásaira,
- tekintettel a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszék 2017. július 1-jei jelentésére,
- tekintettel a büntetőtörvényszékekre vonatkozó nemzetközi mechanizmus ügyészének 2020. május 19-i előrehaladási jelentésre,
- tekintettel az országról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0185/2021),

⁽³⁾ HL C 265., 2017.8.11., 142. o.

⁽⁴⁾ HL C 46. E, 2010.2.24., 111. o.

⁽⁵⁾ HL C 157. E, 2006.7.6., 468. o.

⁽⁶⁾ HL C 137. E, 2010.5.27., 25. o.

⁽⁷⁾ HL C 171., 2021.5.6., 25. o.

⁽⁸⁾ HL C 399., 2017.11.24., 176. o.

⁽⁹⁾ HL C 363., 2020.10.28., 13. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 93., 2016.3.9., 52. o.

2021. június 24., csütörtök

- A. mivel a stabilizációs és társulási folyamat, valamint Bosznia-Hercegovina uniós tagság iránti kérelme az ország európai integrációra irányuló stratégiai választását jelképezi, aminek kézzelfogható helyi eredményekhez kell vezetnie, és ahhoz, hogy minden fél fokozza a stabilizációs és társulási megállapodás második szakaszába való átlépés érdekében tett erőfeszítéseit;
- B. mivel a Parlament határozottan támogatja Bosznia-Hercegovina európai integrációját;
- C. mivel az európai és euroatlanti integráció terén elért haladás hozzájárul az ország biztonságához, stabilitásához és gazdasági jólétéhez;
- D. mivel a Bosznia-Hercegovina lakosságának életét javító és az uniós csatlakozást megkönnyítő érdemi reformok végrehajtásához valamennyi bosznia-hercegovinai politikai vezető, hatóság, intézmény és tisztségviselő bevonására szükség van;
- E. mivel elengedhetetlen a felelőségek országon belüli, egyértelmű elosztása és a különböző kormányzati szintek közötti fokozott, érdemi és jóhiszemű együttműködés;
- F. mivel Bosznia-Hercegovina előrehaladása az uniós csatlakozás felé vezető úton az ország uniós tagság iránti kérelméről szóló bizottsági vélemény 14 fő prioritásának végrehajtásától függ;
- G. mivel az ország továbbra is számos kihívással néz szembe a jogállamiság, a demokratikus intézmények, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, a kormányzás, az elszámoltathatóság, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, a véleménynyilvánítás és a média szabadsága, valamint a működő piacgazdaság terén, és a bővítési folyamat hitelessége e kulcsfontosságú területeken elért egyértelmű eredményeken alapul;
- H. mivel az ország első Pride rendezvényére 2019. szeptember 9-én került sor a fővárosban, Szarajevóban;
- I. mivel a kultúra és a kulturális örökség hozzájárul az egyének identitásának megerősítéséhez, valamint előmozdítja a társadalmi kohéziót, a stabilitást és a társadalmon belüli megértést; mivel a kulturális örökség önmagában is értéket képvisel;
- J. mivel a megbékélési folyamat során felmerülő, tartósan fennálló problémákat határozottabban kell kezelni;
- K. mivel Bosznia-Hercegovina migránsok tranzitútvonala, és a nehéz társadalmi-gazdasági helyzet miatt és a jelentős uniós pénzügyi támogatás ellenére a befogadási kapacitások továbbra sem elegendőek ahhoz, hogy a súlyos humanitárius helyzetet – az emberi jogi normákat és a nemzetközi védelemre szorulóknak alapvető jogait teljes mértékben tiszteletben tartva – megfelelően kezeljék, biztosítsák az integrált határigazgatást és ellenőrzés alatt tartásuk az irreguláris migrációs áramlásokat;
- L. mivel az Unió Bosznia-Hercegovina legnagyobb kereskedelmi partnere, és messze a legjelentősebb pénzügyi támogatást nyújtja számára, ami látható változásokat eredményez az országnak;
- M. mivel a Covid19-világjárvány tovább súlyosbította Bosznia-Hercegovina társadalmi-gazdasági helyzetét; mivel az Unió a Covid19 elleni küzdelem és a világjárványt követő helyreállítás céljaira 80,5 millió eurót, makroszintű pénzügyi támogatás céljaira pedig 250 millió eurót mozgósított Bosznia-Hercegovinának; mivel a Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdasági és beruházási terv lehetővé teszi, illetve fontos alapot szolgáltat ahhoz, hogy az ország hosszú távon kilábaljon a világjárvány következményeiből;
1. megismétli, hogy határozottan támogatja Bosznia-Hercegovina európai integrációját, és felszólítja az Európai Tanácsot, hogy továbbra is támogassa az ország európai perspektíváját, például azzal, hogy a tagjelölt státusz megadásával pozitív politikai üzenetet küld;
 2. üdvözli Bosznia-Hercegovina elkötelezettségét az Unió felé vezető út mellett, valamint kiemeli, hogy a lakosság határozottan támogatja az európai integrációt;
 3. emlékeztet arra, hogy a Parlament határozottan támogatja az érdemeken alapuló megközelítést, amely az előírt kritériumok teljesítését következetes és hiteles feltételekhez kapcsolja;

2021. június 24., csütörtök

4. üdvözlí, hogy Bosznia-Hercegovina lépéseket tett a Bizottság véleményében szereplő egyes kulcsfontosságú szempontok kezelése érdekében, valamint hogy tartósan végrehajta a stabilizációs és társulási megállapodást, például előrelépést tett a közös parlamenti bizottsággal kapcsolatban, valamint jogalkotási módosításokat fogadott el, amelyek lehetővé tették, hogy 2020 decemberében helyhatósági választásokat tartsanak Mostarban;

5. emlékeztet arra, hogy az uniós csatlakozás előrehaladása a Bosznia-Hercegovina demokratikus és multikulturális jellegét biztosító fenntartható békén, hosszú távú stabilitáson, társadalmi kohézióon és valódi megbékélésen múlik; sürgeti az országot, hogy a háborús bűncselekmények feldolgozását célzó felülvizsgált nemzeti stratégia keretében gyorsítsa fel a háborús bűncselekmények elkövetőinek tényleges felelősségre vonását, és szorgalmazza, hogy a bűncselekményeket pártatlanul és alaposan vizsgálják ki; elítéli a történelmi revizionizmus minden formáját, az ICTY és a Nemzetközi Bíróság ítéleteinek végre nem hajtását, az alkotmányellenes, szeparatista, nacionalista és lázító retorikát és az ahhoz kapcsolódó cselekményeket, valamint az 1990-es években elkövetett háborús bűncselekményeket, többek között a srebrenicai népirtás megtagadását vagy dicsőítését; sürgeti a régóta esedékes intézkedéseket az 1990-es évek háborúi alatt nemi erőszak vagy más szexuális támadás áldozatává vált több tízezer nő sérelmeinek kezelésére;

6. megerősíti, hogy határozottan támogatja Bosznia-Hercegovina szuverenitását, területi integritását és függetlenségét; elítéli a Bosznia-Hercegovina államiságának és alkotmányos értékeinek aláásására irányuló nyilatkozatokat és javaslatokat, és megismétli, hogy valamennyi bosznia-hercegovinai hatóságnak, intézménynek, tisztségviselőnek és politikai vezetőnek összhangba kell hoznia az alkotmányt az emberi jogok európai egyezményével;

Megbékélés

7. üdvözlí a helyi és nemzetközi szervezetek, köztük az eltűnt személyekkel foglalkozó nemzetközi bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felderítsék a volt Jugoszlávia területén az 1990-es években zajlott konfliktusok során eltűnt több mint 30 000 személyt, valamint a srebrenicai népirtás több mint 8 000 áldozatát; emlékeztet arra, hogy több mint 7 200 személyt továbbra is eltűntként tartanak számon, és sürgeti a regionális és nemzeti hatóságokat, valamint a nemzetközi érdekelt feleket, hogy fokozzák az együttműködést és az adatmegosztást az eltűnt személyekkel, valamint a háború polgári áldozatainak – többek között a nemi erőszak túlélőinek – nyújtott jogorvoslati kapcsolatos kérdésekben, továbbá az egészségügyhöz, az oktatáshoz és a szociális védelemhez való hozzáférés révén biztosítsák a menekültek és az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek biztonságos és tartós visszatérését; tudomásul veszi, hogy történt némi – bár elégtelen – előrelépés a daytoni békemegállapodás menekültekről és a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyekről szóló VII. mellékletének végrehajtása terén; ismételten felszólít a visszatérőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának felszámolására; szorgalmazza a népirtás, a holokauszt, az emberiség elleni bűncselekmények és a háborús bűncselekmények megtagadását tiltó törvény elfogadását;

8. felszólítja a régió valamennyi hatóságát, hogy hozzák létre a volt Jugoszláviában 1991. január 1. és 2001. december 31. között elkövetett háborús bűncselekmények és más emberi jogi visszaélések valamennyi áldozatát felkutató regionális tényfeltáró bizottságot (RECOM), a RECOM-koalíció által végzett jelentős munkára építve;

9. hangsúlyozza a RYCO munkájának fontosságát a régió fiataljai közötti megbékélés és együttműködés szellemének ifjúsági csereprogramok révén történő előmozdításában, és üdvözlí Bosznia-Hercegovina aktív részvételét;

10. ismételten hangsúlyozza, hogy a megbékélési folyamatra irányuló munkának az ország fiataljaira kell összpontosítania, és már a korai életszakaszban el kell kezdeni ezzel foglalkozni, a megbékélést beépítve az oktatási folyamatba, ezért sürgeti a hatóságokat minden szinten, hogy etnikai, kulturális vagy személyes háttérüktől függetlenül minden gyermek számára biztosítsanak inkluzív és megkülönböztetésmentes oktatást, összhangban az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény Bosznia-Hercegovina által történő végrehajtásáról szóló 2019-es állásfoglalásával; hangsúlyozza a többnemzetiségű és multikulturális tagállamok által az integráció és az inkluzivitás terén alkalmazott bevált gyakorlatok felhasználásának lehetőségét;

11. hangsúlyozza, hogy sürgősen véget kell vetni az oktatásban tapasztalható szegregációnak, amelyet különösen a „két iskola egy fedél alatt” jelenleg is alkalmazott, megkülönböztető gyakorlata testesít meg, amely intézményesíti az etnikai megosztottságot, állandósítja a sztereotípiákat és az előítéleteket, és bizalmatlanságot teremt azáltal, hogy megakadályozza a különböző háttérű diákok közötti kapcsolatot; hangsúlyozza, hogy ez a gyakorlat nemcsak teljesen ellentmond magának a megbékélésnek, hanem hosszú távú fenyegetést is jelent az ország stabilitására és jólétére nézve;

12. hangsúlyozza, hogy a történelemtanításban tapasztalható különbségek és a történelemtankönyvek közötti eltérések jelentős veszélyt jelentenek a közös polgári tudat és a társadalmi kohézió kialakulására, és ösztönzi a három meglévő tanterv érdemi harmonizációját a kritikus gondolkodási készségek általános érvényesítése és a megosztottságot elősegítő kontrafaktuális tartalom megszüntetése révén;

2021. június 24., csütörtök

13. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki programot a bosznia-hercegovinai oktatási rendszer fenntartható reformjának támogatására; hangsúlyozza, hogy a minőségi oktatás pozitív jövőképet és perspektívát biztosít a fiataloknak, és ezzel hozzájárul az agyelszívás és az ifjúsági munkanélküliség kezeléséhez; kéri az európai oktatási, kulturális és kutatási programokban – például a Horizont Európa, a Kreatív Európa és az Erasmus+ programokban – való fokozott részvételt, és azok erősebb támogatását;
14. felkéri a döntéshozókat, hogy tegyék lehetővé Bosznia-Hercegovina részvételét az OECD által szervezett következő nemzetközi tanulói teljesítménymérésben (PISA-felmérésben), és hajtsák végre a 2018. évi PISA-felmérés eredményei alapján kidolgozott javaslatokat;
15. felszólítja Bosznia-Hercegovinát, hogy orvosolja a távoktatáshoz való hozzáférés terén tapasztalható egyenlőtlenségeket, amelyek azt eredményezik, hogy a világjárvány során sok gyermek nem tud élni az oktatáshoz való jogaival;

A demokratikus intézmények működése

16. felszólítja valamennyi bosznia-hercegovinai hatóságot, intézményt, tisztségviselőt és politikai vezetőt, hogy jelentősen gyorsítsák fel a munkát és az együttműködést annak érdekében, hogy teljes mértékben megfeleljenek a Bosznia-Hercegovina uniós tagság iránti kérelméről szóló bizottsági vélemény 14 fő prioritásának; felhívja a hatóságokat, hogy mozgósítsák a politikai akaratot annak érdekében, hogy megkönnyítsék a Covid19-válság kezeléséhez szükséges megerősített együttműködést, és kezeljék prioritásként a demokratikus működés, a jogállamiság, az alapvető jogok és a közigazgatási reform területén végzett munkát;
17. hangsúlyozza, hogy minden szakpolitikai területen jelentősen meg kell erősíteni az együttműködést és az adatcserét az állam, az entitások és a kantonok joghatóságai között; megjegyzi, hogy sürgősen meg kell erősíteni az ország kapacitását és szakértelmét az európai integrációból eredő kötelezettségei teljesítéséhez kapcsolódó számos kérdéssel kapcsolatban;
18. hangsúlyozza, hogy a demokratikus intézmények tényleges létrehozása, független működése és elszámoltathatósága az életképes demokrácia egyik alapvető eleme, és előfeltétele az uniós integrációs folyamat előrelendítésének, beleértve a tagjelölt státusz megszerzését is; figyelmeztet arra, hogy a megosztó és szeparatista etnonacionalista és alkotmányellenes retorika és az intézmények működésének akadályozására irányuló kísérletek aláássák a kulcsfontosságú szakpolitikákkal és reformokkal kapcsolatos országos szintű koordinációt és döntéshozatalt, valamint az egységet és a tartós stabilitást;
19. felhívja a figyelmet a bosznia-hercegovinai választási törvény azon módosításainak elfogadására, amelyek lehetővé tették a mostari polgárok számára, hogy 2008 óta először, 2020-ban helyhatósági választásokat tarthassanak, és üdvözli az új helyi hatóságok megalakítását; felszólítja a városi tanácsot és a polgármestert demokratikus megbízatásuk teljesítésére; hangsúlyozza, hogy a politikai megállapodás semmilyen módon nem áthatja alá az Unió azon hosszú távú célját, hogy felszámolja a szegregációt és biztosítsa a város újraegyesítését; az uniós közvetítéssel és a megállapodások Unió általi elősegítésével kapcsolatban hangsúlyozza, hogy azokkal minden esetben demokratikusan megválasztott intézmények keretében, inkluzív, az ellenzéki pártokat és a civil társadalom képviselőit is bevonó folyamat részeként kell foglalkozni, közelebb kell hozniuk az országot a nemzetközi normákhoz, és az etnikai megosztottság elmélyítése nélkül valamennyi polgár javát kell szolgálniuk;
20. üdvözli a Parlamenti Közgyűlés 2020. július 22-i, a Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság üléseire vonatkozó eljárási szabályzatról szóló szavazását, amely lehetővé teszi, hogy azt az EU–Bosznia-Hercegovina Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság második ülésén mihamarabb hivatalosan is elfogadják, és örömmel látja a konstruktív parlamenti együttműködést;
21. emlékeztet arra, hogy amikor Bosznia-Hercegovina 2002-ben csatlakozott az Európa Tanácshoz, kötelezettséget vállalt arra, hogy – többek között a kantoni és a szövetségi szintű törvények harmonizációja révén – orvosolja az alkotmányos keret hiányosságait, valamint arra, hogy eredményeket ér el azon reformok terén, amelyek Bosznia-Hercegovinát egy olyan, teljes mértékben működőképes és befogadó állammá alakítanák át, amely teljes körűen biztosítja valamennyi polgár jogait; hangsúlyozza, hogy az intézményi reformok az ország hatóságainak, intézményeinek, tisztségviselőinek és politikai vezetőinek azon szándékától és arra irányuló elkötelezettségétől függenek, hogy lehetőleg még a 2022-es általános választások előtt valódi és régóta esedékes előrehaladást érjenek el a 14 fő prioritás részét képező alkotmánymódosítás terén; sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy az Unió – különösen a Parlament – segítségével, valamint a civil társadalom és a polgárok aktív részvételével teremtse meg az alkotmánymódosítás feltételeit és aktívan támogassa az arról szóló inkluzív vitát, többek között Bosznia-Hercegovina intézményeiben és Bosznia-Hercegovina megválasztott képviselői körében; ragaszkodik ahhoz, hogy ezt a párbeszédet az egyéb reformok végrehajtásával párhuzamosan kell lefolytatni;

2021. június 24., csütörtök

22. sürgeti a Bizottságot, hogy a következő éves jelentésében helyezzen nagyobb hangsúlyt az alkotmányos reformra;
23. felhívja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy fokozzák segítségnyújtási tevékenységeiket Bosznia-Hercegovinában annak érdekében, hogy megerősítsék a politikai párbeszédet és a megbékélést, valamint hogy keretet biztosítsanak a múlt örökségeinek kezeléséhez és a társadalmi megosztottság leküzdéséhez; felszólít az uniós szereplők és intézmények összehangolt szerepvállalására Bosznia-Hercegovinában, valamint a transzatlanti megközelítés megerősítésére;

Jogállamiság

24. sajnálja, hogy nem történt előrelépés az igazságügyi reformok terén, ideértve a bizottsági véleményben megfogalmazott 14 prioritásban és a Priebe-jelentésben foglalt ajánlások végrehajtását is; megismétli, hogy sürgősen javítani kell az igazságszolgáltatás szakmaiságát és elszámoltathatóságát, hogy biztosítható legyen az igazságszolgáltatás indokolatlan befolyástól való függetlensége és a halmozódó ügyhátralékok helyzetének kezelése; hangsúlyozza, hogy ezek a reformok elengedhetetlenek az ország számára a tagjelölt státusz megszerzéséhez, és hogy kizárólag a szükséges politikai akarattól függenek;
25. sürgeti az Ügyészi és Bírói Főtanács (HJPC) és a bosznia-hercegovinai bíróságok reformjának gyors életbeléptetését, összhangban a Bizottság ajánlásaival és a Velencei Bizottság véleményével, kinevezési, értékelési, feddhetlenségi és fegyelmi intézkedések révén megerősítve a bosznia-hercegovinai igazságszolgáltatás függetlenségét, ideértve a vagyoni nyilatkozatok ellenőrzését is;
26. hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni az egész országban egységes jogértelmezést; sürgeti Bosznia-Hercegovinát, hogy hozzon létre egy olyan jogi testületet, amely biztosítja a jog következetes és összehangolt értelmezését, továbbá emlékeztet arra, hogy szükség van a független bírósági felülvizsgálat biztosítására egy másodfokú bíróság létrehozása révén;
27. üdvözli a bírák és ügyészek szövetségeiből álló közös koordinációs testület felállításáról szóló egyetértési megállapodást, amely az igazságszolgáltatás függetlenségének, átláthatóságának és elszámoltathatóságának növelését szolgáló eszköz, és felhívja az összes érintett szövetséget, hogy csatlakozzanak hozzá;
28. felszólítja Bosznia-Hercegovinát, hogy hozzon létre közös nemzeti kapcsolattartó pontot az Európával való együttműködés céljából, fokozva a bűnügyi hírszerzési információk cseréjét, és írjon alá együttműködési megállapodást az Eurojusttal, amely lehetővé teszi az igazságügyi információk hatékony cseréjét és a bizonyítékok megosztását;
29. felszólítja a bosznia-hercegovinai döntéshozókat, hogy sürgősen biztosítsák az igazságügyi intézmények megfelelő működését, beleértve a szövetségi alkotmánybíróság bírái kinevezésének folyamatát is;
30. üdvözli a bosznia-hercegovinai hatóságok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megakadályozzák a radikalizálódást, a terrorizmus finanszírozását és polgáraik külföldi konfliktusövezetekben való szerepvállalását;
31. azonnali lépések megtételére szólít fel a közsférában a széles körben elterjedt korrupció és a büntetlenség ellen, hogy helyreálljon a polgárok intézményekbe vetett bizalma; e tekintetben megjegyzi, hogy a nemzetközi normákkal és a Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) ajánlásaival összhangban hatékony és következetes visszatartó, megelőzési, felderítési, proaktív nyomozási és szankcionálási mechanizmusokat kell bevezetni;
32. felszólítja Bosznia-Hercegovinát, hogy fogadjon el új állami szintű korrupcióellenes stratégiát és cselekvési tervet, és biztosítsa annak hatékony finanszírozását, valamint a korrupciómegelőző szervek hatékony működését, függetlenségét és koordinációját minden szinten, az elszámoltathatóság biztosítása érdekében az akadálytalan vizsgálatok lehetővé tétele céljából;
33. megismétli, hogy egyértelmű korrupcióellenes biztosítékok és ellenőrzések, fokozott politikai és közigazgatási átláthatóság, valamint a magas szintű korrupciós ügyek elleni hatékony eljárások révén fel kell számolni a szervezett bűnözéssel fenntartott politikai és adminisztratív kapcsolatokat, különös tekintettel a gazdasági, pénzügyi és közbeszerzési bűnözésre, a Covid-dal összefüggő korrupciós esetek, valamint a politikai pártok és a kampányok finanszírozásának kezelésére; sürgeti az illetékes szerveket, hogy kezdeményezzék a köztisztviselők jogellenes meggazdagodásának kivizsgálását;
34. felhívja Bosznia-Hercegovinát, hogy teljesítse ki az összeférhetlenség megelőzésére és a visszaélést bejelentő személyek védelmére vonatkozó jogi keretét;

2021. június 24., csütörtök

35. hangsúlyozza, hogy az egész országra kiterjedő, következetes szakmai közszolgálati normákat kell biztosítani, és felszólít az érdemeken alapuló normák mihamarabbi bevezetésére és az átláthatóság biztosítására a nyilvános kinevezések és előléptetések során, előmozdítva az integritás kultúráját; üdvözlö a közigazgatási reform stratégiai keretének elfogadását, amely lehetővé teszi a kapcsolódó uniós alapok mozgósítását; emlékeztet arra, hogy az egész országban észszerűsíteni és harmonizálni kell a közigazgatást, biztosítva az átlátható, arányos és érdemeken alapuló kinevezéseket és kiválasztási eljárásokat;

Alapvető jogok

36. aggodalmának ad hangot az alapvető jogok helyzete miatt, valamint szorgalmazza a hatékonyabb, átfogó emberi jogi és megkülönböztetésellenes stratégiák országos szintű kidolgozását és a vallások és etnikumok közötti intolerancia elleni intézkedések bevezetését; hangsúlyozza, hogy meg kell előzni a megkülönböztetést, valamint az online és offline gyűlöletbeszéd, gyűlölet-bűncselekmények és az etnikai és vallási kisebbségek, a nők, az LMBTIQ+ közösség, a migránsok és menedékkérők elleni erőszak elterjedését, illetve megfelelően felelősségre kell vonni ezek elkövetőit, valamint elő kell mozdítani a kisebbségek és a kiszolgáltatott csoportok, köztük a fogyatékkal élő személyek és a romák társadalmi, oktatási és foglalkozási integrációját, összhangban az EU bővítési folyamatában a romák integrációjáról szóló, 2019-es poznaíni nyilatkozattal;

37. üdvözlö a vallásszabadság, a kölcsönös tisztelet és a vallásközi párbeszéd előmozdítására irányuló erőfeszítéseket, beleértve Bosznia-Hercegovina vallások közötti tanácsának tevékenységét; sürgeti az illetékes hatóságokat, hogy haladéktalanul vizsgálják ki a vallási alapon elkövetett bűncselekményeket, és az elkövetőket állítsák bíróság elé;

38. ragaszkodik ahhoz, hogy a valódi megbékélés nem lehetséges a többek között az online és offline oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz és a szociális jogokhoz való hozzáférés tekintetében megmutatózó folyamatossá szegregáció és megkülönböztetés esetén, és az egyes csoportokkal szembeni széleskörű megkülönböztetés enyhítésére irányuló intézkedésekre szólít fel; nyomatékosan felszólítja az illetékes hatóságokat, hogy minden gyermek számára biztosítsanak inkluzív és megkülönböztetésmentes oktatást;

39. megállapítja, hogy előrelépés történt a gyermekvédelem területén, ideértve a gyermekek és fiatalok büntetőeljárások során történő védelméről és kezeléséről szóló törvények végrehajtását, valamint a nevelőszülői rendszer létrehozását; emlékeztet arra, hogy a gyermekek egészséghez, oktatáshoz, védelemhez, igazságszolgáltatáshoz és esélyegyenlőséghez való jogának érvényesítése érdekében gyermekvédelmi cselekvési tervre és további intézkedésekre van szükség az inkluzív oktatás és a gyermekek elleni erőszak megelőzése révén;

40. hangsúlyozza, hogy javítani kell a – Covid19-világjárvány által súlyosbított – nemi alapú és kapcsolati erőszakra irányuló intézkedéseket, biztosítva a védelem, az áldozatok támogatása, a jogi segítségnyújtás és a biztonságos elhelyezés garantálását célzó, az egész országra kiterjedő intézkedéseket; sürgeti a hatóságokat, hogy harmonizálják és hajtják végre a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó jogszabályokat, és biztosítsák a nőjogi jogvédők és a civil társadalmi szervezetek megfelelő támogatását; emlékeztet arra, hogy valamennyi uniós külső finanszírozási eszköz keretében szükség van a nemek közötti egyenlőségre szánt finanszírozásra, valamint a helyi és kicsi civil társadalmi szervezetek finanszírozáshoz jutásának javítására;

41. ösztönzi Bosznia-Hercegovinát, hogy fokozza a fogyatékkal élők védelme érdekében folytatott munkáját, és dolgozzon ki, valamint fogadjon el egy, az intézményesítettség csökkentését célzó stratégiát, biztosítva a fogyatékkal élők méltóságos életét; elítéli, hogy a törvény lehetővé teszi a fogyatékkal élő személyek jogképességtől való megfosztását, ami egyértelműen sérti a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezményt, amelyet az ország is aláírt; elítéli a fogyatékkal élőknek biztosított támogatásában megnyilvánuló megkülönböztetést, például a háborúval összefüggő fogyatékkal élők előnyben részesítését;

42. hangsúlyozza, hogy a civil társadalmi szervezeteknek az uniós integrációs folyamatba való megfelelő és inkluzív bevonása révén biztosítani kell a polgárok részvételét az ország demokratikus életében; felhívja a hatóságokat, hogy az egyesülési szabadság és a gyülekezési szabadság védelmére és előmozdítására vonatkozó európai normák tiszteletben tartása révén biztosítsanak támogató környezetet a civil társadalom számára, és elítéli a szelektív korlátozásokat; hangsúlyozza, hogy minden polgárnak joga van ahhoz, hogy anyanyelvén gyakorolhassa szólásszabadságát; felhívja a hatóságokat, hogy dolgozzanak ki stratégiai keretet a civil társadalommal való együttműködésre, és az inkluzív politikai párbeszéd részeként biztosítsanak érdemi konzultációt;

43. üdvözlö a 2019. szeptember 9-i első szarajevói Pride-rendezvényt, és reméli, hogy a világjárványhoz kapcsolódó legutóbbi korlátozások nem akadályozzák annak közeljövőbeli újraindulását; emlékeztet arra, hogy javítani kell az LMBTIQ + személyek helyzetét, eljárást kell indítani az ellenük irányuló erőszak és gyűlölet-bűncselekmények elkövetőivel szemben, valamint elő kell mozdítani társadalmi befogadásukat, és el kell fogadni egy erre vonatkozó cselekvési tervet;

2021. június 24., csütörtök

44. üdvözli, hogy Bosznia-Hercegovina aláírta az Európa Tanács 108. számú egyezményét, és sürgeti a hatóságokat, hogy a személyes adatok védelmével kapcsolatos EU-kompatibilis normák biztosítása érdekében tegyenek jogi lépéseket;

45. üdvözli az alkotmánybíróság 2019. október 4-i határozatát, amely hatályon kívül helyezte a Boszniai Szerb Köztársaság alkotmányának 11. cikkét, és ezáltal Bosznia-Hercegovina egész területén eltörölte a halálbüntetést; sajnálja azonban, hogy ezt a határozatot, amely megfelel az egyik kulcsfontosságú prioritás egy részének, bíróságnak kellett meghoznia, ahelyett, hogy politikai folyamat eredménye lett volna;

46. sajnálja, hogy Bosznia-Hercegovina továbbra is megsérti az emberi jogok európai egyezményét azzal, hogy nem tesz eleget az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) által a Sejdić-Finci-, Zornić-, Pilav- és Šlaku-ügyekben hozott, a polgárok demokratikus egyenlőségének az ország választási folyamatában való biztosításáról szóló, megkülönböztetés elleni ítéleteknek, ami a csatlakozási tárgyalások megkezdésének előfeltétele; felszólít az EJEB és Bosznia-Hercegovina alkotmánybírósága által hozott ítéletek további késedelem nélküli végrehajtására; megállapítja, hogy a választási folyamat továbbra sem mentes a hiányosságoktól, és ismételten hangsúlyozza, hogy a szükséges alkotmánymódosítások révén mihamarabb foglalkozni kell a választásokon való indulás jogára vonatkozó, etnikai és tartózkodási alapú diszkriminatív korlátozásokkal;

47. felszólítja a hatóságokat, az intézményeket, a tisztségviselőket és a politikai vezetőket, hogy folytassák a választási reformról szóló inkluzív tárgyalásokat, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy vonakodnak attól, hogy végrehajtsák ezeket az ítéleteket azáltal, hogy megszüntetik az egyenlőtlenség és a megkülönböztetés valamennyi formáját a választási folyamatban; hangsúlyozza, hogy a mostari választásokról megállapodás születhetett, ami a kompromisszum elérésére irányuló politikai akaratot tükrözi, és hangsúlyozza, hogy a választásokkal kapcsolatos kérdésekre vonatkozó megállapodásokat nem szabad az EJEB által meghatározottól eltérő célokra használni; hangsúlyozza, hogy ezeket a változtatásokat lehetőleg még a 2022-es általános választások előtt végre kell hajtani, biztosítva a kellő mértékben sokszínű politikai képviseletet a kormányzás valamennyi szintjén, és gondoskodva arról, hogy a választásokat – az EBESZ/ODIHR és a Velencei Bizottság vonatkozó ajánlásainak végrehajtása révén – az európai normáknak megfelelően bonyolítsák le;

48. szorgalmazza a 2020. évi helyhatósági választások – és köztük a mostari választások – során tapasztalt állítólagos választási szabálytalanságok alapos kivizsgálását, beleértve a választók nyilvántartásba vétele során elkövetett csalást, a személyazonosság-lopást, a független választási megfigyelés akadályozását, valamint a szavazókra és a bosznia-hercegovinai központi választási bizottságra gyakorolt indokolatlan politikai nyomást; intézkedéseket szorgalmaz a központi választási bizottság megfelelő működésének biztosítása érdekében;

49. sajnálatának ad hangot a média eszközként való felhasználása, valamint a rá nehezedő folyamatos politikai és pénzügyi nyomás miatt – amely a Covid19-világjárvány ideje alatt súlyosbodott –, ez ugyanis aláássa a véleménynyilvánítás szabadságát és a médiapluralizmust; aggodalmát fejezi ki a független médiát körülvevő ellenséges környezet miatt, és sürgeti a hatóságokat, hogy ténylegesen vizsgálják ki a valamennyi újságíró és a média munkatársai elleni verbális és fizikai fenyegetéseket és támadásokat, és az elkövetőket állítsák bíróság elé; sürgeti Bosznia-Hercegovinát, hogy hozzon létre az ország egész területén a véleménynyilvánítás és a média szabadságának megsértésére vonatkozó információk összegyűjtésére és cseréjére szolgáló mechanizmust, az EBESZ-szel aláírt vonatkozó egyetértési megállapodás alapján;

50. ismételten felszólít a szerkesztőségi és médiatulajdonosi struktúra átláthatóságát biztosító hatékony intézkedések meghozatalára, a támogatásokra és a reklámozásra vonatkozó szabályok mellett; ragaszkodik ahhoz, hogy hatékony intézkedéseket kell hozni az online és offline gyűlöletbeszéd ellen;

51. emlékeztet arra, hogy szükség van az állami szintű közszolgálati műsorszolgáltatás, az entitás-szintű közszolgálati műsorszolgáltatók és a Hírközlési Szabályozó Ügynökség fenntartható finanszírozásának, függetlenségének, objektivitásának és pénzügyi átláthatóságának biztosítására;

52. emlékeztet arra, hogy a magas színvonalú, Bosznia-Hercegovina valamennyi hivatalos nyelvén elérhető többnyelvű tartalom a valódi médiapluralizmus alapvető eleme, amely hozzájárulna az ország kulturális sokszínűségének védelméhez; ösztönzi az ARTE mintájára egy többnemzetiségű és többnyelvű közszolgálati műsorszolgáltató létrehozását, amely egyesíti az embereket és elősegíti a békét és a délkelet-európai államok közötti megbékélést;

53. emlékeztet a médiaszabadság biztosításának, valamint a minőségi újságírás, a tényellenőrzés és a médiaműveltség előmozdításának fontosságára a propaganda, a dezinformáció és az álhírek kezelése érdekében, és ösztönzi a médiaműveltség, az informatikai készségek és a digitális jártasság beépítését az oktatási tantervekbe; hangsúlyozza, hogy a dezinformációs kampányok és a külföldi beavatkozás elleni proaktív és hatékony fellépés érdekében az Uniónak javítania kell kommunikációs stratégiáját; megjegyzi, hogy a tények elferdítésével, valamint az etnikai és vallási különbségek kiaknázásával egyes külföldi szereplők a reformok aláásására, az ország egységét veszélyeztető megosztottság elősegítésére,

2021. június 24., csütörtök

valamint az Unió és a régióban tett uniós fellépések hitelességének csorbítására törekuszenek, különösen az általános bővítési folyamattal és a koronavírus-világjárvány idején nyújtott pénzügyi támogatással kapcsolatban, veszélyeztetve ezáltal Bosznia-Hercegovina stabilitását és európai integrációját; felhívja az Uniót, hogy nyújtson további pénzügyi és egyéb segítséget az érintett bosznia-hercegovinai intézményeknek annak érdekében, hogy növelje az ország e fenyegetés leküzdésére irányuló képességét;

54. szorgalmazza, hogy az uniós integrációs folyamatot a nyilvánosság számára megfelelően kommunikálják, a megbékélést, valamint a kompromisszumon és a kölcsönös megértésen alapuló politikai kultúra kialakítását célzó projektként is;

55. felszólítja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy javítsák az együttműködést, és az Unió régióbeli polgárokat érintő jelentőségének stratégiaibb előtérbe helyezésével kezeljék a régió európai kilátásainak aláásására irányuló külföldi és belföldi dezinformálást és hibrid fenyegetéseket;

56. aggodalmát fejezi ki az országra nehezedő megnövekedett migrációs nyomás és a nem megfelelő befogadási feltételek miatt, amelyek súlyos humanitárius helyzethez vezettek; felhívja a bosznia-hercegovinai hatóságokat, hogy dolgozzanak a helyzet érdemi, fenntartható, azonnali és hosszú távú megoldásán, összehangolt, stratégiai és országos szintű reagálás, hatékony intézményközi koordináció, valamint jobb határigazgatási és befogadási kapacitások révén, a humanitárius segítségnyújtáshoz való hozzáférés és a tisztességes alapvető életkörülmények biztosítása érdekében, beleértve a kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozó különleges biztosítékokat, a megfelelő szálláshoz való hozzáférést és a gyermekek védelmét; szorgalmazza a felelősség méltányos megosztását Bosznia-Hercegovina teljes területén, elkerülve az átpolitizálást és megfelelő támogatást nyújtva valamint az ideiglenes befogadóállomásoknak otthont adó helyi közösségek számára; sürgeti Bosznia-Hercegovinát, hogy kössön megállapodást az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatallal (EASO) a menedékjog iránti kérelmek feldolgozására vonatkozó kapacitás megerősítése és az Unióval való együttműködés javítása érdekében, többek között az áttelepítés mint a nemzetközi védelmet kérő személyek számára nyitva álló biztonságos és legális lehetőség tekintetében;

57. felszólítja Bosznia-Hercegovinát és az Uniót, hogy erősítsék tovább a rászorulóknak nemzetközi védelmével kapcsolatos együttműködést, dolgozzanak a szolidaritáson alapuló megoldásokon, és akadályozzák meg a nemzetközi jog és az alapvető jogok állítólagos megsértését, például a Bosznia-Hercegovina határain alkalmazott visszafordítást; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre független ellenőrzési és vizsgálati mechanizmust; támogatja az Európai Parlament Frontexet ellenőrző munkacsoportjának munkáját; felhívja a Bizottságot, az uniós ügynökségeket és a nemzetközi szervezeteket, hogy aktívan működjenek együtt a boszniai hatóságokkal egy működő és fenntartható migrációs és menekültügyi rendszer kialakítása érdekében; felhívja a Bizottságot, az uniós ügynökségeket és a nemzetközi szervezeteket, hogy nyújtsanak további operatív, technikai, logisztikai és pénzügyi támogatást Bosznia-Hercegovinának a megfelelő befogadási kapacitások és feltételek országszerte történő biztosítása érdekében, lehetőleg azokon a pontokon, ahol a migránsok belépnek az országba, a hatékony menekültügyi eljáráshoz való hozzáférés biztosítása, a beérkező migránsok és a menedékjog iránti kérelmek feldolgozására irányuló kapacitás növelése, valamint adott esetben a nemzetközi és európai normáknak megfelelő kiutasítási eljárások lefolytatása érdekében; felszólítja a vonatkozó finanszírozás értékelésére annak biztosítása érdekében, hogy a migrációs szükségletekre irányuló átlátható, feltételhez kötött és hiteles uniós támogatás a célját szolgálja, és eljusson a megcélzott kedvezményezettekhez;

58. sürgeti Bosznia-Hercegovinát, hogy a szomszédos országokkal és az érintett uniós ügynökségekkel (Europol, Eurojust, Frontex) folytatott stratégiai együttműködés javítása révén fokozza a határokon átnyúló bűnözés, különösen az ember-, a fegyver- és a kábítószer-kereskedelem elleni erőfeszítéseit; felhívja az országot, hogy biztosítsa a 2019. február 5-én az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel (Frontex) kötött, a jogállásról szóló megállapodás gyors aláírását és ratifikálását, amely elősegítené a határok jobb védelmét az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett, miközben segítené a határokon átnyúló bűnözés – többek között a bűnszervezetek általi embercsempészet – elleni küzdelmet és az irreguláris migráció megelőzését;

59. a folyamatban lévő egészségügyi vészhelyezettel kapcsolatban koordinált, stratégiai és átlátható országos reagálást, valamint megkülönböztetésmentes kockázatsökkentési és a világjárvány utáni helyreállítási intézkedéseket szorgalmaz, kezelve a nők, a kisebbségek és a kiszolgáltatott csoportok, köztük a migránsok és menekültek sajátos szükségleteit;

60. szorgalmazza a világjárvánnyal kapcsolatos információk és adatok proaktívabb cseréjét, valamint sürgős és konkrét intézkedéseket kér a nők helyzetének kezelése érdekében az élet minden területén, ideértve a kapcsolati erőszakot is, amely a világjárvány alatt tovább súlyosbodott;

61. emlékeztet a Covid19-hez kapcsolódóan az országban uralkodó helyzet kezelésére nyújtott uniós támogatásra, beleértve a kkv-k támogatására nyújtott új, 12 millió euró összegű hitelgaranciára; arra bátorítja Bosznia-Hercegovinát, hogy maradéktalanul használja ki az Unió mechanizmusait, ideértve az orvostechikai felszerelésekre vonatkozó közös

2021. június 24., csütörtök

beszerzési megállapodás betartását; hangsúlyozza az európai szolidaritás fontosságát; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy különítsenek el elegendő mennyiségű Covid19-oltóanyagot a nyugat-balkáni országok számára, és támogassák a vakcinázásra való felkészültségüket és annak végrehajtását; e tekintetben üdvözli a kiviteli engedély alóli mentességet, valamint azt az intézkedéscsomagot, amely lehetővé teszi Bosznia-Hercegovina és más nyugat-balkáni partnerek számára, hogy végre részesüljenek az Unió előzetes beszerzési megállapodásaiból;

62. hangsúlyozza, hogy a boszniai hatóságoknak meg kell találniuk a megfelelő egyensúlyt az alapvető jogok és szabadságok, valamint a világjárvány miatt szükséges korlátozások között, különösen a gyülekezés és a véleménynyilvánítás szabadsága tekintetében; úgy véli, hogy a kereskedelem, a szolgáltatások, a közlekedés, a gyártás és az idegenforgalom világjárvány okozta lelassulásának kezelésére szolgáló rövid távú intézkedések nem veszélyeztethetik a hosszú távú reformok végrehajtását;

63. emlékeztet arra, hogy a jogállamisági hiányosságok, valamint a széttagolt és rosszul működő termék- és munkaerőpiacok aláássák a piacgazdaság működését, a gazdasági növekedést és a közvetlen külföldi befektetések beáramlását;

Társadalmi-gazdasági reformok

64. felhívja Bosznia-Hercegovinát, hogy fokozza a társadalmi-gazdasági és az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket, beleértve a szakoktatással és -képzéssel kapcsolatosakat, csökkentve a tartós munkanélküliséget – beleértve a nők és a fiatalok munkanélküliségét is – a régióban tapasztalható demográfiai hanyatlás és a legégetőbb, különösen az egészségügyi és az informatikai ágazatban tapasztalható agyelszívás kezelése érdekében, azáltal, hogy többet fektet be az oktatási ágazatba, többek között a szakoktatásba és -képzésbe, kezelve az oktatás és a munkaerő-piaci igények közötti eltéréseket, valamint küzdve a foglalkoztatás terén tapasztalható megkülönböztetés ellen; ezzel összefüggésben üdvözli a Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdasági és beruházási terv részeként bevezetett Ifjúsági garancia kiemelt kezdeményezést, amelynek célja a jó minőségű munkalehetőségek, a továbbképzés és a szakmai gyakorlatok biztosítása a fiatalok számára;

65. felszólítja a hatóságokat, hogy erősítsék meg azokat az intézkedéseket, amelyek garantálják a társadalmi kohéziót, a szegénység és az egyenlőtlenség csökkentését, valamint az egészségügyi ellátáshoz és a szociális védelemhez való hozzáférést, valamint hogy az entitások és kantonok körében harmonizálják a szülési és apasági szabadságra vonatkozó jogszabályokat, akadályozzák meg a nemi alapú megkülönböztetést és a munkahelyi szexuális zaklatást, és mozdítsák elő a szociális partnerek közötti társadalmi-gazdasági párbeszédet;

66. felhívja a hatóságokat, hogy kezeljék prioritásként a gazdasági diverzifikációra, a digitalizációra és az informális gazdaság kezelésére irányuló intézkedéseket, és közben dolgozzanak ki hatékony és átlátható mechanizmusokat az energiapiac, a közlekedési infrastruktúra, a fenntartható turizmus és a kkv-k támogatása terén;

67. hangsúlyozza, hogy sürgősen létre kell hozni egy egységes országos gazdasági térséget, ideértve a vállalkozások nyilvántartásba vételével, engedélyezésével, az engedélyek kiadásával és a fizetésektelenséggel kapcsolatos eljárások egyszerűsítését, központosítását és összehangolását; rámutat arra, hogy a digitalizáció nagy lehetőségeket hordoz Bosznia-Hercegovina gazdaságának fejlesztése számára;

68. emlékeztet arra, hogy teljes körűen végre kell hajtani a 2020–2022-es bosznia-hercegovinai gazdasági reformprogramban és a gazdasági és pénzügyi párbeszéd alapján alapuló szakpolitikai iránymutatásban előírt intézkedéseket;

69. megismétli felhívását, hogy fogadjanak el országos stratégiát az államháztartási gazdálkodásról és a költségvetés átláthatóságának növeléséről Bosznia-Hercegovinában, lehetővé téve az Unó által finanszírozott költségvetési támogatást; emlékeztet arra, hogy elő kell mozdítani az államadósság fenntarthatóságát és a költségvetés konszolidálására irányuló erőfeszítéseket; sajnálja, hogy az entitások közötti viták hatással vannak az egységes közvetett adórendszer működésére; emlékeztet az állami vállalatok koherens szerkezetátalakításának és depolitizálásának szükségességére az egész országban, ami jobb kormányzáshoz és nagyobb átláthatósághoz vezet; hangsúlyozza, hogy létre kell hozni az állami tulajdonú vállalatok nyilvánosan elérhető nyilvántartását;

70. szorgalmazza a Versenytanács és az Állami Támogatási Tanács hatékony működésének és határozataik végrehajtásának biztosítását, valamint a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó stratégia végrehajtását; hangsúlyozza, hogy a központi bank és tartalékainak függetlensége a makrogazdasági stabilitás kulcsa; emlékeztet arra, hogy időszerű, átfogó és jó minőségű országos statisztikákat kell biztosítani;

2021. június 24., csütörtök

71. sürgeti Bosznia-Hercegovinát, hogy aktívan mozdítsa elő a regionális gazdasági integrációt a Nyugat-Balkánon, és támogatja a barangolási díjak régióbeli csökkentésére irányuló javaslatot; tudomásul veszi a Nyugat-Balkánra vonatkozó uniós kereskedelmi kedvezmények 2025. december 31-ig történő meghosszabbítását, ami hozzájárul a nyugat-balkáni országok fenntartható gazdasági fejlődéséhez;

72. sürgeti az országot, hogy teljes mértékben léptesse érvénybe a vámpolitikáról szóló törvényt, valósítsa meg a regionális gazdasági térség kereskedelmi vonatkozásait, és véglegesítse a WTO-csatlakozásához szükséges lépéseket;

Összeköttetések, energia és környezetvédelem

73. üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy stratégiaibb módon fektessen be a Nyugat-Balkánon egy külön gazdasági és beruházási terv révén, és elismeri e terv jelentőségét a regionális és a határokon átnyúló együttműködés megerősítése szempontjából; hangsúlyozza, hogy a gazdasági és beruházási terv beruházásainak összhangban kell állniuk a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel és az uniós éghajlat-politikai célokkal, valamint előzetes környezeti hatásvizsgálatokról kell gondoskodniuk; elismeri, hogy a gazdasági és beruházási terv hozzájárulhat a társadalmi fejlődés előmozdításához és a világhátrány utáni hosszú távú fellendüléshez, és hangsúlyozza annak biztosításának szükségességét, hogy az uniós források ösztönzőket és feltételeket egyaránt tartalmazzanak, és hatékonyan járuljanak hozzá a demokrácia, a felelősségteljes kormányzás, a jogállamiság és az alapvető jogok megerősítéséhez Bosznia-Hercegovina valamennyi lakosa számára;

74. emlékeztet arra, hogy a kiszámítható előcsatlakozási finanszírozás feltétele a hatékony koordinációs módszerek megléte, valamint az országos stratégiák és reformok végrehajtása; hangsúlyozza, hogy javítani kell a felvevőképességet az előcsatlakozási támogatás számára; hangsúlyozza, hogy a finanszírozás elosztását átlátható, hatékony, elszámoltatható, depolitizált és megkülönböztetésmentes módon kell végrehajtani; sürgeti a bosznia-hercegovinai hatóságokat – valamennyi szinten – és az uniós finanszírozás egyéb kedvezményezettjeit, hogy javítsák az uniós fellépés átláthatóságát és láthatóságát, és megfelelően kommunikáljanak az uniós támogatás hozzáadott értékéről;

75. javasolja, hogy a fenntartható és inkluzív növekedésserkentő állami beruházásokra, valamint az összekapcsoltságot, a multimodális szállítást és a közúti biztonságot növelő energetikai és infrastrukturális projektekre kell összpontosítani, teljes összhangban az állami támogatásra, a közbeszerzésre és a társadalmi-ökológiai hatásokra vonatkozó szabályokkal, ideértve a környezeti hatásvizsgálatról és a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló irányelvek végrehajtását is;

76. sürgeti a bosznia-hercegovinai hatóságokat, hogy javítsák az éghajlatvédelemre és az energiára vonatkozó uniós normákhoz és szakpolitikai célkitűzésekhez való igazodást, megkönnyítve a zöld és digitális átállást; felszólít az ökológiai pusztulást enyhítő és az egészséget veszélyeztető környezeti kockázatokat csökkentő intézkedések előnyben részesítésére;

77. üdvözli a Nyugat-Balkánra vonatkozó zöld menetrend elfogadását, amely ösztönzi a körforgásos gazdaságra való átállást, valamint a környezeti szempontból érzékeny területek megőrzéséhez és védelméhez szükséges intézkedések elfogadását;

78. sürgeti a hatóságokat, hogy dolgozzanak ki egy olyan nemzeti energiastratégiát, amely garantálja a Párizsi Megállapodás és az idevágó uniós éghajlat-politikai és biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések és jogszabályok teljes körű betartását és végrehajtását; hangsúlyozza, hogy a hatékony dekarbonizáció eszközeként szén-dioxid-árzási mechanizmust kell bevezetni, összhangban az európai zöld megállapodással és a 2020. évi szófiái nyilatkozatban tett politikai kötelezettségvállalásokkal;

79. felszólítja Bosznia-Hercegovinát, hogy fokozza a természetmegőrzésre irányuló erőfeszítéseit, mivel mind a növény-, mind az állatfajok tekintetében ez Európa egyik legnagyobb biológiai sokféleséggel rendelkező országa; sürgeti a bosznia-hercegovinai hatóságokat, hogy konzultáljanak a helyi közösségekkel, a civil társadalommal és a független szakértőkkel a társadalmi-ökológiai szempontból érzékeny projektekről;

80. felszólít a levegőtisztaság javítására irányuló, az egész országra kiterjedő fokozott, harmonizált és következetes, a légszennyezés csökkentésére vonatkozó uniós vívmányokkal összhangban álló erőfeszítésekre, valamint a határokon átnyúló káros kibocsátások csökkentésére; tudomásul veszi, hogy a bosznia-hercegovinai nagy tüzelőberendezések nitrogén-oxid-kibocsátása már megfelel az uniós jogszabályoknak, és gyors fellépést sürget a porra és a kén-dioxidra vonatkozó kibocsátási határértékek megsértésének kezelése érdekében;

81. hangsúlyozza, hogy növelni kell az energiatermelési ágazat fenntarthatóságát azáltal, hogy a megújuló energiaforrások fenntartható használata révén fokozzák az energiahatékonyt és az energiadiverzifikációt; emlékeztet arra, hogy a szénre való túlzott hagyatkozás késlelteti a megújuló energiára való átállást; sürgeti a hatóságokat, hogy tegyenek lépéseket a nem hatékony és szennyező széntüzelésű erőművek fokozatos felszámolására; emlékeztet arra, hogy létre kell hozni egy mechanizmust a méltányos átállás támogatására;

2021. június 24., csütörtök

82. üdvözli a villamosenergia-összeköttetési előírásokról szóló rendeletek átültetését, valamint az 1227/2011/EU rendelet (REMIT-rendelet) ⁽¹⁾ nemzeti villamosenergia-szabályozási keretbe való átültetését és végrehajtását, és felkéri a hatóságokat, hogy ugyanezt az integrációs rendszert alkalmazzák a gázágazatban is;

83. sürgeti az országot, hogy fogadjon el egy egész országra kiterjedő törvény a villamosenergia- és gázipari szabályozó hatóságokról, valamint az átviteli és a villamosenergia-piacról, és hajtsa végre az energiahatékonyságra és a megújuló energia termelésére irányuló nemzeti intézkedéseket, biztosítva a harmadik energiaügyi csomag és az Energiaközösséget létrehozó szerződés szerinti kötelezettségek teljesítését; sürgeti a nyugat-balkáni országok hatóságait, hogy a regionális energiapiac kiteljesítése érdekében munkálkodva járuljanak hozzá a regionális összekapcsoltsághoz, és hangsúlyozza, hogy az, hogy Bosznia-Hercegovina nem tartja be a villamosenergia- és gázágazatban az Energiaközösség kapcsolódó vívmányait, veszélyezteti az energiaágazat regionális integrációjának kilátásait;

84. hangsúlyozza, hogy az ökológiai szempontokat figyelembe vevő projektek, például a vízerőművek tervezésének és kivitelezésének meg kell felelnie a hatásvizsgálatokra és a környezetvédelemre vonatkozó nemzetközi és uniós normáknak; hangsúlyozza, hogy meg kell előzni a környezeti bűnözést, az elkövetőket pedig és ténylegesen felelősségre kell vonni, valamint fokozni kell a felületes ellenőrzést, és küzdeni kell az illegális építkezések ellen;

85. lépéseket szorgalmaz egy hulladékgazdálkodási információs rendszer részét képező, fenntartható hulladékgazdálkodási folyamat kialakítására, megfelelő újrafeldolgozó létesítmények létrehozására, valamint az illegális hulladéklerakás megakadályozására;

86. emlékeztet arra, hogy javítani kell az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó jelenségekre, különösen az árvizekre és aszályokra való felkészültséget; emlékeztet arra, hogy Bosznia-Hercegovinának még létre kell hoznia egy integrált polgári vészhelyzeti reagálási információs rendszert;

Külpolitika és biztonság

87. sürgeti Bosznia-Hercegovinát, hogy továbbra is fokozatosan javítsa a közös kül- és biztonságpolitikával (KKBP) való összehangolás folyamatát – amely átlag 70 %-ban már megvalósult –, mivel ez az uniós tagság egyik alapvető eleme; határozottan sürgeti Bosznia-Hercegovinát, hogy igazodjon a korlátozó uniós intézkedéseket bevezető valamennyi tanácsi határozathoz;

88. felszólít a jószomszédi kapcsolatok megerősítésére és az összes lezáratlan kétoldalú kérdés megoldására irányuló erőfeszítések fokozására, mint amilyen például a határkijelölés Szerbiával és Horvátországgal, valamint a kapcsolatok normalizálása Koszovóval;

89. üdvözli Bosznia-Hercegovinának a közös uniós biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretében zajló kiképzési missziókhöz való hozzájárulását, a NATO-tagságra vonatkozó cselekvési tervben való részvételét, valamint a NATO afganisztáni „Resolute Support” missziójához (RSM) való hozzájárulását; üdvözli továbbá az ENSZ nőkről, békéről és biztonságról szóló 1325. sz. határozatának végrehajtását célzó G7 partnerségi kezdeményezésre vonatkozó EU–Bosznia-Hercegovina közös cselekvési útitervezési alírást;

90. határozottan úgy véli, hogy a rosszindulatú külföldi befolyásolás elleni fellépés szempontjából kiemelt jelentősége van annak, hogy jobban kommunikálják az Unió elkötelezettségét a régió felé;

91. hangsúlyozza, hogy a legfontosabb reformok előmozdítása, a kormányzás javítása és a megbékélés elősegítése érdekében az Uniónak és az Egyesült Államoknak meg kell erősíteniük a Nyugat-Balkánnal kapcsolatos partnerségüket és koordinációjukat;

92. üdvözli az EUFOR Althai műveletének folyamatos jelenlétét az országban, valamint az EUFOR megbízatásának 2021. novemberig történő meghosszabbítását; elismerően nyilatkozik az EUFOR Althai műveletének munkájáról, amely utat nyitott Bosznia-Hercegovina békéje, stabilizációja és európai integrációja felé; emlékeztet arra, hogy ez a misszió továbbra is kulcsfontosságú szerepet játszik az ország és a régió biztonsága és stabilitása szempontjából;

93. elismerését fejezi ki amiatt, hogy az EUFOR a Covid19-világjárvány által okozott kihívások ellenére továbbra is teljes mértékben működőképes, és továbbra is támogatja az országot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Egyesült Királyság kilépett az Althai műveletből; várakozással tekint a művelet közelgő stratégiai felülvizsgálata elé, és hangsúlyozza, hogy a műveletnek meg kell őriznie hírszerzési eszközeit és könnyen elérhető tartalékait;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1227/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról (HL L 326., 2011.12.8., 1. o.).

2021. június 24., csütörtök

94. üdvözli a fegyverek, lőszeres és robbanóanyagok felszámolására és az aknamentesítésre irányuló folyamatos és folytatódó erőfeszítéseket, és emlékeztet ezek megfelelő finanszírozásának jelentőségére; további támogatásra szólítja fel az Uniót és a nemzetközi szervezeteket annak biztosítása érdekében, hogy fokozni lehessen az aknamentesítést, lehetővé téve Bosznia-Hercegovina számára, hogy megszabaduljon a háborús évek maradványaitól;

95. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy fokozzák az erőfeszítéseket a kézi- és könnyűfegyverek Bosznia-Hercegovinában és a régióban folytatott kereskedelme elleni küzdelemben; ezért elismerését fejezi ki a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére vonatkozó 2021–2024-es bosznia-hercegovinai stratégia és cselekvési terv, valamint az ahhoz kapcsolódó, 2018-ban indított francia–német kezdeményezés elfogadásával kapcsolatban, és arra ösztönzi a bosznia-hercegovinai hatóságokat, hogy az Unió támogatásával teljes mértékben és határozottan kötelezzék el magukat azok végrehajtása mellett;

96. a bővítési folyamattal kapcsolatos politikai felelősségvállalás megerősítése, valamint a határozottabb irányítás és a magas szintű elkötelezettség biztosítása érdekében felszólít a nyugat-balkáni országokkal folytatott magas szintű politikai és szakpolitikai párbeszéd új lehetőségeinek megteremtésére rendszeres EU–Nyugat-Balkán-csúcstalálkozók révén, ahogy arról többek között a felülvizsgált bővítési módszertan is rendelkezik;

97. megerősíti álláspontját, mely szerint Bosznia-Hercegovina és a többi nyugat-balkáni ország képviselőit megfelelően be kell vonni az Európa jövőjéről szóló konferenciába, és azoknak tevőlegesen részt kell venniük a konferencián, kormányzati és civil társadalmi szinten egyaránt, a fiatalokat is beleértve;

o

o o

98. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, Bosznia-Hercegovina elnökségének, Bosznia-Hercegovina minisztertanácsának, Bosznia-Hercegovina parlamenti közgyűlésének, a Bosznia-hercegovinai Föderáció, a Boszniai Szerb Köztársaság és a Brčkói Körzet kormányainak és parlamentjeinek, valamint a tíz kanton önkormányzatának.

2021. június 23., szerda

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0298

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatást támogató eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok (2021–2027) *II**

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06674/1/2021 – C9-0193/2021 – 2018/0196(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 81/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (06674/1/2021 – C9-0193/2021),
- tekintettel a Számvevőszék 2018. október 25-i véleményére ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-i ⁽²⁾ és 2020. szeptember 18-i ⁽³⁾ véleményére,
- tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. december 5-i véleményére ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0375) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Bizottság módosított javaslataira (COM(2020)0023 és COM(2020)0450),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
- tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
- tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0206/2021),

⁽¹⁾ HL C 17., 2019.1.14., 1. o.

⁽²⁾ HL C 62., 2019.2.15., 83. o.

⁽³⁾ HL C 429., 2020.12.11., 236. o.

⁽⁴⁾ HL C 86., 2019.3.7., 41. o.

⁽⁵⁾ HL C 108., 2021.3.26., 638. o.

2021. június 23., szerda

1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodjon annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.
-

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0299

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap (2021–2027) ***II

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló európai parlamenti és tanács rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06168/1/2021 – C9-0194/2021 – 2018/0197(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 81/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli állásponyjára (06168/1/2021 – C9-0194/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. december 5-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0372) kapcsolatban az első olvasat során kialakított állásponyjára ⁽³⁾,
 - tekintettel a Bizottság módosított javaslatára (COM(2020)0452),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0204/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott állásponyjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács állásponyjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament állásponyját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 90. o.

⁽²⁾ HL C 86., 2019.3.7., 115. o.

⁽³⁾ HL C 108., 2021.3.26., 566. o.

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0300

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és külső finanszírozási eszközök által támogatott európai területi együttműködési célkitűzésre (Interreg) vonatkozó egyedi rendelkezések *II**

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Regionális Fejlesztési Alap és külső finanszírozási eszközök által támogatott európai területi együttműködési célkitűzésre (Interreg) vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (05488/1/2021 – C9-0192/2021 – 2018/0199(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 81/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli állásponyjára (05488/1/2021 – C9-0192/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. szeptember 19-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. december 5-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2021)0289) kapcsolatban az első olvasat során kialakított állásponyjára ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0205/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott állásponyjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács állásponyjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodjon annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament állásponyját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 440., 2018.12.6., 116. o.

⁽²⁾ HL C 86., 2019.3.7., 137. o.

⁽³⁾ HL C 108., 2021.3.26., 247. o.

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0301

Az Északnyugat-atlanti Halászati Szervezet (NAFO) szabályozási területén alkalmazandó védelmi és végrehajtási intézkedések *I**

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Északnyugat-atlanti Halászati Szervezet szabályozási területén alkalmazandó védelmi és végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/833 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0215 – C9-0157/2020 – 2020/0095(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 81/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0215),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 43. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0157/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2020. szeptember 18-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2021. május 12-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0220/2020),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0095

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 23-án került elfogadásra az Északnyugat-atlanti Halászati Szervezet szabályozási területén alkalmazandó védelmi és végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2019/833 rendelet módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1231 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 429., 2020.12.11., 279. o.

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0302

Az Unión belüli, határokon átnyúló fizetések (kodifikált szöveg) *I**

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Unión belüli, határokon átnyúló fizetésekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (kodifikált szöveg) (COM(2020)0323 – C9-0204/2020 – 2020/0145(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás – kodifikáció)

(2022/C 81/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0323),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0204/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Központi Bank 2021. január 25-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2020. december 3-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a jogszabályszövegek hivatalos egységes szerkezetbe foglalásának gyorsított munkamódszeréről szóló, 1994. december 20-i intézményközi megállapodásra ⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 109. és 59. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0202/2021),
- A. mivel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport véleménye szerint a szóban forgó javaslat a meglévő szövegek érdemi módosítás nélküli egyszerű egységes szerkezetbe foglalását tartalmazza,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0145

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 23-án került elfogadásra az Unióban történő határon átnyúló fizetésekről (kodifikált szöveg) szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1230 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 65., 2021.2.25., 4. o.
⁽²⁾ HL C 56., 2021.2.16., 43. o.
⁽³⁾ HL C 102., 1996.4.4., 2. o.

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0303

Az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályok és általános feltételek

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti rendeletről (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))

(2022/C 81/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 228. cikkének (4) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel a Bizottság véleményére (COM(2021)0329),
 - tekintettel a tanács egyetértésére (09425/2021),
 - tekintettel a 2021. június 10-i, az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti rendelet tervezetéről szóló határozatára ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 46. és 54. cikkére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0174/2021),
1. elfogadja a mellékelt rendeletet;
 2. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban írja alá a rendeletet;
 3. utasítja főtitkárát, hogy gondoskodjon a rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételéről;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0280.

2021. június 23., szerda

MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Az Európai Parlament rendelete az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 228. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 106a. cikke (1) bekezdésére,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Unió Tanácsának egyetértésére ⁽¹⁾,tekintettel az Európai Bizottság véleményére ⁽²⁾,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokat és általános feltételeket az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) rendelkezéseivel, és különösen annak 20. cikke (2) bekezdésének d) pontjával és 228. cikkével, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéssel és az Európai Unió Alapjogi Chartájával (a továbbiakban: a Charta) összhangban kell megállapítani.
- (2) A 94/262/ESZAK, EK, Euratom európai parlamenti határozatot ⁽³⁾ legutóbb 2008-ban módosították. A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozatot hatályon kívül kell helyezni és az EUMSZ 228. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott rendelettel kell felváltani.
- (3) A Charta 41. cikke az uniós polgárok alapvető jogaként ismeri el a megfelelő ügyintézéshez való jogot. A Charta 43. cikke elismeri az Unió intézményeinek, szerveinek, hivatalainak vagy ügynökségeinek tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok esetén az európai ombudsmanhoz való fordulás jogát. Az említett jogok tényleges érvényesülésének biztosítása és az ombudsman alapos és pártatlan vizsgálatok lefolytatására való képességének erősítése érdekében – amely alátámasztja az ombudsman függetlenségét, amely függetlenségen a fentiek alapulnak – az ombudsman számára biztosítani kell minden olyan eszközt, amely az ombudsman Szerződésekben és az e rendeletben említett feladatainak sikeres ellátásához szükséges.
- (4) Azon feltételek meghatározása során, amelyek mellett az ombudsmanhoz panasszal lehet fordulni, tiszteletben kell tartani a teljes körű, ingyenes és könnyű hozzáférés elvét, a bírósági és közigazgatási eljárásokból eredő egyes korlátozások kellő figyelembevételével.
- (5) Az ombudsmannak a vizsgálatának tárgyát képező uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek hatásköreinek kellő figyelembevételével kell eljárnia.
- (6) Meg kell állapítani a követendő eljárásokat arra az esetre, ha az ombudsman vizsgálata hivatali visszasságot tár fel. Az ombudsmannak minden éves ülészak végén átfogó jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek. Az ombudsmant arra is fel kell jogosítani, hogy az említett éves jelentésében értékelje az ajánlásoknak való megfelelést.

⁽¹⁾ 2021. június 18-i egyetértés (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ 2021. június 18-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ Az Európai Parlament 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozata (1994. március 9.) az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről. (HL L 113., 1994.5.4., 15. o.).

2021. június 23., szerda

- (7) Az ombudsman szerepének megerősítése és az uniós intézményeken, szerveken, hivatalokon és ügynökségeken belüli bevált igazgatási gyakorlatok előmozdítása érdekében kívánatos lehetővé tenni az ombudsman számára, hogy – a panaszok kezelésére vonatkozó elsődleges kötelezettsége sérelme nélkül – saját kezdeményezésű vizsgálatokat folytathasson le, ha azokat megalapozottnak tartja, különösen ismétlődő, rendszerszintű vagy különösen súlyos hivatali visszasságok esetén.
- (8) Az ombudsman dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmekre az 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁴⁾ kiegészített 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ alkalmazandó, kivéve azon dokumentumokat, amelyeket egy vizsgálat során szereztek be, amely esetben a kérelmeket azon uniós intézménynek, szervnek, hivatalnak vagy ügynökségnek kell kezelnie, ahonnan a dokumentum származik.
- (9) Az ombudsmannak hozzá kell férnie a feladatai ellátásához szükséges valamennyi adathoz. E célból az uniós intézményeknek, szerveknek, hivataloknak és ügynökségeknek az ombudsman rendelkezésére kell bocsátaniuk minden olyan adatot, amelyet vizsgálat céljából kér. Amennyiben az ombudsman feladatainak ellátásához az uniós intézményeknek, szerveknek, hivataloknak és ügynökségeknek, illetve a tagállamok hatóságainak birtokukban lévő minősített adatokat kell az ombudsman rendelkezésére bocsátaniuk, az ombudsmannak hozzá kell tudnia férni az említett adatokhoz, az azok védelmére vonatkozó szabályoknak való megfelelés biztosítása mellett.
- (10) Az ombudsmant és személyzetét kötelezni kell arra, hogy a feladataik ellátása során tudomásukra jutott információkat bizalmasan kezeljék, az ombudsman azon kötelezettségének sérelme nélkül, hogy tájékoztassa a tagállamok hatóságait azon tényekről, amelyek bűncselekményekhez kapcsolódhatnak és amelyek egy vizsgálat során jutottak tudomására. Az ombudsman számára lehetővé kell tenni azt is, hogy olyan tényekről is tájékoztathassa az érintett uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget, amelyek ezek személyzete valamely tagjának a magatartását kérdőjelezzik meg. Az ombudsman azon kötelezettségét, hogy bizalmasan kezelje a feladatai ellátása során szerzett információkat, az ombudsman azon kötelezettségének sérelme nélkül kell teljesíteni, hogy az EUMSZ 15. cikkének (1) bekezdése értelmében munkája során a nyitottság elvének lehető legnagyobb mértékű tiszteletben tartásával jár el. Feladatai megfelelő ellátása és megállapításainak alátámasztása érdekében az ombudsman számára lehetővé kell tenni, hogy jelentéseiben a nyilvánosság számára hozzáférhető bármely információra hivatkozzon.
- (11) Amennyiben feladatainak hatékony ellátásához szükséges, az ombudsman számára lehetővé kell tenni, hogy az alkalmazandó nemzeti és uniós joggal összhangban együttműködjön és információt cseréljen a tagállami hatóságokkal, valamint az alkalmazandó uniós joggal összhangban más uniós intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal vagy ügynökségekkel.
- (12) Az ombudsmant a parlamenti ciklus kezdetén és annak időtartamára az Európai Parlamentnek kell megválasztania olyan személyek közül, akik az Unió polgárai, és a függetlenség és szakértelem valamennyi szükséges biztosítékával rendelkeznek. Meg kell határozni többek között az ombudsman megbízatása megszűnésére, az ombudsman felváltására, az összeférhetetlenségre, az ombudsman illetményére és az ombudsman kiváltságaira és mentességeire vonatkozó általános feltételeket is.
- (13) Meg kell határozni, hogy az ombudsman székhelyének az Európai Unió intézményeinek, egyes szerveinek, hivatalainak és szervezeti egységeinek székhelyéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 6. jegyzőkönyv (a továbbiakban: a 6. jegyzőkönyv) egyetlen cikkének a) pontjában meghatározott európai parlamenti székhelynek kell lennie.
- (14) Az ombudsman titkárságának összetételén belül – a 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendeletben⁽⁶⁾ megállapított, az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek (a továbbiakban: a személyzeti szabályzat) 1d. cikkének (2) bekezdésére kellő figyelemmel – biztosítania kell a nemek közötti egyensúlyt.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1367/2006/EK rendelete (2006. szeptember 6.) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhushi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról (HL L 264., 2006.9.25., 13. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

⁽⁶⁾ HL L 56., 1968.3.4., 1. o.

2021. június 23., szerda

- (15) Az ombudsman feladata, hogy az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és az Európai Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja e rendelet végrehajtási rendelkezéseit. Amennyiben ezen intézményektől az ombudsman által előre meghatározott észszerű határidőn belül nem érkezik vélemény, az ombudsman elfogadhatja az érintett végrehajtási rendelkezéseket. A jogbiztonság, valamint az ombudsman feladatainak ellátása során a legmagasabb szintű normák garantálása érdekében az elfogadandó végrehajtási rendelkezések minimális tartalmát e rendeletben kell megállapítani,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

*1. cikk***Tárgy és elvek**

- (1) Ez a rendelet megállapítja az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokat és általános feltételeket („az európai ombudsman alapokmánya”).
- (2) Az ombudsman feladatainak ellátása során teljes mértékben független, és előzetes engedély nélkül jár el.
- (3) Az ombudsman segítséget nyújt az uniós intézmények, szervek és hivatalok – kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bírósága – tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok feltárásában az EUMSZ 20. cikke (2) bekezdésének d) pontja és 228. cikke, továbbá a Chartának a megfelelő ügyintézéshez való jogról szóló 41. cikke kellő figyelembevételével.

Más hatóság vagy személy tevékenysége az ombudsmanhoz benyújtott panasz tárgyát nem képezheti.

- (4) Adott esetben az ombudsman ajánlásokat, megoldási és jobbitó célú javaslatokat tesz a probléma kezelése érdekében.
- (5) Feladatai ellátása során az ombudsman nem kérdőjelezheti meg a bíróság döntésének megalapozottságát vagy a bíróság döntés meghozatalára vonatkozó hatáskörét.

*2. cikk***Panaszkezelés**

- (1) Az Unió bármely polgára, illetve az egyik tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személy vagy létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező jogi személy közvetlenül vagy az Európai Parlament képviselőjének közvetítésével hivatali visszassági esettel kapcsolatban panaszt nyújthat be az ombudsmanhoz.
- (2) A panaszban egyértelműen utalni kell annak tárgyára és a panaszos személyére. A panaszos kérheti a panasz vagy annak egyes részei bizalmas kezelését.
- (3) A panasz az arra alapot adó tényeknek a panaszos tudomására jutásától számított két éven belül nyújtható be. A panasz benyújtását megelőzően a panaszosnak meg kell tennie a megfelelő közigazgatási lépéseket az érintett uniós intézménynél, szervnél vagy hivatalnál.
- (4) Az ombudsman a panaszt elfogadhatatlanként elutasítja, ha az nem tartozik az ombudsman hatáskörébe, vagy ha a (2) és (3) bekezdésben megállapított eljárási követelmények nem teljesülnek. Ha a panasz nem tartozik az ombudsman hatáskörébe, az ombudsman azt tanácsolhatja a panaszosnak, hogy panaszával forduljon egy másik hatósághoz.
- (5) Ha az ombudsman úgy ítéli meg, hogy a panasz nyilvánvalóan megalapozatlan, lezárja az ügyet, és erről tájékoztatja a panaszost. Amennyiben a panaszos a panaszról tájékoztatta az érintett uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget, az ombudsman az érintett hatóságot is tájékoztatja.
- (6) Az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek és alkalmazottaik közötti munkaügyi kapcsolatokat érintő panaszok csak akkor fogadhatók el, ha az érintett személy kimerítette az összes belső igazgatási eljárást, különösen a személyzeti szabályzat 90. cikkében említett eljárásokat, és az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség illetékes hatósága határozatot hozott, vagy a válaszára nyitva álló határidő lejárt. Az ombudsman jogosult továbbá ellenőrizni az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség illetékes hatósága által a zaklatás állítólagos áldozatainak védelme, valamint az érintett személyek méltóságát tiszteletben tartó, egészséges és biztonságos munkakörnyezet helyreállítása érdekében az igazgatási vizsgálat ideje alatt elfogadott intézkedéseket, feltéve, hogy az érintett személyek kimerítették az ezen intézkedésekkel kapcsolatos belső igazgatási eljárásokat.

2021. június 23., szerda

(7) Az ombudsman tájékoztatja az érintett uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget a nyilvántartásba vett panaszról, amint azt elfogadhatónak nyilvánították, és a vizsgálat megindítására irányuló döntést meghozták.

(8) Az ombudsmanhoz benyújtott panasz nem érinti a bírósági vagy közigazgatási eljárásokban a jogorvoslati határidőket.

(9) Amennyiben az ombudsman az elé terjesztett tényekre vonatkozó, folyamatban lévő vagy lezárult bírósági eljárás miatt a panaszt elfogadhatatlannak nyilvánítja vagy úgy dönt, hogy lezárja annak vizsgálatát, az addig már esetleg elvégzett vizsgálatának eredményét irattárba helyezi és az ügyet lezárja.

(10) Az ombudsman a lehető leghamarabb tájékoztatja a panaszost a panasszal kapcsolatban hozott intézkedésekről, és lehetőség szerint megoldást keres az érintett uniós intézménnyel, szervvel, hivattal vagy ügynökséggel a hivatali visszasság megszüntetése érdekében. Az ombudsman az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség esetleges észrevételeivel együtt tájékoztatja a panaszost a javasolt megoldásról. A panaszos észrevételeket tehet, vagy bármely szakaszban benyújthat olyan kiegészítő információkat, amelyek a panasz benyújtásakor még nem voltak ismertek.

Amennyiben mind a panaszos, mind az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség által elfogadott megoldást találnak, az ombudsman a 4. cikkben előírt eljárás lefolytatása nélkül lezárhatja az ügyet.

3. cikk**Vizsgálatok**

(1) Az ombudsman feladataival összhangban, saját kezdeményezésére vagy panasz nyomán az általa indokoltnak ítélt vizsgálatokat folytatja le.

(2) Az ombudsman indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az érintett uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget az ilyen vizsgálatokról. Az 5. cikk sérelme nélkül az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség saját kezdeményezésére vagy az ombudsman kérésére bármely hasznos észrevételt vagy bizonyítékot benyújthat.

(3) Az ombudsman saját kezdeményezésére vizsgálatot folytathat, ha azt megalapozottnak találja, különösen ismétlődő, rendszerszerű vagy különösen súlyos hivatali visszasság esetén, annak érdekében, hogy közérdeket érintő kérdésként kezelje az említett eseteket. Az ilyen vizsgálatok keretében javaslatokat és kezdeményezéseket is tehet az uniós intézményeken, szerveken, hivatalokon és ügynökségeken belüli helyes igazgatási gyakorlatok előmozdítása érdekében.

4. cikk**Az ombudsman és az intézmények kapcsolata**

(1) Amennyiben egy vizsgálatot követően hivatali visszasságot tárnak fel, az ombudsman indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az érintett uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget a vizsgálat megállapításairól, és adott esetben ajánlásokat tesz.

(2) Az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség három hónapon belül részletes véleményt küld az ombudsman részére. Az ombudsman az említett határidőt az uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség indokolással ellátott kérelmére meghosszabbíthatja. Az említett meghosszabbítás nem haladhatja meg a két hónapot. Ha az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség az eredeti három hónapos határidőn belül, illetve a meghosszabbított határidőn belül nem nyilvánított véleményt, az ombudsman e vélemény nélkül is lezárhatja a vizsgálatot.

(3) Az ombudsman a vizsgálat lezárását követően jelentést küld az érintett uniós intézménynek, szervnek, hivatalnak vagy ügynökségnek, és – ha a feltárt hivatali visszasság jellege vagy nagyságrendje ezt szükségessé teszi – az Európai Parlamentnek. Az ombudsman a jelentésben ajánlásokat fogalmazhat meg. Az ombudsman tájékoztatja a panaszost a vizsgálat eredményéről, az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség véleményéről, valamint a jelentésben megfogalmazott esetleges ajánlásokról.

(4) Adott esetben az uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség tevékenységére irányuló vizsgálatokkal kapcsolatban az ombudsman saját kezdeményezésére vagy az Európai Parlament kérésére a megfelelő szinten meghallgathatják az Európai Parlamentben.

2021. június 23., szerda

(5) Az ombudsman minden éves ülészak végén jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek az általa lefolytatott vizsgálatok eredményéről. A jelentésnek tartalmaznia kell az ombudsman ajánlásainak, valamint megoldási és jobbító célú javaslatainak való megfelelés értékelését. A jelentésnek adott esetben tartalmaznia kell az ombudsman zaklatással, visszaélések bejelentésével és az uniós intézményeken, szerveken, hivatalokon vagy ügynökségeken belüli összeférhetlenséggel kapcsolatos vizsgálatainak eredményét is.

5. cikk

Adatszolgáltatás az ombudsman részére

(1) E cikk alkalmazásában az „adatszolgáltatás” kiterjed minden olyan fizikai és elektronikus eszközre, amelyen keresztül az ombudsman és titkársága hozzáférhet az adatokhoz, beleértve a dokumentumokat is, azok formájától függetlenül.

(2) „EU-minősített adat”: bármely olyan EU biztonsági minősítéssel ellátott adat és anyag, amelynek engedély nélküli hozzáférhetővé tétele különböző mértékben sértheti az Unió, vagy egy vagy több tagállam érdekeit.

(3) Az e cikkben meghatározott feltételek mellett az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek, valamint a tagállamok illetékes hatóságai az ombudsman kérésére vagy saját kezdeményezésükre indokolatlan késedelem nélkül az ombudsman rendelkezésére bocsátanak minden olyan adatot, amelyet az ombudsman vizsgálat céljából kért.

(4) Az EU-minősített adatokat az alábbi elvek és feltételek szerint bocsátják az ombudsman rendelkezésére:

a) az EU-minősített adatot szolgáltató uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség lezárta vonatkozó belső eljárásait, illetve amennyiben az adat szolgáltatója harmadik fél, az előzetes írásbeli hozzájárulását adta;

b) megállapítást nyert, hogy az ombudsmannak „ismernie kell az adatot”;

c) biztosítani kell, hogy a CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL vagy magasabb szintű minősített adatokhoz való hozzáférést csak a nemzeti joggal összhangban megfelelő biztonsági szintű biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező és az illetékes biztonsági hatóság által engedélyezett személyek számára engedélyezzék.

(5) Az EU-minősített adatok rendelkezésre bocsátása tekintetében az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség értékeli, hogy az ombudsman ténylegesen alkalmazott-e belső biztonsági szabályokat, valamint fizikai és eljárási intézkedéseket az EU-minősített adatok védelme érdekében. E célból az ombudsman és valamely uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség az EU-minősített adatok szolgáltatására vonatkozó általános keretet létrehozó megállapodást is köthet.

(6) A (4) és (5) bekezdéssel összhangban az EU-minősített adatokhoz való hozzáférést – az ombudsmannal való eltérő megállapodás hiányában – az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség helyszínein kell biztosítani.

(7) A (3) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok illetékes hatóságai megtagadhatják, hogy az ombudsman rendelkezésére bocsássák a minősített adatok védelmére vonatkozó nemzeti jogszabályok vagy az azok közlését megakadályozó rendelkezések hatálya alá tartozó adatokat.

Mindazonáltal az érintett tagállam az illetékes hatósága által meghatározott feltételek mellett az ombudsman rendelkezésére bocsáthatja az ilyen adatokat.

(8) Az EU-minősített adatot vagy a nyilvánosság számára nem hozzáférhető adatokat szolgáltatni szándékozó uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek és a tagállamok hatóságai előzetesen tájékoztatják erről az ombudsmant.

Az ombudsman biztosítja az ilyen adatok megfelelő védelmét, és, különösen, azokat az uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség, illetve az érintett tagállam illetékes hatóságának előzetes hozzájárulása nélkül nem oszthatja meg a panaszossal, illetve nem hozhatja nyilvánosságra. Az EU-minősített adatok esetében a hozzájárulást írásban kell megadni.

(9) Az EU-minősített adatokhoz való hozzáférést megtagadó uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek írásban indokolást nyújtanak be az ombudsmanhoz, megjelölve legalább az adatszolgáltatás megtagadásának okait.

2021. június 23., szerda

(10) Az ombudsman csak a vizsgálat végleges lezárásáig őrizheti meg a (8) bekezdésben említett adatokat.

Az ombudsman kérheti valamely uniós intézménytől, szervtől, hivaltól vagy ügynökségtől, illetve tagállamtól, hogy ezeket az adatokat legalább öt évig megőrizhesse.

(11) Amennyiben az ombudsman a kért segítséget nem kapja meg, erről tájékoztathatja az Európai Parlamentet, amely megteszi a megfelelő lépéseket.

6. cikk

Az ombudsman dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférés

Az ombudsman az 1367/2006/EK rendelettel kiegészített 1049/2001/EK rendeletben meghatározott feltételeknek és korlátozásoknak megfelelően kezeli a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmeket, kivéve a vizsgálat során beszerzett és az említett vizsgálat alatt vagy annak lezárását követően a birtokában lévő dokumentumokat.

7. cikk

Tisztviselők és egyéb alkalmazottak meghallgatása

(1) Az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek tisztviselőit és egyéb alkalmazottait az ombudsman kérelmére meg kell hallgatni az ombudsman valamely folyamatban lévő vizsgálatát érintő tényekkel kapcsolatban.

(2) Az említett tisztviselő vagy egyéb alkalmazott intézménye, szerve, hivatala vagy ügynöksége nevében nyilatkozik. A tisztviselőt vagy egyéb alkalmazottat továbbra is terhelik a rá vonatkozó szabályokból eredő kötelezettségek.

8. cikk

A visszaélések bejelentésével kapcsolatos vizsgálatok

(1) Az ombudsman vizsgálatot folytathat a személyzeti szabályzat 22a. cikkében meghatározott, a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott által a személyzeti szabályzatban megállapított vonatkozó szabályoknak megfelelően közölt adatok kezelése során felmerülő hivatali visszásságok feltárása érdekében.

(2) Ilyen esetekben a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott jogosult a személyzeti szabályzat által nyújtott védelemre abban az esetben, ha az információ közlése miatt az uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség részéről sérelem érné.

(3) Az ombudsman azt is megvizsgálhatja, hogy történt-e hivatali visszásság az ilyen ügynek az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség általi kezelése során, ideértve az érintett tisztviselő vagy egyéb alkalmazott védelmét is.

9. cikk

Szakmai titoktartás

(1) Az ombudsman és személyzete nem hozhatnak nyilvánosságra olyan adatokat vagy dokumentumokat, amelyeket a vizsgálat során szereztek be. A (2) bekezdés sérelme nélkül különösen nem hozhatnak nyilvánosságra semmilyen, az ombudsmannak átadott EU-minősített adatot vagy az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek belső dokumentumait, vagy a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jog hatálya alá tartozó dokumentumokat. Továbbá nem hozhatnak nyilvánosságra a panaszos vagy bármely más érintett személy jogait esetlegesen sértő adatokat.

(2) Az uniós intézményeknek, szervezeteknek, hivataloknak és ügynökségeknek a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁷⁾ 8. cikkével összhangban az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) felé teljesítendő általános jelentéstételi kötelezettségének sérelme nélkül, amennyiben az ombudsman vizsgálata során feltárt tények bűncselekménynek minősülhetnek vagy ahhoz kapcsolódhatnak, az ombudsman jelentést tesz a tagállamok illetékes hatóságainak és – amennyiben az ügy a hatáskörükbe tartozik – az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet⁽⁸⁾ 24. cikkével összhangban az Európai Ügyészségnek, valamint az OLAF-nak.

(7) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

(8) A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség (EPPO) létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

2021. június 23., szerda

(3) Adott esetben és az Európai Ügyészség vagy az OLAF beleegyezésével az ombudsman értesíti az érintett tisztviselő vagy egyéb alkalmazott felett hatáskörrel rendelkező uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget is, amely kezdeményezheti a megfelelő eljárásokat.

10. cikk

Együttműködés a tagállami hatóságokkal és uniós intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel

(1) Amennyiben feladatai ellátásához szükséges, az ombudsman az alkalmazandó nemzeti és uniós joggal összhangban együttműködhet a tagállami hatóságokkal.

(2) Feladatainak ellátása során az ombudsman együttműködhet más uniós intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel is, különösen azokkal, amelyek az alapvető jogok előmozdításáért és védelméért felelnek. Az ombudsmannak el kell kerülnie az említett uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek tevékenységeivel való átfedéseket vagy párhuzamosságokat.

(3) A tagállamok hatóságainak címzett bármely, az e rendelet alkalmazását célzó közleményt az Unió mellett működő állandó képviselleteiken keresztül kell továbbítani, kivéve, ha az érintett állandó képviselő beleegyezik abba, hogy az ombudsman titkársága közvetlenül kapcsolatba lépjen az érintett tagállam hatóságaival.

11. cikk

Az ombudsman megválasztása

(1) Az ombudsmant az EUMSZ 228. cikkének (2) bekezdésével összhangban átlátható eljárás keretében kiválasztott jelöltek közül választják meg, és jogosult újraválasztásra.

(2) A jelölésre irányuló felhívás az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követően az ombudsmant olyan személyek közül választják ki, akik:

- az Unió polgárai,
- rendelkeznek a polgári és politikai jogok teljes körével,
- függetlenségüket teljes mértékben garantálják,
- megfelelnek az országukban a legmagasabb bírói tisztség betöltéséhez szükséges feltételeknek és elismerten rendelkeznek az ombudsman feladatainak ellátásához szükséges szakértelemmel és végzettséggel, valamint
- a jelölésre irányuló felhívás közzétételét megelőző két évben nem voltak nemzeti kormányok tagjai, sem az Európai Parlament, az Európai Tanács vagy az Európai Bizottság tagjai.

12. cikk

Az ombudsman megbízatásának megszűnése

(1) Az ombudsmannak a feladatai ellátására vonatkozó megbízatása a megbízatási idő leteltével, lemondással vagy felmentéssel szűnik meg.

(2) A felmentés esetét kivéve az ombudsman az új ombudsman megválasztásáig hivatalban marad.

(3) A megbízatás idő előtti megszűnése esetén az új ombudsmant az Európai Parlament megbízatási idejéből fennmaradó időszakra a hivatal megüresedését követő három hónapon belül választják meg. Az új ombudsman megválasztásáig a 16. cikk (2) bekezdésében említett vezető tisztviselő felel az ombudsman feladatai közé tartozó sürgős ügyekért.

13. cikk

Felmentés

Amennyiben az Európai Parlamentnek szándékában áll az EUMSZ 228. cikkének (2) bekezdésével összhangban az ombudsman felmentését kérni, az ezirányú kérelem benyújtása előtt meghallgatja az ombudsmant.

2021. június 23., szerda

14. cikk

Az ombudsman feladatainak ellátása

- (1) Az ombudsman feladatainak ellátása során az EUMSZ 228. cikkének (3) bekezdésével összhangban jár el. Az ombudsman tartózkodik minden olyan cselekedettől, amely az említett feladatokkal összeegyeztethetetlen.
- (2) Az ombudsman hivatalba lépésekor a Bíróság előtt ünnepélyesen kötelezettséget vállal arra, hogy a Szerződésben és az e rendeletben említett feladatokat teljes függetlenséggel és pártatlansággal látja el, valamint hivatali ideje alatt és azt követően tiszteletben tartja az Szerződésből és az e rendeletből eredő kötelezettségeket. Az ünnepélyes kötelezettségvállalás kiterjed különösen arra a kötelezettségre, hogy megbízatása megszűnését követően az egyes kinevezések és előnyök elfogadása tekintetében feddhetetlen és tartózkodó magatartást tanúsít.
- (3) Az ombudsman megbízatásának ideje alatt nem vállalhat egyéb politikai vagy közigazgatási hivatalt, és nem folytathat semmilyen egyéb – akár kereső, akár ingyenesen végzett – foglalkozást.

15. cikk

Illetmény, kiváltságok és mentességek

- (1) Az ombudsman illetménye, juttatásai és nyugdíja tekintetében a Bíróság bíráival azonos elbírálás alá esik.
- (2) Az ombudsmanra, valamint titkárságának tisztviselőire és egyéb alkalmazottaira az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 7. jegyzőkönyv 11–14. és 17. cikkét kell alkalmazni.

16. cikk

Az ombudsman titkársága

- (1) Az ombudsman számára megfelelő költségvetést kell biztosítani, amely elegendő az ombudsman függetlenségének biztosításához és feladatainak ellátásához.
- (2) Az ombudsman titkárság segíti. A titkárság vezető tisztviselőjét az ombudsman nevezi ki.
- (3) Az ombudsman titkárságának tisztviselőire és egyéb alkalmazottaira a személyzeti szabályzat vonatkozik. A titkárság személyzetének létszámát évente a költségvetési eljárás keretében határozzák meg.
- (4) Amennyiben az Unió tisztviselőit az ombudsman titkárságához rendelik ki, az említett kirendelés a személyzeti szabályzat 37. cikke első bekezdésének a) pontjával és 38. cikkével összhangban szolgálati érdekből történő kirendelésnek minősül.

17. cikk

Az ombudsman székhelye

Az ombudsman székhelye a 6. jegyzőkönyv egyetlen cikkének a) pontjában meghatározott európai parlamenti székhely.

18. cikk

Végrehajtási rendelkezések

Az ombudsman az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és az Európai Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja e rendelet végrehajtási rendelkezéseit. Azoknak összhangban kell lenniük ezzel a rendelettel, és rendelkezniük kell legalább a következőkről:

- a) a panaszos és az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség eljárási jogai;
- b) a panaszok átvétele, feldolgozása és lezárása;
- c) saját kezdeményezésű vizsgálatok; és
- d) nyomon követés céljából indított vizsgálatok.

2021. június 23., szerda

19. cikk

Záró rendelkezések

- (1) A 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályát veszti.
- (2) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
- (3) Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0304

EU–Thaiföld-megállapodás: az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedmények módosítása az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében ***

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és a Thaiföldi Királyság közötti, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05444/2021 – C9-0171/2021 – 2021/0003(NLE))

(Egyetértés)

(2022/C 81/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (05444/2021),
 - tekintettel az Európai Unió és a Thaiföldi Királyság között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodás tervezetére (05445/2021),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkének (4) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0171/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság ajánlására (A9-0180/2021),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a Thaiföldi Királyság kormányainak és parlamentjeinek.

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0305

EU–Indonézia-megállapodás: az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedmények módosítása az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében ***

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és az Indonéz Köztársaság között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke értelmében levélváltás formájában létrejött, az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről (06505/2021 – C9-0181/2021 – 2021/0044(NLE))

(Egyetértés)

(2022/C 81/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (06505/2021),
 - tekintettel az Európai Unió és az Indonéz Köztársaság között levélváltás formájában létrejött, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodás tervezetére (06506/2021),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0181/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság ajánlására (A9-0182/2021),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és az Indonéz Köztársaság kormányának és parlamentjének.

2021. június 23., szerda

P9_TA(2021)0306

EU–Argentína-megállapodás: az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedmények módosítása az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében***

Az Európai Parlament 2021. június 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és az Argentin Köztársaság között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján, levélváltás formájában létrejött, az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről (06837/2021 – C9-0170/2021 – 2021/0054(NLE))

(Egyetértés)

(2022/C 81/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozattervezetre (06837/2021),
 - tekintettel az Európai Unió és az Argentin Köztársaság között levélváltás formájában létrejött, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodás tervezetére (06838/2021),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkének (4) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0170/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság ajánlására (A9-0175/2021),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és az Argentin Köztársaságnak.

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0309

Európai klímarendelet *I**

Az Európai Parlament 2021. június 24-i jogalkotási állásfoglalása a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (az európai klímarendelet) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletrre irányuló javaslatról (COM(2020)0080 – COM(2020)0563 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 81/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0080) és a módosított javaslatára (COM(2020)0563),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 192. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0077/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a francia szenátus, a holland felsőház és az osztrák szövetségi tanács által a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv alapján benyújtott, indokolt véleményekre, amelyek szerint a jogalkotási aktus tervezete nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2020. július 15-i ⁽¹⁾ és 2020. október 29-i véleményeire ⁽²⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2020. július 2-i véleményére ⁽³⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. május 5-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A9-0162/2020),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot ⁽⁴⁾;
 2. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0036

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 24-én került elfogadásra a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1119 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 364., 2020.10.28., 143. o.

⁽²⁾ HL C 10., 2021.1.11., 69. o.

⁽³⁾ HL C 324., 2020.10.1., 58. o.

⁽⁴⁾ Ez az álláspont lép a 2020. október 8-án elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0253).

2021. június 24., csütörtök

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

A Bizottság nyilatkozatai

LULUCF-szénelnyelők és a 2030-ra vonatkozó célterv

Az EU földhasználati, földhasználat-megváltoztatási és erdőgazdálkodási (LULUCF) ágazata egyszerre bocsát ki üvegházhatású gázokat, illetve nyel el szén-dioxidot a talajban és a biomasszában. A föld szénelnyelő-képességének helyreállítása és növelése – a szén-dioxid természetes környezetünk, például fák általi elnyelésére való képességünk – alapvető fontosságú éghajlat-politikai céljaink szempontjából.

Egyre nagyobb szénelnyelő-képességre van szükségünk ahhoz, hogy az EU 2050-re meg tudja valósítani a klímasemlegességet. A jelenlegi tendencia megfordításához már rövid távon is jelentős lépésekre van szükség. A Bizottság „Európa 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című közleménye szerint meg kell, és meg is lehet fordítani a jelenlegi tendenciát, és 2030-ra 300 millió tonna CO₂-egyenérték fölé lehet növelni a szénelnyelést.

A Bizottság e törekvással összhangban javaslatokat fog tenni a LULUCF-rendelet felülvizsgálatára.

Az igazságszolgáltatáshoz való jog

Az EU és tagállamai részes felek az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-i egyezményében (a továbbiakban: Aarhusi Egyezmény).

A nyilvánosságnak a nemzeti energia- és klímatervek elkészítésébe való bevonásával és a hosszú távú stratégiákról folytatott konzultációkkal kapcsolatos, az (EU) 2018/1999 rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítése során a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy e kötelezettségek megszegése esetén az érintett nyilvánosságnak az igazságszolgáltatáshoz való joga biztosítva legyen. Ennek az Európai Unió Bíróságának a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való joggal kapcsolatos ítélezési gyakorlatával összhangban kell történnie, és teljes mértékben tiszteletben kell tartania azokat a kötelezettségeket, amelyeket a tagállamok az Aarhusi Egyezmény részes feleiként vállaltak ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Lásd még „A környezetvédelmi ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés javításáról az EU-ban és annak tagállamaiban” című közleményt (COM(2020)0643).

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0310

Az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás ***Az Európai Parlament 2021. június 24-i jogalkotási állásfoglalása az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás létrehozásáról (COM(2020)0569 – C9-0335/2020 – 2020/0260(NLE))****(Konzultáció)**

(2022/C 81/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0569),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. cikkére és 188. cikkének első bekezdésére, amelyeknek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0335/2020),
 - tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0177/2021),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát annak módosított formájában;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően módosítsa javaslatát, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
 3. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Módosítás 1**Rendeleltre irányuló javaslat****5 preambulumbekendés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5) A 2020. február 19-i „Európai adatstratégia” című bizottsági közlemény az adatgazdaság feltételeit megteremtő szakpolitikai intézkedésekre és beruházásokra irányuló európai stratégiát vázol fel az elkövetkező öt évre. Hangsúlyozza olyan európai nyilvános közös adatterek létrehozását, amelyek élénkítik a növekedést és értéket teremtenek. Az ilyen közös európai adatterek és az egyesített, biztonságos felhőinfrastruktúrák létrehozásának támogatása révén garantálható, hogy egyre több adatot lehet használni a társadalomban és a gazdaságban, de az is, hogy az adatokat generáló vállalatok és magánszemélyek adatok feletti ellenőrzése megmarad. A nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika alapvető a különböző teljesítményjellemzőkkel rendelkező számítástechnikai források gördülékeny biztosításához, amelyekre a nyilvános, ipari és tudományos alkalmazásokat szolgáló közös európai adatterek, valamint az egyesített, biztonságos felhőinfrastruktúrák növekedésének és kiaknázásának maximalizálásához van szükség.

(5) A 2020. február 19-i „Európai adatstratégia” című bizottsági közlemény az adatgazdaság feltételeit megteremtő szakpolitikai intézkedésekre és beruházásokra irányuló európai stratégiát vázol fel az elkövetkező öt évre. Hangsúlyozza olyan európai nyilvános közös adatterek létrehozását, amelyek élénkítik a növekedést és értéket teremtenek. Az ilyen közös európai adatterek és az egyesített, biztonságos felhőinfrastruktúrák létrehozásának támogatása révén garantálható, hogy egyre több adatot lehet használni a társadalomban és a gazdaságban, de az is, hogy az adatokat generáló vállalatok és magánszemélyek adatok feletti ellenőrzése megmarad. **A felhasználói adatok tényleges hordozhatóságának biztosítása érdekében az Unión belüli felhőalapú infrastruktúráknak a bizalom, a nyitottság, a biztonság, az interoperabilitás és a hordozhatóság elvén kell alapulniuk.** A nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika alapvető a különböző teljesítményjellemzőkkel rendelkező számítástechnikai források gördülékeny biztosításához, amelyekre a nyilvános, ipari és tudományos alkalmazásokat szolgáló közös európai adatterek, valamint az egyesített, biztonságos felhőinfrastruktúrák növekedésének és kiaknázásának maximalizálásához van szükség.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) A 2020. február 19-i „Európa digitális jövőjének megtervezése” című bizottsági közlemény bemutatja Európa digitális stratégiáját, és kevés elsődleges célkitűzésre összpontosít, amelyek garantálják, hogy a digitális megoldások Európa segítségére legyenek a saját elképzelései szerint zajló digitális átalakulásban, amely az emberek szolgálatába áll. A közlemény által javasolt fő intézkedések között található az élvonalbeli közös digitális kapacitások kiépítésébe és alkalmazásába történő beruházást, többek között a szuper-számítástechnika és a kvantumtechnológiák terén, továbbá Európa szuper-számítástechnikai kapacitásának **bővítését** annak érdekében, hogy az **orvostudomány**, a **közlekedés** és a környezet **számára** innovatív megoldásokat fejlesszenek ki.

Módosítás

- (6) A 2020. február 19-i „Európa digitális jövőjének megtervezése” című bizottsági közlemény bemutatja Európa digitális stratégiáját, és kevés elsődleges célkitűzésre összpontosít, amelyek garantálják, hogy a digitális megoldások Európa segítségére legyenek a saját elképzelései szerint zajló, **emberközpontú** digitális átalakulásban, amely az emberek szolgálatába áll, **és hozzájárul az európai zöld megállapodáshoz**. A közlemény által javasolt fő intézkedések között található az élvonalbeli közös digitális kapacitások kiépítésébe és alkalmazásába történő beruházást, többek között a szuper-számítástechnika és a kvantumtechnológiák terén, továbbá Európa szuper-számítástechnikai kapacitásának **bővítését** annak érdekében, hogy **minden gazdasági ágazatban, például az iparban, a gyártásban, a kiberbiztonságban, az egészségügyben és az orvostudományban, a közlekedésben és fenntartható mobilitásban, valamint a környezet, az energia és az éghajlatváltozás terén** innovatív megoldásokat fejlesszenek ki.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7) A 2020. március 10-i „Új európai iparstratégia” című bizottsági közlemény nagyratörő ipari stratégiát határoz meg Európa számára, hogy a klímasemlegességre és a digitális vezető szerepre való kettős átállás élére álljon. A közlemény hangsúlyozza többek között az olyan kulcsfontosságú alaptermotechnológiák kifejlesztéséhez nyújtott támogatást, amelyek stratégiai jelentőséggel bírnak Európa iparának jövője szempontjából, ideértve a nagy teljesítményű számítástechnikát és a kvantumtechnológiát is.

Módosítás

- (7) A 2020. március 10-i „Új európai iparstratégia” című bizottsági közlemény nagyratörő ipari stratégiát határoz meg Európa számára, hogy a klímasemlegességre és a digitális vezető szerepre való kettős átállás élére álljon. A közlemény hangsúlyozza többek között az olyan kulcsfontosságú alaptermotechnológiák kifejlesztéséhez nyújtott támogatást, amelyek stratégiai jelentőséggel bírnak Európa iparának jövője szempontjából, ideértve a nagy teljesítményű számítástechnikát és a kvantumtechnológiát is. **A világszínvonalú nagy teljesítményű számítástechnikai infrastruktúra és ökoszisztéma fejlesztése stratégiai erőforrást jelent az uniós ipar és a kkv-k jövője és rezilienciája szempontjából, ugyanakkor tesz a regionális egyenlőtlenségek ellen, új munkahelyeket hoz létre és ösztönzi a globális piaci versenyt, ami előnyös lehet az élénk adatgazdaság megvalósítása tekintetében és segíthet fellépni az éghajlatváltozás ellen.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 4
Rendeletre irányuló javaslat
9 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (9) Európa adatgazdaságban betöltött vezető szerepe, tudományos kiválósága és ipari versenyképessége nagymértékben azon múlik majd, hogy képes-e kifejleszteni kulcsfontosságú nagy teljesítményű számítástechnikai technológiákat, hozzáférést biztosítani a világszínvonalú szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúrákhoz és fenntartani jelenlegi vezető szerepét a nagy teljesítményű számítástechnikai alkalmazások terén. A nagy teljesítményű számítástechnika az európai gazdaság digitális transzformációjához szükséges általános technológia, **amely lehetővé teszi** számos hagyományos ipari ágazat számára az értékesebb termékekkel és szolgáltatásokkal megvalósított innovációt. Más fejlett digitális technológiákkal, köztük a mesterséges intelligenciával, a big data és a felhőtechnológiákkal együtt a nagy teljesítményű számítástechnika utat nyit az innovatív társadalmi és ipari alkalmazások előtt az Európa számára kritikus területeken, például a személyre szabott orvoslás, az időjárás-előrejelzések, az éghajlatváltozás, az intelligens és környezetbarát fejlődés és közlekedés, a tiszta **energiákhoz szükséges új anyagok**, a gyógyszertervezés és a virtuális tesztelés, a fenntartható mezőgazdaság vagy a mérnöki tudományok és a gyártás terén.

Módosítás

- (9) Európa adatgazdaságban betöltött vezető szerepe, tudományos kiválósága és ipari versenyképessége nagymértékben azon múlik majd, hogy képes-e kifejleszteni kulcsfontosságú nagy teljesítményű számítástechnikai technológiákat, hozzáférést biztosítani a világszínvonalú szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúrákhoz és fenntartani jelenlegi vezető szerepét a nagy teljesítményű számítástechnikai alkalmazások terén. A nagy teljesítményű számítástechnika az európai gazdaság digitális transzformációjához szükséges általános technológia, **amelyben megvan a potenciál arra, hogy lehetővé tegye** számos hagyományos ipari ágazat számára az értékesebb termékekkel és szolgáltatásokkal megvalósított innovációt. Más fejlett digitális technológiákkal, köztük a mesterséges intelligenciával, a big data és a felhőtechnológiákkal együtt a nagy teljesítményű számítástechnika – **feltéve, hogy kiépítése és alkalmazása emberközpontú és etikus** – utat nyit az innovatív társadalmi és ipari alkalmazások előtt az Európa számára kritikus területeken, például a személyre szabott orvoslás, az időjárás-előrejelzések, az éghajlatváltozás, az intelligens és környezetbarát fejlődés és közlekedés, **az új anyagok, a fenntartható és tiszta energiával kapcsolatos kutatás**, a gyógyszertervezés és a virtuális tesztelés, a fenntartható mezőgazdaság vagy a mérnöki tudományok és a gyártás terén.

Módosítás 5
Rendeletre irányuló javaslat
10 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) A nagy teljesítményű számítástechnika a politikai döntéshozatal stratégiai erőforrása, mivel működteti azokat az alkalmazásokat, amelyek eszközöket biztosítanak számos összetett globális kihívás kezelését, illetve a válságkezelést szolgáló hatékony megoldások megértéséhez és kidolgozásához. A nagy teljesítményű számítástechnika hozzájárul olyan fontos szakpolitikákhoz, mint az európai zöld megállapodás, azzal, hogy olyan modelleket és eszközöket kínál, amelyek segítségével az egyre nagyobb számú összetett környezeti kihívások átalakíthatók a társadalmi innováció és a gazdasági növekedés lehetőségévé. Erre jó példa az Irány a Föld kezdeményezés, amelyet a Bizottság a 2019. december 11-i „Az európai zöld megállapodás”, valamint a 2020. február 19-i, „Európai adatstratégia” és „Európa digitális jövőjének megtervezése” című közleményeiben jelentett be.

Módosítás

- (10) A nagy teljesítményű számítástechnika a politikai döntéshozatal stratégiai erőforrása, mivel működteti azokat az alkalmazásokat, amelyek eszközöket biztosítanak számos összetett globális kihívás kezelését, illetve a válságkezelést szolgáló hatékony megoldások megértéséhez és kidolgozásához. A nagy teljesítményű számítástechnika hozzájárul olyan fontos szakpolitikákhoz, mint az európai zöld megállapodás, azzal, hogy olyan modelleket és eszközöket kínál, amelyek segítségével az egyre nagyobb számú összetett környezeti kihívások átalakíthatók a társadalmi innováció és a **fenntartható** gazdasági növekedés lehetőségévé. Erre jó példa az Irány a Föld kezdeményezés, amelyet a Bizottság a 2019. december 11-i „Az európai zöld megállapodás”, valamint a 2020. február 19-i, „Európai adatstratégia” és „Európa digitális jövőjének megtervezése” című közleményeiben jelentett be. **A nagy teljesítményű számítástechnika stratégiai eszköz az Unió innovációs kapacitásának és stratégiai autonómiájának megőrzéséhez, valamint a gazdasági növekedés előmozdításához.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 6
Rendeletre irányuló javaslat
11 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(11) Az olyan világméretű események, mint a Covid19-világjárvány rámutattak arra, mennyire fontos nagy teljesítményű számítástechnikába és az egészséggel összefüggő modellezési platformokba és eszközökbe beruházni, mivel ezek kulcsszerepet játszanak a világjárvánnyal szembeni küzdelemben, gyakran más digitális technológiákkal, köztük a big data technológiákkal és a mesterséges intelligenciával együtt. A nagy teljesítményű számítástechnikát jelenleg is igénybe veszik a **kezelések** azonosításának és előállításának felgyorsítására, a vírus terjedésének előrejelzésére, az egészségügyi felszerelések és erőforrások elosztása megtervezésének elősegítésére, valamint a járvány utáni kilépési intézkedések szimulálására, a különböző forgatókönyvek értékelése érdekében. A nagy teljesítményű számítástechnikán alapuló modellezési platformok és eszközök döntő fontosságúak a jelenlegi és a jövőbeli járványok szempontjából, továbbá fontos szerepet töltenek majd be az **egészségügyben** és a **személyre szabott orvoslásban**.

Módosítás

(11) Az olyan világméretű események, mint a Covid19-világjárvány rámutattak arra, mennyire fontos nagy teljesítményű számítástechnikába és az egészséggel összefüggő modellezési platformokba és eszközökbe beruházni, mivel ezek kulcsszerepet játszanak a világjárvánnyal szembeni küzdelemben, gyakran más digitális technológiákkal, köztük a big data technológiákkal, a mesterséges intelligenciával, **valamint a számítógépes modellezéssel és szimulációval** együtt. A nagy teljesítményű számítástechnikát jelenleg is igénybe veszik a **gyógyszeripari ágazat számára kritikus összetevők** azonosításának és a **kezelések** előállításának felgyorsítására, a vírus terjedésének előrejelzésére, az egészségügyi felszerelések és erőforrások elosztása megtervezésének elősegítésére, valamint a járvány utáni kilépési intézkedések szimulálására, a különböző forgatókönyvek értékelése érdekében. A nagy teljesítményű számítástechnikán alapuló modellezési platformok és eszközök döntő fontosságúak a jelenlegi és a jövőbeli járványok szempontjából, továbbá fontos szerepet töltenek majd be az **egészségügyi ágazatban**, mivel lehetővé teszik az új megelőző stratégiák biztonságosságának, hatékonyságának és teljesítményének vizsgálatát, az automatizált diagnosztikai modellezés, a **gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök optimalizálását**. Fontos továbbá a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia (beleértve a gépi és a mélytanulást), a nagy adathalmazok, a nagy teljesítményű adatelemzés és a felhő interoperabilitásának biztosítása, mivel főbb gazdasági ágazatok közül a nagy teljesítményű számítástechnikára támaszkodik például a gyártás, az egészségügy és a gyógyszeripar is.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(14) Ahhoz, hogy az Unió rendelkezésére álljon a kutatása és az ipari kapacitásai élvonalban tartásához szükséges számítástechnikai teljesítmény, össze kell hangolni a nagy teljesítményű számítástechnikába és kvantum-számítástechnikába irányuló tagállami beruházásokat és mind a közszektorban, mind pedig a magánszektorban elő kell segíteni, hogy a nagy teljesítményű számítástechnikai technológia és a kvantum-számítástechnikai technológia az iparban és a piacon is elterjedjen. Az Uniónak a technológiai kínálat és a felhasználókkal való közös tervezés, valamint a világszínvonalú rendszerek közös beszerzése között tényleges kapcsolatot kell teremtenie és ezáltal eredményesebben kell gondoskodnia arról, hogy a technológiai fejlesztések beépüljenek a keresletorientált és felhasználásközpontú, a legkiválóbb minőségű európai nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai rendszerekbe, és létre kell hoznia a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák és alkalmazások világszínvonalú ökoszisztémáját. Az Uniónak ugyanakkor lehetővé kell tennie, hogy a beszállítóipara kiaknázza az említett beruházások előnyeit, és azok eredményei elterjedjenek különböző nagy léptékű és újonnan létrejövő alkalmazási területeken – **például a személyre szabott orvoslás, az éghajlatváltozás, az összekapcsolt és automatizált járművezetés, vagy más vezető piaci alkalmazások területén –, amelyek a mesterséges intelligencián, a blokklánc-technológiákon, a pereminformatikai alkalmazásokon, vagy tágabb értelemben véve az uniós ipar digitalizációján alapulnak.**

Módosítás

(14) Ahhoz, hogy az Unió rendelkezésére álljon a kutatása és az ipari kapacitásai élvonalban tartásához szükséges számítástechnikai teljesítmény, össze kell hangolni a nagy teljesítményű számítástechnikába és kvantum-számítástechnikába irányuló tagállami beruházásokat és mind a közszektorban, mind pedig a magánszektorban elő kell segíteni, hogy a nagy teljesítményű számítástechnikai technológia és a kvantum-számítástechnikai technológia az iparban és a piacon is elterjedjen. Az Uniónak a technológiai kínálat és a felhasználókkal való közös tervezés, valamint a **biztonságos, világszínvonalú rendszerek közös beszerzése között tényleges kapcsolatot kell teremtenie és ezáltal eredményesebben kell gondoskodnia arról, hogy a technológiai fejlesztések beépüljenek a keresletorientált és felhasználásközpontú, a legkiválóbb minőségű és Európa-szerte széles körben elterjedt és hozzáférhető** európai nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai rendszerekbe, és létre kell hoznia a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák és alkalmazások világszínvonalú ökoszisztémáját, **amely minden tagállam és régió javát szolgálja.** Az Uniónak ugyanakkor lehetővé kell tennie, hogy a beszállítóipara kiaknázza az említett beruházások előnyeit, és azok eredményei elterjedjenek különböző nagy léptékű és újonnan létrejövő alkalmazási területeken, **amelyek a mesterséges intelligencián, a számítógépes modellezésen és szimuláción, a blokklánc-technológiákon, a pereminformatikai alkalmazásokon, vagy tágabb értelemben véve az uniós ipar digitalizációján alapulnak.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 8
Rendeletre irányuló javaslat
14 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (14a) *Az alacsony fogyasztású és rendkívül energiahatékony világszínvonalú és innovatív szuper-számítástechnika ökoszisztéma, technológiák és hardverrendszerek új körének megtervezése, aktualizálása és megvalósítása érdekében hatalmas mennyiségű kutatási és innovációs tevékenységet és erőforrást kell felhasználni. A többi európai partnerséggel és kezdeményezéssel szinergiában a közös vállalkozás megfelelő kiinduló helyzetben van ahhoz, hogy stratégiai ütemterveket és kutatási és beruházási terveket dolgozzon ki az európai elektronika és beágyazott rendszerek értékláncainak megerősítése érdekében, hogy kiterjessze az európai ipari jelenlétét, kezelje a legfontosabb technológiai, biztonsági és társadalmi kihívásokat, valamint fejlett európai hardvertervezési képességeket és termelő létesítményeket hozzon létre.*

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (15) Annak érdekében, hogy az Unió és tagállamai **technológiai függetlenséget érjenek el** a főbb digitális technológiák, így a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika terén, be kell ruházniuk az exaszintű és az exaszintet meghaladó teljesítményű számítástechnikát és kvantum-számítástechnikát **szolgáltató, valamint az orvostudományt, a környezetet, a gyártást és a mérnöki tudományokat segítő innovatív szuper-számítástechnikai és adatalkalmazásokat szolgáltató, alacsony energiaigényű szuper-számítástechnikai technológiák következő generációjába, innovatív szoftverekbe és fejlett szuper-számítástechnikai rendszerekbe.** Ennek lehetővé kell tennie az európai beszállítóipar számára, hogy kiaknázza a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika területén túlmutatató kulcsfontosságú technológiai és alkalmazási területek széles skáláját, és hosszú távon ilyen technológiákkal lássa el a szélesebb körű IKT-piacokat. Emellett támogatni fogja a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika tudományának és a felhasználóiparnak a digitális transzformációját, továbbá innovációs potenciáljának élénkítését.

Módosítás

- (15) Annak érdekében, hogy az Unió és tagállamai **a gazdaság nyitottságának megőrzése mellett elérjék a stratégiai technológiai autonómiát** a főbb digitális technológiák, így a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika terén, be kell ruházniuk **a következő generációs, alacsony energiaigényű és energia- és erőforrás-hatékony szuper-számítástechnikai technológiákba, az innovatív szoftverekbe és az exaszintű és az exaszintet meghaladó teljesítményű számítástechnikát és kvantum-számítástechnikát szolgáltató, fejlett szuper-számítástechnikai rendszerekbe, ideértve az adatvédelmi számítási technológiákat, valamint az innovatív szuper-számítástechnikai és adatalkalmazásokat is. A nagy teljesítményű számítástechnikát és az adatgazdálkodást aktívan támogatni kell minden kutatási területen, beleértve a társadalom- és bölcsészettudományokat is. A vonatkozó kompetenciák fejlesztéséhez szükség van beruházásokra.** Ennek lehetővé kell tennie az európai beszállítóipar számára, hogy kiaknázza a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika területén túlmutatató kulcsfontosságú technológiai és alkalmazási területek széles skáláját, és hosszú távon ilyen technológiákkal lássa el a szélesebb körű IKT-piacokat. Emellett támogatni fogja a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika tudományának és a felhasználóiparnak a digitális transzformációját, továbbá innovációs potenciáljának élénkítését.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

15 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (15a) **Az Unión belüli robusztus kvantum-számítástechnikai ökoszisztéma létrehozása érdekében be kell ruháznunk a neurális hálózatok hardvertudatos algoritmusainak kifejlesztésébe, a bemeneti/kimeneti adatok kódolásának szabványosításába, valamint a felhőszolgáltatásokhoz való végfelhasználói hozzáférés megkönnyítésébe.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 11
Rendeletre irányuló javaslat
16 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(16) Ahhoz, hogy biztosítható legyen az Unió és a tagállamok digitális **gazdaságban** betöltött vezető szereppel és stratégiai autonómiával kapcsolatos törekvésének megvalósítása, alapvető egy nagy teljesítményű számítástechnikával és kvantum-számítástechnikával kapcsolatos közös uniós stratégiai elképzelés követése. A cél az lenne, hogy Európában létrejöjjön egy világelső, fokozottan összekapcsolt, egyesített és biztonságos nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra-ökoszisztéma, és hogy Európa olyan helyzetbe kerüljön, hogy innovatív és versenyképes nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai rendszereket tudjon gyártani egy olyan ellátási lánc mentén, amelyben garantált, hogy az alkotóelemek, technológiák és ismeretek korlátozzák a zavar kockázatát.

Módosítás

(16) Ahhoz, hogy biztosítható legyen az Unió és a tagállamok **a gazdaság nyitottságának megőrzése melletti** digitális **átmenetben** betöltött vezető szereppel és stratégiai autonómiával kapcsolatos törekvésének megvalósítása, alapvető egy nagy teljesítményű számítástechnikával és kvantum-számítástechnikával kapcsolatos közös uniós stratégiai elképzelés követése, **valamint egy olyan átállás biztosítása, amelynek során a szimulációközpontúságot a teljes (más ökoszisztémákat, például a nagy adathalmazokat, a mesterséges intelligenciát és a dolgok internetét is magában foglaló) informatikai infrastruktúrába integrálódó nagy teljesítményű számítástechnika váltja fel.** A cél az lenne, hogy Európában létrejöjjön egy világelső, fokozottan összekapcsolt, egyesített és biztonságos nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra-ökoszisztéma, és hogy Európa olyan helyzetbe kerüljön, hogy innovatív és versenyképes nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai rendszereket tudjon gyártani egy olyan **reziliens és felelősségteljes** ellátási lánc mentén, amelyben **az emberek és a környezet védelme mellett** garantált, hogy az alkotóelemek, technológiák és ismeretek korlátozzák a zavar kockázatát.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

17 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (17) Egy közös vállalkozás a legjobb eszköz, amely képes arra, hogy az EU nagy teljesítményű számítástechnikával és kvantum-számítástechnikával kapcsolatos stratégiai elgondolását megvalósítsa, mivel biztosítja, hogy az Unió – gazdasági potenciáljának megfelelően – az európai felhasználók igényeit kielégítő, világszínvonalú szuper-számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és adatkapacitással és a kritikus nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák terén a szükséges stratégiai autonómiával rendelkezzen. A közös vállalkozás **a legmegfelelőbb eszköz** az e rendeletet kísérő szolgálati munkadokumentumban bemutatott jelenlegi korlátok **leküzdésére**, ugyanakkor az Unió nagy teljesítményű számítástechnikához és kvantum-számítástechnikához fűződő érdekeinek védelme mellett **a lehető legkedvezőbb** gazdasági, társadalmi és környezeti hatással jár. Alkalmas arra, hogy összevonja az Unióban, a tagállamokban és az Európai horizont, a Digitális Európa program vagy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz társult országaiban, valamint a magánszektorban rendelkezésre álló forrásokat. Beszerzési keretet biztosít, és lehetővé teszi világszínvonalú nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai rendszerek üzemeltetését. Lehetőséget teremt olyan kutatási és innovációs programok indítására, amelyek európai technológiák fejlesztésére és azoknak világszínvonalú szuper-számítástechnikai rendszerekbe történő későbbi integrációjára irányulnak.

Módosítás

- (17) Egy közös vállalkozás a legjobb **elérhető** eszköz, amely képes arra, hogy az EU nagy teljesítményű számítástechnikával és kvantum-számítástechnikával kapcsolatos stratégiai elgondolását megvalósítsa, mivel biztosítja, hogy az Unió – gazdasági potenciáljának megfelelően – az európai felhasználók igényeit kielégítő, világszínvonalú szuper-számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és adatkapacitással és a kritikus nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák terén a szükséges stratégiai autonómiával rendelkezzen, **megőrizve egyszersmind a gazdaság nyitottságát**. A közös vállalkozás **egyike azoknak az eszközöknek, amelyek hozzájárulnak** az e rendeletet kísérő szolgálati munkadokumentumban bemutatott jelenlegi korlátok **leküzdéséhez**, ugyanakkor **megfelelő finanszírozás, fejlesztés és végrehajtás esetén** az Unió nagy teljesítményű számítástechnikához és kvantum-számítástechnikához fűződő érdekeinek **lehető legjobb** védelme mellett **jelentős** gazdasági, társadalmi és környezeti hatással **járnak**. Alkalmas arra, hogy összevonja az Unióban, a tagállamokban és az Európai horizont, a Digitális Európa program vagy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz társult országaiban, valamint a magánszektorban rendelkezésre álló forrásokat. Beszerzési keretet biztosít, és lehetővé teszi világszínvonalú nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai rendszerek üzemeltetését. Lehetőséget teremt olyan kutatási és innovációs programok indítására, amelyek európai technológiák fejlesztésére és azoknak világszínvonalú szuper-számítástechnikai rendszerekbe történő későbbi integrációjára irányulnak.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

18 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (18) Az EuroHPC közös vállalkozás az Európai horizont keretében kialakított intézményesített partnerségi portfólió része, és törekednie kell az EU tudományos kapacitásainak megerősítésére, hogy meg tudjon birkózni a kialakuló veszélyekkel és a jövőbeni kihívásokkal egy megerősített Európai Kutatási Térségben; biztosítania kell a fenntarthatóság által vezérelt uniós értékláncokat és az EU stratégiai autonómiáját a kulcsfontosságú technológiák és ágazatok terén; továbbá fokoznia kell az éghajlattal, környezettel, egészséggel kapcsolatos és más globális társadalmi kihívásokkal foglalkozó innovatív megoldások igénybevételét, összhangban az Unió stratégiai prioritásaival, ideértve az Unióban a klímasemlegesség 2050-re történő elérését.

Módosítás

- (18) Az EuroHPC közös vállalkozás az Európai horizont keretében kialakított intézményesített partnerségi portfólió része, és törekednie kell az EU tudományos kapacitásainak megerősítésére, hogy meg tudjon birkózni a kialakuló veszélyekkel és a jövőbeni kihívásokkal egy megerősített Európai Kutatási Térségben; biztosítania kell **a környezeti célokat és a** fenntarthatóság által vezérelt uniós értékláncokat és az EU stratégiai autonómiáját a kulcsfontosságú technológiák és ágazatok terén; továbbá fokoznia kell az éghajlattal, környezettel, egészséggel kapcsolatos és más globális társadalmi kihívásokkal foglalkozó innovatív megoldások igénybevételét, összhangban az Unió stratégiai prioritásaival, ideértve az Unióban a klímasemlegesség **legkésőbb** 2050-re történő elérését.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

19 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (19) A közös vállalkozásnak legkésőbb 2021 **elején** létre kell jönnie és meg kell kezdenie a 2033. december 31-ig tartó működését ahhoz, hogy biztosítsa az Unió számára a világszínvonalú, egyesített, biztonságos és fokozottan összekapcsolt szuper-számítástechnikai infrastruktúrát, és hogy kifejlessze azokat a technológiákat, alkalmazásokat és készségeket, amelyek segítségével 2022–2024 körül elérhető az exaszintű teljesítmény, 2025–2027 körül pedig az exaszintet meghaladó teljesítmény, előmozdítva eközben a világszínvonalú európai nagy teljesítményű számítástechnika és kvantum-számítástechnika innovációs ökoszisztémájának a létrehozását is.

Módosítás

- (19) A közös vállalkozásnak legkésőbb 2021-**re** létre kell jönnie és meg kell kezdenie a 2033. december 31-ig tartó működését ahhoz, hogy biztosítsa az Unió számára a világszínvonalú, egyesített, biztonságos és fokozottan összekapcsolt szuper-számítástechnikai infrastruktúrát, és hogy kifejlessze azokat a technológiákat, alkalmazásokat és készségeket, amelyek segítségével 2022–2024 körül elérhető az exaszintű teljesítmény, 2025–2027 körül pedig az exaszintet meghaladó teljesítmény, előmozdítva eközben a világszínvonalú európai nagy teljesítményű számítástechnika és kvantum-számítástechnika innovációs ökoszisztémájának a létrehozását is.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

20 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (20) A közös vállalkozás formájában megvalósuló köz-magán társulásnak ötvöznie kell a területre jellemző, folyamatosan gyorsuló innováció komplexitásának kezelése szempontjából alapvető fontossággal bíró pénzügyi és technikai eszközöket. Ezért indokolt, hogy a közös vállalkozás tagjai az Unió, a tagállamok, az Európai horizonthoz, a Digitális Európa programhoz vagy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz társult országok – amelyek megállapodnak egy közös európai nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kezdeményezésről –, valamint a tagszervezeteiket képviselő szövetségek és egyéb olyan szervezetek legyenek, amelyek kifejezetten és tevékenyen **részt vesznek** a kutatási és innovációs eredmények **kimunkálásában**, a nagy teljesítményű számítástechnikai vagy kvantum-számítástechnikai kapacitás **kifejlesztésében** és üzembe **helyezésében**, vagy hozzájárulnak a nagy teljesítményű számítástechnikával és a kvantum-számítástechnikával összefüggő szakemberhiány kezeléséhez és a gyakorlati ismereteket Európában tartják. A közös vállalkozásnak nyitva kell állnia az új tagok számára.

Módosítás

- (20) A közös vállalkozás formájában megvalósuló köz-magán társulásnak ötvöznie kell a területre jellemző, folyamatosan gyorsuló innováció komplexitásának kezelése szempontjából alapvető fontossággal bíró pénzügyi és technikai eszközöket, **ugyanakkor biztosítania kell, hogy a közös vállalkozás működése egyszerű és rugalmas maradjon**. Ezért indokolt, hogy a közös vállalkozás tagjai az Unió, a tagállamok, az Európai horizonthoz, a Digitális Európa programhoz vagy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz társult országok – amelyek megállapodnak egy közös európai nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kezdeményezésről –, valamint a tagszervezeteiket képviselő szövetségek és egyéb olyan szervezetek legyenek, amelyek kifejezetten és tevékenyen **elkötelezettek** a kutatási és innovációs eredmények **kimunkálása**, a nagy teljesítményű számítástechnikai vagy kvantum-számítástechnikai kapacitás **kifejlesztése** és üzembe **helyezése mellett**, vagy hozzájárulnak a nagy teljesítményű számítástechnikával és a kvantum-számítástechnikával összefüggő szakemberhiány kezeléséhez és a gyakorlati ismereteket Európában tartják. A közös vállalkozásnak nyitva kell állnia az új tagok számára. **Kulcsfontosságú az új oktatási és képzési rendszer kialakítása és fejlesztése, mivel a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika területén a technológiák és szoftverek folyamatosan változnak. A közös vállalkozásnak kedvező keretet kell biztosítania a részt vevő államok támogatásához. A közvetett tevékenységek minél nagyobb hatása érdekében a részt vevő államok pénzügyi hozzájárulásainak kezelése során figyelembe kell venni a közös vállalkozás sajátosságait és háromoldalú modelljét.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 16

Rendeletrre irányuló javaslat

25 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (25) A közös vállalkozásnak olyan egyértelműen meghatározott témákkal kell foglalkoznia, amelyek lehetővé teszik a tudományos élet és általában az európai iparágak számára a nagy teljesítményű számítástechnikában és a kvantum-számítástechnikában alkalmazott leginnovatívabb technológiák megtervezését, kifejlesztését és alkalmazását, valamint az Unió egészében olyan integrált és egyesített, biztonságos infrastruktúra-hálózat létrehozását, amelynek keretében a kutatók, egyéb vezető ipari felhasználók (ezen belül a kkv-k) és a közszektorbeli felhasználók számára világszínvonalú nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kapacitást, nagy sebességű hálózati összekapcsoltságot, valamint élvonalbeli alkalmazásokat, továbbá adat- és szoftverszolgáltatásokat biztosítanak. A közös vállalkozásnak **célul** kell **kitűznie** a legmagasabb színvonalú technológiák és infrastruktúrák **fejlesztését és használatát, így kezelve** az európai tudományos, ipari és közszektorbeli felhasználók sok ráfordítást igénylő követelményeit.

Módosítás

- (25) A közös vállalkozásnak olyan egyértelműen meghatározott témákkal kell foglalkoznia, amelyek lehetővé teszik a tudományos élet és általában az európai iparágak számára a nagy teljesítményű számítástechnikában és a kvantum-számítástechnikában alkalmazott leginnovatívabb technológiák megtervezését, kifejlesztését és alkalmazását, valamint az Unió egészében olyan integrált és egyesített, biztonságos infrastruktúra-hálózat létrehozását, amelynek keretében a kutatók, egyéb vezető ipari felhasználók (ezen belül a kkv-k, **valamint az induló és az innovatív vállalkozások**) és a közszektorbeli felhasználók számára világszínvonalú nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kapacitást, nagy sebességű hálózati összekapcsoltságot, valamint élvonalbeli alkalmazásokat, továbbá adat- és szoftverszolgáltatásokat biztosítanak. A közös vállalkozásnak **képesnek** kell **lennie arra, hogy agilis, egyszerű és rugalmas módon működjön annak biztosítása érdekében, hogy** a legmagasabb színvonalú technológiák és infrastruktúrák **fejlesztése és használata figyelembe vegye** az európai tudományos, ipari és közszektorbeli felhasználók sok ráfordítást igénylő követelményeit. **A nyitottabb hozzáférésű és jobban elosztott szolgáltatás biztosítása érdekében a közös vállalkozásnak jelentősen csökkentenie kell a kutatás és fejlesztés (K+F) szakaszában lévő kkv-k és induló vállalkozások hozzáférési korlátait, például a szolgáltatási díjak költségét, a súlyos adminisztratív terheket és a tudatosság hiányát. A közös vállalkozásnak világos és egyszerű szabályokkal kell rendelkeznie, amelyek összhangban vannak az uniós szabályozással, különösen a szellemi tulajdonra, a felelősségre és a kiegészítő tevékenységekhez való természetbeni hozzájárulásokra vonatkozóan, hogy vonzóbb legyen valamennyi érdekelt fél, köztük kiemelten az ipar és a kkv-k számára.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

25 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (25a) *A közös vállalkozást hét pillér, egy adminisztratív pillér és hat technikai pillér köré kell szervezni. Az infrastrukturális pillért, amely a szuper-számítástechnikai szolgáltatások egyesítésének része, valamint a felhasználás és a készségek bővítését a Digitális Európa programból kell finanszírozni. A szuper-számítástechnikai szolgáltatások egyesítésének fennmaradó tevékenységeit, beleértve az Unió közös európai adatterével és biztonságos felhőinfrastruktúráival való összekapcsolást is, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből kell finanszírozni. A technológiai, alkalmazási és nemzetközi együttműködési pillért az Európai horizont keretprogramból kell finanszírozni.*

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

26 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (26) A közös vállalkozásnak hozzá kell járulnia az egész Unióban tapasztalható specifikus szakemberhiány enyhítéséhez, és **ennek érdekében részt kell vennie tájékoztatói tevékenységekben** és segítséget nyújtania az új tudásbázis kiépítéséhez és a humántőke fejlesztéséhez.

Módosítás

- (26) **Mivel a szakemberhiány a kutatási és innovációs infrastruktúrához való hozzáférés, a nagyobb mértékű kutatási és innovációs és digitalizációs beruházások, valamint nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiákhoz való hozzáférés elsődleges akadálya, a közös vállalkozásnak továbbképzések és átképzések révén hozzá kell járulnia az egész Unióban tapasztalható specifikus szakemberhiány enyhítéséhez, továbbá olyan intézkedések elfogadásához, amelyek növelik a nemek közötti egyensúlyt, és foglalkoznak a nemi dimenzióval, ugyanakkor vonzania kell és meg kell tartania a legjobb tehetségeket. E célból segítséget kell nyújtania az új tudásbázis kiépítéséhez és a humántőke fejlesztéséhez, mégpedig úgy, hogy figyelemfelhívó kampányokat indít, és előmozdítja az oktatási és terjesztési tevékenységeket, bevonva ebbe a munkába a felsőoktatás, tudományos és tudáshálózatokat, a szociális és gazdasági partnereket, a médiát, az ipart, a kkv-k szervezeteit és más szereplőket, ugyanakkor meg kell akadályoznia mindenféle elfogultság, különösen a nemi és faji előítéleteken alapuló elfogultság megjelenését a tevékenységéből eredő algoritmusokban, termékekben vagy következtetésekben. Mindezt a potenciális felhasználóknak a nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika által kínált lehetőségekről való tájékoztatására irányuló összehangolt erőfeszítés részeként kell megvalósítani. Az e rendelet keretében megvalósított közbeszerzések során kompetenciákat is ki kell építeni.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

26 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(26a) *Mivel a szakemberhiány és a tapasztalatok hiánya a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiákhoz való hozzáférés első számú akadálya, a közös vállalkozásnak ösztönöznie kell a kvantum-számítástechnikához konkrétan kapcsolódó egyetemi képzések és oktatási programok kidolgozását, egyrészt a terület egyre nagyobb szakemberigényére tekintettel, másrészt a „kvantum szűk keresztmetszet” kialakulásának elkerülése érdekében. E tekintetben a közös vállalkozás hozzájárulhat ahhoz, hogy Unió-szerte növekedjen a készségek és a tapasztalat szintje a hallgatók, a tudományos szakemberek és a szakértők (a nemek közötti egyensúly biztosítása) körében a releváns területeken, fejlesztve a szoftvereket és az ágazati szakértelmet a tudomány és az innováció területén végzett felderítő kutatás megértésével kombináló kompetenciákat, különös figyelmet fordítva a nemek közötti egyenlőség szempontjára, és intézkedéseket fogadva el a nemek közötti egyensúly előmozdítására ezen a területen, biztosítva ugyanakkor a legszélesebb földrajzi lefedettséget az Unióban.*

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

27 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(27) Az Unió külpolitikai célkitűzéseivel és nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban a közös vállalkozásnak meg kell könnyítenie az Unió és a nemzetközi szereplők közötti együttműködést azáltal, hogy együttműködési stratégiát határoz meg, amelynek része a K+F és a készségfejlesztés lehetséges együttműködési területeinek azonosítása és támogatása, továbbá kölcsönös előnnyel járó intézkedéseket hajt végre, emellett hozzáférési protokollt dolgoz ki a megfelelő nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kapacitásokhoz és alkalmazásokhoz, **elsődlegesen** viszonyossági alapon.

(27) Az Unió külpolitikai célkitűzéseivel és nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban a közös vállalkozásnak meg kell könnyítenie az Unió és a nemzetközi szereplők közötti együttműködést azáltal, hogy együttműködési stratégiát határoz meg, amelynek része a K+F és a készségfejlesztés lehetséges együttműködési területeinek azonosítása és támogatása, továbbá kölcsönös előnnyel járó intézkedéseket hajt végre, emellett hozzáférési protokollt dolgoz ki a megfelelő nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kapacitásokhoz és alkalmazásokhoz, viszonyossági alapon.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

28 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (28) A közös vállalkozásnak törekednie kell a létrejövő nagy teljesítményű számítástechnikai technológiáknak az EU-ban történő kiaknázására. Emellett védenie kell az általa beszerzett szuperszámítógépekkel kapcsolatos beruházásokat. Ennek során megfelelő intézkedéseket kell hoznia a beszerzett technológiák ellátási láncja biztonságának az e szuperszámítógépek teljes élettartamán keresztül történő garantálására.

Módosítás

- (28) **A közös vállalkozásnak együtt kell működnie a „Partnerség a fejlett európai számítástechnikáért” kezdeményezéssel (PRACE), a GÉANT-hálózattal, valamint más európai és nemzeti szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúrákkal. A közös vállalkozásnak** törekednie kell a létrejövő nagy teljesítményű számítástechnikai technológiáknak az EU-ban történő kiaknázására. Emellett védenie kell az általa beszerzett szuperszámítógépekkel kapcsolatos beruházásokat. Ennek során megfelelő intézkedéseket kell hoznia a beszerzett technológiák ellátási láncja biztonságának az e szuperszámítógépek teljes élettartamán keresztül történő garantálására.

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

30 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (30) A nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika terén a leginnovatívabb technológiák tervezésére, fejlesztésére és alkalmazására vonatkozó célkitűzésének elérése érdekében a közös vállalkozásnak – különösen vissza nem térítendő támogatás és közbeszerzési szerződések formájában – pénzügyi támogatást kell nyújtania, amelyet éves munkaprogramokon alapuló nyílt versenypályázati felhívások és ajánlati felhívások útján kell odaítélnie. Ezt a pénzügyi támogatást különösen az adott program kidolgozását akadályozó, bizonyítottan fennálló piaci hiányosságok orvoslására kell fordítani, az nem szoríthatja ki a magánberuházásokat, és annak a kedvezményezett magatartásának megváltoztatása révén ösztönző hatást kell kifejtenie.

Módosítás

- (30) A nagy teljesítményű számítástechnika és a kvantum-számítástechnika terén a leginnovatívabb technológiák tervezésére, fejlesztésére és alkalmazására vonatkozó célkitűzésének elérése érdekében a közös vállalkozásnak – különösen vissza nem térítendő támogatás és közbeszerzési szerződések formájában – pénzügyi támogatást kell nyújtania, amelyet éves munkaprogramokon alapuló nyílt, **tisztességes és átlátható** versenypályázati felhívások és ajánlati felhívások útján kell odaítélnie. Ezt a pénzügyi támogatást különösen az adott program kidolgozását akadályozó, bizonyítottan fennálló piaci hiányosságok orvoslására kell fordítani, az nem szoríthatja ki a magánberuházásokat, és annak a kedvezményezett magatartásának megváltoztatása révén ösztönző hatást kell kifejtenie.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 23

Rendeletrre irányuló javaslat

31 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(31) A közös vállalkozásnak az Unió egészében támogatnia kell tagállami nagy teljesítményű számítástechnikai kompetenciaközpontok létrehozását, és mindenekelőtt azok hálózatba kapcsolását és összehangolását annak érdekében, hogy meg tudja valósítani az ipar – és különösen a kkv-k – innovációs potenciáljának növelésére irányuló célkitűzését, hozzájáruljon a specifikus szakemberhiány enyhítéséhez, támogatást nyújtson az ismeretek bővítéséhez és a humántőke fejlesztéséhez, és növelje a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kapacitásokat. Ezeknek a kompetenciaközpontoknak a feladata, hogy felkérésre nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatásokat nyújtsanak az ipar, a tudományos élet szereplői és a közigazgatási szervek számára. Mindenekelőtt elő kell segíteniük és lehetővé kell tenniük a nagy teljesítményű számítástechnika innovációs ökoszisztémájához való hozzáférést, meg kell könnyíteniük a szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek igénybevételét, megoldást kell keresniük arra a problémára, hogy messze nem áll rendelkezésre elegendő szakképzett műszaki szakértő, és ehhez figyelemfelkeltési, képzési és tájékoztatási tevékenységeket kell folytatniuk, továbbá az érdekelt felekkel és más kompetenciaközpontokkal való kapcsolatépítés segítségével ösztönözniük kell a tágabb körű innovációt például a következők révén: a felhasználás eseteivel vagy az alkalmazási tapasztalatokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje és előmozdítása, képzési létesítményeik és tapasztalataik megosztása, a párhuzamos kódok közös kidolgozása és cseréje, valamint az állami, illetve magánfelhasználók – különösen a kkv-k – számára készített innovatív alkalmazások és eszközök megosztásának támogatása.

Módosítás

(31) A közös vállalkozásnak az Unió egészében támogatnia kell tagállami nagy teljesítményű számítástechnikai kompetenciaközpontok létrehozását, és mindenekelőtt azok hálózatba kapcsolását és összehangolását annak érdekében, hogy meg tudja valósítani az ipar – és különösen a kkv-k, **valamint az induló és az innovatív vállalkozások** – innovációs potenciáljának növelésére irányuló célkitűzését, hozzájáruljon a specifikus szakemberhiány enyhítéséhez, támogatást nyújtson az ismeretek bővítéséhez és a humántőke fejlesztéséhez, és növelje a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai kapacitásokat. Ezeknek a kompetenciaközpontoknak a feladata, hogy felkérésre nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatásokat nyújtsanak az ipar, a tudományos élet szereplői és a közigazgatási szervek számára, **és lehetővé kell nyújtssanak az egyének és a nem kormányzati szervezetek (NGO-k) számára, hogy a számítási teljesítményeket társadalmi és környezeti szempontból hasznos célokra használják fel.** Mindenekelőtt elő kell segíteniük és lehetővé kell tenniük a nagy teljesítményű számítástechnika innovációs ökoszisztémájához való hozzáférést, meg kell könnyíteniük a szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek igénybevételét, megoldást kell keresniük arra a problémára, hogy messze nem áll rendelkezésre elegendő szakképzett műszaki szakértő, és ehhez figyelemfelkeltési, képzési és tájékoztatási tevékenységeket kell folytatniuk, továbbá az érdekelt felekkel és más kompetenciaközpontokkal való kapcsolatépítés segítségével ösztönözniük kell a tágabb körű innovációt például a következők révén: a felhasználás eseteivel vagy az alkalmazási tapasztalatokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje és előmozdítása, képzési létesítményeik és tapasztalataik megosztása, a párhuzamos kódok közös kidolgozása és cseréje, valamint az állami, illetve magánfelhasználók – különösen a kkv-k, **valamint az induló és az innovatív vállalkozások** – számára készített innovatív alkalmazások és eszközök megosztásának támogatása. **A párhuzamosság elkerülése érdekében szinergiákat és koordinációt kell biztosítani más hasonló struktúrákkal, például a digitális innovációs központokkal.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

33 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(33) A közös vállalkozásnak fokozottan össze kell kapcsolnia a legkorszerűbb hálózatépítési technológiákkal minden olyan szuperszámítógépet és adatinfrastruktúrát, amelynek tulajdonosa vagy társtulajdonosa, és széles körben elérhetővé kell tennie őket az egész Unióban, tovább össze kell kapcsolnia és egyesítenie kell szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai adatinfrastruktúráit, valamint a nemzeti, regionális és más számítástechnikai infrastruktúrákat egy közös platformmal. Ahhoz, hogy zökkenőmentesen tudjon szolgáltatást nyújtani Európa-szerte az állami és magánfelhasználók széles körének, a közös vállalkozásnak ezenfelül biztosítania kell az egyesített, biztonságos szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúrák közös európai adaterekkel és a 2020. február 19-i „Európai adatstratégia” című bizottság közleményben bejelentett egyesített, biztonságos felhőinfrastruktúráival való összekapcsolást.

Módosítás

(33) A közös vállalkozásnak fokozottan össze kell kapcsolnia a legkorszerűbb hálózatépítési technológiákkal minden olyan szuperszámítógépet és adatinfrastruktúrát, amelynek tulajdonosa vagy társtulajdonosa, és széles körben elérhetővé kell tennie őket az egész Unióban, **különösen a kkv-k, a K+F fázisban járó induló vállalkozások és a kutatók számára**, tovább össze kell kapcsolnia és egyesítenie kell szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai adatinfrastruktúráit, valamint a nemzeti, regionális és más számítástechnikai infrastruktúrákat egy közös platformmal **annak érdekében, hogy egy erős európai ökoszisztémát képezzen, ahol minden felhőfelhasználó hozzáférhet a magas színvonalú számítástechnikai erőforrásokhoz, valamint a tudományos és kereskedelmi adattárakhoz, ugyanakkor erőforrásokat biztosítva ahhoz, hogy az interaktív feldolgozás közelebb kerüljön a nagy teljesítményű számítástechnikai rendszerekhez és a nagyméretű adatbázisokhoz. Az együttműködésen alapuló munkavégzés megkönnyítéséhez is szükség van interaktív számítástechnikai szolgáltatásokra.** Ahhoz, hogy zökkenőmentesen tudjon szolgáltatást nyújtani Európa-szerte az állami és magánfelhasználók széles körének, a közös vállalkozásnak ezenfelül biztosítania kell az egyesített, biztonságos szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúrák közös európai adaterekkel, **az európai nyílt tudományosadat-felhővel, a GAIA-X-szel** és a 2020. február 19-i „Európai adatstratégia” című bizottság közleményben bejelentett egyesített, biztonságos felhőinfrastruktúráival való összekapcsolást, **és az interoperabilitás elérése érdekében támogatnia kell a nyílt szabványok, nyílt forráskódú szoftverek, hardverek és platformok, továbbá adott esetben a nyílt alkalmazásprogramozási felületek használatát.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

34 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (34) Az Európai horizontnak és a Digitális Európa programnak hozzá kell járulnia az Unión belüli kutatási és innovációs szakadék felszámolásához és szuper-számítástechnikai kapacitások széles skálájának üzembe helyezéséhez azáltal, hogy elősegíti az európai **strukturális és beruházási alapokkal (esb-alapok) való szinergiákat**. A közös vállalkozásnak ezért törekednie kell az **esb-alapokkal** való szoros együttműködésre, **ami** konkrét segítséget **jelenthet** a helyi, regionális és nemzeti kutatási és innovációs kapacitások megerősítéséhez.

Módosítás

- (34) Az Európai horizontnak és a Digitális Európa programnak hozzá kell járulnia az Unión belüli kutatási és innovációs szakadék felszámolásához és szuper-számítástechnikai kapacitások széles skálájának üzembe helyezéséhez azáltal, hogy elősegíti az **összes releváns programmal és szakpolitikai intézkedéssel való szinergiákat, különös hangsúlyt helyezte az Európai Regionális Fejlesztési Alapra (ERFA), az Európai Szociális Alap Pluszra (ESZA+), az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra (ETHA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra (EMVA), valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre, az InvestEU programra és az EBB más programjaira**. A közös vállalkozásnak ezért törekednie kell az **ezekkel az alapokkal** való szoros együttműködésre, **hogy** konkrét segítséget **nyújtson** a helyi, regionális és nemzeti kutatási és innovációs kapacitások megerősítéséhez.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

35 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (35) A közös vállalkozásnak kedvező keretrendszert kell biztosítania a részt vevő államok körébe tartozó tagállamok számára ahhoz, hogy az **esb-alapok biztosított forrásaikat** nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai és adatinfrastruktúrák beszerzésére és ezek összekapcsolására fordítsák. Elengedhetetlen, hogy a közös vállalkozás igénybe vegye az **esb-alapokat** a világszínvonalú integrált, egyesített, biztonságos, fokozottan összekapcsolt nagy teljesítményű számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra uniós kiépítéséhez, **mivel az ilyen infrastruktúra által kínált előnyökből jóval többen részesülnek, mint a tagállamok felhasználói.** Ha a tagállamok úgy határoznak, hogy az **esb-alapok forrásait** a közös vállalkozás szuperszámítógépeinek és kvantum-számítógépeinek beszerzési költségeihez használják fel, **a közös vállalkozásnak figyelembe kell vennie, hogy az Unió milyen részesedéssel bír az említett tagállam esb-alapjából, míg a közös vállalkozás költségvetésében csak az esb-ből felhasznált nemzeti részt lehet elszámolni nemzeti hozzájárulásként.**

Módosítás

- (35) A közös vállalkozásnak kedvező keretrendszert kell biztosítania a részt vevő államok körébe tartozó tagállamok számára ahhoz, hogy az **esb-alapokhoz, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz nyújtott pénzügyi hozzájárulásait, valamint az ERFA, az ESZA+, az ETHA és az EMVA által társfinanszírozott programok szerinti pénzügyi hozzájárulásokat** nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai, **illetve** adatinfrastruktúrák beszerzésére és ezek összekapcsolására fordítsák. Elengedhetetlen, hogy a közös vállalkozás igénybe vegye **a pénzügyi hozzájárulásokat** a világszínvonalú integrált, **kiválóságon alapuló**, egyesített, biztonságos, fokozottan összekapcsolt nagy teljesítményű számítástechnikai, kvantum-számítás-technikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra uniós kiépítéséhez. Ha a tagállamok úgy határoznak, hogy **ezeket a pénzügyi hozzájárulásokat** a közös vállalkozás szuperszámítógépeinek és kvantumszámítógépeinek beszerzési költségeihez használják fel, **akkor ezeket a hozzájárulásokat a közös vállalkozás költségvetéséhez nyújtott nemzeti hozzájárulásként kell figyelembe venni, feltéve hogy betartják az (EU) .../...^(1a) rendelet 106. cikkét és egyéb alkalmazandó rendelkezéseit, valamint a többi alapspecifikus rendeletet.**

^(1a) Az Európai parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete (...) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L ...).

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

35 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (35a) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásai kiegészíthetik a közös vállalkozás által finanszírozott intézkedéseket, feltéve, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott támogatás kiegészíti a közös vállalkozás uniós alapjai által nyújtott támogatást, és nem ugyanazokat a költségeket fedezi, annak ellenére, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt nem szabad a közös vállalkozás költségvetéséhez nyújtott nemzeti hozzájárulásként elszámolni.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

36 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(36) Az Unió Digitális Európa program pénzeszközeiből nyújtott hozzájárulásának részben fedeznie kell a magas színvonalú szuperszámítógépek, kvantumszámítógépek, ipari léptékű szuperszámítógépek és közepes méretű szuperszámítógépek beszerzését, összhangban a közös vállalkozás azon célkitűzésével, hogy hozzájárul a források abból a célból történő összevonásához, hogy az Uniót ellássák a legmagasabb színvonalú szuperszámítógépekkel és kvantumszámítógépekkel. E szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek kiegészítő költségeit a részt vevő államoknak, a magánszektorbeli tagoknak, illetve a magánpartnerek konzorciumainak kell állniuk. Az e szuperszámítógépekhez és kvantumszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó résznek egyenesen arányosnak kell lennie az Unió által e szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek beszerzésére fordított pénzügyi hozzájárulással, és nem haladhatja meg az e szuperszámítógépekhez és kvantumszámítógépekhez való összes hozzáférési idő 50 %-át.

Módosítás

(36) Az Unió Digitális Európa program pénzeszközeiből nyújtott hozzájárulásának részben fedeznie kell a magas színvonalú szuperszámítógépek, kvantumszámítógépek, **legalább közepes méretű** ipari léptékű szuperszámítógépek és közepes méretű szuperszámítógépek beszerzését, összhangban a közös vállalkozás azon célkitűzésével, hogy hozzájárul a források abból a célból történő összevonásához, hogy az Uniót ellássák a legmagasabb színvonalú szuperszámítógépekkel és kvantumszámítógépekkel. E szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek kiegészítő költségeit a részt vevő államoknak, a magánszektorbeli tagoknak, illetve a magánpartnerek konzorciumainak kell állniuk. Az e szuperszámítógépekhez és kvantumszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó résznek egyenesen arányosnak kell lennie az Unió által e szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek beszerzésére fordított pénzügyi hozzájárulással, és nem haladhatja meg az e szuperszámítógépekhez és kvantumszámítógépekhez való összes hozzáférési idő 50 %-át.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

37 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(37) Indokolt, hogy az általa beszerzett magas színvonalú szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek tulajdonosa a közös vállalkozás legyen. A magas színvonalú szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek üzemeltetésével üzemeltető szervezetet kell megbízni. Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy az üzemeltető szervezet egyetlen, uniós tagállamnak minősülő részt vevő államot, vagy pedig a részt vevő államok csoportjából álló üzemeltetési konzorciumot képviseljen. Az üzemeltető szervezetnek képesnek kell lennie arra is, hogy pontos becslést készítsen és ellenőrizze a szuperszámítógép működési költségeit, biztosítva például a közös vállalkozás tulajdonát képező, magas színvonalú szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek és az általa üzemeltetett más, nemzeti vagy regionális számítástechnikai rendszerek funkcionális és – lehetőség szerint – fizikai szétválasztását. Az üzemeltető szervezetet a részvételi szándék kifejezésére való felhívás és független szakértők bírálata nyomán a közös vállalkozás irányító testületének (a továbbiakban: irányító testület) kell kiválasztania. Az üzemeltető szervezet kiválasztását követően az üzemeltető szervezet székhelye szerinti részt vevő államnak vagy az üzemeltetési konzorciumnak lehetőséget kell adni arra, hogy úgy döntsön, hogy más részt vevő államokat is felkér arra, hogy csatlakozzanak és vegyenek részt a kiválasztott üzemeltető szervezetnél üzembe helyezendő, magas színvonalú szuperszámítógép vagy kvantumszámítógép finanszírozásában. Ha további részt vevő államok csatlakoznak a kiválasztott üzemeltetési konzorciumhoz, az nem érintheti az e szuperszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó részt. Az üzemeltetési konzorciumban részt vevő államok által a szuperszámítógéphez vagy kvantumszámítógéphez nyújtott hozzájárulások alapján meg kell állapítani az érintett államokra jutó, az említett szuperszámítógéphez vagy kvantumszámítógéphez való hozzáférési időt. A részt vevő államoknak meg kell állapodniuk egymás között a szuperszámítógépekhez és kvantumszámítógépekhez való, rájuk jutó hozzáférési idő elosztásáról.

Módosítás

(37) Indokolt, hogy az általa beszerzett magas színvonalú szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek tulajdonosa a közös vállalkozás legyen. A magas színvonalú szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek üzemeltetésével üzemeltető szervezetet kell megbízni. Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy az üzemeltető szervezet egyetlen, uniós tagállamnak minősülő részt vevő államot, vagy pedig a részt vevő államok csoportjából álló üzemeltetési konzorciumot képviseljen. Az üzemeltető szervezetnek képesnek kell lennie arra is, hogy pontos becslést készítsen és ellenőrizze a szuperszámítógép működési költségeit, biztosítva például a közös vállalkozás tulajdonát képező, magas színvonalú szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek és az általa üzemeltetett más, nemzeti vagy regionális számítástechnikai rendszerek funkcionális és – lehetőség szerint – fizikai szétválasztását. Az üzemeltető **szervezet fenntartható energiagazdálkodási tervet dolgoz ki a megszerzett infrastruktúrára. Az üzemeltető** szervezetet a részvételi szándék kifejezésére való **nyílt, tisztességes és átlátható** felhívás és független szakértők bírálata nyomán a közös vállalkozás irányító testületének (a továbbiakban: irányító testület) kell kiválasztania. Az üzemeltető szervezet kiválasztását követően az üzemeltető szervezet székhelye szerinti részt vevő államnak vagy az üzemeltetési konzorciumnak lehetőséget kell adni arra, hogy úgy döntsön, hogy más részt vevő államokat is felkér arra, hogy csatlakozzanak és vegyenek részt a kiválasztott üzemeltető szervezetnél üzembe helyezendő, magas színvonalú szuperszámítógép vagy kvantumszámítógép finanszírozásában. Ha további részt vevő államok csatlakoznak a kiválasztott üzemeltetési konzorciumhoz, az nem érintheti az e szuperszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó részt. Az üzemeltetési konzorciumban részt vevő államok által a szuperszámítógéphez vagy kvantumszámítógéphez nyújtott hozzájárulások alapján meg kell állapítani az érintett államokra jutó, az említett szuperszámítógéphez vagy kvantumszámítógéphez való hozzáférési időt. A részt vevő államoknak meg kell állapodniuk egymás között a szuperszámítógépekhez és kvantumszámítógépekhez való, rájuk jutó hozzáférési idő elosztásáról.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

39 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(39) A közös vállalkozásnak a részt vevő államokkal közösen kell beszereznie a közepes méretű szuperszámítógépeket. Az egyes közepes méretű szuperszámítógépek üzemeltetésével üzemeltető szervezetet kell megbízni. Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy az üzemeltető szervezet egyetlen, uniós tagállamnak minősülő részt vevő államot, vagy pedig a részt vevő államok csoportjából álló üzemeltetési konzorciumot képviseljen. A közös vállalkozásnak a beszerzési költségekhez a Digitális Európa program pénzeszközeiből biztosított uniós pénzügyi hozzájárulás mértékének megfelelő tulajdonrészt kell szereznie az adott szuperszámítógépben. Az üzemeltető szervezetet a részvételi szándék kifejezésére való felhívás és független szakértők bírálata nyomán az irányító testületnek kell kiválasztania. Az egyes közepes méretű szuperszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó résznek egyenes arányban kell lennie a Digitális Európa program pénzeszközeiből az említett közepes méretű szuperszámítógép beszerzési költségeihez biztosított uniós pénzügyi hozzájárulással. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a közös vállalkozás a tulajdonjogát átruházza, az üzemeltető szervezetre, vagy a végelszámolása esetén. Az üzemeltető szervezetnek vissza kell térítenie a közös vállalkozás számára a szuperszámítógép maradványértékét.

Módosítás

(39) A közös vállalkozásnak a részt vevő államokkal közösen kell beszereznie a közepes méretű szuperszámítógépeket. Az egyes közepes méretű szuperszámítógépek üzemeltetésével üzemeltető szervezetet kell megbízni. Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy az üzemeltető szervezet egyetlen, uniós tagállamnak minősülő részt vevő államot, vagy pedig a részt vevő államok csoportjából álló üzemeltetési konzorciumot képviseljen. A közös vállalkozásnak a beszerzési költségekhez a Digitális Európa program pénzeszközeiből biztosított uniós pénzügyi hozzájárulás mértékének megfelelő tulajdonrészt kell szereznie az adott szuperszámítógépben. Az üzemeltető szervezetet a részvételi szándék kifejezésére való **nyílt, tisztességes és átlátható** felhívás és független szakértők bírálata nyomán az irányító testületnek kell kiválasztania. Az egyes közepes méretű szuperszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó résznek egyenes arányban kell lennie a Digitális Európa program pénzeszközeiből az említett közepes méretű szuperszámítógép beszerzési költségeihez biztosított uniós pénzügyi hozzájárulással. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a közös vállalkozás a tulajdonjogát átruházza, az üzemeltető szervezetre, vagy a végelszámolása esetén. Az üzemeltető szervezetnek vissza kell térítenie a közös vállalkozás számára a szuperszámítógép maradványértékét.

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

39 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(39a) **Az EuroHPC szuperszámítógépek kiegyensúlyozott eloszlásának és a könnyen elérhető egyesített infrastruktúra-ökoszisztéma kialakulásának előmozdítása érdekében egyedi jogosultsági feltételeket kell alkalmazni az EuroHPC szuperszámítógéppel kapcsolatos, részvételi szándék kifejezésére való felhívásban az olyan részt vevő államra, amely már üzemeltet EuroHPC szuperszámítógépet.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

40 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(40) Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a közös vállalkozás magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával együtt ipari léptékű szuperszámítógépeket szerezzen be. Az ilyen szuperszámítógépek üzemeltetésével meglévő üzemeltető szervezeteket kell megbízni. Az üzemeltető szervezetnek képesnek kell lennie arra, hogy a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával társuljon a szuperszámítógép beszerzéséhez és működtetéséhez. A közös vállalkozásnak a beszerzési költségekhez a Digitális Európa program pénzeszközeiből biztosított uniós pénzügyi hozzájárulás mértékének megfelelő tulajdonrészt kell szereznie az adott szuperszámítógépben. Az üzemeltető szervezetet és a társult magánszektorbeli tagokat vagy magánpartnerek konzorciumát **a részvételi szándék kifejezésére való felhívás és független szakértők bírálata nyomán az irányító testületnek kell kiválasztania**. Az ilyen szuperszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó rész egyenes arányban kell, hogy legyen a Digitális Európa program pénzeszközeiből az említett ipari léptékű szuperszámítógép beszerzési költségeihez biztosított uniós pénzügyi hozzájárulással. A közös vállalkozásnak képesnek kell lennie arra, hogy megállapodást kössön a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával az ilyen szuperszámítógép más szervezetnek történő értékesítéséről vagy üzemén kívül helyezéséről. Vagylagosan, a közös vállalkozásnak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az ilyen szuperszámítógép tulajdonjogát átruházza a magánszektorbeli tagokra vagy a magánpartnerek konzorciumára. Ekkor vagy a közös vállalkozás végelszámolása esetén, a magánszektorbeli tagoknak vagy a magánpartnerek konzorciumának vissza kell térítenie a közös vállalkozás számára a szuperszámítógépben fennálló uniós részesedés maradványértékét. Ha a közös vállalkozás és a magánszektorbeli tagok vagy a magánpartnerek konzorciuma úgy döntenek, hogy üzemén kívül helyezik a szuperszámítógépet üzemeltetésének teljes értékcsökkenését követően, e költségeket a magánszektorbeli tagoknak vagy a magánpartnerek konzorciumának kell állnia.

(40) Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a közös vállalkozás magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával együtt **legalább középkategóriás**, ipari léptékű szuperszámítógépeket szerezzen be. Az ilyen szuperszámítógépek üzemeltetésével meglévő üzemeltető szervezeteket kell megbízni. Az üzemeltető szervezetnek képesnek kell lennie arra, hogy a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával társuljon a szuperszámítógép beszerzéséhez és működtetéséhez. A közös vállalkozásnak a beszerzési költségekhez a Digitális Európa program pénzeszközeiből biztosított uniós pénzügyi hozzájárulás mértékének megfelelő tulajdonrészt kell szereznie az adott szuperszámítógépben. Az üzemeltető szervezetet és a társult magánszektorbeli tagokat vagy magánpartnerek konzorciumát **az irányító testületnek kell kiválasztania egy átlátható, nyílt és versenyen alapuló eljárás keretében, és a részvételi szándék kifejezésére való felhívást független szakértőknek kell elbírálniuk**. Az ilyen szuperszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó rész egyenes arányban kell, hogy legyen a Digitális Európa program pénzeszközeiből az említett ipari léptékű szuperszámítógép beszerzési költségeihez biztosított uniós pénzügyi hozzájárulással. A közös vállalkozásnak képesnek kell lennie arra, hogy megállapodást kössön a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával az ilyen szuperszámítógép más szervezetnek történő értékesítéséről vagy üzemén kívül helyezéséről. Vagylagosan, a közös vállalkozásnak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az ilyen szuperszámítógép tulajdonjogát átruházza a magánszektorbeli tagokra vagy a magánpartnerek konzorciumára. Ekkor vagy a közös vállalkozás végelszámolása esetén, a magánszektorbeli tagoknak vagy a magánpartnerek konzorciumának vissza kell térítenie a közös vállalkozás számára a szuperszámítógépben fennálló uniós részesedés maradványértékét. Ha a közös vállalkozás és a magánszektorbeli tagok vagy a magánpartnerek konzorciuma úgy döntenek, hogy üzemén kívül helyezik a szuperszámítógépet üzemeltetésének teljes értékcsökkenését követően, e költségeket a magánszektorbeli tagoknak vagy a magánpartnerek konzorciumának kell állnia.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

41 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(41) Az ipari léptékű szuperszámítógépek esetében a közös vállalkozásnak figyelembe kell vennie az ipari felhasználók sajátos igényeit, mint például a hozzáférési eljárások, a szolgáltatások minősége és típusa, az adatvédelem, az ipari innováció és a szellemi tulajdon oltalma, a felhasználhatóság, a bizalom és más titoktartási és biztonsági követelmények.

Módosítás

(41) **Középtávon a közös vállalkozásnak arra kell törekednie, hogy meghatározza az összes EuroHPC szuperszámítógépet, és biztosítsa, hogy azok megfelelnek a lehető legmagasabb szintű biztonsági követelményeknek, különös tekintettel a kiberbiztonsági, hozzáférhetőségi és használhatósági előírásokra és követelményekre, elsősorban az ipar és a kkv-k vonatkozásában.** Az ipari léptékű szuperszámítógépek esetében a közös vállalkozásnak figyelembe kell vennie az ipari felhasználók sajátos igényeit, mint például a hozzáférési eljárások, a szolgáltatások minősége és típusa, az adatvédelem, az ipari innováció és a szellemi tulajdon oltalma, a felhasználhatóság, a bizalom és más titoktartási és biztonsági követelmények.

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

42 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(42) A közös vállalkozás által finanszírozott szuperszámítógépek tervezésénél és üzemeltetésénél **figyelembe kell venni** az energiahatékonyság és a **környezeti fenntarthatóság szempontjait**, és például alacsony energiaigényű **technológiát**, dinamikus energiatakarékosági és újrafelhasználási technikákat kell alkalmazni, mint amilyen a fejlett hűtés és a hővisszaforgatás.

Módosítás

(42) A közös vállalkozás által finanszírozott szuperszámítógépek tervezésénél és üzemeltetésénél **mindig foglalkozni kell** az energiahatékonyság, a **környezeti fenntarthatóság** és a **körforgásosság szempontjaival, hozzájárulva a karbonsemlegességhez, ideértve a megújuló energiaforrásokra vonatkozó beszerzési megállapodásokat is, figyelembe véve annak hozzáadott értékét, ha ott integrálják ezeket a meglévő általános energiarendszerekbe, ahol azok vannak**, és például **megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiát**, alacsony energiaigényű **technológiákat**, dinamikus energiatakarékosági és újrafelhasználási technikákat kell alkalmazni, mint amilyen a fejlett hűtés és a hővisszaforgatás.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 35
Rendeletre irányuló javaslat
42 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (42a) *A közös vállalkozásnak kezelnie kell a nagy teljesítményű számítástechnikai infrastruktúra fokozott használata miatti növekvő energiaigényt, ennek érdekében össze kell hangolnia célkitűzéseit az energiaágazatra vonatkozó stratégiákkal, szakpolitikákkal és jogszabályokkal. Továbbá, az energiahatékony szerverek és a fejlett munkaterhelés-kezelő eszközök kombinálásával a közös vállalkozás egyaránt javítja a telephelyi és a felhőhatékonyt, ezáltal pedig csökkenti az adatközpontok költségeit és szénlábnyomukat.*

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 36
Rendeletre irányuló javaslat
44 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(44) A közös vállalkozás szuperszámítógépeihez való hozzáférési időt ingyenesen osztják ki az állami felhasználók számára. E hozzáférési időt ingyenesen biztosított a magánfelhasználók számára is az **Európa horizont** és a **Digitális Európa program által finanszírozott** kutatási és innovációs tevékenységekkel összefüggő alkalmazásai tekintetében, továbbá **adott esetben a kkv-k** innovációs magán-tevékenységei számára is. A hozzáférési időt elsődlegesen a részvételi szándék kifejezésére szolgáló, a közös vállalkozás által közzétett felhívás és független szakértők bírálata alapján kell kiosztani. Az innovációs magán-tevékenységeket folytató **kkv-felhasználók** kivételével a közös vállalkozás szuperszámítógépeihez ingyenes hozzáférési idővel rendelkező valamennyi felhasználónak nyílt tudományra irányuló megközelítést kell alkalmaznia, és terjesztenie kell az e hozzáférés révén szerzett ismereteket, az Európai horizontról szóló rendelettel összhangban. A (rendkívüli piaci hiányosságokkal küzdő) **kkv-k** innovációs magán-tevékenységeitől eltérő gazdasági tevékenységhez a felhasználóknak kiosztott hozzáférési időért a **piaci árakon** alapuló **használatalapú** díjat kell fizetni. Indokolt engedélyezni a hozzáférési idő e tevékenységeknek való kiosztását is, de azt korlátozni kell, és a fizetendő díjat az irányító testületnek kell megállapítania. A hozzáférési jogokat átlátható módon kell kiosztani. Az irányító testületnek meg kell határoznia a hozzáférési idő ingyenes odaítélésének különös szabályait, adott esetben és a részvételi szándék kifejezésére irányuló felhívás nélkül, azon kezdeményezések számára, amelyeket akár az Unió, akár az irányító testület stratégiainak ítélt. Az Unió stratégiai kezdeményezéseinek reprezentatív példái többek között a következők: Irány a Föld, a **Human Brain Project Flagship** (az emberi aggyal foglalkozó **projekt**, kiemelt **kezdeményezés**), az „1+ Million Genomes” kezdeményezés, a közérdekű területeken működő közös európai adatterek, különösen az egészségügyi adattér, a nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó kiválósági központok és kompetenciaközpontok, a digitális innovációs központok stb. Az Unió kérésére a közös vállalkozásnak közvetlen hozzáférési időt kell adnia **állandó vagy ideiglenes jelleggel a stratégiai kezdeményezéseknek**, valamint a meglévő vagy jövőbeli **alkalmazásplatformoknak**, amelyeket az Unió alapvetőnek ítélt a köz javára működtetett, az egészségüggyel összefüggő vagy más döntő fontosságú szükséghelyzeti támogatási szolgáltatások szempontjából, a veszélyhelyzetek vagy válságkezelés esetén, valamint olyan esetekben, amelyeket az Unió a biztonsága és védelme tekintetében alapvetőnek vél. A közös vállalkozás számára lehetővé kell tenni, hogy korlátozott mértékben kereskedelmi célú gazdasági tevékenységeket is végezzen. Ajánlott, hogy a valamely uniós tagállamban vagy a Digitális Európa programhoz és az Európai horizonthoz társult országban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező, vagy ott található felhasználók kapjanak hozzáférési időt. A hozzáférési jogoknak minden felhasználó számára méltányosnak kell lenniük, és azokat átlátható módon kell kiosztani. Az irányító testületnek minden egyes szuperszámítógép esetében meg kell határoznia és nyomon kell követnie a hozzáférési idő Unióra jutó részéhez kapcsolódó hozzáférési jogokat.

(44) A közös vállalkozás szuperszámítógépeihez való hozzáférési időt ingyenesen osztják ki az állami felhasználók számára. E hozzáférési időt ingyenesen biztosított a magánfelhasználók, **köztük nem kormányzati szervezetek és magánszemélyek számára is** kutatási és innovációs tevékenységekkel összefüggő alkalmazásai tekintetében, továbbá **a kkv-k és induló vállalkozások** innovációs magán-tevékenységei számára is, **tiszteletes és átlátható kritériumok és eljárások alapján**. A hozzáférési időt elsődlegesen a részvételi szándék kifejezésére szolgáló, a közös vállalkozás által közzétett **időszakos, konzultatív szakértői vizsgálatnak alávetett, nyílt és átlátható** felhívás és független szakértők bírálata alapján kell kiosztani, **törekedve a nagy teljesítményű számítástechnikai erőforrások kiegyensúlyozott és megfelelő elosztására**. Az innovációs magán-tevékenységeket folytató **kkv és induló vállalkozás státuszú felhasználók** kivételével a közös vállalkozás szuperszámítógépeihez ingyenes hozzáférési idővel rendelkező valamennyi felhasználónak nyílt tudományra irányuló megközelítést kell alkalmaznia, és terjesztenie kell az e hozzáférés révén szerzett ismereteket, az Európai horizontról szóló rendelettel összhangban. A (rendkívüli piaci hiányosságokkal küzdő) **kkv-k és induló vállalkozások** innovációs magán-tevékenységeitől eltérő gazdasági tevékenységhez a felhasználóknak kiosztott hozzáférési időért a **költségeken és a tényleges használaton** alapuló díjat kell fizetni. Indokolt engedélyezni a hozzáférési idő e tevékenységeknek való kiosztását is, de azt korlátozni kell, és a fizetendő díjat az irányító testületnek kell **átlátható módon** megállapítania. A hozzáférési jogokat **nyílt és átlátható** módon kell kiosztani. Az irányító testületnek meg kell határoznia a hozzáférési idő ingyenes odaítélésének különös szabályait, adott esetben és a részvételi szándék kifejezésére irányuló felhívás nélkül, azon kezdeményezések számára, amelyeket akár az Unió, akár az irányító testület stratégiainak ítélt. Az Unió stratégiai kezdeményezéseinek reprezentatív példái többek között a következők: Irány a Föld, az emberi aggyal foglalkozó kiemelt **projekt**, az „1+ millió genom” kezdeményezés, a közérdekű területeken működő közös európai adatterek, különösen az egészségügyi adattér, a nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó kiválósági központok és kompetenciaközpontok, a digitális innovációs központok stb. Az Unió kérésére a közös vállalkozásnak **állandó vagy ideiglenes jelleggel** közvetlen hozzáférési időt kell adnia **az olyan stratégiai kezdeményezések céljára**, valamint a meglévő vagy jövőbeli **alkalmazásplatformok részére**, amelyeket az Unió alapvetőnek ítélt a köz javára működtetett, az egészségüggyel összefüggő vagy más döntő fontosságú szükséghelyzeti támogatási szolgáltatások szempontjából, a veszélyhelyzetek vagy válságkezelés esetén, valamint olyan esetekben, amelyeket az Unió a biztonsága és védelme tekintetében alapvetőnek vél. A közös vállalkozás számára lehetővé kell tenni, hogy korlátozott mértékben kereskedelmi célú gazdasági tevékenységeket is végezzen. Ajánlott, hogy a valamely uniós tagállamban vagy a Digitális Európa programhoz és az Európai horizonthoz társult országban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező, vagy ott található felhasználók kapjanak hozzáférési időt. A hozzáférési jogoknak minden felhasználó számára méltányosnak kell lenniük, és azokat **nyílt és átlátható** módon kell kiosztani. Az irányító testületnek minden egyes szuperszámítógép esetében meg kell határoznia és nyomon kell követnie a hozzáférési idő Unióra jutó részéhez kapcsolódó hozzáférési jogokat.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

47 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(47) A közös vállalkozás irányítását két testületnek kell végeznie: az irányító testületnek, valamint az ipari és tudományos tanácsadó testületnek. Az irányító testületet az Unió és a részt vevő államok képviselőinek kell alkotniuk. Az irányító testületnek felelősséget kell vállalnia a közös vállalkozás tevékenységeihez kapcsolódó stratégiai szakpolitikai döntéshozatalért és finanszírozási határozatokért, többek között a közös vállalkozás közbeszerzési tevékenységeiért. Az ipari és tudományos tanácsadó testületnek a tudományos élet és az ipar képviselőit, mint felhasználókat és technológiaszolgáltatókat is magában kell foglalnia. Független tanácsadást kell nyújtania az irányító testület számára a stratégiai kutatási és innovációs menetrendre, valamint a közös vállalkozás tulajdonában lévő szuperszámítógépek beszerzésére és üzemeltetésére, a kapacitásépítési és -bővítési tevékenységi programra, valamint az egyesítési, összekapcsolási és nemzetközi együttműködési tevékenységi programra vonatkozóan.

Módosítás

(47) A közös vállalkozás irányítását két testületnek kell végeznie: az irányító testületnek, valamint az ipari és tudományos tanácsadó testületnek. Az irányító testületet az Unió és a részt vevő államok képviselőinek kell alkotniuk. Az irányító testületnek felelősséget kell vállalnia a közös vállalkozás tevékenységeihez kapcsolódó stratégiai szakpolitikai döntéshozatalért és finanszírozási határozatokért, többek között a közös vállalkozás közbeszerzési tevékenységeiért. Az ipari és tudományos tanácsadó testületnek a tudományos élet és az ipar képviselőit, mint felhasználókat és technológiaszolgáltatókat is magában kell foglalnia. Független tanácsadást kell nyújtania az irányító testület számára a stratégiai kutatási és innovációs menetrendre, valamint a közös vállalkozás tulajdonában lévő szuperszámítógépek beszerzésére és üzemeltetésére, a kapacitásépítési és -bővítési tevékenységi programra, valamint az egyesítési, összekapcsolási és nemzetközi együttműködési tevékenységi programra vonatkozóan. **A közös vállalkozás irányítási keretének tartalmaznia kell egy felhasználói fórumot is, amely független tanácsokkal látja el az irányító testületet és más csoportokat a felhasználói igényekről. A felhasználói fórum megállapítja az általa kinevezendő tagokra vonatkozó egyedi kritériumokat és kiválasztási eljárást.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

47 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (47a) *Mivel a szuperszámítógépek keresletorientáltak és felhasználóközpontúak, a közös vállalkozás állandó párbeszédet kellene, hogy fenntartsion a civil társadalommal és a nagy teljesítményű számítástechnikai infrastruktúrák felhasználóival. Magas hozzáadott értékkel és multiplikátor hatással járhat a felhasználók folyamatos és tényleges bevonása, különösen ha az arra irányul, hogy – különösen a kereskedelmi alkalmazások esetében – megvalósítsák az ipar, a kkv-k, valamint az innovatív vállalatok és az induló innovatív vállalkozások általi bevezetés támogatásához szükséges közös tervezést. Az állami és a magánszektor végfelhasználóival folytatott rendszeres konzultációk révén aktívan törekedni kell a felhasználói oldal közreműködésére. Ebből a célból az irányító testületnek létre kell hoznia a felhasználók számára egy munkacsoportot (a továbbiakban: felhasználói fórum), amely segíti a jobb szolgáltatásminőség, a használhatóság, a bizalom és a köz- és magánszféra felhasználói biztonsági követelményeinek azonosítását. A felhasználói fórumban jelen vannak a civil társadalom, az ipari és az állami felhasználók, az uniós szociális partnerek, a kkv-k és a szoftverfejlesztés független európai értékláncában működő szereplők képviselői.*

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

49 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (49) Az Unió által nyújtott pénzügyi hozzájárulást a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve, valamint az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletben meghatározott, vonatkozó közvetett irányítási szabályok szerint kell kezelni. A közbeszerzési eljárások közös vállalkozás általi megindítására vonatkozó szabályokat a közös vállalkozás pénzügyi szabályaiban indokolt meghatározni.
- (49) Az Unió által nyújtott pénzügyi hozzájárulást a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve, **az adminisztratív egyszerűsítés elve**, valamint az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletben meghatározott, vonatkozó közvetett irányítási szabályok szerint kell kezelni. A közbeszerzési eljárások közös vállalkozás általi megindítására vonatkozó szabályokat a közös vállalkozás pénzügyi szabályaiban indokolt meghatározni.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 40

Rendeletrre irányuló javaslat

50 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (50) Annak érdekében, hogy a közös vállalkozás előmozdítsa egy európai, elismerten kiváló, innovatív és **versenyképes** nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai ökoszisztéma létrejöttét, megfelelő módon alkalmaznia kell a beszerzési és támogatási eszközöket, köztük a közös közbeszerzést, a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzést és az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzést.

Módosítás

- (50) Annak érdekében, hogy a közös vállalkozás előmozdítsa egy európai, elismerten kiváló **és Európa-szerte széles körben elterjedt**, innovatív, **versenyképes** és **reziliens** nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai ökoszisztéma létrejöttét, megfelelő módon alkalmaznia kell a beszerzési és támogatási eszközöket, köztük a közös közbeszerzést, a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzést és az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzést. **Az ilyen beszerzési és támogatási eszközök használatának meg kell könnyítene a kkv-k, mikro-vállalkozások és induló vállalkozások, valamint ezek klasztereinek részvételét. A közös vállalkozás figyelembe veszi a meglévő létesítmények korszerűsítésének lehetőségét a legkorszerűbb technológiák és a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák és alkalmazások világszínvonalú ökoszisztémájának biztosítása érdekében.**

Módosítás 41

Rendeletrre irányuló javaslat

53 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (53) A közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvésekben való részvételnek meg kell felelnie az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendeletnek. A közös vállalkozásnak ezenfelül a Bizottság által elfogadott vonatkozó intézkedések alapján gondoskodnia kell az említett szabályok következetes alkalmazásáról. Annak érdekében, hogy biztosítható legyen a közvetett cselekvésekhez a részt vevő államok által az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelettel összhangban nyújtott megfelelő társfinanszírozás, a részt vevő államoknak legalább olyan mértékű hozzájárulást kell nyújtaniuk, amely megegyezik azzal az összeggel, amelyet a cselekvések keretében a kedvezményezetteknek felmerült elszámolható költségként a közös vállalkozás visszatérít. Ebből a célból a közös vállalkozás éves munkaprogramjában az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 30. cikkével összhangban megállapított maximális finanszírozási arányokat ennek megfelelően kell **rögzíteni**.

Módosítás

- (53) A közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvésekben való részvételnek meg kell felelnie az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendeletnek. A közös vállalkozásnak ezenfelül a Bizottság által elfogadott vonatkozó intézkedések alapján gondoskodnia kell az említett szabályok következetes alkalmazásáról. Annak érdekében, hogy biztosítható legyen a közvetett cselekvésekhez a részt vevő államok által az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelettel összhangban nyújtott megfelelő társfinanszírozás, a részt vevő államoknak legalább olyan mértékű hozzájárulást kell nyújtaniuk, amely megegyezik azzal az összeggel, amelyet a cselekvések keretében a kedvezményezetteknek felmerült elszámolható költségként a közös vállalkozás visszatérít. Ebből a célból a közös vállalkozás éves munkaprogramjában az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 30. cikkével összhangban megállapított maximális finanszírozási arányokat ennek megfelelően kell **rögzítenie az irányító testületnek**.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat
53 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (53a) *A közös vállalkozás által finanszírozott fellépésekben az érdekelt felek megfelelő egyensúlyának biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a visszatérítési ráták differenciálását, különösen a kv-k, az induló innovatív vállalkozások és a nonprofit jogi személyek esetében. A differenciált kulcsok alkalmazása adminisztratív szempontból nem bonyolíthatja a projekteket, és azt a legegyszerűbb és leghatékonyabb módon kell végrehajtani. A visszatérítési rátákat meg kell adni a munkaprogramban.*

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat
56 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (56) Az Unió és a közös vállalkozás többi tagja pénzügyi érdekeit a kiadási ciklus egészében arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a kárba vesztett, tévesen kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását.
- (56) Az Unió és a közös vállalkozás többi tagja pénzügyi érdekeit a kiadási ciklus egészében arányos **és egyszerű** intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a kárba vesztett, tévesen kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását.

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat
57 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (57) A közös vállalkozásnak nyílt és átlátható módon kell működnie, és ennek keretében valamennyi releváns információt kellő időben rendelkezésre kell bocsátania, valamint gondoskodnia kell tevékenységei ismertségének növeléséről, többek között a nagyközönséget célzó tájékoztató és ismeretterjesztő kampányok révén. A közös vállalkozás szerveinek eljárási szabályzatát a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.
- (57) A közös vállalkozásnak **egyszerű, rugalmas**, nyílt és átlátható módon kell működnie, és ennek keretében valamennyi releváns információt kellő időben rendelkezésre kell bocsátania, valamint gondoskodnia kell tevékenységei ismertségének növeléséről, többek között a nagyközönséget célzó tájékoztató és ismeretterjesztő kampányok révén. A közös vállalkozás szerveinek eljárási szabályzatát a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

58 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (58) Az egyszerűsítés érdekében valamennyi felet érintően csökkenteni kell az adminisztratív terheket. El kell kerülni az ellenőrzési átfedéseket, valamint az aránytalan mértékű dokumentációt és jelentéstételt.

Módosítás

- (58) Az egyszerűsítés érdekében valamennyi felet, **különösen a közös vállalkozást és annak kedvezményezettjeit** érintően csökkenteni kell az adminisztratív terheket. El kell kerülni az ellenőrzési átfedéseket, valamint az aránytalan mértékű dokumentációt és jelentéstételt. **A közös vállalkozásnak kedvező keretet kell biztosítani a részt vevő államok támogatásához. A közvetett tevékenységek minél nagyobb hatása érdekében a részt vevő államok pénzügyi hozzájárulásainak kezelése során figyelembe kell venni a közös vállalkozás sajátosságait és háromoldalú modelljét.**

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

61 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (61) Indokolt, hogy a Bizottság belső ellenőre ugyanolyan hatásköröket gyakoroljon a közös vállalkozás felett, mint a Bizottság szervezeti egységei felett.

Módosítás

- (61) Indokolt, hogy a Bizottság belső ellenőre ugyanolyan hatásköröket gyakoroljon a közös vállalkozás felett, mint a Bizottság szervezeti egységei felett **úgy, hogy ennek során elkerülje a közös vállalkozásra és annak kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek növelését.**

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

62 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (62) A Bizottság, a közös vállalkozás, a Számvevőszék, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Ügyészség (EPPO) számára hozzáférést kell biztosítani a közös vállalkozás által aláírt támogatásokkal, szerződésekkel és megállapodásokkal kapcsolatos ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatásához szükséges valamennyi információhoz és helyiséghez.

Módosítás

- (62) A Bizottság, a közös vállalkozás, a Számvevőszék, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Ügyészség (EPPO) számára hozzáférést kell biztosítani a közös vállalkozás által aláírt támogatásokkal, szerződésekkel és megállapodásokkal kapcsolatos ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatásához szükséges valamennyi információhoz és helyiséghez, **törekedve ugyanakkor a kedvezményezettek számára az adminisztráció lehető legnagyobb mértékű egyszerűsítésére és adminisztratív terhek csökkentésére.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 48**Rendeletre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

A Bizottság által javasolt szöveg

2. „hozzáférési idő”: a felhasználók, illetve a felhasználók egy csoportja számára a számítógépes programjaik végrehajtása céljából rendelkezésre bocsátott számítógépidő valamely szuperszámítógépen;

Módosítás

2. „hozzáférési idő”: a felhasználók, illetve a felhasználók egy csoportja számára a számítógépes programjaik végrehajtása céljából, **átlátható és nyílt eljárás keretében** rendelkezésre bocsátott számítógépidő valamely szuperszámítógépen.

Módosítás 49**Rendeletre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – 4 pont**

A Bizottság által javasolt szöveg

4. „kiválósági központ”: a HPC terén az **a** kezdeményezés, amely előmozdítja az elkövetkező rendkívüli teljesítményű számítástechnikai kapacitások használatát, lehetővé téve a felhasználói közösség számára, hogy együttműködésben más, a HPC-ben érdekelt felekkel a meglévő párhuzamos kódokat az exaszintű teljesítmény és a rendkívüli skálázhatóság irányába továbbfejlesszék;

Módosítás

4. „kiválósági központ”: a HPC terén az **az együttműködésen alapuló, nyílt és átlátható versenyfelhívás során kiválasztott** kezdeményezés, amely előmozdítja az elkövetkező rendkívüli teljesítményű számítástechnikai kapacitások használatát, lehetővé téve a felhasználói közösség számára, hogy együttműködésben más, a HPC-ben érdekelt felekkel a meglévő párhuzamos kódokat az exaszintű teljesítmény és a rendkívüli skálázhatóság irányába továbbfejlesszék;

Módosítás 50**Rendeletre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – 5 pont**

A Bizottság által javasolt szöveg

5. „közös tervezés”: az új technológiák, alkalmazások és **rendszerek** fejlesztésére irányuló kollaboratív és ismétlődő tervezési folyamatban részt vevő technológiaszolgáltatók és felhasználók közötti kollektív megközelítés;

Módosítás

5. „közös tervezés”: az új technológiák, alkalmazások, **rendszerek, szolgáltatások, készségek és kompetenciák** fejlesztésére irányuló kollaboratív és ismétlődő tervezési folyamatban részt vevő technológiaszolgáltatók és felhasználók közötti kollektív megközelítés;

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 6 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

6. **„kompetenciaközpont”**: a nagy teljesítményű számítástechnika (HPC) terén valamely részt vevő államban létrehozott jogi személy, amely az ipari felhasználók – **ideértve a kkv-kat is** –, a tudományos körök és a közigazgatási szervek számára igény szerint hozzáférést nyújt a szuperszámítógépekhez, valamint a nagy teljesítményű számítástechnikához kapcsolódó legfrissebb technológiákhoz, eszközökhöz, alkalmazásokhoz és szolgáltatásokhoz, ezenfelül pedig szakértelmet, készségeket, képzést, kapcsolatépítési lehetőségeket és tájékoztatást biztosít;

Módosítás

6. **„uniós kompetenciaközpont”**: a nagy teljesítményű számítástechnika (HPC) terén valamely részt vevő államban létrehozott **uniós** jogi személy, **amelyet egy nyílt és átlátható eljárásban választanak ki, és** amely az ipari felhasználók – **különösen a kkv-k és induló innovatív vállalkozások** –, a tudományos körök és a közigazgatási szervek számára igény szerint hozzáférést nyújt a szuperszámítógépekhez, valamint a nagy teljesítményű számítástechnikához kapcsolódó legfrissebb technológiákhoz, eszközökhöz, alkalmazásokhoz és szolgáltatásokhoz, ezenfelül pedig szakértelmet, készségeket, képzést, kapcsolatépítési lehetőségeket és tájékoztatást biztosít;

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 16 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

16. „ipari léptékű szuperszámítógép”: kifejezetten ipari felhasználók számára szükséges biztonsági, adatvédelmi és adatintegritási követelményekkel tervezett szuperszámítógép, amely követelmények szigorúbbak, mint a tudományos használat esetében;

Módosítás

16. „ipari léptékű szuperszámítógép”: kifejezetten ipari felhasználók számára szükséges biztonsági, adatvédelmi és adatintegritási követelményekkel tervezett, **legalább közepes méretű** szuperszámítógép, amely követelmények szigorúbbak, mint a tudományos használat esetében;

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 19 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- 19a. **„többéves stratégiai program”**: a közös vállalkozás célkitűzéseinek megvalósítására irányuló stratégiát és terveket meghatározó dokumentum;

Módosítás

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 20 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

20. „nagy teljesítményű tagállami számítástechnikai kompetencia-központ”: valamely részt vevő államban – amely egyben uniós tagállam is – létrehozott, az adott tagállam szuperszámítógépes központjához társult jogi személy, amely az ipari felhasználók – **ideértve a kkv-kat is** –, tudományos körök és közigazgatási szervek számára igény szerint hozzáférést nyújt a szuperszámítógépekhez, valamint a nagy teljesítményű számítástechnikához kapcsolódó legfrissebb technológiákhoz, eszközökhöz, alkalmazásokhoz és szolgáltatásokhoz, ezenfelül pedig szakértelmet, készségeket, képzést, kapcsolatépítési lehetőségeket és tájékoztatást biztosít;

Módosítás

20. „nagy teljesítményű tagállami számítástechnikai kompetencia-központ”: valamely részt vevő államban – amely egyben uniós tagállam is – létrehozott, az adott tagállam szuperszámítógépes központjához társult jogi személy **vagy jogi személyek konzorciuma, amelyet egy nyílt és átlátható eljárásban választanak ki, és amely az ipari felhasználók – különösen a kkv-k és induló innovatív vállalkozások** –, tudományos körök és közigazgatási szervek számára igény szerint hozzáférést nyújt a szuperszámítógépekhez, valamint a nagy teljesítményű számítástechnikához kapcsolódó legfrissebb technológiákhoz, eszközökhöz, alkalmazásokhoz és szolgáltatásokhoz, ezenfelül pedig szakértelmet, készségeket, képzést, kapcsolatépítési lehetőségeket és tájékoztatást biztosít;

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozás küldetése egy világszínvonalú, egyesített, biztonságos és fokozottan összekapcsolt szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra ökoszisztémájának kifejlesztése, üzembe helyezése, bővítése és fenntartása az Unióban; innovatív és versenyképes szuper-számítástechnikai **rendszer előállításának** támogatása olyan ellátási lánc mentén, amely biztosítja, hogy az alkotóelemek, technológiák és ismeretek korlátozzák a zavarok kockázatát, továbbá az e rendszerekre optimalizált alkalmazások széles skálája fejlesztésének támogatása; emellett e szuper-számítástechnikai infrastruktúra használatának kiterjesztése nagy számú állami és magánfelhasználóra, és a **kulcsfontosságú** készségek fejlesztése az európai tudomány és ipar számára.

Módosítás

(1) A közös vállalkozás küldetése egy világszínvonalú, egyesített, biztonságos és fokozottan összekapcsolt szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra ökoszisztémájának kifejlesztése, üzembe helyezése, bővítése és fenntartása az Unióban, **hozzájárulva ezzel az Unió tudományos, digitális és ipari vezető szerepéhez a világban**; innovatív és versenyképes szuper-számítástechnikai **rendszerek lehetőleg az Unión belüli fejlesztésének, kiépítésének és üzemeltetésének** támogatása olyan ellátási lánc mentén, amely biztosítja, hogy **kritikus fontosságú nyersanyagok és a legkorszerűbb** alkotóelemek, technológiák és ismeretek korlátozzák a zavarok kockázatát, továbbá az e rendszerekre optimalizált alkalmazások széles skálája fejlesztésének támogatása **a bizalom, nyitottság, biztonság, interoperabilitás és hordozhatóság elvei alapján**; emellett e szuper-számítástechnikai infrastruktúra használatának kiterjesztése nagy számú **uniós** állami és magánfelhasználóra, **különös figyelmet fordítva a kkv-kra és az induló vállalkozásokra, ideértve a K+F szakaszban lévő vállalkozásokat, és a magas szintű digitális** készségek, **kompetenciák és ismeretek** fejlesztése az európai **társadalom**, tudomány és ipar számára.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) közreműködés az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet és különösen annak 3. cikke végrehajtásában, az uniós kutatási és innovációs beruházások tudományos, gazdasági, környezetvédelmi, technológiai és társadalmi hatásainak kiváltása céljából, hogy megerősítsék az Unió tudományos és technológiai alapjait, teljesítsék az Unió stratégiai prioritásait, hozzájáruljanak az EU célkitűzéseinek és szakpolitikáinak megvalósításához és a globális kihívások kezeléséhez, **ideértve** a fenntartható fejlődési **célokat**, a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a Párizsi Megállapodás elveinek betartásával;

Módosítás

a) közreműködés az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet és különösen annak 3. cikke végrehajtásában, az uniós kutatási és innovációs beruházások tudományos, gazdasági, környezetvédelmi, technológiai és társadalmi hatásainak kiváltása céljából, hogy megerősítsék az Unió tudományos és technológiai alapjait, teljesítsék az Unió stratégiai prioritásait, hozzájáruljanak az EU célkitűzéseinek és szakpolitikáinak megvalósításához, **ideértve az európai zöld megállapodáshoz, az európai helyreállítási tervhez, az európai adatstratégiához, a digitális, kkv- és ipari stratégiákhoz kapcsolódó célkitűzéseket és szakpolitikákat, megvalósítva Európa stratégiai autonómiáját, egyúttal megőrizve a nyitott gazdaságot, felgyorsítva a társadalmi, ökológiai és gazdasági átmenetet, hogy hozzájáruljanak** a globális kihívások kezeléséhez, **foglalkozva** a fenntartható fejlődési **célokkal**, a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a Párizsi Megállapodás elveinek betartásával;

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) fokozott együttműködés kialakítása más európai partnerségekkel és a velük való koordináció biztosítása, többek között közös pályázati felhívásokon keresztül, valamint a megfelelő uniós, nemzeti és regionális szintű, különösen **adott esetben** az innovatív megoldások bevezetését, az oktatást és a regionális fejlődést támogató tevékenységekkel és programokkal fennálló szinergiák megtalálásával;

Módosítás

b) fokozott együttműködés kialakítása más európai partnerségekkel és a velük való **szinergiák és** koordináció biztosítása, többek között közös pályázati felhívásokon keresztül, valamint a megfelelő uniós, nemzeti és regionális **és helyi szintű**, különösen az innovatív megoldások **és modellezési platformok** bevezetését, az oktatást és a regionális fejlődést támogató tevékenységekkel és programokkal fennálló **szakaszos, párhuzamos vagy integrált** szinergiák megtalálásával;

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) az Unióban egy integrált, keresletorientált és felhasználóközpontú, fokozottan összekapcsolt világszínvonalú szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúra kifejlesztése, üzembe helyezése, bővítése és fenntartása;

Módosítás

c) az Unióban egy integrált, keresletorientált és felhasználóközpontú, fokozottan összekapcsolt világszínvonalú szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúra kifejlesztése, üzembe helyezése, bővítése és fenntartása, **amely segít megerősíteni az Unió stratégiai autonómiáját;**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) a fokozottan összekapcsolt szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúra egyesítése és összekötése az európai adatterekkel és felhő-ökoszisztémával, hogy számítástechnikai és adatszolgáltatásokat nyújtson az állami és magánfelhasználók széles körének Európában;

Módosítás

d) a fokozottan összekapcsolt szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúra **valamennyi tagállamban jó minőségű hálózati infrastruktúrákon keresztül történő** egyesítése és összekötése az európai adatterekkel – **különösen az európai egészségügyi adattérrel a nagy, magas színvonalú egészségügyi adatkészletek biztosítása érdekében** – és felhő-ökoszisztémával, hogy számítástechnikai és adatszolgáltatásokat nyújtson az állami és magánfelhasználók széles és földrajzilag sokszínű körének Európában, **a bizalom, nyitottság, biztonság, interoperabilitás és hordozhatóság elvei alapján;**

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

d) a fokozottan összekapcsolt szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúra egyesítése és összekötése az európai adatterekkel és felhő-ökoszisztémával, hogy számítástechnikai és adatszolgáltatásokat nyújtson az állami és magánfelhasználók széles körének Európában;

Módosítás

da) **a tudományos kiválóság előmozdítása és az Unióban előállított kutatási és innovációs eredmények bevezetésének és rendszerszerű használatának támogatása;**

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) egy nagymértékben versenyképes és innovatív szuper-számítástechnikai és adatökoszisztéma továbbfejlesztése és támogatása Európában, hozzájárulva **ezáltal** az Unió **digitális gazdaságban betöltött** állandó **technológiai** autonómiájához, **amelynek révén** önállóan képes előállítani számítástechnikai technológiákat és architektúrákat, beépíteni **őket** a vezető számítástechnikai rendszerekbe és az e rendszerekre optimalizált fejlett alkalmazásokat **gyártani**;

Módosítás

e) egy nagymértékben versenyképes, **társadalmi, fenntartható, energiahatékony** és innovatív, **összekapcsolt, interoperabilis és biztonságos** szuper-számítástechnikai és adatökoszisztéma továbbfejlesztése és támogatása Európában, hozzájárulva az Unió **tudományos és technológiai vezető szerepéhez** és állandó **stratégiai** autonómiájához **a digitális átállásban, ugyanakkor csökkentve a külföldi technológiáktól való függést – különösen a kritikus infrastrukturális komponensek esetében –, megőrizve a nyitott gazdaságot, fenntartva a globális vezető szerepet a HPC-alkalmazásokban, amely** önállóan képes előállítani **és birtokolni világszínvonalú** számítástechnikai technológiákat és architektúrákat, beépíteni **azokat** a vezető számítástechnikai rendszerekbe, és az e rendszerekre optimalizált fejlett alkalmazásokat;

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 62

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) **emellett e szuper-számítástechnikai** szolgáltatások használatának **kiterjesztése**, és **a kulcsfontosságú** készségek **fejlesztése** az európai **tudomány** és **ipar** számára.

Módosítás

f) **szuper-számítástechnikai** szolgáltatások használatának **előmozdítása, megkönnyítése és kiterjesztése valamennyi ágazatban, valamint hozzájárulás olyan fejlett digitális** készségek, **kompetenciák és ismeretek fejlesztéséhez, amelyekre az európai tudománynak, társadalomnak, gazdaságnak, környezetnek és iparnak szüksége van ahhoz, hogy megvalósítsa az autonómiát és globális vezető szerepet, hangsúlyt fektetve a nők és lányok STEM-területeken való részvételének növelésére a kapcsolódó ágazatokban való szerepvállalásuk és foglalkoztatásuk révén, valamint csökkentve a nemek közötti szakadékat** .

Módosítás 63

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A közös vállalkozás közreműködik az Unió érdekeinek megóvásában, amikor szuperszámítógépeket szerez be, és támogatja a nagy teljesítményű számítástechnikai technológiák, rendszerek és alkalmazások fejlesztését. A közös vállalkozás lehetővé teszi a világszínvonalú szuperszámítógépek beszerzésének közös tervezésen alapuló megközelítését, egyúttal védelmezi a beszerzett technológiák és rendszerek ellátási láncának biztonságát. A közös vállalkozás hozzájárul az Unió technológiai autonómiájához azáltal, hogy támogatja olyan technológiák és alkalmazások fejlesztését, amelyek megerősítik az európai HPC ellátási láncot, és előmozdítja ezek beépítését a számos társadalmi és ipari igényt kielégítő szuper-számítástechnikai rendszerekbe.

Módosítás

(3) A közös vállalkozás közreműködik az Unió érdekeinek megóvásában, amikor szuperszámítógépeket szerez be, és támogatja a **világszínvonalú** nagy teljesítményű számítástechnikai technológiák, rendszerek és alkalmazások fejlesztését. A közös vállalkozás lehetővé teszi a világszínvonalú szuperszámítógépek beszerzésének közös tervezésen alapuló megközelítését, egyúttal védelmezi a beszerzett technológiák és rendszerek ellátási láncának biztonságát, **és a szuperszámítógépekre vonatkozóan garantálja a legmagasabb szintű kibebiztonságot**. A közös vállalkozás hozzájárul az Unió **stratégiai** technológiai autonómiájához – **a nyitott gazdaság különösen a kritikus területeken való megőrzése mellett** – azáltal, hogy támogatja olyan technológiák és alkalmazások fejlesztését, amelyek megerősítik az európai HPC **energiahatékony technológiai** ellátási láncot, és előmozdítja ezek beépítését a számos társadalmi és ipari igényt kielégítő szuper-számítástechnikai rendszerekbe. **Támogatnia kell Európa globális vezető szerepét a különböző iparágakban, különösen a nagy hozzáadott értékű és technológiaintenzív termékek és szolgáltatások terén, hogy kulcsfontosságú összetevőket, technológiát és készségeket biztosítson a harmadik országokkal fennálló technológiai szakadék megszüntetése érdekében.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 64

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A közös vállalkozás világos, egyszerű és rugalmas módon hajtja végre küldetését és célkitűzéseit annak érdekében, hogy növelje vonzerejét az ipar, a kkv-k és valamennyi érdekelt fél számára.

Módosítás 65

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3b) A közös vállalkozásnak minimalizálnia kell a személyes adatok szuperszámítógépes infrastruktúrákban való kezelésével, tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos kockázatokat, és meg kell felelnie az (EU) 2016/679 rendeletnek és az egyéb vonatkozó uniós jogszabályoknak. Gondoskodnia kell arról is, hogy a nagy teljesítményű számítógépekhez kizárólag azok a szervezetek férhessenek hozzá, amelyek megfelelnek ugyanazoknak a szabályoknak, és hogy erőforrásai valamennyi részt vevő állam tudósai előtt nyitva álljanak.

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) Infrastrukturális pillér, amely a biztonságos, fokozottan összekapcsolt világszínvonalú szuper-számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és adatinfrastruktúra beszerzésével, üzembe helyezésével és működtetésével kapcsolatos tevékenységre terjed ki, ideértve az Unióban előállított kutatási és innovációs eredmények bevezetésének és rendszerszintű használatának előmozdítását.

b) Infrastrukturális pillér, amely a biztonságos, fokozottan összekapcsolt világszínvonalú szuper-számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és európai adatinfrastruktúra beszerzésével, frissítésével, üzembe helyezésével és működtetésével kapcsolatos tevékenységre terjed ki, ideértve a meglévő infrastruktúra korszerűsítését, valamint a közös vállalkozás által előállított kutatási és innovációs eredmények Unión belüli bevezetésének és rendszerszintű használatának előmozdítását.

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – c pont – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) Szuper-számítástechnikai szolgáltatások egyesítésének pillére, amely mindazon tevékenységeket felöleli, amelyek uniós szintű hozzáférést biztosítanak egyesített, biztonságos szuper-számítástechnikai és adatforrásokhoz és szolgáltatásokhoz egész Európában a kutatási és tudományos közösség, az ipar (köztük a kkv-k) és a közszektor számára. Ez különösen a következőket foglalja magában:

c) Szuper-számítástechnikai szolgáltatások egyesítésének pillére, amely mindazon tevékenységeket felöleli, amelyek uniós szintű hozzáférést biztosítanak egyesített, biztonságos szuper-számítástechnikai és adatforrásokhoz és szolgáltatásokhoz egész Európában a kutatási és tudományos közösség, az ipar (különösen a kkv-k) és a közszektor számára, együttműködve többek között a PRACE és a GEANT kezdeményezésekkel. Ez különösen a következőket foglalja magában:

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 68**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 bekezdés – c pont – i alpont**

A Bizottság által javasolt szöveg

i. a teljes egészében vagy részben az EuroHPC tulajdonában álló vagy a részt vevő államok által önkéntesen rendelkezésre bocsátott nagy teljesítményű számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és adatforrások összekötésének támogatása;

Módosítás

i. a teljes egészében vagy részben az EuroHPC tulajdonában álló vagy a részt vevő **és megfigyelő** államok által önkéntesen rendelkezésre bocsátott nagy teljesítményű számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és adatforrások összekötésének támogatása;

Módosítás 69**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 bekezdés – c pont – ii alpont**

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. a szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai adatinfrastruktúráknak az Unió közös európai adatterekkel és egyesített, biztonságos **felhőinfrastruktúrákkal** való összekötésének támogatása;

Módosítás

ii. a szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai adatinfrastruktúráknak az Unió közös európai adatterekkel és egyesített, biztonságos **felhő- és adatinfrastruktúrákkal** való összekötésének **és interoperabilitásának** támogatása, **ugyanakkor a kiberbiztonságra, a nyílt adatokra és az adathordozhatóságra, valamint lehetőség szerint a nyílt forráskódú szoftverek és hardverek használatára vonatkozó különleges előírások felvétele;**

Módosítás 70**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 bekezdés – c pont – iii alpont**

A Bizottság által javasolt szöveg

iii. a szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra zökkenőmentes egyesítését és biztonságos szolgáltatását célzó platform fejlesztésének, beszerzésének és működtetésének támogatása a közös vállalkozás által kezelt bármely szuper-számítástechnikai vagy adatszolgáltatás tekintetében egyablakos hozzáférési pont létrehozásával, minden felhasználó számára egyetlen belépési pontot biztosítva.

Módosítás

iii. a szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra zökkenőmentes egyesítését és biztonságos szolgáltatását célzó platform fejlesztésének, beszerzésének és működtetésének támogatása a közös vállalkozás által kezelt bármely szuper-számítástechnikai vagy adatszolgáltatás tekintetében egyablakos hozzáférési pont létrehozásával, minden felhasználó számára egyetlen belépési pontot biztosítva, **valamint hatékony sebességkezelési program és adatmegosztási erőforrás létrehozása, amely lehetővé teszi a nagy teljesítményű számítástechnikai erőforrások felhasználói számára adataik továbbítását, megosztását és megvitátását.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 71

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – d pont – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

d) Technológiai pillér, amely a hardver- és szoftvertechnológiákkal és ezek számítástechnikai rendszerekbe történő beépítésével foglalkozó, világszínvonalú, versenyképes és innovatív szuper-számítástechnikai ökoszisztéma fejlesztésére irányuló ambiciózus kutatási és innovációs **menetrend támogatását célzó** tevékenységeket foglalja magában, amelyek a teljes tudományos és ipari értékláncot lefedik és **szem előtt tartják** az Unió **technológiai autonómiájának biztosítását**. Az energiahatékony nagy teljesítményű számítástechnikai technológiákra **kell összpontosítani**. A tevékenységek többek között a következőkkel foglalkoznak:

Módosítás

d) Technológiai pillér, amely a hardver- és szoftvertechnológiákkal és ezek számítástechnikai rendszerekbe történő beépítésével foglalkozó, világszínvonalú, versenyképes, **megbízható, fenntartható** és innovatív szuper-számítástechnikai ökoszisztéma **Unió-szerte való** fejlesztésére irányuló ambiciózus kutatási és innovációs tevékenységeket foglalja magában, amelyek a teljes tudományos és ipari értékláncot lefedik **a kutatástól a prototípus-készítésig, a kísérletig és a demonstrációig, a stratégiai autonómia biztosítása érdekében, megőrizve ugyanakkor az Unió nyitott gazdaságát és megerősítve az Unió kutatási kapacitásait. A megbízható szuper-számítástechnikához olyan biztonsági, jogi, etikai, védelmi és interoperabilitási szabványokra van szükség, amelyek célja az elfogultság megelőzése. A pillér végrehajtásának hozzá kell járulnia az érintett európai ipari ágazatok fejlődéséhez, hogy azok lefedhessék a teljes termelési láncot (tervezés, gyártás, végrehajtás és alkalmazás), megfelelően figyelembe vegyék az energiateljesítményt, és a leginkább energiahatékony nagy teljesítményű számítástechnikai technológiákra összpontosíthatassanak, különös tekintettel a megújuló energiaforrásokon alapuló megoldásokra.** A tevékenységek többek között a következőkkel foglalkoznak:

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – d pont – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

i. alacsony energiaigényű mikroprocesszor-alkotóelemek és a kapcsolódó technológiák, **köztük** új algoritmusok, szoftverek, eszközök és környezetek;

Módosítás

i) alacsony energiaigényű mikroprocesszor-alkotóelemek, **energiahatékony és teljesítményfokozó nanoelektronika** és kapcsolódó technológiák, **például** új algoritmusok, szoftverek, eszközök, **köztes szoftvermegoldások, párhuzamos programozás és számítástechnikai erőforrás-optimalizálási megoldások** és környezetek;

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – d pont – iii alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

iii. a hagyományos szuper-számítástechnikai rendszerek más, gyakran kiegészítő számítástechnikai technológiákkal, különösen a neuromorf vagy **kvantum-számítástechnikai** technológiákkal való összekapcsolásához és működtetéséhez szükséges technológiák és **rendszerek**, és **hatékony** működtetésük biztosítása.

Módosítás

iii. a hagyományos szuper-számítástechnikai rendszerek más, gyakran kiegészítő számítástechnikai technológiákkal, különösen a neuromorf, kvantum-számítástechnikai vagy **más kialakulóban lévő** technológiákkal való összekapcsolásához és működtetéséhez szükséges technológiák, **rendszerek** és **algoritmusok**, és **biztonságos és megbízható** működtetésük biztosítása.

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – d pont – iii a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

e) Alkalmazási pillér, amelynek tevékenységei a tudomány, az ipar (**ideértve a kkv-kat**) és a közszektor számára kulcsfontosságú számítástechnikai és adatalkalmazások és kódok terén az európai kiválóság elérésére és fenntartására törekednek, ideértve a következőket:

Módosítás

iiia. a szuper-számítástechnikai hardverrendszerek kapacitásának folyamatos fejlesztésére, az alacsony energiaigényű szuper-számítástechnikai hardverrendszerek technológiai fejlesztésére és a chiptechnológia következő generációjának fejlesztésére irányuló kutatási és innovációs tevékenységek.

Módosítás 75

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – e pont – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

e) Alkalmazási pillér, amelynek tevékenységei a tudomány, az ipar (**különösen a kkv-k és induló innovatív vállalkozások**) és a közszektor számára kulcsfontosságú számítástechnikai és adatalkalmazások és kódok terén az európai kiválóság **és vezető szerep** elérésére és fenntartására törekednek, **különös figyelmet fordítva a földrajzi sokszínűsége és a nemek közötti egyensúlyra**, ideértve a következőket:

Módosítás

e) Alkalmazási pillér, amelynek tevékenységei a tudomány, az ipar (**különösen a kkv-k és induló innovatív vállalkozások**) és a közszektor számára kulcsfontosságú számítástechnikai és adatalkalmazások és kódok terén az európai kiválóság **és vezető szerep** elérésére és fenntartására törekednek, **különös figyelmet fordítva a földrajzi sokszínűsége és a nemek közötti egyensúlyra**, ideértve a következőket:

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – e pont – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

i. köz- és magánfelhasználók számára nyújtott alkalmazások, amelyek kihasználják a magas színvonalú szuperszámítógépek képességeit és a fejlett digitális technológiákkal, például a mesterséges intelligenciával, a nagy teljesítményű adatelemzéssel, a felhőtechnológiákkal stb. való konvergenciájukat a nagy teljesítményű számítástechnika által támogatott, nagy léptékű és kialakulóban lévő vezető piaci kódok és alkalmazások közös tervezése, fejlesztése és optimalizálása révén;

Módosítás

i) köz- és magánfelhasználók számára nyújtott alkalmazások, **algoritmuskok és szoftverfejlesztés**, amelyek kihasználják a magas színvonalú szuperszámítógépek képességeit és a fejlett digitális technológiákkal, például a mesterséges intelligenciával, **számítógépes modellezéssel és szimulációval, a magánélet jobb védelmét segítő alkalmazásokkal**, a nagy teljesítményű adatelemzéssel, a felhőtechnológiákkal, **kvantum-számítás-technikával** stb. való konvergenciájukat a nagy teljesítményű számítástechnika által támogatott, nagy léptékű és kialakulóban lévő vezető piaci kódok és alkalmazások közös tervezése, fejlesztése és optimalizálása révén, **potenciálisan kihasználva az olyan nyílt együttműködési modelleket, mint a nyílt forráskód**;

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – e pont – ii alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. támogatás többek között a nagy teljesítményű számítástechnikai alkalmazások kiválósági központjainak, valamint a nagy teljesítményű számítástechnikai alkalmazások által lehetővé tett kísérleti demonstrációknak és az adathalmazos alkalmazások és szolgáltatások tesztkörnyezetének a tudományos és ipari ágazatok széles körében.

Módosítás

ii. támogatás többek között a nagy teljesítményű számítástechnikai alkalmazások kiválósági központjainak, valamint a nagy teljesítményű számítástechnikai alkalmazások által lehetővé tett kísérleti demonstrációknak és az adathalmazos alkalmazások és szolgáltatások tesztkörnyezetének a tudományos, **környezetügyi** és ipari ágazatok széles körében, **kizárva ugyanakkor a személyes adatokat és az olyan tevékenységeket, amelyek a személyes adatok deanonimizálásához vezetnek**;

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) A felhasználás és készségek bővítésének pillére, amelynek célja a kiválóság előmozdítása a szuper-számítástechnika, a kvantum-számítástechnika, az adathasználat és készségek tekintetében, figyelembe véve a más programokkal és eszközökkel, különösen a Digitális Európa programmal fennálló szinergiákat, a szuper-számítástechnikai erőforrások és adatkalmazások tudományos és ipari használatának bővítése, továbbá a szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúrákhoz való ipari hozzáférés, illetve ezek ipari használatának elősegítése az ipari igényekhez igazodó innováció érdekében; valamint Európa ellátása megfelelően tájékozott, vezető tudományos közösséggel és képzett munkaerővel a tudományos vezető szerep és az ipar digitális transzformációja érdekében, ideértve a nagy teljesítményű tagállami számítástechnikai kompetenciaközpontok és a nagy teljesítményű számítástechnikai kiválósági központok támogatását és hálózatba szervezését.

Módosítás

f) A felhasználás és készségek bővítésének pillére, amelynek célja a kiválóság előmozdítása **és a készségek, képességek és kompetenciák fejlesztése** a szuper-számítástechnika, a kvantum-számítástechnika, az adathasználat és készségek tekintetében, **beleértve az e rendelet keretében végzett beszerzésekkel kapcsolatos készségeket**, figyelembe véve a más programokkal és eszközökkel, különösen a Digitális Európa programmal fennálló szinergiákat, a szuper-számítástechnikai erőforrások és adatkalmazások tudományos és ipari, **különösen a kkv-k és induló vállalkozások általi** használatának bővítése, továbbá a szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúrákhoz való ipari hozzáférés, illetve ezek ipari használatának elősegítése az ipari igényekhez igazodó innováció érdekében; valamint Európa ellátása megfelelően tájékozott, vezető tudományos közösséggel és képzett munkaerővel a tudományos vezető szerep és az ipar digitális transzformációja érdekében, ideértve a nagy teljesítményű tagállami számítástechnikai kompetenciaközpontok és a nagy teljesítményű számítástechnikai kiválósági központok támogatását és hálózatba szervezését; **az e pillérhez tartozó valamennyi tevékenységnek figyelembe kell vennie a nemi diverzitást és a nők részvételének fokozásának szükségességét, többek között az előtük álló további akadályok csökkentésére irányuló egyedi programok létrehozása révén, biztosítva ugyanakkor, hogy az alkalmazással kapcsolatos tudás és szakértelem a legszélesebb földrajzi lefedettséggel rendelkezzen. A fenti tevékenységekre vonatkozó konkrét intézkedések a következők lehetnek:**

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – f pont – i alpont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

i. az EuroHPC-nek az európai fenntartható növekedés előmozdítása érdekében történő ösztönzéséhez szükséges karrierlehetőségek, a HPC valós környezetben való használatát is magában foglaló szakmai gyakorlatok, HPC-hackathonok és készségcsoportok meghatározása, releváns, küldetésvezérelt kutatási és alkalmazási problémák biztosításával, a szakmai gyakorlatok és ösztöndíjak, így HPC és számítástudományi mesterképzések, az iparral és a tudományos körökkel létrehozott partnerségek finanszírozásával.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 80**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 bekezdés – f pont – ii alpont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ii. együttműködés a tudományos körökkel és az üzleti ágazat vezetőivel olyan tantervek leírásában és kidolgozásában, amelyek alapján megvalósulhat a szuper-számítástechnika és a kvantuminformatika területén a szükséges készségekkel és műszaki ismeretekkel rendelkező új szakértők képzése.

Módosítás 81**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 bekezdés – f pont – iii alpont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

iii. a számítástechnikai és oktatási közösségek élvonalbeli szereplőivel való együttműködés az oktatás és a munkaerő fejlesztésének új, rugalmasabb módszereihez való alkalmazkodás és azok tesztelése érdekében, amelyek lehetővé teszik az ismeretek gyors megszerzését és az adott szakmai pályafutáson belüli váltást a HPC-hez kapcsolódó pozíciók betöltése érdekében.

Módosítás 82**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 bekezdés – f pont – iv alpont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

iv. ágazatspecifikus képzés, beleértve a gyakorlati képzést és a valós felhasználású esetek megoldását, valamint kkv-kra szabott tanfolyamok és támogató képzések, például a kutatókkal és a tudományos körökkel megvalósított személyzeti csereprogramok.

Módosítás 83**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 2 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) az (1) és (2) bekezdésben felsorolt tevékenységek végrehajtása során a közös vállalkozás állandó figyelmet fordít a földrajzi és a nemi sokszínűsége, valamint a piacra újonnan belépők, így az induló vállalkozások és a kkv-k bevonására. Ezenkívül minden pillérnek kellő mértékben figyelembe kell vennie az egyéb uniós szintű szuper-számítástechnikai kezdeményezésekkel, például a PRACE és a GEANT kezdeményezésekkel kapcsolatos kiegészítő jelleget.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 84**Rendeletre irányuló javaslat****5 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész**

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozásnak nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás – beleértve az EFTA-előirányzatokat is – legfeljebb [XXXXX] EUR, amelyből legfeljebb [XXXXX] EUR-t különítenek el igazgatási költségekre; e hozzájárulás a következőképpen oszlik meg:

Módosítás

(1) A közös vállalkozásnak nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás – beleértve az EFTA-előirányzatokat is – legfeljebb [XXXXX] EUR, amelyből legfeljebb **5 %-ot** különítenek el igazgatási költségekre **és műszaki segítségnyújtásra**; e hozzájárulás a következőképpen oszlik meg:

Módosítás 85**Rendeletre irányuló javaslat****5 cikk – 3 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az (1) bekezdésben említett hozzájárulást kiegészítő további uniós pénzeszközöket lehet a közös vállalkozásnak kiosztani a kutatási és innovációs tevékenységeknek, továbbá az innovatív megoldások bevezetésének a támogatására.

Módosítás

(3) Az (1) bekezdésben említett hozzájárulást kiegészítő további uniós pénzeszközöket lehet a közös vállalkozásnak kiosztani a kutatási és innovációs tevékenységeknek, továbbá az **Unión belül az** innovatív megoldások bevezetésének a támogatására.

Módosítás 86**Rendeletre irányuló javaslat****5 cikk – 6 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Az (1) bekezdés a) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást arra kell felhasználni, hogy a közös vállalkozás pénzügyi támogatást nyújtson az Európai horizontról szóló rendelet xxx. cikkében meghatározott közvetlen cselekvésekhez, a kutatási és innovációs **menetrendnek** megfelelően.

Módosítás

(6) Az (1) bekezdés a) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást arra kell felhasználni, hogy a közös vállalkozás **nyílt, versenyen alapuló és átlátható eljárások keretében** pénzügyi támogatást nyújtson az Európai horizontról szóló rendelet xxx. cikkében meghatározott közvetlen cselekvésekhez, a kutatási és innovációs **menetrendben azonosított prioritásoknak** megfelelően.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 87

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) Az (1) bekezdés b) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást uniós szintű kapacitásépítésre kell felhasználni, ideértve a nagy teljesítményű számítógépek, kvantumszámítógépek vagy kvantumszimulátorok **beszerzését és** működtetését, a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra egyesítését, használatának bővítését, továbbá a magasabb szintű készségek fejlesztését és a képzést.

Módosítás

(7) Az (1) bekezdés b) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást uniós szintű kapacitásépítésre kell felhasználni, ideértve **a közös vállalkozás tulajdonában lévő szuperszámítógépek beszerzését és korszerűsítését és** a nagy teljesítményű számítógépek, kvantumszámítógépek vagy kvantumszimulátorok működtetését, a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra egyesítését, használatának bővítését, továbbá a **földrajzilag elszigetelt és hátrányos helyzetű területeken élő polgárok számára is hozzáférhető** magasabb szintű készségek fejlesztését és a képzést, **valamit megfelelően figyelembe véve a nemek közti egyenlőség javításának szükségességét.**

Módosítás 88

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) Az (1) bekezdés c) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást az Uniónak az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz rendelt, az általános költségvetésben foglalt előirányzatokból kell kifizetni, és **a** nagy teljesítményű számítástechnikai és adatforrások összekötésére, továbbá egy integrált páneurópai, fokozottan összekapcsolt nagy teljesítményű számítástechnikai és adatinfrastruktúra létrehozására kell fordítani.

Módosítás

(8) Az (1) bekezdés c) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást az Uniónak az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz rendelt, az általános költségvetésben foglalt előirányzatokból kell kifizetni, és **az európai területen létrehozott** nagy teljesítményű számítástechnikai és adatforrások összekötésére, továbbá egy integrált páneurópai, fokozottan összekapcsolt nagy teljesítményű számítástechnikai és adatinfrastruktúra létrehozására kell fordítani.

Módosítás 89

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az 5. cikkben említett maximális uniós pénzügyi hozzájárulás kiszámításakor nem vehetők figyelembe az 5. cikk (1) bekezdésében említett uniós programokon kívüli olyan uniós programokból származó hozzájárulások, amelyek a részt vevő államok valamelyike által végrehajtott programhoz nyújtott uniós társfinanszírozás részét képezik.

Módosítás

Az 5. cikkben említett maximális uniós pénzügyi hozzájárulás kiszámításakor nem vehetők figyelembe az 5. cikk (1) bekezdésében említett uniós programokon kívüli olyan uniós programokból származó hozzájárulások, amelyek a részt vevő államok valamelyike által végrehajtott programhoz nyújtott uniós társfinanszírozás részét képezik, **és nem fedezhetik ugyanazokat a költségeket.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 90**Rendeletre irányuló javaslat****6 cikk – 1 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az ERFA, az ESZA+, az ETHAA, valamint az EMVA által társfinanszírozott programokból származó pénzügyi hozzájárulások a részt vevő állam hozzájárulásának tekinthetők, amennyiben betartják az (EU) .../... rendelet [a 2021-2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet] és az alap-specifikus rendeletek vonatkozó rendelkezéseit.

Módosítás 91**Rendeletre irányuló javaslat****7 cikk – 1 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A részt vevő államok összesen legalább az e rendelet 5. cikkében említett uniós hozzájárulással megegyező összegű hozzájárulást fizetnek, amely tartalmaz legfeljebb [XXXXX] EUR hozzájárulást a vállalkozás igazgatási költségeihez [ez az összeg megegyezik az e rendelet 5. cikkében említett, az igazgatási költségekhez fizetett uniós hozzájárulás összegével]. A részt vevő államok megegyeznek maguk között, hogy miként teljesítik kollektív hozzájárulásukat.

(1) A részt vevő államok összesen legalább az e rendelet 5. cikkében említett uniós hozzájárulással megegyező összegű hozzájárulást fizetnek, amely tartalmaz legfeljebb **5 %** hozzájárulást a vállalkozás igazgatási költségeihez **és a technikai segítségnyújtáshoz** [ez az összeg megegyezik az e rendelet 5. cikkében említett, az igazgatási költségekhez **és technikai segítségnyújtáshoz** fizetett uniós hozzájárulás összegével]. A részt vevő államok megegyeznek maguk között, hogy miként teljesítik kollektív hozzájárulásukat.

Módosítás 92**Rendeletre irányuló javaslat****7 cikk – 1 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A közös vállalkozás kedvező keretet biztosít a részt vevő államok támogatásához. A közvetett tevékenységek minél nagyobb hatása érdekében a részt vevő államok pénzügyi hozzájárulásainak kezelése tekintetében figyelembe kell venni a közös vállalkozás sajátosságait és háromoldalú modelljét.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 93

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A közös vállalkozás magánszektorbeli tagjai legalább [XXXXX] EUR összeggel járulnak hozzá a közös vállalkozáshoz, ezen belül pedig legfeljebb [XXXXX] EUR-val az igazgatási költségekhez [ez az összeg megegyezik az e rendelet 5. cikkében említett, az igazgatási költségekhez fizetett uniós hozzájárulás összegének 22,22 %-ával], vagy pedig gondoskodnak arról, hogy tagszervezeteik és kapcsolódó szervezeteik tegyék meg e hozzájárulást.

Módosítás

(2) A közös vállalkozás magánszektorbeli tagjai legalább [XXXXX] EUR összeggel járulnak hozzá a közös vállalkozáshoz, ezen belül pedig legfeljebb **5 %-kal** az igazgatási költségekhez **és technikai segítségnyújtáshoz** [ez az összeg megegyezik az e rendelet 5. cikkében említett, az igazgatási költségekhez **és technikai segítségnyújtáshoz** fizetett uniós hozzájárulás összegének 22,22 %-ával], vagy pedig gondoskodnak arról, hogy tagszervezeteik és kapcsolódó szervezeteik tegyék meg e hozzájárulást.

Módosítás 94

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az EuroHPC szuperszámítógépeket olyan részt vevő államban kell elhelyezni, amely egyben tagállam. Egy részt vevő állam csak akkor fogadhat egynél több EuroHPC szuperszámítógépet, ha a **beszerzésük** között több mint **két év** telt el, **vagy ha különböző technológiát alkalmaznak (hagyományos/kvantum)**.

Módosítás

(1) Az EuroHPC szuperszámítógépeket olyan részt vevő államban kell elhelyezni, amely egyben tagállam. Egy részt vevő állam csak akkor fogadhat egynél több EuroHPC szuperszámítógépet, ha a **részvételi szándék kifejezésére irányuló felhívást követően a kiválasztásuk időpontjai** között több mint **négy év** telt el. **Kvantum-számítógépek és kvantumszimulátorok beszerzése, illetve az EuroHPC szuperszámítógép a közös vállalkozás tulajdonában lévő kvantumgyorsítókkal való korszerűsítése esetén ez az időszak két év.**

Módosítás 95

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 5 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az e cikk (2) bekezdésében említett üzemeltető szervezet és az üzemeltető szervezet székhelye szerinti megfelelő részt vevő államot, illetve a megfelelő üzemeltetési konzorciumot az irányító testület választja ki részvételi szándék kifejezésére való felhívást követően, tisztességes és átlátható eljárással, többek között az alábbi szempontok alapján:

Módosítás

(5) Az e cikk (2) bekezdésében említett üzemeltető szervezet és az üzemeltető szervezet székhelye szerinti megfelelő részt vevő államot, illetve a megfelelő üzemeltetési konzorciumot az irányító testület választja ki részvételi szándék kifejezésére való **nyílt, tisztességes és átlátható** felhívást követően, tisztességes és átlátható eljárással, többek között az alábbi szempontok alapján:

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 96**Rendeletre irányuló javaslat****8 cikk – 5 bekezdés – d pont**

A Bizottság által javasolt szöveg

d) a fogadó létesítmény fizikai és informatikai infrastruktúrájának minősége, biztonságossága és az Unió többi részével való összekapcsoltsága;

Módosítás

d) a fogadó létesítmény fizikai, **energetikai** és informatikai infrastruktúrájának minősége, biztonságossága és az Unió többi részével való összekapcsoltsága;

Módosítás 97**Rendeletre irányuló javaslat****8 cikk – 5 bekezdés – d a pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) energiagazdálkodási terv rendelkezésre bocsátása, amely megvizsgálja a tiszta, megfizethető energiához való megfelelő hozzáférés rendelkezésre állását, többek között megújuló energia vásárlására vonatkozó megállapodások révén, valamint a létesítmények energiahatékonyságának növelésére irányuló stratégia kidolgozása;

Módosítás 98**Rendeletre irányuló javaslat****8 cikk – 7 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7a) A közös vállalkozás figyelembe veszi az energiahatékonyság elsődlegességének elvét annak érdekében, hogy felgyorsítsa az energiamegtakarítással és az energiahatékonysággal kapcsolatos kutatásokat, ösztönözze az energiahatékonyság javítását célzó folyamatos technológiai fejlődést mind az új, mind a meglévő rendszertervezésben, valamint olyan, új energiahatékony megközelítéseket – beleértve különösen a teljes mértékben megújuló energiaforrásokon alapuló megközelítéseket – kutat, fejleszt és tesztl aktívan, amelyek javítják a szuperszámítógépek ÜHG-kibocsátását és csökkentik környezeti lábnyomát.

Módosítás 99**Rendeletre irányuló javaslat****9 cikk – 2 bekezdés – k pont**

A Bizottság által javasolt szöveg

k) az üzemeltető szervezet azon kötelezettsége, hogy minden év január 31-ig auditálási jelentést és adatokat nyújtson be az irányító testülethez az előző pénzügyi évre vonatkozó hozzáférési idő felhasználásáról;

Módosítás

k) az üzemeltető szervezet azon kötelezettsége, hogy minden év január 31-ig auditálási jelentést és adatokat nyújtson be az irányító testülethez az előző pénzügyi évre vonatkozó hozzáférési idő felhasználásáról; **az auditálási jelentést az irányító testület jóváhagyásától számított három hónapon belül a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni;**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 100

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A magas színvonalú szuperszámítógép beszállítóinak kiválasztása során foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

Módosítás

(3) A magas színvonalú szuperszámítógép beszállítóinak kiválasztása során **értékelni kell az általános rendszerkövetelményeknek, ezen belül a felhasználói igényeknek való megfelelést, és biztosítani kell az európai kutatás és innováció kiválóságát.** Foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

Módosítás 101

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A kvantumszámítógépek **vagy** kvantumszimulátorok beszállítóinak kiválasztása során foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

Módosítás

(3) A kvantumszámítógépek **és** kvantumszimulátorok beszállítóinak kiválasztása során **értékelni kell az általános rendszerkövetelményeknek, ezen belül a felhasználói igényeknek való megfelelést, és biztosítani kell az európai kutatás és innováció kiválóságát.** Foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

Módosítás 102

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozás a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával közösen olyan szuperszámítógépeket vagy EuroHPC szuperszámítógép-partíciókat szerez be, amelyeket elsődlegesen ipari használatra szánnak, és önállóan, vagy a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával közösen rendelkezik a tulajdonjogokkal.

Módosítás

(1) A közös vállalkozás a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával közösen olyan **legalább középkategóriás** szuperszámítógépeket vagy EuroHPC szuperszámítógép-partíciókat szerez be, amelyeket elsődlegesen ipari használatra szánnak, és önállóan, vagy a magánszektorbeli tagokkal vagy a magánpartnerek konzorciumával közösen rendelkezik a tulajdonjogokkal.

Módosítás 103

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az ipari léptékű EuroHPC szuperszámítógép beszállítóinak kiválasztása során foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

Módosítás

(3) Az ipari léptékű EuroHPC szuperszámítógép beszállítóinak kiválasztása során **értékelni kell az általános rendszerkövetelményeknek, ezen belül a felhasználói igényeknek való megfelelést, és biztosítani kell az európai kutatás és innováció kiválóságát.** Foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 104

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az 5. cikk (1) bekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulás **legfeljebb** a közepes méretű szuperszámítógép beszerzési költségének **a 35 %-át** fedezi. A közepes méretű szuperszámítógép teljes tulajdonlási költségének fennmaradó részét az üzemeltető szervezet székhelye szerinti részt vevő állam vagy az üzemeltetési konzorcium részt vevő államai fedezik, esetleg kiegészítve a 6. cikkben említett hozzájárulásokkal.

Módosítás

(2) Az 5. cikk (1) bekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulás a közepes méretű szuperszámítógép beszerzési költségének **legfeljebb 50 %-át és működési költségének legfeljebb 50 %-át** fedezi. A közepes méretű szuperszámítógép teljes tulajdonlási költségének fennmaradó részét az üzemeltető szervezet székhelye szerinti részt vevő állam vagy az üzemeltetési konzorcium részt vevő államai fedezik, esetleg kiegészítve a 6. cikkben említett hozzájárulásokkal.

Módosítás 105

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A közepes méretű szuperszámítógép beszállítóinak kiválasztása során foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

Módosítás

(3) A közepes méretű szuperszámítógép beszállítóinak kiválasztása során **értékelni kell az általános rendszerkövetelményeknek, ezen belül a felhasználói igényeknek való megfelelést, és biztosítani kell az európai kutatás és innováció kiválóságát.** Foglalkozni kell az ellátási lánc biztonságával is.

Módosítás 106

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az egyes közepes méretű szuperszámítógépekhez való hozzáférési időből az Unióra jutó rész egyenes arányban áll az 5. cikk (1) bekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulásnak a szuperszámítógép beszerzési költségéhez viszonyított arányával, és nem haladhatja meg a szuperszámítógéphez rendelt teljes hozzáférési idő 35 %-át.

Módosítás

törölve

Módosítás 107

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az irányító testület meghatározza az EuroHPC szuperszámítógéphez rendelt hozzáférési idő Unióra jutó részéhez kapcsolódó hozzáférési jogokat.

Módosítás

(5) Az irányító testület meghatározza **és nyilvánosan hozzáférhetővé teszi** az EuroHPC szuperszámítógéphez rendelt hozzáférési idő Unióra jutó részéhez kapcsolódó hozzáférési jogokat.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 108

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Az e rendelet 14. cikkének (4) bekezdésében említett közszektorbeli felhasználók ingyenesen vehetik igénybe az EuroHPC szuperszámítógéphez rendelt hozzáférési idő Unióra jutó részét. E hozzáférési idő ingyenesen biztosított az ipari felhasználók számára is az **Európai horizont vagy a Digitális Európa program által finanszírozott** kutatási és innovációs tevékenységekkel összefüggő alkalmazások tekintetében, továbbá adott esetben a kkv-k innovációs magán-tevékenységei számára is. Vezérelv, hogy az ilyen tevékenységekhez az irányító testület által meghatározott, tisztességes és átlátható konzultatív szakértői vizsgálat alapján kell hozzáférési időt kiosztani, a közös vállalkozás által indított, a részvételi szándék kifejezésére való folyamatos felhívásokat követően.

Módosítás

(6) Az e rendelet 14. cikkének (4) bekezdésében említett közszektorbeli felhasználók ingyenesen **és átlátható feltételekkel** vehetik igénybe az EuroHPC szuperszámítógéphez rendelt hozzáférési idő Unióra jutó részét. E hozzáférési idő ingyenesen biztosított az ipari felhasználók, **a nem kormányzati szervezetek, diákok és egyéb magánszemélyek számára is a nyílt** kutatási és innovációs tevékenységekkel összefüggő alkalmazások tekintetében, továbbá adott esetben a kkv-k innovációs magán-tevékenységei számára is. Vezérelv, hogy az ilyen tevékenységekhez az irányító testület által meghatározott, tisztességes és átlátható konzultatív szakértői vizsgálat alapján kell hozzáférési időt kiosztani, a közös vállalkozás által indított, a részvételi szándék kifejezésére való folyamatos felhívásokat követően.

Módosítás 109

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) Az irányító testület meghatározza a hozzáférési feltételek azon különös szabályait, amelyek eltérnek az e cikk (6) bekezdésében említett vezérelvektől. E különös szabályok a hozzáférési időnek az akár az Unió, akár az irányító testület által stratégiainak ítélt projektek és tevékenységek részére történő kiosztásra vonatkoznak.

Módosítás

(8) Az irányító testület meghatározza a hozzáférési feltételek azon különös **és átlátható** szabályait, amelyek eltérnek az e cikk (6) bekezdésében említett vezérelvektől. E különös szabályok a hozzáférési időnek az akár az Unió, akár az irányító testület által stratégiainak ítélt projektek és tevékenységek részére történő kiosztásra vonatkoznak.

Módosítás 110

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 9 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(9) Az Unió kérése alapján az ügyvezető igazgató közvetlen hozzáférést ad az EuroHPC szuperszámítógépekhez azon kezdeményezések számára, amelyekről az Unió úgy véli, hogy alapvetőek a köz javára működtetett, az egészségüggyel összefüggő vagy más döntő fontosságú szükséghelyzeti támogatási szolgáltatások nyújtása szempontjából, valamint veszélyhelyzetek vagy válságkezelés esetén, továbbá olyan esetekben, amelyeket az Unió a biztonsága és védelme tekintetében alapvetőnek vél. Az ilyen hozzáférés megvalósításának szabályait és feltételeit az irányító testület által elfogadott hozzáférési feltételek között kell meghatározni.

Módosítás

(9) Az Unió kérése alapján az ügyvezető igazgató közvetlen hozzáférést ad az EuroHPC szuperszámítógépekhez azon kezdeményezések számára, amelyekről az Unió úgy véli, hogy alapvetőek a köz javára működtetett, **környezetvédelmi**, az egészségüggyel összefüggő vagy más döntő fontosságú szükséghelyzeti támogatási szolgáltatások nyújtása szempontjából, valamint veszélyhelyzetek vagy válságkezelés esetén, továbbá olyan esetekben, amelyeket az Unió a biztonsága és védelme tekintetében alapvetőnek vél. Az ilyen hozzáférés megvalósításának szabályait és feltételeit az irányító testület által elfogadott hozzáférési feltételek között kell meghatározni, **figyelembe véve, hogy a kutatási és innovációs tevékenységek kizárólag a polgári alkalmazásokra fognak összpontosítani, elismerve, hogy vannak olyan területek, amelyeket a kettős felhasználású technológiák jellemeznek.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 111

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Különös feltételeket kell alkalmazni a kereskedelmi célokat követő ipari felhasználókra. Ez a kereskedelmi felhasználásra vonatkozó szolgáltatás piaci árakon alapuló, használatalapú díj fizetése ellenében megvalósuló szolgáltatás. A díj mértékét az irányító testület állapítja meg.

Módosítás

(1) Különös feltételeket kell alkalmazni a kereskedelmi célokat követő ipari felhasználókra. Ez a kereskedelmi felhasználásra vonatkozó szolgáltatás piaci árakon alapuló, használatalapú díj fizetése ellenében megvalósuló szolgáltatás. A díj mértékét az irányító testület állapítja meg, **de az nem képezhet belépési korlátot, különösen a kkv-k számára.**

Módosítás 112

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az Unió hozzáférési idejének kereskedelmi felhasználásából keletkező bevételeket a közös vállalkozás saját költségvetése részét képező bevételnek kell tekinteni, és azokat a közös vállalkozás működési költségeinek fedezésére kell fordítani.

Módosítás

(2) Az Unió hozzáférési idejének kereskedelmi felhasználásából keletkező bevételeket a közös vállalkozás saját költségvetése részét képező bevételnek kell tekinteni, és azokat a közös vállalkozás működési költségeinek, **valamint az EuroHPC szuperszámítógépek működési költségeinek** fedezésére kell fordítani.

Módosítás 113

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A kereskedelmi szolgáltatások számára kiosztott hozzáférési idő nem haladhatja meg az Unió minden egyes EuroHPC szuperszámítógéphez való teljes hozzáférési idejének 20 %-át. Az irányító testület dönt az Unió hozzáférési idejének a kereskedelmi szolgáltatások felhasználói számára **történő kiosztásáról**, figyelemmel a 15. cikk (10) bekezdésében említett nyomon követés eredményére.

Módosítás

(3) A kereskedelmi szolgáltatások számára kiosztott hozzáférési idő **elvben** nem haladhatja meg az Unió minden egyes EuroHPC szuperszámítógéphez való teljes hozzáférési idejének 20 %-át. Az irányító testület dönt az Unió hozzáférési idejének a kereskedelmi szolgáltatások felhasználói számára **kiosztható maximális hányadáról**, figyelemmel a 15. cikk (10) bekezdésében említett nyomon követés eredményére.

Módosítás 114

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A személyi erőforrásokat a közös vállalkozás létszámtervében kell meghatározni, az **éves költségvetésnek megfelelően, besorolási csoportok** és besorolási **fokok szerinti bontásban** feltüntetve az ideiglenes álláshelyek számát, valamint a szerződéses alkalmazottak teljes munkaidős egyenértékben kifejezett létszámát.

Módosítás

(6) A személyi erőforrásokat a közös vállalkozás létszámtervében kell meghatározni, **és azoknak megfelelően tükrözniük kell az adott területen a legmagasabb szintű munkaerő-felvétel biztosításához szükséges személyzeti létszámot** és besorolási **fokozatokat**, feltüntetve az ideiglenes álláshelyek számát **besorolási csoportok és besorolási fokozatok szerinti bontásban**, valamint a szerződéses alkalmazottak teljes munkaidős egyenértékben kifejezett létszámát, **az éves költségvetésnek megfelelően.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 115

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az irányító testület határozatban állapítja meg a nemzeti szakértőknek a közös vállalkozáshoz történő kirendelésére és a gyakornokok igénybevételére vonatkozó szabályokat.

Módosítás

(2) Az irányító testület határozatban állapítja meg a nemzeti szakértőknek a közös vállalkozáshoz történő kirendelésére és a gyakornokok igénybevételére, **ideértve a díjazásukra** vonatkozó szabályokat.

Módosítás 116

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozás tevékenységei folyamatos nyomon követés és időszakos felülvizsgálat alatt állnak a pénzügyi szabályaival összhangban, a lehető legkedvezőbb hatások és legnagyobb kiválóság garantálása, továbbá az erőforrások leghatékonyabb felhasználásának biztosítása érdekében. A nyomon követés és időszakos felülvizsgálat eredményeit beépítik a közös vállalkozásnak az Európai horizont kapcsán végzett értékelések részét képező értékelésébe.

Módosítás

(1) A közös vállalkozás tevékenységei folyamatos nyomon követés és időszakos felülvizsgálat alatt állnak a pénzügyi szabályaival összhangban, a lehető legkedvezőbb hatások és legnagyobb kiválóság garantálása, továbbá az erőforrások leghatékonyabb felhasználásának biztosítása érdekében. **Az ilyen nyomon követés és felülvizsgálat nem növelheti sem a közös vállalkozás, sem a kedvezményezett adminisztratív terheit.** A nyomon követés és időszakos felülvizsgálat eredményeit beépítik a közös vállalkozásnak az Európai horizont kapcsán végzett értékelések részét képező értékelésébe.

Módosítás 117

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A közös vállalkozás műveleteinek értékelését időben kell elvégezni, hogy annak eredményét be lehessen építeni az Európai horizont átfogó időközi és záróértékelésébe, továbbá az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 47. cikkében meghatározottak szerinti kapcsolódó döntéshozatali folyamatba.

Módosítás

(3) A közös vállalkozás műveleteinek értékelését időben, **a közös vállalkozásra vagy annak kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek növelése nélkül** kell elvégezni, hogy annak eredményét be lehessen építeni az Európai horizont átfogó időközi és záróértékelésébe, továbbá az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 47. cikkében meghatározottak szerinti kapcsolódó döntéshozatali folyamatba.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 118

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A Bizottság az egyes közös vállalkozások tekintetében időközi értékelést folytat le az Európa horizont időközi értékelésének részeként, az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 47. cikkében meghatározottak szerint. Ezt az értékelés független szakértők segítségével végzik el, átlátható folyamat keretében, amint elegendő információ áll rendelkezésre az Európai horizont végrehajtásáról, de legkésőbb az Európai horizont végrehajtásának megkezdését követő négy évvel. Az értékelés azt vizsgálja, hogy a közös vállalkozás miként teljesíti küldetését gazdasági, technológiai, tudományos, társadalmi és politikai célkitűzéseinek megfelelően, ideértve az éghajlattal összefüggő célkitűzéseket, és értékeli a tevékenységei hatékonyságát, eredményességét, relevanciáját, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét az Európai horizont részeként, szinergiáját és kiegészítő jellegét a megfelelő európai, nemzeti és adott esetben regionális kezdeményezésekkel, ideértve az Európai horizont más részeivel (például küldetésekkel, klaszterekkel, tematikus/egyedi programokkal) való szinergiáját. Az értékelés során különös figyelmet fordítanak az uniós és nemzeti szinten elért hatásokra, szem előtt tartva a szinergiákkal és a szakpolitika utólagos átalakításával kapcsolatos elemet. Az értékelések mellett szükség esetén felméri a közös vállalkozás hosszú távú tudományos, társadalmi, gazdasági és szakpolitikai vonatkozású hatásait, valamint a jövőbeni cselekvések tekintetében a leghatékonyabb szakpolitikai beavatkozási módot, továbbá a közös vállalkozás esetleges megújításának az európai partnerségek átfogó keretében és annak szakpolitikai prioritásaiban való elhelyezését.

Módosítás

(4) A Bizottság az egyes közös vállalkozások tekintetében időközi értékelést folytat le az Európa horizont időközi értékelésének részeként, az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 47. cikkében meghatározottak szerint, **anélkül, hogy növelné a közös vállalkozás adminisztratív terheit.** Ezt az értékelés független **külső** szakértők segítségével végzik el, átlátható folyamat keretében, amint elegendő információ áll rendelkezésre az Európai horizont végrehajtásáról, de legkésőbb az Európai horizont végrehajtásának megkezdését követő négy évvel. Az értékelés azt vizsgálja, hogy a közös vállalkozás miként teljesíti küldetését gazdasági, technológiai, tudományos, **környezeti**, társadalmi és politikai célkitűzéseinek megfelelően, ideértve az éghajlattal **és az egészséggel** összefüggő célkitűzéseket, és értékeli a tevékenységei hatékonyságát, eredményességét, relevanciáját, koherenciáját, **integritását** és uniós hozzáadott értékét az Európai horizont részeként, szinergiáját és kiegészítő jellegét a megfelelő európai, nemzeti és adott esetben regionális kezdeményezésekkel, ideértve az Európai horizont más részeivel (például **más európai partnerségekkel**, küldetésekkel, klaszterekkel, tematikus/egyedi programokkal) való szinergiáját. Az értékelés során különös figyelmet fordítanak az uniós és nemzeti szinten elért hatásokra, szem előtt tartva a szinergiákkal és a szakpolitika utólagos átalakításával kapcsolatos elemet. Az értékelések mellett szükség esetén felméri a közös vállalkozás hosszú távú tudományos, társadalmi, **környezeti**, gazdasági és szakpolitikai vonatkozású hatásait, **a tájékoztatás és a figyelemfelkeltés terén elért előrehaladást (például a felhasználók számát)** valamint a jövőbeni cselekvések tekintetében a leghatékonyabb szakpolitikai beavatkozási módot, továbbá a közös vállalkozás esetleges megújításának **vagy fokozatos kivezetésének** az európai partnerségek átfogó keretében és annak szakpolitikai prioritásaiban való elhelyezését.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 119

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A Bizottság átlátható eljárásban kiválasztott, független külső szakértők segítségével további értékeléseket végezhet stratégiai szempontból releváns témákról annak érdekében, hogy megvizsgálja, mennyire haladt előre a közös vállalkozás a kitűzött célok elérésében, meghatározza a tevékenységek végrehajtásához hozzájáruló tényezőket és azonosítsa a bevált gyakorlatokat. E további értékelések elvégzése során a Bizottság teljes mértékben figyelembe veszi a közös vállalkozásra gyakorolt adminisztratív hatást.

Módosítás

(6) A **közös vállalkozás adminisztratív terheinek növelése nélkül**, a Bizottság átlátható eljárásban kiválasztott, független külső szakértők segítségével további értékeléseket végezhet stratégiai szempontból releváns témákról annak érdekében, hogy megvizsgálja, mennyire haladt előre a közös vállalkozás a kitűzött célok elérésében, meghatározza a tevékenységek végrehajtásához hozzájáruló tényezőket és azonosítsa a bevált gyakorlatokat. E további értékelések elvégzése során a Bizottság teljes mértékben figyelembe veszi a közös vállalkozásra gyakorolt adminisztratív hatást, **és erőfeszítéseket tesz különösen az adminisztratív terhek csökkentése és az értékelési folyamat egyszerűségének megőrzése és teljes átláthatóságának biztosítása érdekében. Bármely értékelésnek a politikai lehetőségeknek az irányítás szempontjából történő megbízható értékelésén kell alapulnia, beleértve különösen a megfelelő biztosítékok megállapításának lehetőségét annak biztosítása érdekében, hogy a közérdeket minden művelet során megfelelően tiszteletben tartsák.**

Módosítás 120

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) A közös vállalkozás időszakosan felülvizsgálja **tevékenységeit**, hogy megalapozza a közös vállalkozás időközi és záróértékelését az Európai horizontnak az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 47. cikkében említett értékelési részeként.

Módosítás

(7) A közös vállalkozás **a kedvezményezettekre minimális terhet róva** időszakosan felülvizsgálja **tevékenységeit**, hogy megalapozza a közös vállalkozás időközi és záróértékelését az Európai horizontnak az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 47. cikkében említett értékelési részeként.

Módosítás 121

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 7 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7a) A jelentéstételnek összhangban kell állnia a Horizont Európa szabványos jelentéstételi követelményeivel. A stratégiai koordinációs folyamat keretében a jelentéstételi rendszerek fejlesztésébe a tagállamokat és a partnerség képviselőit is be kell vonni a jelentéstételi és nyomon követési erőfeszítések szinkronizálásának és koordinálásának biztosítása érdekében, beleértve az adatgyűjtési és jelentéstételi feladatok megosztását is.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 122**Rendeletre irányuló javaslat****25 cikk – 1 bekezdés***A Bizottság által javasolt szöveg*

(1) Az Európai horizont költségvetéséből finanszírozott cselekvések kiadásainak utólagos ellenőrzését az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 48. cikkének megfelelően kell elvégezni, az Európai horizont közvetett cselekvéseinek részeként, különösen az említett rendelet 48. cikkének (2) bekezdésében szereplő ellenőrzési stratégiával összhangban.

Módosítás

(1) Az Európai horizont költségvetéséből finanszírozott cselekvések kiadásainak utólagos ellenőrzését **a közös vállalkozásra vagy annak kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek növelése nélkül**, az Európai horizont létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet 48. cikkének megfelelően kell elvégezni, az Európai horizont közvetett cselekvéseinek részeként, különösen az említett rendelet 48. cikkének (2) bekezdésében szereplő ellenőrzési stratégiával összhangban.

Módosítás 123**Rendeletre irányuló javaslat****25 cikk – 2 bekezdés***A Bizottság által javasolt szöveg*

(2) A Digitális Európa program költségvetéséből finanszírozott tevékenységek kiadásainak utólagos ellenőrzéseit a közös vállalkozás a Digitális Európa program létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet xxx. cikkével összhangban végzi el.

Módosítás

(2) A Digitális Európa program költségvetéséből finanszírozott tevékenységek kiadásainak utólagos ellenőrzéseit a közös vállalkozás a Digitális Európa program létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet xxx. cikkével összhangban végzi el, **a közös vállalkozás és kedvezményezettjei adminisztratív terheinek növelése nélkül**.

Módosítás 124**Rendeletre irányuló javaslat****25 cikk – 3 bekezdés***A Bizottság által javasolt szöveg*

(3) A Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz költségvetéséből finanszírozott tevékenységek kiadásainak utólagos ellenőrzéseit a közös vállalkozás az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet xxx. cikkében foglaltakkal összhangban végzi el az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében végzett tevékenységek részeként.

Módosítás

(3) A Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz költségvetéséből finanszírozott tevékenységek kiadásainak utólagos ellenőrzéseit a közös vállalkozás az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról szóló (EU) xxx rendelet xxx. cikkében foglaltakkal összhangban végzi el az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében végzett tevékenységek részeként, **a közös vállalkozásra vagy annak kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek növelése nélkül**.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 125

Rendeletre irányuló javaslat

27 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A közös vállalkozás gondoskodik azon bizalmas információk védelméről, amelyek közzététele sértené tagjainak vagy a tevékenységeiben részt vevő feleknek az érdekeit.

Módosítás

A 28. cikk sérelme nélkül a közös vállalkozás gondoskodik azon bizalmas információk védelméről, amelyek közzététele sértené tagjainak vagy a tevékenységeiben részt vevő feleknek az érdekeit.

Módosítás 126

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(2a) Az Európai horizont által társfinanszírozott többi európai partnerséggel összhangban a közös vállalkozás által benyújtott és finanszírozott projektekre vonatkozó összes adatot fel kell venni a Horizont Európa egységes adatbázisába.

Módosítás

Módosítás 127

Rendeletre irányuló javaslat

31 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

31a. cikk

Visszatérítés mértéke

Az (EU) 2021/695 rendelet 30. cikkétől eltérve a közös vállalkozás az uniós finanszírozásra eltérő visszatérítési rátákat alkalmazhat egy fellépésen belül, a résztvevő típusától, nevezetesen kkv-któl és nonprofit jogi személyektől, valamint a fellépés típusától függően. A visszatérítési rátákat meg kell adni a munkaprogramban.

Módosítás 128

Rendeletre irányuló javaslat

35 cikk – 1 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az (EU) 2018/1488 rendelet és ezen rendelet értelmében valamennyi szuperszámítógép azonos kezelése érdekében az (EU) 2018/1488 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulás a beszerzési költség legfeljebb 50 %-át és a működési költség legfeljebb 50 %-át fedezi. Az Unió hozzáférési idejének kiosztására vonatkozó, az (EU) 2018/1488 rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett szabályokat ennek megfelelően ki kell igazítani.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 129

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 1 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) **kezdeményezi** és kezeli az EuroHPC szuperszámítógépek elhelyezésére irányuló, részvételi szándék kifejezésére való felhívásokat, valamint független külső szakértők támogatásával értékeli a beérkezett ajánlatokat;

Módosítás

c) **nyílt és átlátható módon kezdeményezi** és kezeli az EuroHPC szuperszámítógépek elhelyezésére irányuló, részvételi szándék kifejezésére való felhívásokat, valamint független külső szakértők támogatásával értékeli a beérkezett ajánlatokat;

Módosítás 130

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 1 cikk – 1 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

h) a Horizont Európa létrehozásáról szóló (EU) xxx rendeletnek megfelelően nyílt pályázati felhívásokat kezdeményez, valamint a rendelkezésre álló pénzeszközök keretein belül támogatást ítél oda közvetett tevékenységek céljára, főként vissza nem térítendő támogatások formájában;

Módosítás

h) a Horizont Európa létrehozásáról szóló (EU) xxx rendeletnek megfelelően nyílt pályázati felhívásokat kezdeményez, valamint a rendelkezésre álló pénzeszközök keretein belül támogatást ítél oda közvetett tevékenységek céljára, főként vissza nem térítendő támogatások formájában, **a nemi szempontból kiegyensúlyozott részvétel előmozdításával;**

Módosítás 131

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 1 cikk – 1 bekezdés – n pont

A Bizottság által javasolt szöveg

n) fokozott együttműködés kialakítása más európai partnerségekkel és a velük való koordináció biztosítása, továbbá a más közös vállalkozásokkal való operatív szinergiák feltárása, többek között igazgatási funkciók központosítása révén;

Módosítás

n) fokozott együttműködés kialakítása más európai partnerségekkel és a velük való koordináció biztosítása, továbbá a más közös vállalkozásokkal való operatív szinergiák feltárása, többek között igazgatási funkciók központosítása révén, **különösen a közös feladatok esetében és az erőforrások felhasználásának optimalizálása céljából;**

Módosítás 132

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 1 cikk – 1 bekezdés – n a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

na) **az egyéb vonatkozó uniós, nemzeti és regionális szintű kutatási és innovációs kezdeményezésekkel való közös tevékenységek biztosítása kulcsfontosságú lesz a nagyobb hatás eléréséhez, az eredmények felhasználásának biztosításához és az összekapcsolások optimális szintjének biztosításához;**

Módosítás

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 133

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 1 cikk – 1 bekezdés – o a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

oa) előmozdítják a kkv-k részvételét a tevékenységeikben, és olyan intézkedéseket hoznak, amelyek biztosítják a kkv-k tájékoztatását, összhangban a Horizont Európa célkitűzéseivel;

Módosítás 134

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 2 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, [Észak-Macedónia], Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, [Montenegró], Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, [Svájc], Svédország, Szlovákia, Szlovénia és [Törökország];

b) Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, [Észak-Macedónia], Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, [Málta], Magyarország, [Montenegró], Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, [Svájc], Svédország, Szlovákia, Szlovénia és [Törökország];

Módosítás 135

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 3 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6) Minden magánszektorbeli tag **évente egyszer** tájékoztatja a közös vállalkozást az összetételében bekövetkezett jelentős változásokról. Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az összetételben bekövetkezett változás valószínűleg érinti az Unió vagy a közös vállalkozás érdekeit biztonsági vagy közrendi okokból, javasolhatja, hogy az irányító testület szüntesse meg az érintett magánszektorbeli tag tagságát. A tagság megszűnése az irányító testület határozatától számított hat hónap elteltével vagy, ha az előbb következik be, a határozatban megadott napon válik hatályossá és visszavonhatatlanná.

(6) Minden magánszektorbeli tag **haladéktalanul** tájékoztatja a közös vállalkozást az összetételében bekövetkezett jelentős változásokról. Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az összetételben bekövetkezett változás valószínűleg érinti az Unió vagy a közös vállalkozás érdekeit biztonsági vagy közrendi okokból, javasolhatja, hogy az irányító testület szüntesse meg az érintett magánszektorbeli tag tagságát. A tagság megszűnése az irányító testület határozatától számított hat hónap elteltével vagy, ha az előbb következik be, a határozatban megadott napon válik hatályossá és visszavonhatatlanná.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 136

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 6 cikk – 5 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az ezen alapokmány 7. cikke (4) bekezdésének f), g) és h) pontjában említett feladatok és minden egyes EuroHPC szuperszámítógép tekintetében a részt vevő államok szavazati jogait a következők arányában kell elosztani: azon pénzügyi hozzájárulások, amelyre kötelezettséget vállaltak, illetve az adott szuperszámítógéphez – tulajdonjogának e rendelet 8. cikke (3) bekezdésével összhangban az üzemeltető szervezet részére való átruházásáig, vagy a szuperszámítógép eladásáig vagy üzemem kívül helyezéséig – nyújtott természetbeni hozzájárulásai; a természetbeni hozzájárulások csak akkor vehetők figyelembe, ha azokat egy független szakértő vagy könyvvizsgáló előzetesen igazolta.

Módosítás

(5) Az ezen alapokmány 7. cikke (4) bekezdésének f), g) és h) pontjában említett feladatok és minden egyes EuroHPC szuperszámítógép tekintetében a részt vevő államok szavazati jogait a következők arányában kell elosztani: azon pénzügyi hozzájárulások, amelyre kötelezettséget vállaltak, illetve az adott szuperszámítógéphez – tulajdonjogának e rendelet 8. cikke (3) bekezdésével összhangban az üzemeltető szervezet részére való átruházásáig, vagy a szuperszámítógép eladásáig vagy üzemem kívül helyezéséig – nyújtott természetbeni hozzájárulásai; a természetbeni hozzájárulások csak akkor vehetők figyelembe, ha azokat egy független szakértő vagy könyvvizsgáló **egy egyszerű, hatékony és átlátható eljárás alkalmazásával** előzetesen igazolta.

Módosítás 137

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 6 cikk – 10 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Minden megfigyelő állam kinevezhet egy küldöttet az irányító testületbe, akinek a rendelkezésére kell bocsátani minden kapcsolódó dokumentumot, és aki részt vehet az irányító testület tanácskozásain, az irányító testület eseti alapon hozott eltérő határozatának hiányában. **E küldöttek nem rendelkeznek szavazati joggal, és biztosítaniuk kell az érzékeny információk bizalmas kezelését e rendelet 27. cikkével összhangban, továbbá összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak rájuk.**

Módosítás

Minden megfigyelő állam kinevezhet egy küldöttet az irányító testületbe, akinek a rendelkezésére kell bocsátani minden kapcsolódó dokumentumot, és aki részt vehet az irányító testület tanácskozásain, az irányító testület eseti alapon hozott eltérő határozatának hiányában.

Módosítás 138

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 6 cikk – 14 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(14a) **A felhasználói fórum két vagy több képviselőjét, akiket az eljárási szabályzata alapján választanak ki, meghívják, hogy megfigyelőként jelen legyenek az irányító testület ülésein, és részt vegyenek a tanácskozásokon, azonban szavazati joggal nem rendelkeznek.**

Módosítás

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 139

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 6 cikk – 14 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(14b) Az irányító testület ülésein jelen lévő megfigyelők nem rendelkezhetnek szavazati joggal, és biztosítaniuk kell az érzékeny információk bizalmas kezelését e rendelet 27. cikkével összhangban, valamint összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak rájuk.

Módosítás 140

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 7 cikk – 3 bekezdés – j a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ja) a felhasználói fórumként munkacsoport létrehozása, amely saját eljárási szabályzatának megfelelően tanácsokat ad az irányító testületnek a felhasználói követelmények szempontjairól;

Módosítás 141

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 7 cikk – 3 bekezdés – j b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

jb) a felhasználói fórum és az e bekezdés j) és k) pontjával összhangban létrehozott tanácsadó csoportok tagjainak kiválasztására, kinevezésére és felmentésére vonatkozó szabályok és konkrét kritériumok meghatározása, beleértve a nemi és földrajzi sokféleség szempontjait érintő megfontolásokat is, valamint a felhasználói fórum és az említett tanácsadó csoportok által önállóan megállapított eljárási szabályok jóváhagyása; konkrét felhasználói csoportokkal a felhasználói fórumon keresztül kell foglalkozni, ideértve a részt vevő tagállamokból származó hallgatók hozzáférését a szuperszámítógépek területére összpontosító, jövőbeli szakmai életpályák előmozdítása érdekében. E célból a kiválasztási kritériumoknak rendelkezniük kell arról, hogy a felhasználói fórumban legalább két mesterképzésben részt vevő vagy PhD-hallgató helyet kapjon. A hallgatók kiválasztásába európai felsőoktatási intézmények is bevonhatók;

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 142

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 8 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjaival folytatott konzultációt követően javaslatot tesz az ügyvezető igazgatói pozíció jelöltjeinek listájára. E konzultáció céljából a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjai közös megegyezéssel kijelölik képviselőiket és egy megfigyelőt az irányító testület részéről.

Módosítás

(1) A Bizottság a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjaival folytatott konzultációt követően javaslatot tesz az ügyvezető igazgatói pozíció jelöltjeinek listájára. E konzultáció céljából a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjai közös megegyezéssel kijelölik képviselőiket és egy megfigyelőt az irányító testület részéről. **A lista biztosítja a férfiak és nők egyenlő képviselését és esélyeit.**

Módosítás 143

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 10 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A kutatási és innovációs tanácsadó csoport legfeljebb **tíz** tagból állhat, **akiket** – a közös vállalkozás tekintetében tett kötelezettségvállalásaik figyelembevételével – a magánszektorbeli tagok neveznek ki.

Módosítás

(2) A kutatási és innovációs tanácsadó csoport legfeljebb **tizenkét** tagból állhat, **akik közül legfeljebb hat tagot** – a közös vállalkozás tekintetében tett kötelezettségvállalásaik figyelembevételével – a magánszektorbeli tagok neveznek ki, **legfeljebb hatot pedig a felhasználói fórum nevez ki az irányító testület ajánlására. A felhasználói fórum megállapítja az általa kinevezendő tagokra vonatkozó egyedi kritériumokat és kiválasztási eljárást.**

Módosítás 144

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 10 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az infrastrukturális tanácsadó csoport **tíz** tagból áll. Az irányító testület meghatározza azokat az egyedi kritériumokat, amelyeket az infrastrukturális tanácsadó csoport tagjainak kiválasztásakor figyelembe kell venni. Az infrastrukturális tanácsadó csoport tagjait az irányító testület elnöke és alelnöke nevezi ki az irányító testület és az ügyvezető igazgató észrevételei alapján.

Módosítás

(3) Az infrastrukturális tanácsadó csoport **tizenkét** tagból áll. Az irányító testület meghatározza azokat az egyedi kritériumokat, amelyeket az infrastrukturális tanácsadó csoport tagjainak kiválasztásakor figyelembe kell venni. Az infrastrukturális tanácsadó csoport tagjait az irányító testület elnöke és alelnöke nevezi ki az irányító testület és az ügyvezető igazgató észrevételei alapján, **valamint a felhasználói fórum vélemények figyelembevételével.**

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 145

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 10 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) Az irányító testület meghatározza a kutatási és innovációs tanácsadó csoport és az infrastrukturális tanácsadó csoport tagjainak kiválasztására vonatkozó egyedi kritériumokat és eljárást.

Módosítás 146

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 13 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) a közös vállalkozás e rendelet 3. cikkében meghatározott céljainak a megvalósítása érdekében összeállítja és rendszeresen aktualizálja az ezen alapokmány 19. cikkének (1) bekezdésében említett többéves stratégiai program tervezetét. A többéves stratégiai program tervezete a következőket tartalmazza: i. stratégiai kutatási és innovációs menetrend, amely azonosítja a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák és kulcskompetenciák fejlesztéséhez és **alkalmazásához** szükséges kutatási és innovációs prioritásokat a különböző alkalmazási területeken annak érdekében, hogy támogassa egy integrált nagy teljesítményű számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és adatökoszisztéma fejlesztését az Unióban, növelje rezilienciáját és segítse új piacok és társadalmi alkalmazások létrehozását; a menetrend emellett tartalmazza az európai technológia fejlesztését és elterjedését előmozdító intézkedéseket; ii. potenciális nemzetközi együttműködési tevékenységek a kutatás és innováció terén, amelyek hozzáadott értéket és közös érdekelt képviselnek; iii. képzési és oktatási prioritások a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák és alkalmazások terén meglévő készséghiány kezelése érdekében, elsődlegesen az ipar számára. A **menetrendet** a tudományos és ipari igények alakulásával összhangban rendszeresen felül kell vizsgálni;

a) a közös vállalkozás e rendelet 3. cikkében meghatározott céljainak a megvalósítása érdekében összeállítja és rendszeresen aktualizálja az ezen alapokmány 19. cikkének (1) bekezdésében említett többéves stratégiai program tervezetét. A többéves stratégiai program tervezete a következőket tartalmazza: i. stratégiai kutatási és innovációs menetrend, amely **tudományos és ipari igények alapján** azonosítja a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai **felhasználói** technológiák, **szolgáltatások, alkalmazások** és kulcskompetenciák fejlesztéséhez és **bevezetéséhez** szükséges kutatási és innovációs prioritásokat a különböző alkalmazási területeken annak érdekében, hogy támogassa egy integrált nagy teljesítményű számítástechnikai, kvantum-számítástechnikai és adatökoszisztéma fejlesztését az Unióban, növelje **az Unió** rezilienciáját és segítse új piacok és társadalmi alkalmazások létrehozását; a menetrend emellett tartalmazza az európai technológia fejlesztését és elterjedését előmozdító intézkedéseket; ii. potenciális nemzetközi együttműködési tevékenységek a kutatás és innováció terén, amelyek hozzáadott értéket és közös érdekelt képviselnek; iii. képzési és oktatási prioritások a nagy teljesítményű számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai technológiák és alkalmazások terén meglévő **kompetencia- és készséghiány** kezelése érdekében, elsődlegesen az ipar számára. **Ezt a többéves stratégiai programtervezetet** a tudományos és ipari igények alakulásával összhangban rendszeresen felül kell vizsgálni;

Módosítás 147

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 13 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Feladatai ellátása során a kutatási és innovációs tanácsadó csoport kikéri a felhasználói csoport véleményét.

2021. június 24., csütörtök

Módosítás 148

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 14 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a közös vállalkozás e rendelet 3. cikkében meghatározott céljainak a megvalósítása érdekében összeállítja és rendszeresen aktualizálja az ezen alapokmány 19. cikkének (1) bekezdésében említett többéves stratégiai program tervezetét. A többéves stratégiai program a következőkkel foglalkozik: i. EuroHPC szuperszámítógépek beszerzése, figyelembe véve többek között a beszerzések tervezését, a szükséges kapacitásnövelést, az alkalmazástípusokat és a megszólítandó felhasználói közösségeket, a vonatkozó felhasználói követelményeket és a megfelelő rendszerarchitektúrákat, a felhasználói követelményeket és az infrastruktúra architektúráját; ii. ezen infrastruktúra egyesítése és összekapcsolása, figyelembe véve többek között a nemzeti nagy teljesítményű számítástechnikai vagy kvantum-számítástechnikai infrastruktúrával való integrációt, továbbá a hiperkonnectív és egyesített infrastruktúra architektúráját; és iii. kapacitásépítés, ideértve a kompetenciaközpontokat, emellett kapacitásbővítési és képzési tevékenységek végfelhasználók számára, továbbá lehetőségek az európai technológiai megoldások különösen kompetenciaközpontok általi igénybevételeinek és használatának előmozdítására;

Módosítás

a) a közös vállalkozás e rendelet 3. cikkében meghatározott céljainak a megvalósítása érdekében összeállítja és rendszeresen aktualizálja az ezen alapokmány 19. cikkének (1) bekezdésében említett többéves stratégiai program tervezetét. A többéves stratégiai program a következőkkel foglalkozik: i. EuroHPC szuperszámítógépek beszerzése, figyelembe véve többek között a beszerzések tervezését, a szükséges kapacitásnövelést, az alkalmazástípusokat és a megszólítandó felhasználói közösségeket, a vonatkozó felhasználói követelményeket és a megfelelő rendszerarchitektúrákat, a felhasználói követelményeket és az infrastruktúra architektúráját; ii. ezen infrastruktúra egyesítése és összekapcsolása, figyelembe véve többek között a nemzeti nagy teljesítményű számítástechnikai vagy kvantum-számítástechnikai infrastruktúrával való integrációt, továbbá a hiperkonnectív és egyesített infrastruktúra architektúráját; és iii. kapacitásépítés, ideértve a **nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó uniós és nemzeti kompetenciaközpontokat és kiválósági központokat**, emellett kapacitásbővítési és képzési tevékenységek végfelhasználók számára, továbbá lehetőségek az európai technológiai megoldások különösen kompetenciaközpontok általi igénybevételeinek és használatának előmozdítására;

Módosítás 149

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 14 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Feladatai ellátása során az infrastrukturális tanácsadó csoport kikéri a felhasználói csoport véleményét.

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0311

Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszköz *I**

Az Európai Parlament 2021. június 24-i jogalkotási állásfoglalása a méltányos átállást támogató mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszközről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0453 – C9-0153/2020 – 2020/0100(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 81/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0453),
 - tekintettel az az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 175. cikkének harmadik bekezdésére és 322. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0153/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Számvevőszék 2020. szeptember 24-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2020. szeptember 18-i véleményére ⁽²⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel az illetékes bizottságok által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. május 5-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 59. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság és a Gazdasági és Monetáris Bizottság által az eljárási szabályzat 58. cikke alapján folytatott közös tanácskozásokra,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság és a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0195/2020),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. jóváhagyja a Parlament és a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt együttes nyilatkozatát;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0100

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. június 24-én került elfogadásra az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszközről szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1229 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 373., 2020.11.4., 1. o.

⁽²⁾ HL C 429., 2020.12.11., 240. o.

2021. június 24., csütörtök

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Az Európai Parlament és a Bizottság együttes nyilatkozata

Abban az esetben, ha a címzett bevételekből származó várható összesített források jelentősen eltérnek az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ (+) 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett összegtől, az Európai Parlament a Bizottság javaslata alapján – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkével összhangban – azonosítja és támogatja a közszektor-hitelezési eszköz finanszírozási igényeinek kielégítéséhez és teljes körű végrehajtásához szükséges kiegészítő források elosztását. A Bizottság javaslata összhangban lesz a többéves pénzügyi kerettel, és nem veszélyezteti az (EU) 2021/... rendelet (++) I. mellékletében felsorolt programok végrehajtását.

(¹) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) az igazságos átmenet mechanizmus keretébe tartozó közszektor-hitelezési eszközről (HL...).

(+) HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 33/21 (2020/0100(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát, és illessze be az említett rendelet számát, dátumát és HL-hivatkozását a lábjegyzetbe.

(++) HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 33/21 (2020/0100(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

2021. június 24., csütörtök

P9_TA(2021)0312

Állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében *I**

Az Európai Parlament 2021. június 24-én elfogadott módosításai az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához COM(2021)0108 – C9-0094/2021 – 2021/0055(COD))⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Módosítás 1- 7

(2022/C 81/20)

AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI (*)

a Bizottság javaslatához

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/... RENDELETE

az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról, valamint a 853/2004/EK rendeletnek a baromfi és nyúl félek húásával történő közvetlen ellátás tekintetében történő módosításáról [Mód. 8. 10 és 11]

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére, 114. cikkére és 168. cikke (4) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében⁽²⁾,

mivel:

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0195/2021).

^(*) Módosítások: az új vagy módosított szöveget félkövér dőlt betűtípus, a törléseket pedig a ¶ jel mutatja.

⁽¹⁾ 2021. június 9-i vélemény (a Hivatalos Lapba még nem tették közzé).

⁽²⁾ Az Európai Parlament ...-i álláspontja [(HL ...)/(a Hivatalos Lapban még nem tették közzé)] és a Tanács ...-i határozata.

2021. június 24., csütörtök

- (1) Az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ meghatározza a többek között az élelmiszer- és takarmánybiztonsági szabályoknak való megfelelés vizsgálatát célzó hatósági ellenőrzések elvégzésére vonatkozó szabályokat.
- (2) Az (EU) 2019/6 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ szabályokat határoz meg többek között az állatgyógyászati készítmények ellenőrzésére és felhasználására vonatkozóan, **különös tekintettel az antimikrobiális rezisztenciára.**
- (3) **Az (EU) 2019/6 rendelettel összhangban az antimikrobiális szerek állatoknál történő körültekintőbb és felelősségteljesebb felhasználását többek között az antimikrobiális szerek növekedésserkentés és hozamnövelés céljából történő felhasználására, valamint a bizonyos humán fertőzések kezelésére fenntartott antimikrobiális szerek felhasználására vonatkozó tilalom biztosítja.** Az (EU) 2019/6 rendelet 118. cikkének (1) bekezdése szerint állatokat és állati eredetű termékeket az Unióba behozó harmadik országbeli gazdasági szereplőknek **tiszteletben kell tartaniuk a tilalmakat. Az említett rendelet (49) preambulumbekkezdésében kiemelték szerint megkülönböztetésmentes és arányos intézkedések megtételével – a nemzetközi megállapodások szerinti uniós kötelezettségek tiszteletben tartása mellett – fontos figyelembe venni az antimikrobiális rezisztencia kialakulásának nemzetközi dimenzióját.**
- (4) Az (EU) 2019/6 rendelet 118. cikke a 2017. június 29-i „Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében” című bizottsági közleményre épül az antimikrobiális rezisztencia megelőzésének és leküzdésének fokozása, valamint az antimikrobiális szerek állatoknál történő körültekintőbb és felelősségteljesebb felhasználásának előmozdítása révén.
- (5) Annak érdekében, hogy hatékonyan végre lehessen hajtani az antimikrobiális szerek növekedésserkentés és hozamnövelés céljából történő felhasználására, valamint a bizonyos humán fertőzések kezelésére fenntartott antimikrobiális szerek felhasználására vonatkozó tilalmat, az (EU) 2017/625 rendelet hatálya alá kell vonni az Unióba behozott állatok és állati eredetű termékek (EU) 2019/6 rendelet 118. cikke (1) bekezdésének való megfelelésének vizsgálatát célzó hatósági ellenőrzéseket, **mindeközben tiszteletben tartva a nemzetközi megállapodások szerinti uniós kötelezettségeket.**
- (6) **Az (EU) 2017/625 rendelet 18. cikke (7) bekezdésének g) pontjával összhangban a Bizottságnak egyedi szabályokat kell elfogadnia azon kritériumok és feltételek hatósági ellenőrzésének elvégzésére vonatkozóan, amelyek a fésűkagylók, a tengeri csigák és a tengeri uborkák tekintetében meghatározzák, hogy a termelési és átmósó területeket mikor nem kell osztályozni. A tengeri uborkák a tüskésbőrűek törzsének egyik osztálya. A tüskésbőrűek általában nem szűrő életmódot folytató állatok. Következésképpen az ilyen állatok esetében elhanyagolható annak kockázata, hogy mikroorganizmusokat halmoznak fel bélsárral való szennyeződés miatt. Ezenkívül nincs arra utaló epidemiológiai információ, hogy a nem szűrő életmódot folytató tüskésbőrűek közegészségügyi kockázatot jelenthetnének. Ezért az (EU) 2017/625 rendelet 18. cikke (7) bekezdésének g) pontjában meghatározott, a termelési és átmósó területek osztályozására vonatkozó követelménytől való eltérés lehetőségét ki kell terjeszteni minden olyan tüskésbőrűre, amely nem szűrő életmódot folytat, például a tengerisünök osztályába tartozókra, és nem csupán a tengeri uborkákra. Ugyanezen okból egyértelművé kell tenni, hogy az osztályozott termelési és átmósó területek osztályozására és nyomon követésére vonatkozóan a Bizottság által megállapítandó feltételek az élő kagylókra, tüskésbőrűekre, zsákállatokra és tengeri csigákra vonatkoznak, kivéve azokat a tengeri csigákat és tüskésbőrűeket, amelyek nem szűrő életmódot folytatnak. Az (EU) 2017/625 rendelet 18. cikkének (6), (7) és (8) bekezdésében használt terminológiát ennek megfelelően össze kell hangolni.**
- (7) Az (EU) 2017/625 rendelet 47. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összhangban az illetékes hatóságoknak az Unióba történő első beléptetés helye szerinti határállomáson hatósági ellenőrzést kell elvégezniük valamennyi olyan állat- és áruszállítmányon, amely többek között az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ 249. cikkével összhangban elfogadott jogi aktusokban előírt vészhelyzeti intézkedések hatálya alá tartozik. Az (EU) 2016/429 rendelet 249. cikke azonban nem érinti a Bizottság vészhelyzeti intézkedéseit. Ezt a hibát orvosolni kell, és hivatkozást kell beilleszteni az (EU) 2016/429 rendelet 261. cikkére.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/6 rendelete (2018. december 11.) az állatgyógyászati készítményekről és a 2001/82/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 4., 2019.1.7., 43. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („Állategészségügyi rendelet”) (HL L 84., 2016.3.31., 1. o.).

2021. június 24., csütörtök

- (8) Mivel e rendelet célját, nevezetesen az antimikrobiális szerek Unióba beléptetett állatoknál és állati eredetű termékeknél történő felhasználása hatósági ellenőrzésének lehetővé tételét a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (9) Az (EU) 2017/625 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (10) Mivel az (EU) 2019/6 rendelet 2022. január 28-ától alkalmazandó, e rendelet megfelelő rendelkezéseit is az említett időponttól kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2017/625 rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (4) bekezdésének c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) az (EU) 2019/6 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*); azonban ez a rendelet alkalmazandó az említett rendelet 118. cikke (1) bekezdésének való megfelelés vizsgálatát célzó hatósági ellenőrzésekre.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/6 rendelete (2018. december 11.) az állatgyógyászati készítményekről és a 2001/82/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 4., 2019.1.7., 43. o.)”

2. A 18. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) Az (1) bekezdésben említett, élő kagylókra, tüskésbőrűekre, zsákállatokra és tengeri csigákra vonatkozóan végrehajtott hatósági ellenőrzések céljaira az illetékes hatóságoknak osztályozniuk kell a termelési és az átmosó területeket.”;

- b) a (7) bekezdés g) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„g) az annak meghatározására vonatkozó kritériumok és feltételek, hogy a (6) bekezdéstől eltérve mikor nem kell osztályozni a termelési és az átmosó területeket az alábbiak vonatkozásában:

i. fésűkagylók; és

ii. amennyiben nem szűrő életmódot folytatnak: tüskésbőrűek és tengeri csigák;”

- c) a (8) bekezdés b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) az élő kagylók, tüskésbőrűek, zsákállatok és tengeri csigák termelési és átmosó területeinek osztályozására és az osztályozott termelési és átmosó területek nyomon követésére vonatkozó feltételek;”.

3. A 47. cikk (1) bekezdésének e) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„e) a 178/2002/EK rendelet 53. cikkének, az (EU) 2016/429 rendelet 261. cikkének vagy az (EU) 2016/2031 rendelet 28. cikke (1) bekezdésének, 30. cikke (1) bekezdésének, 40. cikke (3) bekezdésének, 41. cikke (3) bekezdésének, 49. cikke (1) bekezdésének, 53. cikke (3) bekezdésének és 54. cikke (3) bekezdésének megfelelően elfogadott jogi aktusokban előírt valamely olyan vészhelyzeti intézkedés hatálya alá tartozó állatok és áruk, amelynek értelmében a kombinált nomenklatúra szerinti kódokkal azonosított ezen állatok vagy áruk szállítmányait az Unióba történő beléptetéskor hatósági ellenőrzés alá kell vonni;”.

2021. június 24., csütörtök

1a. cikk**A 853/2004/EK rendelet a következőképpen módosul:****Az 1. cikk (3) bekezdésének d) pontja helyébe a következő szöveg lép:****„d) a termelők azon tevékenysége, amellyel a gazdaságban levágott baromfi és nyúlféle húsának kis mennyiségével közvetlenül látják el a végső felhasználót, vagy a végső felhasználót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi létesítményeket;” [Mód. 8., 10. és 11.]****2. cikk**

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet ... [e rendelet hatálybalépésének napja] -tól/-től kell alkalmazni.**Az 1. cikk 1. pontját azonban 2022. január 28-tól kell alkalmazni.**

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ..., ...-án/-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

a Tanács részéről

az elnök

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU